

PROTOKOLL

for

møte i Omsetningsrådet

mandag 6. desember 2021 kl. 10:00

Digitalt møte

Møtet ble hevet kl. 12:40.

Til stede:	Björg Tørresdal, Bjørn Gimming, Marit Haugen, Kjersti Hoff, Hans Thorn Wittussen (vara for Trine Hasvang Vaag, sak 84-105/21), Trine Hasvang Vaag (sak 106-107/21), Anne Jødahl Skuterud, Gaute Lenvik, Anne Berit Aker Hansen, Bjørn-Ole Juul-Hansen, Arnfinn Hongseth og Thea Susanne Skaug
Forfall:	Trine Hasvang Vaag (sak 84-105/21)
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Jørn Rolfsen, Elsebeth Hoel, Hans Peder Hvide Bang, Hege Heiberg, Kari Helen Telfer, Mari Vengnes, Lise Wirstad Dynna, Mari Holteberg Vold og Ellen Karin Solevåg

Saksliste

084/21	Godkjenning av innkalling og dagsorden.....	3
085/21	Godkjenning av protokoll fra forrige møte.....	5
086/21	Orientering fra markedsregulator.....	7
087/21	Omsetningsrådet - diverse regelverksendringer.....	9
088/21	Kjøtt - Markedsregulering av purke og råne etter omlegging til volummodell for svin.....	17
089/21	Kjøtt - Satser prisedskrivning ved salg til spesialmarkeder 2022.....	22
090/21	Melk - Budsjett faglige tiltak 2022.....	27
091/21	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett faglige tiltak 2022 (Animalia).....	33
092/21	Egg og fjørfe - Budsjettsøknad for forsøkshus ved NMBU 2022.....	53
093/21	Korn – Budsjett faglige tiltak 2022 - Prosjekt Prohøst.....	59
094/21	Korn – Budsjett faglige tiltak 2022 - Prosjekt Økt og markedsrettet produksjon	

	av belgvekster.....	61
095/21	Korn - Budsjett faglige tiltak og opplysningsvirksomhet 2022. Partnerskap for norsk matkorn og planteproteiner.....	63
096/21	Korn - Budsjett opplysningsvirksomhet brød og korn 2022.....	67
097/21	Melk - Budsjett Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS 2022.....	71
098/21	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt 2022.....	79
099/21	Grønt - Budsjett for 2022 for faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjonsgodtgjørelse.....	94
100/21	Alle - Budsjett for markedsføring av Nyt Norge og for forbrukerrettet informasjonsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2022.....	107
101/21	Melk - Budsjett Tines administrasjonsgodtgjørelse 2022.....	121
102/21	Kjøtt og egg - Budsjett Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2022.....	125
103/21	Korn - Administrasjonsbudsjett markedsregulering korn 2022.....	133
104/21	Melk - Budsjett for kostnadene ved markedsreguleringen i 2022 og forslag til omsetningsavgift for ku- og geitemelk.....	136
105/21	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift 2022.....	143
106/21	Nye og sterkere virkemidler i markedsreguleringen.....	155
107/21	Delegerte saker - Rapportering til Omsetningsrådet i møte 6. desember 2021.....	159

Saksnr.: 084/21	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saksnr.: 21/71873-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Foreløpig

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter er sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Foreløpig

Saksnr.: 085/21	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saksnr.: 21/71873-2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollen fra møtet 4. november 2021 godkjennes.

Foreløpig

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendt protokoll.

Foreløpig

Saksnr.: 086/21	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saksnr.: 21/71873-3

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Foreløpig

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Korn Anne Jødahl Skuterud
- Kjøtt og egg Hans Thorn Wittussen
- Melk Marit Haugen

Presentasjonene er lagt ut i skyløsningen Jottacloud.

Foreløpig

Saksnr.: 087/21	Sektor: Egg, melk, korn	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Omsetningsrådet - diverse regelverksendringer	Saksnr.: 21/70140-1

Beskrivelse

Landbruksdirektoratet som Omsetningsrådets sekretariat legger herved frem for rådet forslag til rettinger av feil som er oppdaget i noen av rådets styringsdokumenter. Dette gjelder (1) en forskrift (Fastsettelse av satser for prisnedskrivning ved salg av egg og melkeprodukter til spesialmarkeder i 2022), og (2) delegasjonsreglementet.

Det er videre behov for å endre noen formuleringer i regelverket knyttet til kornsektoren. Dette gjelder både (3) forskrifter og (4) retningslinjer. Disse endringene er en konsekvens av formuleringer i jordbruksavtalen.

Rettingene er kun av teknisk karakter, og medfører ikke noen realitetsendring i forhold til rådets tidligere vedtak. Regelverksendringene sendes herved på høring til rådets representanter som representerer et bredt utvalg av berørte interesser. Det legges til grunn at høringen kan skje muntlig i møtet 06.12.2021, jf. forvaltningsloven § 37.

Hjemmel

Lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd,

Forskrift 2020-06-22 nr. 1400 om prisnedskrivning ved salg av egg, eggprodukter og melkeprodukter til spesialmarkeder § 6,

Lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 3 femte ledd siste punktum,

Forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet treffer følgende vedtak:

1. Forskrift om endringer i forskrift om prisnedskrivning ved salg av egg, eggprodukter og melkeprodukter til spesialmarkeder:

I forskrift 22. juni 2020 nr. 1400 om prisnedskrivning ved salg av egg, eggprodukter og melkeprodukter til spesialmarkeder gjøres følgende endringer:

§ 6 Satser fjerde ledd skal lyde:

Frist for innsending av forslag etter første ledd er 25. august året før det kalenderåret satsene skal gjelde for.

§ 6 Satser femte ledd skal lyde:

Omsetningsrådet fastsetter satsene forskuddsvis en gang per år med grunnlag i satsene foreslått i henhold til første ledd. Satser for prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder i perioden 1. januar 2022–31. desember 2022 skal være som følger:

[tabellen med satser er uforandret]

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2022.»

2. Endringer i Reglement for delegering av myndighet fra Omsetningsrådet til Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet vedtatt av Omsetningsrådet 22. juni 2020:

«17. Opplysningsplikt og kontroll

Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet delegeres myndighet til å føre kontroll og kreve opplysninger mv. etter følgende bestemmelser:

- markedsreguleringsforskriften § 7-3».

3. Forskrift om endringer i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer

«I

I forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer gjøres følgende endringer:

§ 2. Definisjoner

a) skal lyde:

«Markedsregulator: Nortura SA, Felleskjøpet Agri SA og Tine SA.»

Bokstav s) fjernes.

Bokstav t) blir ny bokstav s).

Forskriften § 4-2 første ledd skal lyde:

I den aktuelle markedssituasjon der markedsregulator normalt har underdekning av norsk korn og oljefrø, begrenses inntil videre forsyningsplikten til å gjelde ved salg av reguleringsvare.

Forskriften § 5-2-1 første ledd skal lyde:

Markedsregulator har mottakspunkt fra alle kornprodusenter. Mottakspunktet gjelder norskprodusert korn og oljefrø som leveres på markedsregulators anlegg. Varen er berettiget den pris som gjelder på det aktuelle mottaksanlegg og på det tidspunkt leveransen finner sted.

II

Endringene trer i kraft straks.»

4. Omsetningsrådet treffer vedtak om at direktoratet kan endre alle steder i retningslinjene der betegnelsen Norske Felleskjøp SA er nevnt, til betegnelsen Felleskjøpet Agri SA.

Omsetningsrådet - diverse regelverksendringer

Innledning

Landbruksdirektoratet som Omsetningsrådets sekretariat legger herved frem for rådet forslag til rettinger av feil som er oppdaget i noen av rådets styrende dokumenter. Dette gjelder (1) en forskrift (Fastsettelse av satser for prisnedskrivning ved salg av egg og melkeprodukter til spesialmarkeder i 2022), og (2) delegasjonsreglementet. Det er videre (3) behov for å endre noen formuleringer i regelverket knyttet til kornsektoren. Disse endringene er en konsekvens av formuleringer i jordbruksavtalen.

Rettingene er kun av teknisk karakter, og medfører ikke noen realitetsendring i forhold til rådets tidligere vedtak. Endringene knyttet til korn er en oppfølging av endringer i jordbruksavtalen. Regelverksendringene sendes herved på høring til rådets representanter som representerer et bredt utvalg av berørte interesser. Det legges til grunn at høringen kan skje muntlig i møtet 06.12.2021, jf. forvaltningsloven § 37.

Forslag til regelverksendringer er som følger:

1. Fastsettelse av satser for prisnedskrivning ved salg av egg og melkeprodukter til spesialmarkeder i 2022

Omsetningsrådet traff 14.09.2021 følgende vedtak i sak 074/21:

Vedtak

«Omsetningsrådet fastsetter satser for 2022 i forskrift 2020-06-22 nr. 1400 om prisnedskrivning ved salg av egg, eggprodukter og melkeprodukter til spesialmarkeder.

Følgende endringsforskrift vedtas:

«Forskrift om endring i forskrift om prisnedskrivning ved salg av egg, eggprodukter og melkeprodukter til spesialmarkeder

Fastsatt av Omsetningsrådet 14.09.2021 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd.

I

I forskrift FOR-2020-06-22-1400 forskrift om prisnedskrivning ved salg av egg, eggprodukter og melkeprodukter til spesialmarkeder gjøres følgende endringer:

§ 6 *Satser* fjerde ledd skal lyde:

Frist for innsending av forslag etter første ledd er 25. august året før det kalenderåret satsene skal gjelde for.

I § 6 *Satser* femte ledd skal følgende satser gjelde (tabellen settes inn som femte ledd):

Egg	kr	3,00	per kg
Eggprodukter	kr	0,00	per kg
Naturell yoghurt	kr	5,50	per kg
Hvitost	kr	25,00	per kg
Smør	kr	0,00	per kg

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2022.»

I ettertid har Landbruksdirektoratet sett at forskriften bør få en annen utforming, dette gjelder § 6 femte ledd.

I den eksisterende forskriften § 6 *Satser* femte ledd, står det i innledningen til tabellen:

«Omsetningsrådet fastsetter satsene forskuddsvis en gang per år med grunnlag i satsene foreslått i henhold til første ledd. Satser for prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder i perioden 1. januar **2021**–31. desember **2021** skal være som følger:» (vår utheving)

Som det fremgår sies det her at satsene gjelder for perioden 1. januar 2021–31. desember 2021, mens de nye skal gjelde for 2022. Denne innledning ble ved en inkurie ikke endret i vedtaket 14.09.2021. For å bøte på denne feilen har Lovdata foreløpig tatt ut de innledende setningene til tabellen, og publisert endringsforskriften uten tidsangivelsen. Dette er ikke en tilfredsstillende løsning.

Landbruksdirektoratet som Omsetningsrådets sekretariat foreslår derfor at Omsetningsrådet treffer et (helt) nytt vedtak som erstatter vedtaket av 14.09.2021.

Det foreslås at Omsetningsrådet treffer følgende vedtak:

«Forskrift om endring i forskrift om prisnedskrivning ved salg av egg, eggprodukter og melkeprodukter til spesialmarkeder

Fastsatt av Omsetningsrådet 6. desember 2021 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd.

I

I forskrift 22. juni 2020 nr. 1400 om prisnedskrivning ved salg av egg, eggprodukter og melkeprodukter til spesialmarkeder gjøres følgende endringer:

§ 6 *Satser* fjerde ledd skal lyde:

Frist for innsending av forslag etter første ledd er 25. august året før det kalenderåret satsene skal gjelde for.

§ 6 *Satser* femte ledd skal lyde:

Omsetningsrådet fastsetter satsene forskuddsvis en gang per år med grunnlag i satsene foreslått i henhold til første ledd. Satser for prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder i

perioden 1. januar 2022–31. desember 2022 skal være som følger:

[tabellen med satser er uforandret]

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2022.»

2. Delegasjonsreglementet

I Reglement for delegering av myndighet fra Omsetningsrådet til Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet vedtatt av Omsetningsrådet 22. juni 2020, er det oppdaget en feil. I reglementet pkt 17 heter det:

«17. Opplysningsplikt og kontroll

Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet delegeres myndighet til å føre kontroll og kreve opplysninger mv. etter følgende bestemmelser:

- markedsreguleringsforskriften § 7-4» (vår utheving)

Riktig bestemmelse i markedsreguleringsforskriften, som gjelder kontroll, er § 7-3. Opplysningsplikt og kontroll.

Landbruksdirektoratet foreslår derfor at delegasjonsreglementet rettes slik:

«17. Opplysningsplikt og kontroll

Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet delegeres myndighet til å føre kontroll og kreve opplysninger mv. etter følgende bestemmelser:

- markedsreguleringsforskriften § 7-3».

3. Regelverk kornsektoren

Det er behov for å endre noen formuleringer i regelverket knyttet til kornsektoren.

Det er skjedd endringer i organiseringen av markedsreguleringen på korn. Dette gjelder hvilket selskap som har ansvaret for markedsreguleringen. Hvilket selskap som har ansvaret for markedsreguleringen er en del av jordbruksavtalen. I teknisk jordbruksavtale 2021-2022 står det:

«5.1 Markedsreguleringen på de enkelte sektorer

Markedsreguleringen finansieres av omsetningsavgift og forvaltes av Omsetningsrådet.

Markedsreguleringsansvaret er tillagt:

- TINE SA for melk
- **Felleskjøpet Agri SA** for korn
- Nortura SA for kjøtt og egg» (vår utheving)

Hvilket selskap som har ansvaret for markedsreguleringen er også nevnt i markedsreguleringsforskriften. Det heter i markedsreguleringsforskriften § 2 a)

«§ 2. Definisjoner

a) Markedsregulator: Nortura SA, **Norske Felleskjøp SA** og Tine SA.» (vår utheving)

Etter endringen i jordbruksavtalen er dette feil betegnelse på hvem som er markedsregulator. Det foreslås at Omsetningsrådet endrer markedsreguleringsforskriften når det gjelder hvem som er markedsregulator på korn, slik at denne er oppdatert etter hva som står i jordbruksavtalen. Det foreslås at markedsreguleringsforskriften § 2 endres slik:

Markedsreguleringsforskriften § 2. Definisjoner a) skal lyde:

«Markedsregulator: Nortura SA, *Felleskjøpet Agri SA* og Tine SA.»

Den ovennevnte endringen i organiseringen av ansvaret for markedsreguleringen for korn fra Norske Felleskjøp SA til Felleskjøpet Agri SA medfører også behov for endringer i markedsreguleringsforskriften § 2 s), og § 4-2 første ledd og § 5-2-1 første ledd.

Det står også i § 2s: « s) Felleskjøpsgruppen: Medlemsorganisasjoner i Norske Felleskjøp.»

Etter den ovennevnte endringen når det gjelder ansvaret for markedsreguleringen gir ikke formuleringen i markedsreguleringsforskriften § 2 s) uttrykk for det reelle forholdet. Norske Felleskjøp har ikke ansvaret for markedsreguleringen, dette ansvaret er overført til samvirkeorganisasjonen Felleskjøpet Agri SA. «Felleskjøpsgruppen» er heller ikke en realitet. Det foreslås derfor at markedsreguleringsforskriften § 2 s) strykes. Dette innebærer at samme bestemmelse bokstav «t) Representantvaren: Utvalgt vare fastsatt i jordbruksforhandlingene for den enkelte produksjon» flyttes opp og blir ny bokstav s).

Som nevnt er ikke lenger «Felleskjøpsgruppen» noen realitet. Denne betegnelsen er nyttet både i markedsreguleringsforskriften § 4-2 første ledd, og § 5-2-1 første ledd.

Ordet «felleskjøpsgruppen» kan derfor byttes ut med «markedsregulator». Det gjelder hvor det i dag heter henholdsvis:

«I den aktuelle markedssituasjon der *Felleskjøpsgruppen* normalt har underdekning av norsk korn og oljefrø, begrenses inntil videre forsyningsplikten til å gjelde ved salg av reguleringsvare.»

«Markedsregulator har mottaksplikt fra alle kornprodusenter. Mottaksplikten gjelder norskprodusert korn og oljefrø som leveres på *felleskjøpsgruppens* anlegg. Varen er berettiget den pris som gjelder på det aktuelle mottaksanlegg og på det tidspunkt leveransen finner sted.» (våre uthevninger).

Dette bør endres. Nye forskrifter § 4-2 første ledd og § 5-2-1 første ledd blir dermed slik:

I den aktuelle markedssituasjon der *markedsregulator* normalt har underdekning av norsk korn og oljefrø, begrenses inntil videre forsyningsplikten til å gjelde ved salg av reguleringsvare.

Markedsregulator har mottaksplikt fra alle kornprodusenter. Mottaksplikten gjelder norskprodusert korn og oljefrø som leveres på *markedsregulators* anlegg. Varen er berettiget den pris som gjelder på det aktuelle mottaksanlegg og på det tidspunkt leveransen finner sted. (våre uthevninger).

Siden disse endringene mht ansvar for markedsreguleringen for korn allerede har skjedd, kan disse forskriftsendringene skje straks.

4. Det forekommer også tilfeller i Omsetningsrådets retningslinjer der Norske Felleskjøp SA er nevnt som markedsregulator, dette gjelder f eks. «Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, pkt 3.

Landbruksdirektoratet foreslår at Omsetningsrådet treffer vedtak om at direktoratet kan endre alle steder i retningslinjene der betegnelsen Norske Felleskjøp SA er nevnt til betegnelsen Felleskjøpet Agri SA.

Foreløpig

Saksnr.: 088/21	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Kjøtt - Markedsregulering av purke og råne etter omlegging til volummodell for svin	Saksnr.: 21/26874-13

Beskrivelse

Ved behandling av sak 64/21 «Volummodell svin – Endringer i Omsetningsrådets regelverk» i Omsetningsrådets møte 28. juni 2021, diskuterte rådet hvorvidt kjøtt av purke/råne skal inngå i markedsreguleringen etter omlegging til volummodell for svin. Rådet avgjorde å utsette avgjørelsen til høsten.

Landbruksdirektoratet har innhentet Norturas vurdering av saken. Nortura mener at purke og råne bør tas inn i markedsreguleringen og at purke bør tas inn i listen over reguleringsvarer i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 5-1. Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med dette.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt, fastsatt av Omsetningsrådet 31.03.2011, punkt 5-1, jf. forskrift av 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1

Forutsetninger

Vedlegg

E-post fra Nortura datert 8. november 2021

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet vedtar at purke og råne inngår i markedsreguleringen av svin fra 1. januar 2022.
2. Omsetningsrådet vedtar at purke tas inn i listen over reguleringsvarer. Det medfører følgende tillegg i tabellen i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 5-1 Helt slakt:

Dyreslag	Klasse	Fettgruppe
Purke	P (ikke P-) og bedre	Alle

3. Endringen trer i kraft 1. januar 2022.

Kjøtt - Markedsregulering av purke og råne etter omlegging til volummodell for svin

Bakgrunn

I jordbruksoppgjøret 2021 gikk kjøtt av svin fra å være målprisvare til å inngå i volummodellen gjeldende fra 1. juli 2021. Omsetningsrådet vedtok i den sammenheng endringer i sitt regelverk i rådets møte 28. juni 2021, jf. sak 64/21. I møtet ble det diskutert hvorvidt omlegging til volummodell skal medføre at purke og råne tas inn igjen i markedsreguleringen. Kvalitetene ble fjernet fra muligheten for markedsregulerende tiltak i jordbruksoppgjøret i 2008.

I møtebehandlingen fra Omsetningsrådets møte 28. juni 2021, sak 64/21, står det følgende:

« Møtebehandling

Nortura skrev i sitt brev av 23. juni 2021 følgende:

«Nortura ser det som naturlig at purka inngår, på lik linje med sau. Det er også hensyntatt i vår vurdering knyttet til et nødvendig innfrysingsvolum.»

På bakgrunn av dette spurte Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet LMD om dette kan avgjøres av rådet eller om det er en forhandlingssak. LMD gav følgende svar, som ble sendt til rådet fredag 25. juni 2021:

«Uavhengig av om kjøtt av purke/råne inngår i markedsreguleringen for svinekjøtt eller ikke, så legger departementet til grunn at det maksimale kvantumet for reguleringslagring per år er 3 000 tonn. Dersom kjøtt av purke/råne inngår i reguleringen i tillegg til kjøtt av slaktegris, gir dette dermed ikke grunnlag for et større maksimumkvantum per år. Departementet legger videre til grunn at spørsmålet om kjøtt av purke/råne skal inngå i reguleringen, bør avklares av Omsetningsrådet.»

Etter en runde i rådet ble avgjørelsen utsatt til høsten.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.»

På bakgrunn av dette har Landbruksdirektoratet bedt om Norturas vurdering av problemstillingen.

Historikk

I jordbruksoppgjøret i 2008, jf. St. Prp. nr. 69 (2007—2008), ble det bestemt at det fra 1. januar 2009 ikke lenger skulle kunne gjennomføres markedsregulerende tiltak (avsetningstiltak) for purke, råne og sau. Bakgrunnen for endringen var å redusere AMS (gul støtte) som notifiseres til WTO. På grunn av dette vedtok Omsetningsrådet å endre sitt regelverk i møtet 1. desember 2008, jf. sak 24/08, slik at de aktuelle kvalitetene ble fjernet fra listen over reguleringsvarer.

I jordbruksoppgjøret i 2008 ble det også bestemt å sette ned en arbeidsgruppe som skulle utrede mulige endringer i markedsordningene for kjøtt og egg. Arbeidsgruppen avga rapport 18. februar 2009. På grunnlag av rapporten var partene i jordbruksoppgjøret 2009 enige om å velge volummodellen som fremtidig løsning for markedsregulering for storfe, svin, sau/lam og egg. Det var også enighet om å overføre storfe til volummodellen fra 1. juli 2009. I arbeidsgruppens rapport står det følgende om purke/råne og sau:

«I reguleringen av markedet for sau og lam, ble kjøtt av sau tatt ut av reguleringen fra 1. jan. 2009. Tilsvarende ble purke/råne tatt ut av reguleringen for gris. I volummodellen er det ingen særskilt grunn til å holde lagring på disse kvalitetene utenfor reguleringen. Volummodellen reduserer AMS betydelig, og hvilke kvaliteter som det skal gjennomføres

regulering på kan da avgjøres ut fra hva som gir den billigste og mest effektive reguleringen.»

I jordbruksoppkjøret i 2012, jf. St. Prp. 122 S, (2011—2012), ble det foreslått å nedsette en arbeidsgruppe for å utrede omlegging til volummodell for lam og egg. Arbeidsgruppen avga rapport 15. november 2012, og i jordbruksoppkjøret 2013, jf. St. Prp. 164 S (2012—2013), ble lam, sau og egg lagt om til volummodellen. Dette innebar at det ble adgang til å gjennomføre markedsreguleringstiltak også for sau. Aktuelle endringer i regelverket ble vedtatt av Omsetningsrådet i møte 21. juni 2013, jf. sak 37/13, og i møte 10. april 2015, jf. sak 28/15. Sau ble da igjen inkludert som reguleringsvare.

Norturas vurdering av purke/råne som reguleringsvare

På bakgrunn av møtebehandlingen i sak 64/21 i Omsetningsrådets møte 28. juni 2021 som nevnt over, har Landbruksdirektoratet bedt om Norturas vurdering av problemstillingen knyttet til purke og råne som reguleringsvare med tilhørende begrunnelser. Norturas vurdering gjengis her i sin helhet:

«Nortura mener at purke (og råne) må tas inn i markedsreguleringen igjen i forbindelse med at gris er lagt over i volummodell.

Purke (og sau) ble tatt ut av reguleringen i 2008 for å redusere notifisert AMS. Inntil da hadde purke vært en integrert del av markedsreguleringen for gris. Tiltak som innfrysing og eksport ble benyttet, i tillegg til produksjonsregulering gjennom utkjøp av purker. Purke var dessuten omfattet av Norturas mottaks- og forsyningsplikt.

Beslutningen om å ta purke ut av markedsreguleringen var kun begrunnet i behovet for å redusere notifisert AMS og ikke hvordan reguleringen fungerte. Da lam ble lagt over i volummodellen i 2013, besluttet stortinget å ta sau inn igjen.

Purke utgjør om lag 6 prosent av produksjonen av svinekjøtt. Purkekjøttet brukes i mange av de samme produktene som slaktegris, men med noen begrensninger knyttet til størrelse på stykningsdelene, egenskaper ved kjøttet, fettprosent osv. Tilførslene av purke er normalt jevn gjennom året, men det kan oppstå perioder med økt slakting i forbindelse med gjennomføring av produksjonsreguleringstiltak, eller større saneringer knyttet til smitteutbrudd eller omlegging til SPF. I slike situasjoner er det en fordel at markedsregulator har muligheten til å legge purke på reguleringslager. Da kan disse slaktene fases inn i produksjonen igjen i et tempo som gjør det mulig å utnytte råstoffet på en god måte og med minst mulig markedsforstyrrelse.

Svinemarkedet står i dag overfor flere utfordringer. Vi har å gjøre med et marked som med stor sannsynlighet ikke vokser, men som snarere er i tilbakegang. I tillegg øker risikoen for salgssvikt knyttet til fokus på helse og dyrevelferd. Sterk effektivitetsvekst og korte omløp gir på sin side potensiale for rask produksjonsøkning. Samtidig er virkemidlene markedsregulator har til rådighet for å regulere temporære overskudd blitt svekket gjennom bortfall av reguleringseksport og innføring av volummodell med tak på innfrysing. I sum fører dette til at behovet for produksjonsregulerende tiltak er mer presserende enn noen gang.

Den desidert mest effektive måten å regulere svinemarkedet på er å kontrollere tilgangen på smågris, dvs. hvor mange purker som er i produksjon. Det finnes ulike måter å regulere purketallet på, alt fra utkjøpsordninger til mer midlertidige produksjonsstopp på enkeltbruk og det arbeides med å finne nye, effektive og kontrollerbare metoder. Uansett hvordan dette utformes, er det avgjørende at purke er del av reguleringen slik at det ikke kan stilles spørsmål ved om tiltaket er legitimt.

På denne bakgrunn foreslås vi at purke tas inn igjen i liste over reguleringsvarer § 5-1 i Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt med følgende tekst:

Helt slakt:

Dyreslag	Klasse	Fettgruppe
Purke	P (ikke P-) og bedre	Alle

»

Landbruksdirektoratets vurdering

Muligheten for å gjennomføre markedsregulerende tiltak på purke og råne ble fjernet i jordbruksoppgjøret i 2008 for å redusere AMS som notifiseres til WTO. Omleggingen til volummodellen for svin i jordbruksoppgjøret i 2021 medfører at begrunnelsen som lå til grunn for å holde purke og råne utenfor markedsregulerende tiltak ikke er aktuell lenger. Arbeidsgruppens rapport av 18. februar 2009 slår fast at ved omlegging til volummodell kan hvilke kvaliteter som det skal gjennomføres regulering på avgjøres ut fra hva som gir den billigste og mest effektive reguleringen.

Med bortfall av reguleringseksport og begrensning i innlegg på reguleringslager vil det være større behov for produksjonsregulering for å balansere markedet i årene fremover. Svinemarkedet står også overfor flere utfordringer, som potensiell tilbakegang i markedet og risiko for salgssvikt knyttet til fokus på helse og dyrevelferd, kombinert med sterk effektivitetsvekst og korte omløp som gir potensiale for rask produksjonsøkning. Nortura viser til at den mest effektive måten å regulere svinemarkedet på er å kontrollere tilgangen på smågris, som vil si antallet purker som er i produksjon. Det har tidligere vært gjennomført utkjøpsordninger for smågrisprodusenter, men det er også behov for mer fleksible ordninger som kan settes inn på kort tid og virke raskt, og som også er mindre inngripende for produsentene. Nortura ser det som en fordel å kunne reguleringslagre purke ved gjennomføring av produksjonsregulerings tiltak, slik at slaktene kan gå ut i markedet i et tempo som gir minst mulig markedsforstyrrelse.

Siden purke og råne ikke har vært regulert de siste årene, har disse kvalitetene hatt en egen sats for omsetningsavgift som kun har dekket faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjon. Ved å inkludere purke og råne i markedsregulerende tiltak vil omsetningsavgiften på de kvalitetene øke, som øker kostnadene for produsentene. Det vil imidlertid være fordelaktig for produsentene at markedsreguleringen og produksjonsregulerende tiltak blir gjennomført så effektivt som mulig og på en måte som forstyrrer markedet i minst mulig grad. Dersom purke tas inn igjen i markedsreguleringen, er det også hensiktsmessig å ta inn igjen råne med en felles sats for omsetningsavgift på alt kjøtt av svin. Det er imidlertid kun purke, og ikke råne, som er aktuell som reguleringsvare. Siden purke og råne har en egen sats for omsetningsavgift i inneværende halvår, bør eventuelle endringer gjelde fra 1. januar 2022. I forslag til omsetningsavgift for 2022 har Nortura lagt en felles sats til grunn, se egen sak.

Ved omlegging til volummodell for lam i 2013 ble sau igjen inkludert i markedsregulerende tiltak og som reguleringsvare. Sau ble opprinnelig tatt vekk fra markedsregulerende tiltak på samme grunnlag som for purke og råne. Vær er for øvrig ikke reguleringsvare.

Begrunnelsen som lå til grunn for å fjerne purke og råne fra markedsregulerende tiltak er ikke aktuell lenger etter omlegging til volummodell. Samtidig er det større behov for produksjonsregulering, som kan medføre behov for reguleringslagring av purke. Ved omlegging til volummodell for sau/lam vedtok Omsetningsrådet å ta sau inn igjen i markedsregulerende tiltak. Landbruksdirektoratet innstiller derfor på at purke og råne igjen inngår i markedsreguleringen, som de gjorde før jordbruksforhandlingene i 2008. Dette medfører et forslag til endring i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 5-1, der purke foreslås lagt inn i listen over reguleringsvarer. Endringene foreslås å gjelde fra 1. januar

2022.

Foreløpig

Saksnr.: 089/21	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Kjøtt - Satser prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder 2022	Saksnr.: 21/69692-6

Beskrivelse

Nortura har levert forslag til satser for prisnedskrivning ved salg av kjøtt til spesialmarkeder for 2022.

På bakgrunn av normalisering av samfunnet med tanke på koronasituasjonen, og et prognosert overskudd særlig av svin og lam, vurderer Nortura det som aktuelt å be om satser for svin og lam, samt sau for sortering.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med Norturas forslag.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 3, fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura av 24. november 2021

Prisoversikt fra Nortura av 15. november 2021 (unntatt offentlighet)

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Følgende satser vedtas for prisnedskrivning ved salg av kjøtt til spesialmarkeder i 2022. Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 3-3-3 tredje ledd endres til følgende, med ikrafttredelse 1. januar 2022:

«Satser for prisnedskrivning til spesialmarkeder skal i perioden f.o.m. 1. januar 2022 t.o.m. 31. desember 2022 være som følger:

Produkt	Sats, kroner per kg
Lam - lår m/ bein	37,00
Lam - bog m/ bein	34,00
Sau 25%	7,00

Svin koteletter	78,00
Svin kam u/bein	28,00
Svin nakke m/bein	22,00
Svin nakke u/bein	43,00
Svin indrefilet	72,00
Svin ytrefilet	77,00
Svin 23%	22,00

»

Foreløp

Kjøtt - Satser prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder 2022

Nortura har i brev datert 24. november 2021 levert forslag til satser for prisnedskrivning ved salg av kjøtt til spesialmarkeder for 2022.

Listen over produkter som det kan utbetales prisnedskrivning for står i punkt 3-3-2 i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt. På bakgrunn av markedsituasjonen der prognosen viser overskudd særlig av lam og svin i 2022, har Nortura foreslått satser for produkter av lam og svin, samt sau for sortering.

Markedsregulators beregningsgrunnlag for forslaget til satser

For å utarbeide forslag til satser for prisnedskrivning av kjøtt til spesialmarkeder har Nortura innhentet og vurdert verdensmarkedspriser på aktuelle stykningsdeler. De presiserer at det er usikkert hvordan valuta vil utvikle seg. De skriver også at det i tillegg finnes betydelig prisforskjell på disse stykningsdelene i markedet når man hensyntar kvalitet og holdbarhet.

På bakgrunn av normalisering av samfunnet med tanke på koronasituasjonen, og et prognosert overskudd av gris og lam, vurderer Nortura det som aktuelt å be om satser for gris og lam, samt sau for sortering.

Nortura har lagt til grunn de nyeste internasjonale prisene som de har tilgang til, dagens valuta, gjennomsnittlig kvalitet og normalt god holdbarhet. I tillegg er kostnader for transport til Oslo og salmonellatest i henhold til norske krav lagt til importprisen. Importen er vurdert ut fra leveranser fra Europa, New Zealand og Island.

Norturas forslag til satser for prisnedskrivning ved salg av kjøtt til spesialmarkeder 2022

Tabellen nedenfor viser Norturas forslag til satser. Satser for 2021 står i parentes.

Produkt	Sats, kroner per kg
Lammelår m/isben	37,00 (32,00)
Lammebog m/bein	34,00 (10,00)
Fåresortering 25%	7,00 (0,00)
Svinekotelett av kam m/bein	78,00 (0,00)
Svin kam u/bein	28,00 (0,00)
Svin nakke m/bein	22,00 (0,00)
Svin nakke u/bein	43,00 (0,00)
Svin indrefilet	72,00 (0,00)
Svin ytrefilet	77,00 (0,00)
Svinesortering 23%	22,00 (0,00)

Landbruksdirektoratets vurdering

Prisnedskrivning av kjøtt ved salg til spesialmarkeder er hjemlet i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt. Fra 1. juli 2020 er ordningen utvidet med produktene definert i retningslinjenes punkt 3-3-2.

I Omsetningsrådets møte 11. desember 2020, sak 106/20, vedtok Omsetningsrådet satser for 2021. I protokollen fra møtet står det følgende under møtebehandling:

«Møtebehandling

Bjørn-Ole Juul-Hansen kommenterte at han ser det som problematisk å skulle vurdere et forslag til sats der verken prisgrunnlaget for norsk vare eller prisnivået i spesialmarkedet er

kjent for rådsmedlemmene. Det fremkommer heller ikke i saksbehandlingen at det er foretatt sammenligning med prisinformasjon fra andre aktører som tilbyr samme produkter i det norske markedet. Han ber om at det fremlegges noe mer dokumentasjon som gir rådet bedre grunnlag for å vurdere disse satsene.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.»

Landbruksdirektoratet vil derfor redegjøre for noen av de vurderingene som er gjort knyttet til kontroll av prisgrunnlag.

Prisgrunnlaget for satsene inneholder internasjonale priser og norske internpriser levert av Nortura. Fordi dette er konkurransesensitiv informasjon, er prisoversikten unntatt offentlighet.

I forbindelse med fastsettelse av satser for 2021, gjorde Landbruksdirektoratet en gjennomgang av aktuelle kilder for internasjonale priser av stykningsdelene i denne ordningen. Kilder som ble vurdert var aktører i det norske markedet, aktører som selger markedsinformasjon, tradere, samt andre aktuelle aktører. Flere av aktørene direktoratet var i kontakt med påpekte at det er vanskelig å finne priser på enkelte stykningsdeler i markedet dersom man ikke selv er kjøper eller selger. Aktørene som importerer til det norske markedet importerer først og fremst større stykningsdeler, som hele og halve slakt. Landbruksdirektoratet er avhengig av pålitelige kilder som kan levere informasjon relativt jevnlig for å kunne bruke prisene som kontrollgrunnlag. Landbruksdirektoratet konkluderte høsten 2020 med at det ikke lot seg gjøre å finne pålitelige kilder for internasjonale priser på produktene som ordningen gjelder for. På bakgrunn av dette har direktoratet lagt prisene som Nortura leverer til grunn.

Når det gjelder de norske prisene i prisgrunnlaget er dette Norturas interne priser. Landbruksdirektoratet forvalter ordninger som er avhengig av prisinformasjon på stykningsdeler av kjøtt. På grunn av dette mottar direktoratet prisinformasjon fra Nortura flere ganger i året, og prisgrunnlaget for satsene for spesialmarkeder blir vurdert opp mot denne informasjonen. For de produktene som Landbruksdirektoratet ikke allerede har informasjon om, har Nortura gjort rede for hva prisgrunnlaget er basert på.

Landbruksdirektoratet har vurdert å innhente norske priser fra andre markedsaktører enn Nortura som kontrollgrunnlag, men ser flere problematiske aspekter ved dette. Slik informasjon er konkurransesensitiv og må behandles med stor forsiktighet. For å få et godt nok grunnlag bør man også innhente informasjon fra flere aktører, som øker mengden sensitiv informasjon. Det kan være svingninger og variasjoner i prisene som gjør at det ikke er tilstrekkelig å innhente priser ved ett tilfelle ved behov for kontroll, og man bør derfor ha oversikt over prisendringene over tid for å kunne vurdere prisutviklingen og for å vurdere eventuelle forskjeller mellom aktørene. Skulle det vise seg at det er noe differanse mellom aktørene, er det heller ikke nødvendigvis grunnlag for å endre satsene Nortura foreslår. Norturas reelle tap og behov for kompensasjon vil være ut fra differansen mellom prisen de oppnår ved å selge produktet i Norge og prisen de oppnår ved salg til spesialmarkeder. En sammenligning med andre aktører kan imidlertid synliggjøre om prisutviklingen går i samme retning hos de ulike aktørene og tydeliggjøre eventuelle produkt med særlig stor usikkerhet knyttet til pris og sats. Etter en helhetsvurdering har Landbruksdirektoratet vurdert det som ikke hensiktsmessig å innhente så store mengder konkurransesensitiv informasjon fra andre markedsaktører enn Nortura, men heller verifisere prisene Nortura leverer gjennom prisinformasjon Landbruksdirektoratet allerede mottar.

Det er stor usikkerhet knyttet til fastsettingen av satsene. De fastsettes for et helt kalenderår av gangen og i forkant, som gjør at man ikke får tatt høyde for prisutviklingen i det gjeldende året. Nortura peker også på usikkerhet knyttet til endringer i valuta. Med begrenset tilgang på prisinformasjon for de aktuelle produktene, er ordningen utfordrende å kontrollere. Med de

rammene som er lagt til grunn i ordningen ser imidlertid ikke Landbruksdirektoratet andre mer hensiktsmessige måter å vurdere satsene på enn det grunnlaget som det her er gjort rede for.

Satsene for 2022 er vurdert opp mot tilgjengelig prisinformasjon, og er for øvrig basert på differansen mellom internasjonal pris innhentet av Nortura og Norturas interne priser. De norske prisene er korrigert for endring i PGE i første halvår 2022.

Prognosene for 2022 per november 2021 viser et overskudd på 1 800 tonn for svin, 700 tonn for lam og 200 tonn for sau. Nortura har foreslått satser for produkter av svin og lam, samt sau til sortering. Landbruksdirektoratet legger til grunn vilkåret som er gitt i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 3-3-1, der det stilles krav til at markedsregulator i løpet av kalenderåret tar ut samme dyreslag og mengde fra reguleringslager som det dyreslag og mengde som er solgt til spesialmarkeder.

Landbruksdirektoratet anbefaler at Omsetningsrådet vedtar Norturas forslag til satser for prisnedskrivning ved salg av kjøtt til spesialmarkeder i 2022 og at retningslinjer for markedsregulering av kjøtt oppdateres, med ikrafttredelse 1. januar 2022.

Saksnr.: 090/21	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Melk - Budsjett faglige tiltak 2022	Saksnr.: 21/66778-2

Beskrivelse

Tine SA søker om til sammen 11,965 mill. kroner i støtte til faglige tiltak og avlsarbeid i melkesektoren for 2022. Dette er på om lag samme nivå som i 2021.

Søknaden fra Tine ble behandlet av konsernstyret i møte 2. november 2021.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det bevilges midler til faglige tiltak og avlsarbeid og innstiller i tråd med Tines forslag.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2. 2 og 2.3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Tine er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til salgsfremmende tiltak, kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgede budsjettmidler. Tine er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Tine skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også framgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på melk dekker. Tine er mottaker og formidler av pengene som blir tildelt disse organisasjonene av Omsetningsrådet.

Vedlegg

Brev fra Tine datert 15. oktober 2021.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Av fondet for omsetningsavgift på melk bevilger Omsetningsrådet i 2022 inntil:

1. 6,5 mill. kroner til Geno SA til avlsarbeid
2. 1,5 mill. kroner til Norsk Sau og Geit til avlsarbeid
3. 0,45 mill. kroner til KOORIMP v/ Animalia til faglige tiltak
4. 3,515 mill. kroner til Helsetjenesten for storfe

Melk - Budsjett faglige tiltak 2022

Tine SA fremmer i brev av 15. oktober 2021 forslag til budsjett for faglige tiltak i 2022. Tine søker om støtte til Geno, Norsk Sau og Geit (NSG) og Animalia. Midler til Geno og NSG går til avlsarbeid, mens midlene til Animalia går til KOORIMP og Helsetjenesten for storfe (HT). Søknaden ble behandlet og vedtatt av konsernstyret 2. november 2021. Konsernstyret anbefaler overfor Omsetningsrådet at det på grunnlag av søknader fra Geno, NSG, KOORIMP og Helsetjenesten for Storfe kan anvendes totalt 11,965 mill. kroner fra omsetningsavgiften på melk til faglige tiltak i 2022.

Tabellen nedenfor viser fordelingen av midler mellom Geno, NSG, KOORIMP og Helsetjenesten for storfe (HT) for regnskap 2020, budsjett 2021 og søknad 2022.

Institusjon	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Søknad 2022
Geno	6 500 000	6 500 000	6 500 000
NSG	1 500 000	1 500 000	1 500 000
KOORIMP	450 000	450 000	450 000
Helsetjenesten for storfe	3 700 000	3 676 000	3 515 000
Totalt	12 150 000	12 126 000	11 965 000

Tines anbefaling

Tine anbefaler at det i 2022 bevilges 6,5 mill. kroner til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl i Geno, 1,5 mill. kroner til gjennomføring av avlsopplegget for geit i NSG, 450 000 kroner til Animalia for arbeidet i KOORIMP og 3,515 mill. kroner til Animalias arbeid i Helsetjenesten for storfe.

Geno

Geno søker gjennom markedsregulator om 6,5 mill. kroner fra omsetningsavgiften på melk til utvikling og gjennomføring av avlstiltakene på NRF. Geno har lagt til grunn generell kostnadsvekst på 2 prosent. Kapitalkostnadene er ikke inkludert i oppstillingen av kostnader til avlsfaglige tiltak.

Tine anbefaler at det for 2022 kan benyttes 6,5 mill. kroner fra omsetningsavgiften på melk til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl i Geno. Til sammen søker Geno om 9,3 mill. kroner fra fondene for omsetningsavgift for melk og kjøtt til avlsfaglige tiltak på NRF. Dette er tilsvarende beløpet det ble søkt om for 2021. Geno foreslår å videreføre fordelingen med 70 prosent på fondet for melk og 30 prosent på fondet for kjøtt. Geno har søkt om 2,79 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift for kjøtt til tilsvarende virksomhet. Animalia innstiller på et budsjett på 2,79 mill. kroner.

Geno budsjetterer totalt med 44,7 mill. kroner i direkte kostnader knyttet til avlsarbeidet på NRF i 2022. 9,3 mill. kroner i støtte fra omsetningsmidlene utgjør en andel på 20,8 prosent av Genos direkte kostnader knyttet til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl. Andelen i 2021 var 21,3 prosent.

Norsk Sau og Geit (NSG)

NSG søker gjennom markedsregulator om tilskudd på 1,67 mill. kroner til gjennomføring av avlsopplegg for geit fra fondet for omsetningsavgift på melk i 2022. Tine anbefaler at det i 2022 kan benyttes 1,5 mill. kroner fra omsetningsavgiften på melk til forsknings- og utviklingstiltak i regi av NSG.

NSG er en faglig medlemsorganisasjon for sau- og geiteholdere, og har ansvaret for det organiserte avlsopplegget på geit i Norge. Avlsopplegget på geit har de senere årene gjennomgått store endringer, med målsetting om å sikre avlsmateriale av topp kvalitet til hele geiteholdet.

NSG jobber med både avlsarbeid og semin, og for 2022 er samlet budsjett for avl og semin på geit på totalt 5,13 mill. kroner. Samlet budsjett er 190 000 kroner lavere enn samlet budsjettet for 2021. Andelen de søker om fra omsetningsavgiften på melk utgjør 33 prosent av de totale avlskostnadene. Til sammenligning utgjorde denne andelen 30 prosent i 2021.

Omsetningsmidlene gis kun til avlsarbeid og ikke til semin. Omsetningsmidlene til NSG er fordelt på poster innenfor avlsarbeid.

KOORIMP

Tine søker om tilskudd på 450 000 kroner til KOORIMP fra omsetningsavgiften på melk i 2022, som er på samme nivå som bevilgningen for 2021. KOORIMP er husdyrnæringens koordineringsenhet for smittebeskyttelse ved import, og ble opprettet av en samlet norsk husdyrnæring for å hindre innførsel av smittestoffer som kan gi sykdom hos dyr og mennesker. Arbeidet i KOORIMP ledes av en styringsgruppe og sekretariatet er lagt til Animalia.

Styringsgruppen består av Tine SA, Nortura SA, KLF, Q-meieriene AS, Norsvin, Geno, TYR, NSG, Norsk Fjølfeag, Gjensidige Forsikring, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og småbrukarlag, som har inngått en avtale om samarbeid om:

- kvalitetssikring av import
- beredskap for smittsomme dyresykdommer
- strategiske problemstillinger knyttet til smittsomme dyresykdommer

Tabellen nedenfor viser finansieringen av KOORIMP sin virksomhet i 2020, budsjett for 2021 og søknad for 2022.

	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Søknad 2022
	Kroner	Kroner	Kroner
Omsetningsmidler kjøtt	944 000	1 004 000	1 004 000
Omsetningsmidler melk	450 000	450 000	450 000
Forsikringsbransjen	90 000	90 000	90 000
Sum inntekter	1 484 000	1 544 000	1 544 000

For 2022 har KOORIMP budsjettet med 1,544 mill. kroner, som er det samme beløpet som i 2021, og de har forutsatt at 450 000 kroner kan finansieres av fondet for omsetningsavgift på melk.

Tine mener at arbeidet i KOORIMP kommer alle melkeprodusenter til gode. Det er ingen endringer i avtale og forutsetninger sammenlignet med i fjor. Ut fra dette mener Tine at kostnadsandelen som tilfaller melkesektoren bør dekkes av omsetningsavgiften på melk i 2022.

Helsetjenesten for storfe (HT)

Tine anbefaler at midler fra omsetningsavgiften på melk kan dekke 3,515 mill. kroner av budsjettet til Helsetjenesten for storfe (HT) i 2022. Dette er noe lavere enn i 2021.

Avtalepartene i HT er Geno, Tyr, Tine SA, Q-meieriene AS, Nortura og KLF.

HT skal fram mot 2022 (strategisk plan) arbeide med å sikre en bærekraftig norsk storfeproduksjon gjennom god dyrehelse, dyrevelferd og riktig legemiddelbruk.

I 2022 vil HT prioritere arbeidet med dyrevelferdsprogram for storfe, arbeide med å redusere spredning av digital dermatitt (DD) og videreføre kontrollprogrammet for BRSV/BcoV.

Avtalepartene er kommet til enighet om at kostnadene med kontrollprogrammet for smittsomme dyresykdommer deles likt mellom melk og kjøtt, mens kostnader utover dette fordeles med utgangspunkt i førstehåndsverdi basert på tall fra totalkalkylen for jordbruket. Denne viser 65 prosent for melk og 35 prosent for kjøtt. Dermed tilfaller 3,515 mill. kroner fondet for omsetningsavgiften på melk, og 2,332 mill. kroner fondet for omsetningsavgiften på kjøtt.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet har vurdert søknaden i henhold til retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, punkt 2-2 og punkt 2-3.

Vedrørende støtte til avlsarbeid viser vi til protokoll fra møte i Omsetningsrådet 29. april 2005 hvor det fremkommer at kostnader knyttet til avlsprosjekter og løpende avlsarbeid (dvs. avlsbesetninger, teststasjoner, avlsdatabank med mer) kan finansieres ved omsetningsavgift, mens kostnader knyttet til semin og drift i avlsorganisasjonene ikke skal gis støtte. I tillegg legger Omsetningsrådet vekt på at det er naturlig å behandle avlsarbeidet innenfor de ulike husdyrslagene etter samme prinsipper, men at det må tas hensyn til avlsorganisasjonenes ulike forutsetninger for å hente inntekter gjennom løpende salg av avlsmateriale. Videre er det viktig at tilskuddet til avlsorganisasjonene skal komme alle produsenter til gode.

Geno

Tine søker på vegne av Geno om å få dekket 6,5 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl i 2022. Beløpet tilsvarer det beløpet Geno fikk tildelt i 2021, men andelen av totalbudsjettet for avlskostnader er lavere for 2022 enn for 2021.

Geno har ambisjoner om å bedre føreffektiviteten, avle på en ressurseffektiv kombi-ku og forbedre kuas helse, fruktbarhet og forbedre eksteriør gjennom avlsforskning. Geno skal jobbe for selektiv og rask implementering av effektiv og fremtidsrettet avlsteknologi. Samtidig har Geno et mål om å redusere metanutslippet fra NRF-kua med 20 prosent ved å ta i bruk ny teknologi i avlsarbeidet. Genos misjon er å skape den mest lønnsomme og bærekraftige storferasen.

Geno redegjør for hva som inngår i de forskjellige budsjettpostene og hvorfor bestemte poster øker. Etter Landbruksdirektoratets vurdering er dette i tråd med retningslinjer for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-3. Landbruksdirektoratet mener det også er i tråd med Omsetningsrådets tidligere vurderinger av at avlsarbeid er starten på produktutviklingen og dermed fremmer omsetningen.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det bevilges 6,5 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk for å dekke kostnader til avlsarbeid i Geno i 2022, i tråd med forslaget til Tine.

Norsk Sau og Geit

Tine søker på vegne av NSG om å få dekket 1,5 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgiften på melk til arbeid med avlsopplegget på geit. Dette er tilsvarende beløp som ble bevilget for 2021.

Alle postene i budsjettet bidrar til utvikling av avlsarbeidet, og er på denne måten i tråd med Omsetningsrådets tidligere vurdering av at avlsarbeidet er starten på produktutviklingen og dermed fremmer omsetningen. Videre er andre tiltak som gentesting direkte i tråd med retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, punkt 2-3.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det for 2022 bevilges 1,5 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk til avlsarbeidet på geit i regi av NSG, i tråd med forslaget til Tine.

KOORIMP

Tine søker på vegne av KOORIMP om 450 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk for 2022. Beløpet er det samme som bevilgningen for 2021. I protokoll fra Omsetningsrådet 10. desember 2013 (OR-sak 64/13) ble det vurdert at dette tiltaket kan bidra til å øke kvaliteten i melkeproduksjonen og bidra til å øke produksjonen i den grad en oppnår redusert utbredelse av dyresykdommer som følge av tiltaket. I så måte vil tiltaket være innenfor formålet med bruk av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak.

KOORIMP sitt budsjett er en del av Animalias samlede budsjett, og de redegjør for hvilke budsjettposter som er deres bidrag til Animalias budsjett. Dette inkluderer personalkostnader og driftskostnader som husleie, IKT-tjenester, tjenester til Nortura og administrasjonskostnader. De redegjør også for hvordan aktivitetskostnadene skal brukes i 2022; blant annet øke kunnskapen om dyrehelse og dyrevelferd ved å initiere, delta i og lede forskningsprosjekter. Videre vil de publisere fagstoff i relevante kanaler, arrangere kurs og fagmøter, samt bygge analysekompetanse, øke rapporteringen og forbedre datakvaliteten knyttet til dyrehelse og dyrevelferd, gjennom deling av data, integrasjon og felles IT-løsninger. De vil også bidra til å forbedre og dokumentere dyrevelferden. Videre jobber de med å redusere smitterisiko ved kontakt med andre land, gjennom veiledning om smittevern, kompetanse og informasjonstiltak.

Den delen av KOORIMP som er knyttet til kjøttsektoren finansieres av omsetningsavgiften på kjøtt. I budsjettet for 2022 utgjør dette 1 004 000 kroner, og inngår i Animalias budsjettsøknad for 2022. I protokoll fra Omsetningsrådet 10. desember 2013 (OR-sak 64/13), ble det påpekt likebehandling av sektorene, når det gjelder finansiering av KOORIMP. Likebehandling av sektorene tilsier at omsetningsavgiften på melk kan finansiere melkesektorens bidrag til samarbeidet.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det for 2022 bevilges 450 000 kroner til KOORIMP fra fondet for omsetningsavgift på melk, i tråd med forslaget fra Tine.

Helsetjenesten for storfe (HT)

Tine søker på vegne av HT om 3,515 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk til finansiering av HT i 2022. I tillegg søker Nortura om å få dekket 2,3 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt. Landbruksdirektoratet har vurdert søknaden i henhold til retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-2.

Helsetjenesten for storfe skal bidra til å sikre en bærekraftig norsk storfeproduksjon gjennom god dyrehelse, velferd og riktig legemiddelbruk. De omsøkte midlene skal gå til tiltak for å nå dette målet. I 2022 vil HT prioritere arbeid med dyrevelferdsprogram for storfe, Kontrollprogrammet for BRSV og BCoV og god klauvhelse, samt tiltak for å redusere spredning av digital dermatitt (klauvsykdom hos storfe), og initiere tiltak som sikrer effektivt

smittevern i storfeholdet, inkludert «Bransjeretningslinje for omsetning av storfe». Dette er kvalitetsfremmende tiltak tidlig i verdikjeden, som legger grunnlag for en god råvare for videre produktutvikling. Landbruksdirektoratet mener disse tiltakene er kollektive tiltak som vil kunne komme alle storfeprodusenter til gode. I den grad tiltakene medfører god dyrehelse og velferd, samt redusert legemiddelbruk, er det Landbruksdirektoratets vurdering at tiltakene bidrar til økt potensial for omsetningsvekst. Vi mener dermed at midler til disse tiltakene vil være i tråd med formålet med omsetningsloven.

I søknaden for 2022 har HT budsjettert med 240 000 kroner i salgsinntekter. Dette er salgsinntekter fra kurs som holdes i regi av HT. Kursene som holdes er blant annet klauvskjærerkurs og Helsetjenestens kurs for alle privatpraktiserende veterinærer.

Landbruksdirektoratet registrerer at avtalepartene har kommet frem til at en fordeling av kostnadene til HT kan gjøres med lik fordeling mellom melk og kjøtt når det gjelder kontrollprogrammet for smittsomme sykdommer, slik praksis har vært i 2016–2020. Kostnader utover dette fordeles med utgangspunkt i førstehåndsverdi basert på tall fra totalkalkylen for jordbruket. Denne viser 65 prosent for melk og 35 prosent for kjøtt. Landbruksdirektoratet mener det er rimelig å legge til grunn tall fra totalkalkylen ved fordeling mellom melk og kjøtt.

Landbruksdirektoratet anbefaler at inntil 3,515 mill. kroner kan dekkes fra fondet for omsetningsavgift på melk til HT i 2022, i tråd med forslaget fra Tine.

Krav til informasjon og rapportering

Tine er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til salgsfremmende tiltak, kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgede budsjettmidler. Tine er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Tine skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjon viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også framgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette er for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på melk dekker. Tine er mottaker og formidler av pengene som blir tildelt disse organisasjonene av Omsetningsrådet.

Saksnr.: 091/21	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett faglige tiltak 2022 (Animalia)	Saksnr.: 21/68405-2

Beskrivelse

Nortura SA søker om midler til faglige tiltak i 2022. Søknaden er utarbeidet av Animalia, og godkjent av styrene i begge selskapene. Norturas konsernstyre har i tillegg foreslått en ekstra bevilgning til Ingris på 2,5 mill. kroner. For fjørfekjøtt søker Animalia direkte. Forslaget er som følger:

Fondet for kjøtt: 90,23 mill. kroner

Dette innebærer en økning på 5,519 mill. kroner, tilsvarende 6,5 prosent sammenlignet med 2021. Av dette er det foreslått 55,770 mill. kroner, en økning på 3,9 prosent, til faglige tiltak kjøtt i regi av Animalia, samt 31,960 mill. kroner, en økning på 3,0 prosent, til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid, sammenlignet med 2021. Det søkes også om en ekstra bevilgning til Ingris på 2,5 mill. kroner.

Fondet for egg: 4,276 mill. kroner

Dette tilsvarende budsjettet for 2021.

Fondet for fjørfekjøtt (kylling og kalkun): 9,420 mill. kroner

Dette tilsvarende budsjettet for 2021.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-2, 2-3 og 3, med hjemmel forskrift av 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1. Lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 11.

Forutsetninger

Animalia er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgede budsjettmidler. Animalia er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Animalia skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også fremgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på kjøtt dekker.

Vedlegg

Brev fra Animalia datert 3. november 2021

Notat fra Totalmarked til Animalia datert 10. september 2021 (mottatt 7. november 2021)

Notat fra Animalia datert 5. november 2021 (mottatt 7. november 2021)

Møtebehandling

Bjørn-Ole Juul-Hansen foreslo at punkt 1 c i forslag til vedtak utsettes til det er kjent hvordan produksjonsreguleringen skal gjennomføres. Forslaget falt med 2 mot 9 stemmer. Bjørn-Ole Juul-Hansen og Arnfinn Hongseth stemte for.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Av fondet for omsetningsavgift på kjøtt bevilges det i 2022 inntil
 - a. 55 770 000 kroner til Animalia til faglige tiltak
 - b. 31 960 000 kroner til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid
 - c. 2 500 000 kroner i ekstra bevilgning til Ingris
2. Av fondet for omsetningsavgift på egg bevilges det til faglige tiltak i 2022 inntil 4 276 000 kroner til Animalia.
3. Av fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt bevilges det til faglige tiltak i 2022 inntil 9 420 000 kroner til Animalia.
4. Til forebyggende tiltak i tilfelle en akutt sykdomssituasjon kan det i 2022 brukes inntil 1,4 mill. kroner likt fordelt mellom fondet for omsetningsavgiften på egg og fondet for omsetningsavgiften på fjørfekjøtt, utenfor rammen gitt i punkt 2 og punkt 3, jf. vedtak i Omsetningsrådet 01.12.2008.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett faglige tiltak 2022 (Animalia)

Norturas søknad om budsjettet for faglige tiltak for kjøtt og egg i 2022 ble vedtatt i konsernstyret 18. oktober 2021, etter innstilling fra styret i Animalia. I tillegg vedtok konsernstyret en ekstra bevilgning til Ingris på 2,5 mill. kroner. Styret i Animalia fremmer søknad om budsjett for faglige tiltak for fjørfekjøtt i 2022 direkte til Omsetningsrådet.

Søknadene ble oversendt av Animalia i brev datert 3. november 2021. Tabellen under viser Norturas og styret i Animalia sitt forslag til budsjett for 2022 fordelt på de ulike fondene, samt regnskap for 2020 og budsjett for 2021.

Omsetningsavgift fordelt på fond og tiltak	2020	2021	2022	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Animalia - svin, storfe, sau/lam (kjøttfondet)	52 131 536	53 681 000	55 770 000	2 089 000	3,9
Forsøksvirksomhet, forskning, avlsarbeid (kjøttfondet)	30 777 000	31 030 000	31 960 000	930 000	3,0
Ekstra bevilgning Ingris (kjøttfondet)			2 500 000	2 500 000	100,0
Animalia - egg (eggfondet)	4 263 926	4 276 000	4 276 000	0	0,0
Animalia -kylling og kalkun (fjørefondet)	9 192 000	9 420 000	9 420 000	0	0,0
Totalt	96 364 462	98 407 000	103 926 000	5 519 000	5,6

¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2021

Budsjettforslaget for finansiering av Animalias drift i 2022 er på ca. 69,5 mill. kroner. Finansiering over fondet for kjøtt foreslås økt med 3,9 prosent. Finansiering over fondene for egg og fjørfekjøtt er foreslått på samme nivå som for 2021. I tillegg er det foreslått 32,0 mill. kroner til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid fra fondet for kjøtt, og en ekstra bevilgning til Ingris på 2,5 mill. kroner. Til sammen er budsjettforslaget på 103,9 mill. kroner. I Omsetningsrådets møte 16. april 2021, sak 32/21, vedtok rådet overføring av midler fra 2020 til 2021. Disse midlene er ikke inkludert i budsjettallene for 2021.

Prioriteringer 2022

Animalia skriver at sammenlignet med budsjettet for 2021 er økt ressursbruk til etablering av dyrevelferdsprogram for sau, kurs og kompetanseutvikling på bransjenivå og arbeid med bærekraft de tydeligste oppjusterte prioriteringene.

Videre er de viktigste prioriteringene for 2022 i henhold til Animalias handlingsplan følgende:

- Den strategiske satsingen på dyrevelferdsprogrammer (DVP) i alle produksjoner er en hovedprioritering også i 2022. Dette innebærer faglig og regelverksmessig utvikling av programmene, utvikling av bransjeretningslinjer, utvikling av digitalt fagsystem, implementering inkl. info til alle produsenter og driftsfase. DVP- storfe skal implementeres i 2022.
- Videreutvikling av Animalia sine fagsystemer, inkludert flere integrasjoner for å sikre helhetlige løsninger for bonde og industri. Fullføre ny Ingris, utvikle fagsystemet for DVP-sau, samhandling med Klimasmart landbruk.
- Økt satsning på faglig arbeid og kommunikasjon på bærekraftig produksjon og kosthold.
- Økt satsning på fagformidling (bl.a. kursutvikling og -salg) med særlig vekt på digitalisering, med flere nye produsentrettede kurs og oppdatering av etablerte kurs.
- Høy forskningsaktivitet, som EU-prosjektet RoButcher og Kvalitetsavvik i skinke, Velferdshøna og Foreldrevelferd.
- Arbeid med dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet tilpasses behov, bl.a. med oppfølging av implementeringen av EUs nye Dyrehelselov (AHL) og økt satsning på blant annet klauvhelse.
- Beredskapsarbeid; Landbrukets handlingsplan mot antibiotikaresistens, fotråte, ringorm og sannsynligvis nye tilfeller av aviær influensa.

- Videreutvikle klassifiseringsområdet i retning objektiv og automatisert klassifisering.
- Oppnå synergieffekter gjennom økt samarbeid og rollefordeling (MatPrat, Nortura, KLF).

Endringer og bruk av omsetningsavgift 2022

Nedenfor beskrives de viktigste endringene i 2022, og hvordan de vil påvirke bruken av omsetningsavgiften.

Husdyrkontrollene

Inntektene fra alle kontrollene øker med 0,1 mill. kroner, hovedsakelig på prisvekst. Kontrollene må videreutvikles og moderniseres, slik at bruken av omsetningsavgiften øker med 0,3 mill. kroner.

Utvikling av ny Purkeapplikasjon i Ingris startet i 2019 og blir fullført i 2022. Utviklingsbudsjettet for Ingris er dermed 3,2 mill. kroner i 2022. Ekstra utvikling av Ingris som verktøy for produksjonsregulering i tråd med Norturas konsernstyres vedtak vil øke utviklingsbudsjettet med ytterligere 2,5 mill. kroner.

Dyrehelse og dyrevelferd

Kylling og kalkun

Det har de siste årene vært ressurskrevende å følge opp de ulike faglige utfordringene i fjørfekjøttproduksjonen. Arbeidet med å følge opp og være pådriver for Handlingsplanen for dyrehelse og dyrevelferd 2022-2023, og Handlingsplan mot antibiotikaresistens i fjørfenæringa har krevd betydelige ressurser. Det samme har utvikling og drift av dyrevelferdsprogrammer for kylling og kalkun, sammen med ulike påløpende saker knyttet til dyrevelferd. Disse faglige problemstillingene medfører høyt aktivitetsnivå både på fag og kommunikasjon (beredskap, kunnskapsformidling, koordinering i bransjen, myndighetskontakt). Videre nevnes utvikling av kurs for plukkerpersonell, fjørfetransportsjåfører, båndkontrollører, helseovervåkingsveterinærer og fjørfeprodusenter.

Eksterne inntekter går opp 1,0 mill. kroner på grunn av et nytt prosjekt (Foreldrevelferd). Fjørfenæringens handlingsplan mot resistente bakterier videreføres i 2022. Omsetningsavgiftsfinansieringen blir på samme nivå som i 2021.

Egg

Helsetjenesten for fjørfe vil fortsatt ha fokus på helse og velferd hos verpehøner i 2022, inkludert utvikling og drift av dyrevelferdsprogrammet for verpehøns og fagsystemet HelseFjørfe. Det vil tilbys kompetansekurs for helseovervåkingsveterinærer med fokus på verpehøner. Andre driftsoppgaver videreføres, men det foretas noen omprioriteringer.

Eksterne inntekter på området er som året før ca. 0,8 mill. kroner som følge av prosjektet Velferdshøna.

Omsetningsavgiftsfinansieringen blir på samme nivå som i 2021.

Helsetjenester felles

Her inngår fagområde Beredskap, og dermed kompensasjonen for oppfølging av Friske føtter, der Mattilsynet kjøper tjenester fra Animalia AS. Dette tjenestekjøpet er lagt inn med budsjetterte personalkostnader og tilsvarende økte salgsinntekter. Budsjettet for omsetningsavgift viser en økning på ca 0,1 mill. kroner.

Helsetjenesten for svin

Dyrevelferdsprogrammet for svin, inkl. Helsegris - fagsystem helse og velferd gris, følges opp i 2022.

Ekstra IT-utvikling medfører at bruken av omsetningsmidler øker med ca. 0,4 mill. kroner.

Helsetjenesten for storfe

Helsetjenesten for storfe ble etablert som en del av Animalia AS fra 1. januar 2018. Helsetjenesten finansieres som et spleiselag med Tine, slik at 3,5 mill. kroner av kostnadene belastes omsetningsavgiften for melk. Det er lagt opp til noe lavere aktivitet i 2022, og dette fører til at bruken av omsetningsavgift går ned ca. 0,3 mill. kroner.

Helsetjenesten for sau

Det etableres dyrevelferdsprogram for sau. Økt personalbehov gjør at bruken av omsetningsmidler øker med ca 0,2 mill. kroner. Et nytt eksternt finansiert prosjekt (sau360) øker inntekter og kostnader med ca 0,2 mill. kroner.

KOORIMP

Ingen store endringer, bruken av omsetningsavgift er lik som i 2021.

Dyrevelferd transport og slakteri

Ingen store endringer, bruken av omsetningsavgift er relativt lik som i 2021.

Mattrygghet

Prosjektinntekter går ned med 0,3 mill. kroner og salgsinntekter øker med 0,1 mill. kroner. Kostnaden finansiert med omsetningsavgift er relativt lik som i 2021.

Råvare og foredling

Klassifisering

Prosjektinntektene er fortsatt på 0,6 mill. kroner grunnet prosjektet OBKLAS. Dette bidrar til finansiering av rekrutteringsstillingen som startet i 2020 og som i 2022 går inn i sitt tredje år. Det har også blitt startet en rekrutteringsprosess for en ekstra klassifiseringskonsulent. Dette skyldes at eksisterende konsulenter nærmer seg pensjonsalder. Salgsinntekter går ned ca. 0,2 mill. kroner fordi prosjektet MeatCrafter avsluttes i 2021. Bruken av omsetningsavgift øker derfor med 1,1 mill. kroner fra 2021.

Skjæring og analyse

Salgsinntekter øker med 5,7 mill. kroner i 2022. 5,6 mill. kroner av dette skyldes endring fra netto til brutto regnskapsføring av nedskjæringsaktiviteten, og vises også som økt varekostnad. Interne overføringer grunnet deltakelse i prosjekter går ned 0,7 mill. kroner (vises under Annen drift). Dette gjør at bruken av omsetningsmidler øker med 0,7 mill. kroner fra 2021.

Prosess og produkt

Prosjektinntektene er budsjettert med en nedgang på 0,7 mill. kroner på grunn av lavere inntekter fra svinekjøtt-kvalitetsprosjektet, mens salgsinntektene går opp med 1,7 mill pga. nye store oppdrag (DigiSpek og Disruptive gener). Bruken av omsetningsavgift reduseres med 0,2 mill. kroner.

Bærekraftig produksjon og kosthold

Kostnadsstedet består av tidligere Bærekraft, miljø og klima, Kjøtt og egg i kostholdet og overordnet dyrevelferd (de tre store omdømmemessige samfunnstemaene).

Det er foreløpig vanskelig å skaffe eksterne inntekter av betydning på området samtidig som det er et stort behov for ytterligere satsing i et bransjeperspektiv. Totalt øker omsetningsavgiftsbruken for alle tre fond sett under ett med 0,1 mill. kroner fra 2021.

FoU

I dette kostnadsstedet ligger overordnet ansvar for Animalias deltakelse i Forskning og utvikling, bl.a. utvikling av en FoU-strategi for kjøtt- og eggbransjen, kontakt med forsknings- og forskningsfinansieringsmiljøer nasjonalt og internasjonalt, koordinering av prosjektsøknadsprosesser og satsingen på måleteknikk, automasjon og robotisering bl.a. gjennom automasjonsklyngen AutoMEATe for norsk matproduksjon. EU-prosjektet RoBucher ligger her. Finansiering via omsetningsavgiftsmidler går ned med 0,3 mill. kroner i 2022.

Kommunikasjon, kurs/opplæring, økonomi, IT, salg og marked

Fagformidling; Kommunikasjon og kurs/opplæring

Kravet til kommunikasjon på områdene dyrevelferd/dyrehelse, mattrygghet, bærekraft og helse/ernæring er økende. Dette gjelder både løpende proaktiv virksomhet, beredskap for saker som kommer opp og generell kunnskapsspredning gjennom troverdig og dokumentert kunnskap. I 2022 skal Animalia utvikle strategier for fagformidling tilpasset ulike målgrupper og styrke fagformidlingen gjennom digitalisering, visualisering og økt bruk av film og animasjoner.

Det har blitt laget en felles bransjeplattform med læringsressurser, en felles digital ressursbank for bilder, video/film, tekst, presentasjoner m.m. og det skal utvikles mange e-læringskurs for bransjen og i samarbeid med andre. En ny nettbutikk etableres for å gi bedre brukeropplevelser og økte inntekter.

Dette vil være et viktig satsingsområde i 2022, og bemanningen øker med 0,4 årsverk. Inntektene fra e-læringsprogrammene går ned med 0,4 mill. kroner og prosjektinntekter går opp 1,3 mill. kroner. Bruken av omsetningsavgiftsmidler går opp med 0,1 mill. kroner.

Økonomi og IT

IT leverer i samarbeid med fagområdene produkter og tjenester til bonde og bransje. IT skal holde seg oppdatert på den raske utviklingen i bransjen innen datautveksling og -eierskap, slik at Animalia er rustet til å ta på seg nye oppgaver i samarbeid med bransjen. Avdelingen skal levere god IT-utvikling til fagområdene slik at Animalias applikasjoner forbedres. IT skal optimalisere sine driftssystemer gjennom tidsriktige løsninger og samtidig sikre at dette skjer i tråd med lovkrav innen persondata. Økonomiavdelingen vil jobbe for at vi har systemer og rutiner som sørger for god oppfølging og rapportering, både internt, til styret og offentlige instanser. Finansiering via omsetningsavgiftsmidler går ned med 0,1 mill. kroner.

Dyrehelseportalen

Dyrehelseportalen har hatt høy aktivitet i 2020 og 2021, særlig pga seminmodulen og reiserefusjonsprosjektet med GENO og Landbruksdirektoratet, men også SSKK-prosjektet og ny annen helsestatus kanalisert gjennom DHP. Utviklingsaktiviteten i 2022 blir på samme nivå som i 2021. De fakturerte inntektene fra avtalepartene øker med 0,2 mill. kroner. Bidrag fra Landbruksdirektoratet for drift av reiserefusjonsløsningen sto i 2021 som prosjektinntekter, disse er i 2022 omdefinert som salgsinntekter. Det brukes ikke omsetningsavgift til finansiering av Dyrehelseportalen.

Fagtjenesten for ull

Oppfølging av klassifisering av ull, inkludert utdanning og etterutdanning var utlyst på anbud fra Landbruksdirektoratet høsten 2021. Animalia fikk dette oppdraget som har en årlig verdi på 1,6 mill. kroner, og en avtaleperiode på 2 + 1 + 1 år. Det benyttes ikke omsetningsavgift til dette formålet.

Totalt budsjettforslag for faglige tiltak 2022, samt regnskap 2020 og budsjett 2021

Animalia totalt	2020	2021	2022		
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
Husdyrkontrollene					
Omsetningsavgift	10 841 000	9 076 000	9 418 000	342 000	3,8
Prosjekt/oppdrag	7 674 000	8 114 000	8 234 000		
Totalt	18 515 000	17 190 000	17 652 000		
Dyrehelse og -velferd					
Omsetningsavgift	27 174 000	27 608 000	27 994 000	386 000	1,4
Prosjekt/oppdrag	9 709 000	11 305 000	12 947 000		
Totalt	36 883 000	38 913 000	40 941 000		
Mattrygghet					
Omsetningsavgift	2 678 000	2 660 000	2 655 000	-5 000	-0,2
Prosjekt/oppdrag	866 000	1 810 000	1 656 000		
Totalt	3 544 000	4 470 000	4 311 000		
Råvare og foredling ²⁾					
Omsetningsavgift	14 516 000	14 942 000	16 525 000	1 583 000	10,6
Prosjekt/oppdrag	9 277 000	8 959 000	15 480 000		
Totalt	23 793 000	23 901 000	32 005 000		
Bærekraft og kosthold					
Omsetningsavgift	3 881 000	4 021 000	4 126 000	105 000	2,6
Prosjekt/oppdrag	197 000	123 000	97 000		
Totalt	4 078 000	4 144 000	4 223 000		
FoU					
Omsetningsavgift	68 000	1 368 000	1 093 000	-275 000	-20,1
Prosjekt/oppdrag	4 213 000	4 339 000	3 369 000		
Totalt	4 281 000	5 707 000	4 462 000		
Ekstra FoU					
Omsetningsavgift	500 000	500 000	500 000	-	0,0
Totalt	500 000	500 000	500 000		
Kommunikasjon, IT, økonomi					
Omsetningsavgift	6 106 000	7 202 000	7 156 000	-46 000	-0,6
Prosjekt/oppdrag	3 117 000	3 374 000	4 511 000		
Totalt	9 223 000	10 576 000	11 667 000		
Dyrehelseportalen					
Prosjekt/oppdrag	7 307 000	3 990 000	4 072 000		
Totalt	7 307 000	3 990 000	4 072 000		
Fagtjenesten for ull					
Prosjekt/oppdrag	1 635 000	1 591 000	1 627 000		
Totalt	1 635 000	1 591 000	1 627 000		
SUM					
Omsetningsavgift	65 764 000	67 377 000	69 467 000	2 090 000	3,1
Prosjekt/oppdrag	43 995 000	43 605 000	51 993 000	8 388 000	19,2
Tillegg: ekstra bevilgning Ingris			2 500 000		
Totalt (inkl. tillegg)	109 759 000	110 982 000	123 960 000	12 978 000	11,7
¹⁾ Differanse budsjettforslag 2022 og budsjett 2021					
²⁾ Inkludert tillegg for frakt av slakt					

Samlet summeres Animalias aktiviteter tenkt finansiert over omsetningsavgiften til ca. 69,5 mill. kroner i 2022. Dette er ca. 2,1 mill. kroner høyere enn budsjetttrammen for 2021. Dette tilsvarer generell pris- og lønnsstigning. I tillegg kommer forslag om en ekstraordinær finansiering på 2,5 mill. kroner til utvikling av Ingris som verktøy for produksjonsregulering

vedtatt av Norturas styre.

Animalia har budsjettert med en økning i andre inntekter på 25,6 prosent, men korrigert for overgang fra netto til brutto inntekstføring for slakt til pilotanlegget er den reelle økningen 7,3 prosent. Inntekt knyttet til FoU-prosjekter øker med 7,6 prosent. Korrigert med fratrekke av omsetningsmidler fra melk utgjør prosjekt- og andre inntekter 40,5 prosent av virksomhetens totale finansiering.

Kostnadene i budsjettet øker med 13,0 mill. kroner sammenlignet med 2021, hvorav 5,6 mill. kroner er økt varekost, som nevnt over. Det er estimert med en lønnsvekst på 3,1 prosent i 2022, basert på prognoser fra SSB.

Totale kostnader for Animalia for storfe, svin og sau/lam er budsjettert økt med 9,5 mill. kroner. 5,6 mill. kroner kan forklares med endret regnskapsføring for nedskjæring. For kylling og kalkun går totalbudsjettet opp med 1,0 mill. kroner, mens for egg er totalbudsjettet likt som året før. Finansieringen over omsetningsavgiften øker med 2,1 mill. kroner. Ekstra utvikling av Ingris som verktøy for produksjonsregulering vil øke omsetningsavgiftsfinansieringen med ytterligere 2,5 mill. kroner.

Budsjettet for storfe, svin og sau/lam

Budsjettet for den omsetningsavgiftsfinansierte virksomheten for kjøtt i regi av Animalia er 55,8 mill. kroner. Dette er 2,1 mill. kroner høyere enn for 2021. Ekstra bevilgning til Ingris kommer i tillegg.

Animalia kjøtt; Svin storfe, sau og lam	2020	2021	2022	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Bærekraft og kosthold	3 881 000	4 021 000	4 126 000	105 000	2,6
Kommunikasjon, økonomi og IT utvikling	6 106 000	7 202 000	7 156 000	-46 000	-0,6
Helsetjenester felles (Husdyrfag)	1 623 000	765 000	868 000	103 000	13,5
Husdyrkontrollene	10 841 000	9 076 000	9 418 000	342 000	3,8
HT Storfe	2 786 000	2 639 000	2 332 000	-307 000	-11,6
HT Sau	2 825 000	2 784 000	3 015 000	231 000	8,3
HT Svin	4 230 000	5 120 000	5 556 000	436 000	8,5
Dyrevelferd transport/slakt	1 509 000	1 800 000	1 723 000	-77 000	-4,3
KOORIMP	944 000	1 004 000	1 004 000	0	0,0
Skjæring og analyse ²⁾	7 122 000	6 024 000	6 680 000	656 000	10,9
Prosess og produkt	1 893 000	2 899 000	2 676 000	-223 000	-7,7
Mattrygghet	2 678 000	2 660 000	2 655 000	-5 000	-0,2
Klassifisering	5 501 000	6 019 000	7 169 000	1 150 000	19,1
FoU	68 000	1 368 000	1 093 000	-275 000	-20,1
Ekstra FoU	300 000	300 000	300 000	0	0,0
Sum omsetningsavgift	52 307 000	53 681 000	55 770 000	2 089 000	3,9
¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2021					
²⁾ Inkludert tillegg for frakt av slakt i 2020					

Tabellen nedenfor viser endringen i finansieringen på kjøtt for 2022.

Poster - kjøtt: Svin, storfe, sau og lam	2020	2021	2022	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Personal og drift	65 179 000	71 063 000	75 524 000	4 461 000	6,3
Aktivitetskostnader	30 276 000	24 374 000	29 442 000	5 068 000	20,8
Totale kostnader	95 455 000	95 437 000	104 966 000	9 529 000	10,0
Annen inntekt	40 202 000	38 669 000	46 278 000	7 609 000	19,7
Resultat	1 205 000	1 039 000	1 047 000	8 000	0,8
Sum omsetningsavgift	52 131 536	53 681 000	55 770 000	2 089 000	3,9
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2021					

Nøkkeltall - kjøtt: Svin, storfe, sau og lam	2021	2022
	Personal og drift	74,5 %
Aktiviteter	25,5 %	28,0 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Budsjettet for egg

Budsjettforslaget for midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak på egg er på 4,3 mill. kroner og tilsvarer budsjettet for 2021. Som for fjørfe kjøtt er forebyggende tiltak i tilfelle akutt sykdomssituasjon ikke foreslått som en del av rammen for budsjettet i 2022, men Animalia ber om at det tas høyde for det ved beregning av fondets størrelse.

Animalia opplyser at det er tenkt brukt 0,6 mill. kroner til kommunikasjon, 0,3 mill. kroner til ledelse fra felles helsetjenester, 0,1 mill. kroner til FoU, 0,5 mill. kroner til bærekraft og kosthold, 15 000 kroner til faglig arbeid mattrygghet og 0,6 mill. kroner til IT-utvikling og økonomitjenester. Disse postene er spesifisering av tjenester som utføres felles i Animalia og fordeles per fond, dvs. at mesteparten står på kjøtt, men deler belastes egg. Resten av budsjettet for egg er «rene» funksjoner for egg, dvs. personalkost, eksterne tjenester osv.

Poster - egg	2020	2021	2022	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Personal og drift	1 525 000	2 011 000	2 086 000	75 000	3,7
Aktivitetskostnader	2 889 000	3 157 000	3 087 000	-70 000	-2,2
Totale kostnader	4 414 000	5 168 000	5 173 000	5 000	0,1
Annen inntekt	150 000	900 000	905 000	5 000	0,6
Resultat	0	8 000	8 000	0	0,0
Sum omsetningsavgift	4 264 000	4 276 000	4 276 000	0	0,0
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2021					

Budsjettet viser en liten økning i kostnader, samt en tilsvarende økning i annen inntekt. Bruken av omsetningsavgift i 2022 er på samme nivå som budsjettet for 2021.

Nøkkeltall - egg	2021	2022
Personal og drift	38,9 %	40,3 %
Aktiviteter	61,1 %	59,7 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Budsjettet for fjørfekjøtt (kalkun/kylling)

Budsjettforslaget for midler fra omsetningsavgiften for faglige tiltak på fjørfekjøtt i 2022 er på 9,4 mill. kroner og tilsvarende nivå som i 2021. Som for egg er forebyggende tiltak i tilfelle akutt sykdomssituasjon ikke foreslått som en del av rammen for budsjettet i 2022, men Animalia ber om at det tas høyde for det ved beregning av fondets størrelse.

Animalia opplyser om at det er tenkt brukt 1,6 mill. kroner til kommunikasjon, 0,5 mill. kroner til ledelse fra felles helsetjenester, 0,2 mill. kroner til FoU, 0,8 mill. kroner til bærekraft og kosthold, 0,05 mill. kroner til hygiensisk regnskap fjørfeslakterier, 0,3 mill. kroner i bidrag i etisk regnskap og 0,7 mill. kroner til IT-utvikling og økonomitjenester. Som for egg er disse postene en spesifikasjon av tjenester som utføres felles i Animalia og fordeles per fond, dvs. at mesteparten står på kjøtt, men deler belastes fjørfekjøtt. Resten av budsjettet for fjørfekjøtt er «rene» funksjoner for fjørfekjøtt, dvs. personalkost, eksterne tjenester osv.

Poster - fjørfekjøtt	2020	2021	2022	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Personal og drift	4 027 000	3 589 000	3 709 000	120 000	3,3
Aktivetskostnader	6 298 000	6 867 000	7 692 000	825 000	12,0
Totale kostnader	10 325 000	10 456 000	11 401 000	945 000	9,0
Annen inntekt	1 235 000	1 080 000	2 070 000	990 000	91,7
Resultat	103 000	44 000	89 000	45 000	102,3
Sum omsetningsavgift	9 193 000	9 420 000	9 420 000	0	0,0
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2021					

Budsjettet viser en økning i kostnader og annen inntekt. Bruken av omsetningsavgift i 2022 er på samme nivå som budsjettet for 2021.

Nøkkeltall - fjørfekjøtt	2021	2022
Personal og drift	34,3 %	32,5 %
Aktiviteter	65,7 %	67,5 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Ekstra bevilgning til Ingris

I tillegg til Animalias ordinære budsjett har Norturas konsernstyre vedtatt å søke om en ekstra satsing på 2,5 mill. kroner knyttet til økt utvikling av Ingris for å styrke verktøyet og bedre tilslutningen. Konsernstyret mener at Ingris i tillegg vil bli et mer effektivt verktøy ved gjennomføring av produksjonsregulerende tiltak i svinenæringen.

Animalias styre har ikke vedtatt bevilgningen. På spørsmål om styrets begrunnelse for å ikke vedta tiltaket, ble det vist til følgende utskrift av foreløpig protokoll fra styremøtet i Animalia:

«Styret konkluderte med at forslaget om å videreutvikle Ingris som verktøy for å administrere og dokumentere produksjonsregulering på besetningsnivå ikke var tilstrekkelig belyst og mente prinsipielt at produksjonsregulerende tiltak som en del av markedsreguleringen bør finansieres over Totalmarkedets budsjett. Styret vedtok derfor

budsjettforslaget uten ekstra midler til videreutvikling av Ingris.»

Landbruksdirektoratet har bedt Animalia om en utfyllende beskrivelse av tiltaket, og mottok to notat på bakgrunn av dette. Det ene notatet er fra Nortura Totalmarked til Animalia datert 10. september 2021, og det andre notatet datert 5. november 2021 er utarbeidet av Animalia, som på overordnet nivå beskriver hvordan oppgaven kan løses og estimert kostnad for dette. Begge notatene inngikk i budsjettbehandlingen både i Animalia og Nortura, og notatene gjengis i sin helhet her:

Notat fra Totalmarked, datert 10. september 2021:

«Behov for satsing på Ingris for å kunne benytte nye produksjonsregulerende verktøy for gris

Norsk svinenæring, og Nortura som markedsregulator ser behovet for å benytte produksjonsregulering i større utstrekning enn tidligere. Bortfall av reguleringseksport og begrensninger på reguleringslagring gjør at vi må være tidlig ute med å redusere antall fødte smågris dersom prognosene viser overskudd.

I tillegg til allerede utprøvde tiltak vil vi i fremtiden vurdere tiltak som midlertidig reduksjon i smågrisproduksjonen og forlengelse av saneringstid hos produsenter med smågris. For å kunne administrere og kontrollere disse tiltakene er Totalmarked avhengig av at de som deltar i slike tiltak benytter Ingris. Videre må Ingris styrkes i funksjonalitet og antall brukere må økes, da med hovedfokus på smågrisprodusenter.

Fondet for omsetningsmidler til gris er nå solid og Totalmarked mener at Animalia bør budsjettere og søke om tilstrekkelige midler for å nå målene om styrke Ingris slik at vi raskest mulig kan benytte oss av nye reguleringstiltak. Prognosen for 2022 viser nå et overskudd på mer enn 2000 tonn.

Vi ber Animalia om å prioritere dette arbeidet, og øke ressurser til Ingris-utvikling for en periode, for fullføring av ny purkedel med nødvendige registreringsbilder, analyse- og rapportverktøy innen sommeren 2022.

Videre mener Totalmarked at oppfølging og support av nye brukere av Ingris bør økes. Vi foreslår at studenter ved husdyrfag på NMBU tilbys sommerjobb for å hjelpe svinebønder som er nye Ingrisbrukere i gang. Dette vil senke terskelen hos en del bønder.

Vi registrer også at svinenæringen ligger etter i bruk av RFid-merker. Med dagens digitale samfunn mener vi det er uklokt å ikke legge til rette for slik merking av gris.»

Notat fra Animalia, datert 5. november 2021

«Tilrettelegging av Ingris som verktøy i produksjonsregulering 05.11.21

Bakgrunn

Nortura totalmarked har initiert et prosjekt for å utvide og tilrettelegge Ingris som verktøy for produksjonsregulering på besetningsnivå. Bakgrunnen er et behov for å ha nye effektive tiltak for markedsregulering i en situasjon der flere tiltak som tidligere ble brukt ikke lenger er tilgjengelige. Notatet er utarbeidet for å gi grunnlag for å drøfte forutsetninger for bruk av Ingris som et verktøy for produksjonsregulering på enkeltbesetningsnivå.

En av de avgjørende forutsetningene er at oppslutningen om Ingris er tilstrekkelig høy. Drøfting av årsaker til dagens oppslutning og hva som eventuelt kan gjøres for å øke oppslutningen og andelen aktive brukere er derfor den viktigste delen av notatet.

Nåværende og framtidige funksjoner for Ingris

Vi forstår utgangspunktet slik at Nortura totalmarked vil etablere økonomisk attraktive ordninger for purkebesetninger (kombibesetninger og smågris) for avtalt midlertidig opphør av produksjon eller redusert produksjon, som en del av produksjonsreguleringen. Dette skal dokumenteres gjennom aktiv bruk av Ingris i en periode forut for at det inngås avtale og eventuelt gjennom perioden med redusert produksjon. Ingris fortutsettes å gi en presis beskrivelse av omfang av produksjonen. Aktiv deltakelse i Ingris blir dermed en forutsetning for å kunne delta i disse produksjonsregulerende tiltakene. Muligheten for å delta i disse ordningene i perioder med overproduksjon vil være ny motivasjon for å melde seg inn i Ingris. Informasjon om en slik framtidig ordning vil sannsynligvis føre til økt oppslutning om Ingris blant purkebesetningene, men hvor stor denne økningen vil være på kort sikt er vanskelig å anslå.

Det er samtidig flere andre utfordringer svinenæringa står overfor som stiller økte krav til dokumentasjon. Økt oppslutning om Ingris vil derfor i neste omgang også kunne legge til rette for å gjøre Ingrismedlemskap til en del av dyrevelferdsprogrammet, gi bedre grunnlag for etterspurt dokumentasjon fra kunder og et bedre datagrunnlag for f.eks Klimakalkulatoren på gårder med svineproduksjon..

Avslutningsvis er det greit å slå fast at alle etablerte bruksområder for Ingrisdata også vil nytte godt av styrkes om det lykkes å øke oppslutningen om og bruken av systemet.

Oppslutning

Per 31.12.20 hadde Ingris 949 medlemmer. Målt som andel av produksjonen utgjorde dette:

	Andel av besetningene	Andel av dyr/produksjon
Purker	59%	77%
Slaktegris	15%	32%

Antall medlemmer har over tid vært stabilt til svakt stigende med en viss variasjon mellom år. Andelen besetninger og andel dyr/produksjon har vært svakt, men jevnt stigende over tid. Som det framgår av tabellen er besetningene som deltar i Ingris større enn gjennomsnittet. En stor del av besetningene som ikke deltar er i gruppen små og mellomstore besetninger, men det er også store besetninger, ikke minst blant slaktegrisbesetningene, som ikke deltar. For økt oppslutning blant små og mellomstore purkebesetninger vil det derfor være viktig å ha særlig oppmerksomhet på disse besetningenes behov i videreutviklingen av Ingris.

Tabellen viser fordeling av medlemmer og ikkemedlemmer blant purkebesetninger kategorisert etter søknad om produksjonstilskudd avlstdyr (kode 155, avlspurker minst et kull, 1.10.20):

Størrelse (avlspurker)	<11	11-30	31-60	61-100	100<
Antall besetninger (882)	158	200	330	148	48
Andel med Ingris	8%	38%	44%	60%	100%
Andel utenfor Ingris	92%	62%	56%	40%	0%
Potensielle nye medlemmer Ingris	146	124	184	58	0

Blant besetningene som deltar i Ingris er det også stor variasjon i hvor fullstendige data som registreres og hvor raskt dataene blir registrert. Før årsoppgjøret gjør Norsvin og Animalia hvert år en stor jobb for å følge opp mange enkeltbesetninger for å heve datakvaliteten og gi et bedre grunnlag for å beregne representative resultater fra Ingris. Skal Ingris være et godt verktøy for produksjonsregulering må registreringene være tilnærmet fullstendige og registrert ganske raskt etter hendelsen. Utvikling av funksjonalitet og integrasjoner som kan

bidra til dette vil derfor også være viktig.

I besetninger som ikke deltar i Ingris er det papirbaserte, eventuelt helt uformelle styrings- og dokumentasjonssystemer som brukes. Per i dag opplever antakelig produsenten dette som tilstrekkelig for å ha oversikt over produksjonen, samtidig som «merarbeidet» med registrering og bruk av digitale verktøy er lite attraktivt. Det finnes sikkert også et fåtall besetninger som bruker andre digitale systemer, men hvor mange det nå er har vi ikke oversikt over.

De fleste medlemmer registrerer selv, men særlig blant slaktegrisbesetningene er det en del som får hjelp av rådgiver. For slaktegrisbesetningene er det nå oftere fôrrådgiver enn slakterirådgiver.

Økonomi

Drifts- og utviklingskostnadene for Ingris har de siste åra vært på om lag 7 mill., av dette har i overkant av 5 mill. vært omsetningsavgift og i underkant av 2 mill. medlemsavgift. Den relative andelen av inntektene som kommer fra medlemsavgift er lavere i Ingris enn for de andre husdyrkontrollene. Dette skyldes både et lavere medlemstall/-potensiale og noe høyere kostnader både pga. et mer komplekst program og særlig en driftsmodell som involverer Norsvin.

Medlemsavgiften er i 2021:

2200 kr for purkedelen/ både purkedelen og tilvekstdelen

1600 kr for tilvekstdelen alene

Animalia har nå i flere år fakturert det enkelte Ingrismedlem direkte. Dette til forskjell fra de andre kontrollene der det faktureres via slakteriene.

Vår vurdering er at nivået på medlemsavgiften i seg selv ikke er årsak til lav oppslutning og at redusert medlemsavgift i liten grad vil føre til flere medlemmer.

Status for programmet og videre utvikling

Ingris består av to moduler; en purkedel og en tilvekstdel (slaktegris). Vi har de siste årene brukt betydelige ressurser på en gradvis fornying av programmet. I løpet av 2021 er målet å være ferdige med de fleste registreringsbilder i ny applikasjon og de hittil planlagte integrasjoner/datautvekslinger vil være etablert. Alle deler av programmet som er fornyet er responsivt (tilpasser seg ulike skjermer inkl. smarttelefon). Et enkelt brukergrensesnitt for minimumsregistreringene kombinert med enkel tilgang på data fra andre kilder er trolig sentrale spørsmål for hovedgruppa av produsenter som i dag ikke deltar i Ingris. Det kan være fornuftig å forsere dette utviklingsarbeidet som følge av at Ingris tas i bruk til produksjonsregulering.

I vår primære plan for 2022 (forslag til handlingsplan uavhengig av dette prosjektet) vil utvikling av nye rapport- og analysefunksjoner være førsteprioritet. Når dette er fullført vil vi ha en fullstendig fornyet utgave av Ingris.

Godt fungerende integrasjoner med andre datakilder og systemer, som sikrer at data som alt er registrert andre steder kommer til nytte, er en nøkkelfaktor for å oppleve et system som enkelt og nyttig. Per i dag har Ingris etablert følgende integrasjoner/datautvekslinger:

- Landbrukets dataflyt (felles pålogging)
- Helsegris
- Dyrehelseportalen
- Fôrfirmaene (via Dataflyt)
- Fôrdatabase fra fôrstasjoner – kun prosjektbasis per nå
- Slaktedata

- Livdyrformidling
- Avlsdata
- Klimakalkulator

Semindata fra Norsvin er en potensiell viktig ny integrasjon. Som en del av tilretteleggingen for å bruke Ingris som verktøy i produksjonsregulering bør en integrasjon med data fra Norsvins sædsalg vurderes. Dette vil gi et godt grunnlag for varsling til produsenten om at en ny pulje har griset eller skal avvannes, et godt grunnlag for å løpende måle om brukeren er ajour med registreringen og, om ønskelig, også legge til rette for enklere registrering av inseminasjoner.

På litt lengre sikt planlegges f.eks. offline-funksjonalitet og integrasjon med RFID-merking av (slakte)gris. Utvikling av offline-funksjonalitet kan det være aktuelt å framskynde som et ledd i arbeidet med økt oppslutning for å kunne bruke Ingris i nye sammenhenger. Det er likevel viktig å vurdere kost-nytte av offline-funksjonalitet før beslutningen tas. God nettdekning i fjøset kombinert med et responsivt program er en langt mer robust løsning. Dyrehelseportalen eksempelvis har nå hatt offline-funksjonalitet for seminrapportering i ett år, men mindre enn 3 % av aktuelle data rapporteres offline.

Implementering av RFID vil per i dag i seg selv neppe ha betydning for oppslutning blant besetninger som i dag ikke bruker Ingris. Det er også flere uavklarte forhold rundt RFID som må avklares før funksjoner for integrasjon med RFID kan implementeres i Ingris. Uavhengig av om RFID vurderes som en del av arbeidet for å kunne bruke Ingris til produksjonsregulering er det behov for et forprosjekt for å avklare forutsetninger for, mål for og avgrensinger av RFID-implementering.

Dersom det besluttes at aktivt medlemskap i Ingris innføres som et verktøy for markedsregulering på besetningsnivå er det nødvendig å utvikle noe funksjonalitet spesifikt for det. Hva disse funksjonene skal inneholde vil avhenge av hvordan Ingris skal brukes i denne sammenhengen. Det vil i tillegg være nødvendig å utvikle noen parametere som definerer «aktiv bruk», dvs. måler om tilnærmet alle data som defineres som obligatoriske er registrert og at registreringshyppighet/hastighet er akseptabel ut fra formålet.

Oppsummering av nye utviklingsbehov:

For å tilrettelegge Ingris som verktøy for produksjonsregulering på besetningsnivå må følgende nye funksjoner utvikles raskt:

- Registreringsbilder mm. spesielt for administrasjon av ordning for produsenten. For å vite konkret hva dette er må ordningen og ulike varianter av den beskrives nærmere av Nortura totalmarked.
- Videreutvikle enkle registreringsbilder med minimumsregistreringer for å være en aktiv purkebesetning.
- Varslingsfunksjoner for å bidra til fullstendige og tilnærmet ajourholdte registreringer
- Funksjoner for å vurdere og følge opp om registreringene er tilnærmet fullstendige og ajourholdte.

Vårt estimat er disse utviklingsoppgavene vil kreve 2,5 mill. kr utover ordinært foreslått utviklingsbudsjett for 2022.

I en fase 2 (2023) må det vurderes hvilke ytterligere utviklingstiltak som bør gjennomføres for å styrke oppslutningen om og bruken av Ingris og dermed utvide grunnlaget for bruken av Ingris til produksjonsregulering. Dette vil være tiltak som tilrettelegging for RFID-merking av gris, og utvikling av offline- funksjonalitet. Vår anbefaling er at dette vurderes i budsjettprosessen for 2023, blant annet med bakgrunn i Totalmarkeds behov.

Andre tiltak

I tillegg til utvikling av ny funksjonalitet bør det gjennomføres ulike opplæringstiltak; utvikling av nytt materiell digitalt og tradisjonelt, kursaktivitet mm, og brukerstøtten må styrkes. Det kan være ulike modeller for dette og en prosjektbasert proaktiv brukerstøtte med studenter sommeren 2022 kan være et bidrag (jfr. notat fra Totalmarked og Norsvin), men primært er det viktig å huske at dagens brukerstøtte som Norsvin har ansvaret for må ha betydelig overkapasitet. Den mest effektfulle utvidelsen av «brukerstøtta» ville være et utvidet engasjement fra slakterienes rådgivingsapparat, men dette vurderer vi i praksis ikke som realistisk.»

Forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid

Tilskudd til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid gjelder storfe, svin og sau/lam og omfatter midler som brukes utenom Animalia. Den enkelte organisasjon sender søknad til Animalia, som saksbehandler søknadene og legger frem forslag for styret. I vurderingen av søknadene er det lagt til grunn at tiltakene må ligge innenfor retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-3, og dermed gjelde tiltak med hensikt å fremme kvalitetsproduksjon, bedre varebehandlingen eller øke salget av produktene. Hoveddelen av budsjettposten går til finansiering av avlsarbeidet.

I vurderingen av søknadene har Animalia vektlagt at støtten primært skal gå til løpende avlsarbeid og til utviklings- og endringsprosjekter som gir konkrete og varige resultater. Animalia mener det er et sterkt behov for utviklingsløsninger som gir forenklinger og økt effektivitet i alle ledd, noe som er viktig for å styrke bondens drift og økonomi.

Tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid	2020	2021	2022	2022	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Søkt beløp	Budsjettforslag		
Norsk Sau og Geit	3 050 000	3 140 000	5 250 000	3 250 000	110 000	3,5
TYR, ordinært avlsarbeid	4 145 000	4 240 000	6 150 000	4 340 000	100 000	2,4
TYR, spesielle prosjekter	600 000	700 000	2 300 000	750 000	50 000	7,1
Geno	2 790 000	2 790 000	2 790 000	2 790 000	-	-
Norsvin, ord. Avlsarbeid, hvite raser	12 000 000	12 000 000	13 000 000	12 370 000	370 000	3,1
Norsvin, omstillings- og utviklingsprosjekter	1 000 000	1 200 000	2 000 000	1 800 000	600 000	50,0
Norsk Duroc, ordinært avlsarbeid	5 100 000	5 100 000	5 100 000	5 100 000	-	-
Scanpig/KLF	612 000	610 000	610 000	610 000	-	-
Prosjekt Foods of Norway	100 000	100 000	-	-	-100 000	-100,0
Streptokokken - Increasing sustainability of Norwegian food production	200 000	-	-	-	-	-
BowiPar	210 000	100 000	-	-	-100 000	-100,0
VegMeatCRC - Bearbeidet mat med norske råvarer for forebygging av tykktarmskreft	100 000	-	-	-	-	-
LipidInflammaGenes	70 000	-	-	-	-	-
Climate Smart Norwegian Sheep Production	200 000	-	-	-	-	-
PreparePig	-	-	250 000	250 000	250 000	-
SusCow	100 000	-	-	-	-	-
Norwegian airways	300 000	150 000	-	-	-150 000	-100,0
Welcow	200 000	100 000	100 000	100 000	-	-
Diverse/uforutsett	-	800 000	600 000	600 000	-200 000	-25,0
Sum kvalitets- og avlsarbeid	30 777 000	31 030 000	38 150 000	31 960 000	930 000	3,0

¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2021

Det søkes om 38,2 mill. kroner i støtte til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid for 2022. Animalia foreslår en budsjettert støtte for samme periode på ca. 32,0 mill. kroner. Budsjettforslaget er 930 000 kroner høyere enn tildelingen i 2021.

Tabellen nedenfor viser hvor mye kostnadene til avlsarbeidet koster per kilo kjøtt. Estimert produksjon for 2021 og 2022 baserer seg på markedsregulators prognoser per september

2021.

	Sau/lam		Svin		Storfe	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Budsjettforslag	3 140 000	3 250 000	18 910 000	19 880 000	7 730 000	7 880 000
Tilførsel av kjøtt (kg) ¹⁾	24 200 000	24 100 000	133 800 000	133 600 000	86 200 000	88 700 000
Tilskudd per kg, (i øre)	13,0	13,5	14,1	14,9	9,0	8,9
¹⁾ Norsk produksjon basert på markedsregulatorers prognoser per september 2021						

Animalias kommentarer til det enkelte avlstiltaket

Norsk Sau og Geit (NSG)

NSG søker om 5,25 mill. kroner, som er en økning på 67,2 prosent fra tildelt beløp i 2021. De søker om midler til aktiviteter utført sentralt (beregninger av avlsverdier, avlsdatabanken, gentesting), utviklingstiltak, væreringene/registreringsbesetningene og metanmåling.

NSG har tatt i bruk genomisk seleksjon på NKS, og avlsopplegget er tilpasset gentesting og genomiske avlsverdier. NSG har besluttet å ta i bruk genomisk seleksjon også på spælsauen. For å utvikle de første genomiske indeksene må en først få etablert en referansepopulasjon av gentestede søyer, og planen er å genteste 2 000 søyer i 2022.

Det arbeides med å finne nye egenskaper som bedrer dyrevelferden og reduserer arbeidsbelastningen i lammingen. For å få registrert egenskaper som ikke alle væreringsmedlemmene vil registrere, etableres det egne registreringsbesetninger. Eksempler på slike egenskaper er voksenalder, lammingshjelp for det enkelte lammet, jurform og speneplassing.

NSG er med i et internasjonalt prosjekt der formålet er å estimere genetiske parametere for klimagassutslipp og å vurdere om klimagassutslipp kan inkluderes i det rutinemessige avlsarbeidet. NSG planlegger å ta redusert metanutslipp inn i avlsmålet og det praktiske avlsarbeidet på NKS allerede i 2022. Kostnadene er estimert til 2,4 mill. kroner og NSG har ingen mulighet for å finansiere dette innenfor det tradisjonelle avlsbudsjettet.

Økningen i søknaden fra NSG skyldes primært satsingen for redusert metanutslipp. Animalia ser det positivt at avlsarbeidet løpende utvikler seg med nye egenskaper, og redusert klimagassutslipp er viktig i en bærekraftig kjøttproduksjon. NSG søker om 2,0 mill. kroner til tiltaket, og det er vanskelig å ta en slik økning inn i ordinær budsjetttramme. Det savnes også en generell avklaring om hvordan landbrukets klimasatsing skal finansieres. På denne bakgrunn foreslår Animalia at støttebeløpet til NSG økes med søkt beløp til ordinært avlsarbeid, men ingen støtte til redusert metanutslipp.

TYR

TYR søker om 8,5 mill. kroner, som er en reduksjon fra omsøkte midler for 2021 som var på 11,2 mill. kroner. I år har både søknadssummen og anslag for totale avlskostnader gått betydelig ned, men fremdeles er søknadssummen 70 prosent høyere enn beløpet som ble innvilget i fjor. Animalias vurdering er at avlsarbeidet i TYR er bygget opp til et nivå som gjør at det løpende avlsarbeidet fungerer bra, og det har i tillegg vært noe rom for nødvendig utviklingsarbeid. Animalia kan vanskelig se at TYR sine ambisjoner for avlsarbeidet og forventninger til støtte fra omsetningsavgiften kan imøtekommes innenfor dagens rammer for bruk av omsetningsavgift og legger derfor til grunn at søknaden i år behandles etter samme kriterier som tidligere.

Tilskuddet til det løpende avlsarbeidet er den økonomiske grunnpilaren i driften av avlsorganisasjonen TYR, og Animalia foreslår at støttebeløpet justeres i tråd med forventet prisstigning på ca. 3,1 prosent. Animalia foreslår også bevilgning til Aktive Avlsbesetninger,

teststasjonen på Staur, kostnader knyttet til genomisk seleksjon og beregning av nye egenskaper og økonomiske vekter. Det foreslås ikke bevilgning til avlsrådgivning, 3D-prosjektet, datainnsamling og lagring, effektivisering av seleksjon i avlsarbeidet og investeringer på Staur på bakgrunn av retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, og ut fra total budsjettamme.

Geno

Geno har i løpet av de siste årene tatt i bruk genomisk seleksjon (GS) og IVP/MOET (embryooverføring) som øker den avlsmessige fremgangen. Likevel er det fenotypedataene fra kukontrollen, det vil si dataene om det dyrene faktisk presterer, som fortsatt er avgjørende i avlsarbeidet.

Geno har mål om å redusere metanutslipp fra NRF-kua med 20 prosent ved å ta i bruk ny teknologi i avlsarbeidet. Prosjektet «Hightechfjøs» har finansiering over jordbruksavtalen, samt at Geno bidrar med tilsvarende beløp.

Geno søker om 2,79 mill. kroner fra omsetningsavgiften på kjøtt. Søknadsbeløpet har vært uendret i flere år, og Animalia foreslår at dette innvilges. Midlene skal gå til forskning og utvikling inkl. GS-prøver, sædproduksjon avlsokser, økt bruk av hundyr i avl ved IVP/MOET, smittesikring av karantenestasjon, fenotypetest og innsamling av fenotypedata via kukontrollen.

Norsvin

Norsvin søker om 13,0 mill. kroner til løpende avlstiltak, som er en økning på 1,0 mill. kroner fra 2021. I tillegg søkes det om 2,0 mill. kroner til implementering av SPF. Animalia foreslår at det innvilges en økning i tråd med forventet prisstigning til løpende avlstiltak til 12,37 mill. kroner, og at implementering av SPF støttes med 1,8 mill. kroner.

Norsvin har som mål at alle foredlingsbesetninger skal være konvertert til SPF innen utgangen av 2024. Dette er en viktig satsing både for bærekraft, dyrehelse og -velferd og redusert fôrforbruk. Utfordringen er besetningenes bekymring for kostnadene, og det er konkludert med at en må inn med en viss økonomisk kompensasjon for konvertering for å nå målet innen fristen.

Avlsbudsjettet er økt med 9,0 mill. kroner fra 2021. Den største økningen er knyttet til Delta stasjonstest av råner. Det er også økninger knyttet til FoU, justering av kompensasjon for inntekstforskjeller mellom foredlings- og bruksbesetninger, IT og genotyping.

Norsk Duroc

Norsk Duroc AS har ambisjon om dobling av den avlsmessige fremgangen for rasen norsk duroc. Hovedsatsingsområdene i 2022 er økning i populasjonsstørrelsen og økt genotyping. Begge områdene er kostnadmessig krevende. Det er også økning i kostnadene knyttet til Delta stasjonstest av råner, og dette skyldes i hovedsak økte ressurser på analyse av kjøttkvalitet. Ambisjonene for rasen er at den skal være attraktiv i markeder som etterspør god kjøttkvalitet.

Omsetningsrådet vedtok ved førstebehandling av søknaden fra Norsk Duroc AS i møte 14. desember 2017 å bevilge 6,0 mill. kroner til avlsarbeid i 2018, men med en planlagt nedtrapping per år i perioden 2019-2022. I tråd med dette ble det bevilget 5,1 mill. kroner til avlsarbeid i 2019. Ved behandling av budsjettet for 2020 ble vedtaket om gradvis nedtrapping revurdert, og det ble bevilget 5,1 mill. kroner i støtte både for 2020 og 2021. Samme beløp søkes for 2022, og Animalia foreslår at dette innvilges.

ScanPig

ScanPig AS får støtte til avl på rasen Hampshire. ScanPig mener at rasen styrker norsk griseproduksjon sitt omdømme ved å gjøre svineproduksjonen mangfoldig og mindre sårbar

fra kritiske forbrukere og organisasjoner om en ensidig avl på gris, samt at den bidrar til større mangfold av kjøttprodukter. De siste årene har særlig to forhold påvirket salget av Hampshire-semin i Norge negativt. Markedet for seminsalg generelt har falt, og produsenterer som leverer til de private slakteriene har fått tilgang til også å benytte duroc som farrase. Seminsalget for Hampshire har falt med ca. 40 prosent de siste årene, mens markedet har falt med 10 prosent. Salgstallene for siste kvartal viser at salget nå har stabilisert seg, og prognosene tilsier et salg på 33 000 doser i 2021, en nedgang på 2 000 doser fra 2020. I tillegg selges det råner i Norge til egen tapping/bedekning som anslås å tilsvare ca. 10 000 doser. For 2022 forventer ScanPig at salget er stabilisert på 33 000 doser og en svak vekst i rånesalget i Norge. Omfanget av avlsarbeidet for å oppnå ønsket fremgang er uavhengig av markedsandel i seminmarkedet. Det må alltid være på et nivå som gir et tilstrekkelig seleksjonsgrunnlag og fornying av avlsmaterialet. Omfanget av avlsarbeidet er forventet å ligge på samme nivå som i 2021. Animalia foreslår at ScanPig AS bevilges 610 000 kroner i 2022, som er tilsvarende støtte som i 2021.

Prosjekter

WelCow

WelCow: Improving animal welfare in dairy herds by optimizing welfare assessment methods for continuous use by farmers er et fireårig samarbeidsprosjekt med NMBU som prosjekteier. Prosjektets formål er studere faktorer av betydning for dyrevelferd på produsentnivå og validere TINEs dyrevelferdsindikator ved hjelp av etablerte protokoller. Dette vil være en del av grunnlaget for videreutvikling av dyrevelferdsprogrammet som er under arbeid. Øvrige deltakere i prosjektet er Veterinærinstituttet, TINE og Animalia. Prosjektet har en totalramme på 8,2 mill. kroner. Animalia bidrar med 300 000 kroner fordelt over 4 år. Det foreslås å bevilge 100 000 kroner til prosjektet i 2022.

Prepare Pig

Prepare Pig – Preparing the Norwegian pig population for control of emerging and re-emerging diseases er et fireårig KPN-prosjekt (2021-2024). Prosjektet er ledet av Veterinærinstituttet. Samarbeidspartnere er NMBU, Københavns Universitet, University of Edinburgh, Animalia (HT svin), Nortura, KLF og Norsvin. Prosjektet har som mål å øke beredskapsevnen i forhold til å kontrollere smittsomme sykdommer i norsk svinepopulasjon gjennom å utvikle ny diagnostikk (multiplex), kartlegge smittevern, utvikle spredningsmodeller og effektive risikoreduserende tiltak. Animalia skal bidra med data, faglige bidrag og penger, til en verdi av 1,26 mill. kroner. Det foreslås å bevilge 250 000 kroner til prosjektet i 2022.

Diverse

Denne posten skal kunne disponeres til ting som ikke er avklart ved budsjetteringstidspunktet eller som dukker opp i løpet av budsjettåret. Dette kan være støtte til nye prosjekter som er i planleggingsfasen eller til behandling i Norges forskningsråd, der Animalia på vegne av bransjen må inn med egenandel. Animalia ser også at det kan dukke opp akutt behov for noe midler i forbindelse med sanering for dyresjukdommer etc. Støtte til faglige møteplasser for bransjen er også aktuelt. Animalia foreslår på bakgrunn av dette å sette posten Diverse til 600 000 kroner i 2022, en reduksjon på 200 000 kroner fra 2021.

Landbruksdirektoratets vurdering

Animalia

Animalia skal bidra med økt verdiskaping, reduserte kostnader og høy tillit til norsk kjøtt og eggproduksjon. Tillit til norsk egg- og kjøttbransje er høyt prioritert, og Animalias arbeid for dette er viktig både i situasjoner med markedsunderskudd og -overskudd. Animalias arbeid er i hovedsak av langsiktig karakter.

Animalia foreslår at det kan brukes ca. 3,0 mill. kroner mer av omsetningsavgiften på kjøtt,

egg og fjørfekjøtt til faglige tiltak samt forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid enn i 2021. Dette er en økning på 3,1 prosent. Økningen er tillagt fondet for kjøtt, mens budsjettene for egg og fjørfekjøtt er på samme nivå som i 2021. I søknaden for 2021 som ble behandlet i Omsetningsrådets møte 11. desember 2020, jf. sak 110/20, var forslaget uendret budsjettramme for Animalia, sett bort fra økningen til fraktkostnader til pilotanlegget. Det ble da understreket at forslaget om uendret budsjettramme var knyttet til unntaksåret forårsaket av koronasituasjonen. I budsjettet for 2022 er det beregnet en generell pris- og kostnadsvekst på 3,1 prosent for lønn som tilsvarer økningen i budsjettet.

Landbruksdirektoratet mener at områdene for aktivitetene er godt begrunnede satsingsområder innenfor rammen av regelverket. Direktoratet innstiller på Norturas og Animalias styre sine prioriteringer for bruk av omsetningsavgiften til faglige tiltak i 2022.

Landbruksdirektoratet anbefaler at beløpet på 1,4 mill. kroner i tilfelle en akutt sykdomssituasjon i fjørfeholdet videreføres. Tilsvarende avsetning har også blitt gjort de senere årene, men foreløpig har det ikke vært behov for å benytte de avsatte midlene. Det siste året har det imidlertid vært påvist høypatogen fugleinfluensa på villfugl i Norge, og i november 2021 er det også påvist i fjørfebesetninger i Rogaland. Dette aktualiserer tiltaket.

Ekstra bevilgning Ingris

Konsernstyret i Nortura har vedtatt å søke om en ekstra bevilgning til Ingris for å utvikle Ingris som verktøy for produksjonsregulering. I brev til Animalia datert 10. september 2021 viser Nortura Totalmarked til at de ser behovet for å benytte produksjonsregulering i større utstrekning enn tidligere. Bortfall av reguleringseksport og et maksimalt innlegg på reguleringslager på 3 000 tonn for svin gjør at man må være tidlig ute for å redusere antall fødte smågris dersom prognosene viser overskudd. De ønsker i fremtiden å vurdere tiltak som midlertidig reduksjon i smågrisproduksjonen og forlengelse av saneringstid hos smågrisprodusenter. For å administrere og kontrollere tiltakene er markedsregulator avhengig av at de som deltar i slike tiltak benytter Ingris. Videre ser de behov for å styrke Ingris i funksjonalitet og øke antallet brukere, med hovedfokus på smågrisprodusentene.

I retningslinjer for anvendelse av midler fra omsetningsavgift til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet står følgende om faglige tiltak:

«2-2. Faglige tiltak:

Med dette forstås tiltak som kommer produsenten til gode enten direkte eller indirekte med sikte på produksjon av kvalitetsvarer, hensiktsmessig varebehandling og informasjon om markedsforhold. (...)»

For at tiltaket skal kunne sies å være innenfor regelverket skal utviklingen av Ingris føre til en forbedring som kommer produsenten til gode etter punkt 2-2 i retningslinjene. Animalias redegjørelse peker på at økt oppslutning i Ingris vil være positivt for alle etablerte bruksområder for Ingrisdata. Det er flere utfordringer svinenæringen står overfor som stiller krav til dokumentasjon, og økt oppslutning vil i neste omgang kunne legge til rette for å gjøre Ingris-medlemskap til en del av dyrevelferdsprogrammet, gi bedre grunnlag for etterspurt dokumentasjon og et bedre datagrunnlag for f.eks. klimakalkulatoren på gårder med svineproduksjon. Registreringsbilder og varslingsfunksjoner som er nevnt som nye utviklingsbehov virker også å kunne nytte flere bruksområder, og ikke kun ved produksjonsregulerende tiltak.

Bortfall av reguleringseksport og reduserte muligheter for reguleringslagring av svin medfører økt behov for produksjonsregulering. Fra underskudd under koronapandemien så langt, viser prognosene per september 2021 et overskudd på 2 200 tonn svin i 2022. Ekstra bevilgning til Ingris kan gi et nytt verktøy for å regulere produksjonen når prognosene viser overskudd. Økt oppslutning og utvikling av Ingris vil også kunne være positivt for andre

bruksområder for Ingris. Landbruksdirektoratet innstiller derfor på en ekstra bevilgning til Ingris på 2,5 mill. kroner.

Forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid

I vurderingen av søknadene er det lagt til grunn at tiltakene må ligge innenfor retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-3, og dermed gjelde tiltak med hensikt å fremme kvalitetsproduksjon, bedre varebehandlingen eller øke salget av produktene. Hoveddelen av budsjettposten går til finansiering av avlsarbeidet.

Vedrørende støtte til avlsarbeid viser vi til protokoll fra møte i Omsetningsrådet 29. april 2005 hvor det fremkommer at kostnader knyttet til avlsprosjekter og løpende avlsarbeid (dvs. avlsbesetninger, teststasjoner, avlsdatabank med mer) kan finansieres ved omsetningsavgift, mens kostnader knyttet til semin og drift i avlsorganisasjonene ikke skal gis støtte. I tillegg legger Omsetningsrådet vekt på at det er naturlig å behandle avlsarbeidet innenfor de ulike husdyrslagene etter samme prinsipper, men at det må tas hensyn til avlsorganisasjonenes ulike forutsetninger for å hente inntekter gjennom løpende salg av avlsmateriale. Videre er det viktig at tilskuddet til avlsorganisasjonene skal komme alle produsenter til gode.

Avlsarbeidet på svin er den største belastningen på omsetningsmidler fra kjøtt med 14,9 øre per kg. For storfe og sau/lam er kostnadene henholdsvis 8,9 og 13,5 øre per kg. I den sammenheng bør det nevnes at det de siste årene har vært gitt betydelige midler til avlsarbeidet i regi av henholdsvis TYR og NSG over jordbruksavtalen. Norsvin og Geno har ikke fått midler til sitt avlsarbeid fra denne posten i jordbruksavtalen som kalles «Tilskudd til avlsorganisasjoner». For 2021 ble det bevilget 18,9 mill. kroner over omsetningsavgiften på kjøtt til avlsarbeidet på svin. Forslag til budsjett for 2022 viser et samlet budsjett på 19,9 mill. kroner. Økningen er tillagt Norsvin, som får en økning i støtte til løpende avlsarbeid på 370 000 kroner og en økning til implementering av SPF på 600 000 kroner sammenlignet med 2021.

Landbruksdirektoratet ser at det totalt for forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid er søkt om 6,2 mill. kroner mer i tilskudd enn det som Animalia foreslår å innvilge.

Landbruksdirektoratet mener at Animalia har gjort et grundig arbeid i vurderingen av søknadene og innstiller på Animalias forslag.

Krav til informasjon og rapportering

Animalia er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgende budsjettmidler. Animalia er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Animalia skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også fremgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på kjøtt dekker. Animalia er mottaker og formidler av pengene som blir tildelt disse organisasjonene av Omsetningsrådet.

Saksnr.: 092/21	Sektor: Egg og fjørfe	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Egg og fjørfe - Budsjettsøknad for forsøkshus ved NMBU 2022	Saksnr.: 21/68478-3

Beskrivelse

Nortura SA søker om midler over omsetningsavgiften i 2022 til finansiering av byggingen av forsøkshuset for fjørfe ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) på Ås gård. Forsøksbygget stod ferdig mot slutten av 2019 og ble tatt i bruk i begynnelsen av 2020.

Finansiering av 62,5 prosent av 35,5 mill. kroner til huset med inventar, skal etter planen dekkes av fondene for egg og fjørfe. Den resterende finansieringen dekkes gjennom en bransjeavgift på alt fjørfefôr som selges i Norge. Avtalen om bransjeavgift er inngått under forutsetning av at 62,5 prosent av huset finansieres over omsetningsavgiften. Omsetningsrådet kan bare bevilge penger for ett år av gangen, og derfor må budsjettet for forsøkshuset vedtas hvert år.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med Norturas søknad.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, med hjemmel i forskrift av 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1. Lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Dersom forsøkshuset for fjørfe, som det er bevilget tilskudd til av midler fra omsetningsavgiften, selges eller tas i bruk til andre formål enn forutsatt ved bevilgningen, kan Omsetningsrådet kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt fra Nortura. Tilbakebetalingsplikten gjelder i 25 år og reduseres med 10 prosent årlig. Til og med år tre, forutsatt at Omsetningsrådet bevilger midler, er tilbakebetalingsplikten hele det utbetalte beløpet.

Det forutsettes at finansiering av 37,5 prosent av inntil 35,5 mill. kroner dekkes av andre midler enn omsetningsavgiften.

Vedlegg

Brev fra Animalia datert 3. november 2021

Søknad fra Nortura datert 20. september 2021

Nedbetalingsplan mellom Nortura og NMBU datert 8. oktober 2020

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet godkjenner at for 2022 kan inntil 1 477 333 kroner av fondet for egg overføres til Nortura SA til finansiering av bygging av forsøkshus for fjørfe ved NMBU.

2. Omsetningsrådet godkjenner at for 2022 kan inntil 2 216 000 kroner av fondet for fjørfekjøtt overføres til Nortura SA til finansiering av bygging av forsøkshus for fjørfe ved NMBU.

Foreløpig

Egg og fjørfe - Budsjettsøknad for forsøkshus ved NMBU 2022

Nortura SA søker om midler over omsetningsavgiften i 2022 til finansiering av byggingen av forsøkshuset for fjørfe ved NMBU. Finansiering av forsøkshuset har vært til behandling i Omsetningsrådet flere ganger, og rådet har vedtatt utbetaling av midler for hvert år siden 2017. Det har imidlertid vært en forutsetning at det ikke ville bli utbetalt midler før ferdigattest var mottatt av Landbruksdirektoratet. Bygget stod ferdig og ferdigattest ble levert mot slutten av 2019, og første innsett av kyllinger ble satt inn på nyåret i 2020. Det har derfor blitt utbetalt midler til dette tiltaket for 2019, 2020 og 2021. Omsetningsrådet kan bare bevilge penger for ett år av gangen, og derfor må budsjettet for forsøkshuset vedtas hvert år. Søknaden fra Nortura er i tråd med tidligere fremlagt finansieringsplan.

Sakens bakgrunn

Finansieringen av et undervisnings- og forskningslokale for fjørfe ved NMBU har vært oppe til behandling i Omsetningsrådet ved flere anledninger. Første gang var 20. oktober 2015, sak 67/15, der prinsippvurderingen av bruk av omsetningsmidler til forsøkshuset ble diskutert. Her vedtok OR følgende: «Finansiering av bygging av et universitetsbygg har svak sammenheng med formålet i omsetningsloven §1. Omsetningsrådet mener likevel det er et sterkt behov for et slikt forsøksbygg, og oppfordrer Landbruks- og matdepartementet til å vurdere alternativ finansiering.»

I Omsetningsrådets møte 31. oktober 2016, sak 74/16, ble det diskutert støtte fra omsetningsavgiften for egg og fjørfekjøtt til finansiering av forsøkshus for fjørfe ved NMBU. Realitetsbehandlingen av søknaden fra Nortura og Bransjestyre ble da utsatt til ORs desembermøte.

I Omsetningsrådets møte 9. desember 2016, sak 74/16, var saken om forsøkshuset oppe igjen der det blant annet ble diskutert hel- eller delfinansiering, de konkurranserettslige forholdene, en bransjeavgift lagt på fôrbransjen, garanti for huset, at huset benyttes til fjørfeformål, garanti for kostnader ved driften og garanti for eventuell budsjettsprek. I møtet ble det endelige vedtaket som følger:

1. «Omsetningsrådet bevilger inntil 1 477 334 kroner av fondet for egg for 2017 til Nortura SA til finansiering av bygging av fjørfehus ved NMBU.
2. Omsetningsrådet bevilger inntil 2 216 000 kroner av fondet for fjørfekjøtt for 2017 til Nortura og Bransjestyret ved Nortura SA til finansiering til bygging av fjørfehus ved NMBU.
3. Utbetaling for 2017 gjøres etter at ferdigattest for forsøkshuset er mottatt av Landbruksdirektoratet.
4. Forelagt finansieringsmodell for forsøkshuset budsjettetert til 35,5 mill. kroner tas til orientering.»

Byggestart for forsøkshuset ble ikke påbegynt i 2017. I brevet fra Nortura fra 2018 skriver de at i 2017 fikk prosjektet på plass følgende:

1. «Alle avtaler mellom partene ble ferdigstilt og signert.
2. Universitetsstyret ved NMBU ga klarsignal for å gå videre med prosjektet i sitt møte i mars.
3. Det ble etablert en prosjektorganisasjon for gjennomføringsfasen.
4. Detaljprosjektering, herunder kvalitetssikring av kostnader og nødvendige tilpasninger av bygget for å komme innenfor vedtatt kostnadsramme på 35,5 millioner kroner.
5. Anbudsdokumenter ble utarbeidet.»

I og med at byggingen av forsøkshuset ikke ble igangsatt i 2017, mottok Omsetningsrådet derfor en søknad om overføring av midlene til 2018. I Omsetningsrådets møte 14. desember 2017, sak 82/17, ble det igjen vedtatt følgende:

1. «Omsetningsrådet godkjenner at inntil 1 477 334 kroner av fondet for egg overføres til 2018 til Nortura SA til finansiering av bygging av fjørfehus ved NMBU.
2. Omsetningsrådet godkjenner at inntil 2 216 000 kroner av fondet for fjørfekjøtt overføres til 2018 til Nortura og Bransjestyret ved Nortura SA til finansiering til bygging av fjørfehus ved NMBU.
3. Utbetaling for 2018 gjøres etter at ferdigattest for forsøkshuset er mottatt av Landbruksdirektoratet.
4. Forelagt finansieringsmodell for forsøkshuset budsjettert til 35,5 mill. kroner tas til orientering.»

I 2018 ble også byggestart utsatt, og Omsetningsrådet mottok søknad om overføring av midlene til 2019. I Omsetningsrådets møte 7. desember 2018 ble det igjen vedtatt følgende:

1. «Omsetningsrådet godkjenner at inntil 1 477 334 kroner av fondet for egg overføres til 2019 til Nortura SA til finansiering av bygging av fjørfehus ved NMBU.
2. Omsetningsrådet godkjenner at inntil 2 216 000 kroner av fondet for fjørfekjøtt overføres til 2019 til Nortura og Bransjestyret ved Nortura SA til finansiering til bygging av fjørfehus ved NMBU.
3. Utbetaling for 2019 gjøres etter at ferdigattest for forsøkshuset er mottatt av Landbruksdirektoratet.
4. Forelagt finansieringsmodell for forsøkshuset budsjettert til 35,5 mill. kroner tas til orientering.»

Forsøkshuset ble ferdigstilt i 2019, og til nå er det utbetalt 1 477 334 kroner fra fondet for egg og 2 216 000 kroner fra fondet for fjørfekjøtt per år for 2019, 2020 og 2021. De årlige utbetalingene tilsvarer en sjettedel av de forelagte utbetalingene til forsøkshuset.

Omsetningsrådet kan bare bevilge penger for ett år av gangen, derfor må budsjettet for forsøkshuset vedtas hvert år. Landbruksdirektoratet har fått delegert myndighet etter møte 13. desember 2019 å følge opp de årlige budsjettvedtakene om tildelinger til fjørfehuset.

For mer bakgrunnsinformasjon viser vi til protokollene og vedleggene til disse i de overnevnte sakene.

Investeringsramme og anmodning om utbetaling av tilskudd for 2022

Forsøkshuset sto ferdig mot slutten av 2019 og ble formelt overtatt av NMBU fra entreprenøren Gråkjær 27. november 2019. Ferdigattest fra Ås kommune ble mottatt av Landbruksdirektoratet 21. november 2019. Forsøkshuset for fjørfe ble offisielt åpnet i desember 2019 og første innsett med kyllinger ble satt inn på nyåret 2020. Det har blitt utbetalt finansiering til fjørfebygget både for 2019, 2020 og 2021. Forsøkshuset har hatt forventet aktivitet i 2020 og 2021. Forsøksaktiviteten øker i 2022 som følge av økt etterspørsel fra både fjørfenæringen og forskningsprosjekter.

Investeringsrammen for forsøkshuset, inkludert brukerutstyr, og eksklusiv 25 prosent mva., er 33 770 000 kroner. 25 prosent mva. utgjør 8 442 500 kroner. Det legges til grunn at merverdiavgiften refunderes med 80 prosent, slik at den samlede økonomiske rammen er på 35 458 500 kroner (33 770 000 kroner + 20 prosent av 8 442 500 kroner), avrundet til 35 500 000 kroner. Nortura skriver at prosjektet har holdt seg innenfor investeringsrammen.

Investeringen finansieres i første omgang gjennom internt lån ved NMBU. Dette lånet er forutsatt betalt tilbake, med tillegg for den til enhver tid gjeldende standardrente for interne

lån ved NMBU, på følgende måte:

Tilskudd fra Omsetningsrådet, omsetningsavgift for egg	25%	kr 8 864 000
Tilskudd fra Omsetningsrådet, omsetningsavgift for kylling/kalkun	37,5%	kr 13 296 000
Tilskudd fra forproducentene, krevd inn gjennom bransjeavgift på fôr	37,5%	kr 13 320 000
SUM		kr 35 480 000

Endringene i fremtidsplanen for byggingen av forsøkshuset, der byggestart ble ca. to år senere enn opprinnelig plan, gjør at også tidsperioden for finansieringen er forskøvet med to år. Nortura planlegger en tilbakebetalingstid på syv år. Forutsatt gjeldende lånerente i NMBU på 0,0 prosent p.a., planlegger Nortura følgende betaling:

År	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Sum
Oms. avg. egg (kr)	1 477 334	1 477 334	1 477 333	1 477 333	1 477 333	1 477 333		8 864 000
Oms. avg. fjørfe (kr)	2 216 000	2 216 000	2 216 000	2 216 000	2 216 000	2 216 000		13 296 000
Bransjeavg. fôr (kr)		2 220 000	2 220 000	2 220 000	2 220 000	2 220 000	2 220 000	13 320 000
Sum	3 693 334	5 913 334	5 913 333	5 913 333	5 913 333	5 913 333	2 220 000	35 480 000

Landbruksdirektoratets vurdering

Byggingen av forsøkshuset for fjørfe ved NMBU ble tidligere beregnet av Nortura til å starte våren 2017 og stå ferdig før 2017 var over. I vedtaket fra OR-møte 9. desember 2016, sak 91/16, fra OR-møte 14. desember 2017, sak 82/17, og fra OR-møte 7. desember 2018, sak 116/18, er det forutsatt at bygget står ferdig før OR utbetaler midler til huset. Landbruksdirektoratet mottok i november 2019 ferdigattest på bygget og det har, etter vedtak fra OR 13. desember 2019 og 11. desember 2020, blitt utbetalt midler fra både egg- og fjørfefondet for 2019, 2020 og 2021.

For å sikre at pengene fra omsetningsavgiften går til det formålet det er tiltenkt i denne saken, mener Landbruksdirektoratet at det er viktig å videreføre forutsetningene om at dersom forsøkshuset for fjørfe selges eller tas i bruk til andre formål enn forutsatt ved bevilgningen, kan Omsetningsrådet kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt fra Nortura. Tilbakebetalingsplikten gjelder i 25 år fra første utbetaling og reduseres med ti prosent årlig. Til og med år tre, forutsatt at Omsetningsrådet bevilger midler, er tilbakebetalingsplikten hele det utbetalte beløpet.

Omsetningsrådet tok 13. desember 2019 daværende finansieringsplan til orientering. Ved behandling av budsjettøknad for 2021 i Omsetningsrådets møte 11. desember 2020, ble finansieringsplanen lagt frem for Omsetningsrådet til orientering, da det var en mindre endring i planen. I årets søknad er finansieringsplanen lik som da den ble lagt frem for rådet i fjor.

Omsetningsrådet er gitt anledning gjennom omsetningslovens § 3 siste ledd til å delegere saker av ikke-prinsipiell karakter til sekretariatet. I sak 114/19 vedtok OR å delegere oppfølging av ORs årlige budsjettvedtak om tildelinger til fjørfehuset til Landbruksdirektoratet.

Finansieringen av forsøkshus for fjørfe ved NMBU har blitt nøye vurdert og diskutert i Omsetningsrådet. Forsøksbygget er ferdigstilt og tatt i bruk. Summen det søkes finansiering for, er tilnærmet lik det som det har blitt søkt om i foregående år, og er i tråd med Norturas nedbetalingsplan. Landbruksdirektoratet foreslår derfor at søknad om midler for 2022

vedtas og får de samme vilkårene som fremgår av sak 116/18.

Foreløpig

Saksnr.: 093/21	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Korn – Budsjett faglige tiltak 2022 - Prosjekt Prohøst	Saksnr.: 20/75865-6

Beskrivelse

Felleskjøpet Agri (FKA) søker om midler til Nibio-prosjektet «Bærekraftig og markedsrettet produksjon av høstvetete» med kortnavnet Prohøst, som vil pågå i perioden 2021-2025. Det søkes om 50 000 kroner per år i fire år, til sammen kr 200 000.

Styret i FKA har behandlet og godkjent søknaden i styremøte 27.10.2021, og foreslår at Omsetningsrådet bevilger 50 000 kroner for 2022. Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med søknad fra Norske Felleskjøp om midler for 2022.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3, med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Prosjektet finansieres som fremlagt i saksinnstillingen vedlagt sak 112/20.

Vedlegg

Brev fra FKA av 27.11.2021.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Av fondet for omsetningsavgift korn bevilges det til Felleskjøpet Agri til faglige tiltak i 2022, inntil 50 000 kroner til prosjektet Bærekraftig og markedsretta produksjon av høstvetete (Prohøst).

Korn – Budsjett faglige tiltak 2022 - Prosjekt Prohøst

I brev av 14.10.2020 søkte Norske Felleskjøp om midler til Nibio-prosjektet Prohøst som inngår «Tilpasningsstrategier for kornproduksjon i et fremtidig, våtere klima» se sak 118/18.

Prosjektet går i perioden 2021-2025 med total kostnadsramme på 13,0 mill. kroner.

Saken ble behandlet under sak 112/20 der det ble vedtatt å bevilge Norske Felleskjøp 50 000 kroner til prosjektet i 2021. Bevilgningen gjelder per år, og det må derfor søkes på nytt for 2022.

Styret i FKA har behandlet søknaden i styremøte 27.10.2021 og ber om at Omsetningsrådet bevilger 50 000 kroner for 2022.

Prohøst vil se nærmere på utfordringene ved å produsere mathvete av høstkorn av like god kvalitet som vårkorn.

Ytterligere detaljer om prosjektet framgår av sak 120/20 med tilhørende vedlegg.

Landbruksdirektoratets vurdering

Av søknaden av 27.10.21 framgår det at prosjektet ble startet opp 1. mai med en samlet kostnadsramme som forutsatt.

Landbruksdirektoratet anbefaler at søknaden om bevilgning av 50 000 kroner for 2022 innvilges.

Saksnr.: 094/21	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Korn – Budsjett faglige tiltak 2022 - Prosjekt Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster	Saksnr.: 20/75998-5

Beskrivelse

Felleskjøpet Agri (FKA) søker om midler til NMBU-prosjektet «Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster», som vil pågå i perioden 2022-2026. Det søkes om 50 000 kroner per år i fire år, til sammen 200 000 kroner.

Styret i FKA har behandlet og godkjent søknaden i styremøte 27.10.2021, og foreslår at Omsetningsrådet bevilger 50 000 kroner for 2022. Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med søknad fra Norske Felleskjøp om midler for 2022.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3, med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Prosjektet finansieres som fremlagt i saksinnstillingen vedlagt sak 114/20.

Vedlegg

Brev fra FKA av 27.11.2021.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Av fondet for omsetningsavgift korn bevilges det til Norske Felleskjøp til faglige tiltak i 2022, inntil 50 000 kroner til prosjektet «Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster».

Korn – Budsjett faglige tiltak 2022 - Prosjekt Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster

I brev av 14.10.2020 søkte Norske Felleskjøp om midler til NMBU-prosjektet «Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster».

Prosjektet skulle gå i perioden 2021-2025, men oppstart er utsatt til andre halvår 2022. Saken ble behandlet under sak 114/20 der det ble vedtatt å bevilge Norske Felleskjøp 50 000 kroner til prosjektet i 2021. Bevilget støtte for 2021 blir derfor ikke utbetalt. Prosjektperioden blir 2022-2026 med total kostnadsramme på 21,5 mill. kroner.

Styret i FKA har behandlet søknaden i styremøte 27.10.2021 og ber om at Omsetningsrådet bevilger 50 000 kroner for 2022.

Prosjektet vil se nærmere på produksjon av belgvekster bl.a økte avlinger, bedre kvalitet, kamp mot sykdommer i belgvekster, utvikle norske avrianter av fadabønner og erter, samt kvalitetskrav til mat og fôr.

Ytterligere detaljer om prosjektet framgår av sak 114/20 med tilhørende vedlegg.

Landbruksdirektoratets vurdering

Av søknaden av 27.10.21 framgår det at prosjektet blir startet opp i andre halvdel av 2022 med en samlet kostnadsramme som forutsatt.

Landbruksdirektoratet anbefaler at søknaden om bevilgning av 50 000 kroner for 2022 innvilges.

Saksnr.: 095/21	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Korn - Budsjett faglige tiltak og opplysningsvirksomhet 2022. Partnerskap for norsk matkorn og planteproteiner	Saksnr.: 21/39508-4

Beskrivelse

I brev av 27. oktober 2021 søker Felleskjøpet Agri om 400 000 kroner i støtte til prosjektet «Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner».

Partnererskapet er et forpliktende samarbeid mellom alle aktører i verdikjeden og ble opprettet sommeren 2021. Partnerskapet for norsk matkorn og planteprotein skal øke bruken av norsk matkorn og planteprotein til mat.

Prosjektet har en plan for perioden 2021-2024, men målet er at parternskapet skal eksistere fram til 2030. Prosjektet har for perioden 2021-2024 en kostnadsramme på 8,45 mill. kroner.

Styret i Felleskjøpet Agri har behandlet og godkjent søknaden i styremøte 27.10.2021.

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med søknad fra Felleskjøpet Agri.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Prosjektet finansieres som fremlagt i vedlagte prosjektbeskrivelse.

Vedlegg

Brev fra Felleskjøpet Agri av 27.10.2021

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Av fondet for omsetningsavgift korn bevilges det til Felleskjøpet Agri til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i 2022, inntil 400 000 kroner til prosjektet «Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner» .

Korn - Budsjett faglige tiltak og opplysningsvirksomhet 2022. Partnerskap for norsk matkorn og planteproteiner

I brev av 27.10.2021 søker FKA om midler til prosjektet «Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner». Styret i FKA behandlet søknaden 27.10.2021 og foreslår at Omsetningsrådet bevilger 400 000 kroner i FoU-tiltak for 2022. Prosjektet går i perioden 2022-2024 med en total kostnadsramme på 8,45 mill. kroner, herav 1,42 mill. kroner for 2022.

Det er for 2022 innvilget finansiering på kr 600 000 fra forskningsmidler fra FFL /JA, samt at det budsjetteres med medlemsavgift på 420 000 kroner.

Tabellene viser finansieringsplan og kostnadsoverslag slik de framstår i prosjektbeskrivelsen

Finasieringsplan	2022
Forskningsmidler	
FFL/JA	600 000
Medlemsavgift	420 000
Omsetningsavgift	400 000
Totalt	1 420 000

Kostnadsoverslag	2022
Personal	1 004 160
Kontorutgifter	50 000
Arrangement	50 000
Innkjøpte tjenester	315 840
Totalt	1 420 000

Partnerskapet for norsk matkorn og planteprotein har som mål å øke bruken av norsk matkorn og planteprotein til mat.

Partnerskapet består av følgende medlemmer: Felleskjøpet Agri, Läntmannen Cerealia, NorgesGruppen, Coop, Rema 1000, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og småbrukarlag, NHO Mat og Drikke, Bakernes og konditorenes landsforening, NIBIO, NOFIMA, Graminor, Orkla og Norgesmøllene. Strand Unikorn, Fiskå og TINE har bekreftet deltakelse.

Med utgangspunkt i «Plan for en FoU - satsing på matkorn og proteinvekster til mat», ble Partnerskapet for norsk matkorn og planteprotein opprettet 17.06 2021.

Partnerskapet er et forpliktende samarbeid mellom alle aktører i verdikjeden og «har satt som mål:

1. Økt produksjon og bruk av norsk matkorn.
2. Økt produksjon og bruk av norsk planteprotein til mat

Dette skal skje gjennom:

1. Styrke det strategiske samarbeidet gjennom en programsatsing for et langsiktig og målrettet FoU-arbeid i matkornsektoren
2. Styrke samspillet i hele verdikjeden slik at det resulterer i økt innsats og raskere kommersiell utnyttelse.

3. Bidra til å utvikle målrettede virkemidler og rammebetingelser som kan styrke FoUarbeidet i matkornsektoren, men også generelle virkemidler som kan gi økt produksjon og forbruk av norsk matkorn og norske proteinvekster.

Det forventede resultat er:

1. Et sterkere samspill, innsats og kompetanse for innovasjons- og FoU-arbeid på norsk matkorn og planteproteiner til mat.
2. Et styrket samarbeid om eksisterende forskningsprosjekter mellom forskningsinstitusjonene og mellom kommersielle aktører og forskningsinstitusjonene. Dette vil lede til bedre utnyttelse av kunnskapsbygging og raskere kommersialisering av eksisterende forskning.
3. Økt prosjektutvikling på områder/ produktgrupper/varesortiment som det er etterspørsel etter i markedet. Forskningen og kunnskapsutviklingen vil drives fram av klare «bestillinger» fra sluttmarkedet.
4. Økt produktutvikling på norske råvarer i nye produkter.
5. Økt bruk av norske råvarer i eksisterende produkter.
6. Klare mål og metodeutvikling for klima og naturmangfold i verdikjeden for korn og planteproteiner.
7. Økt verdiskapning for norske bønder gjennom produksjon av norsk matkorn og planteprotein.
8. Styrkede norske posisjoner på bærekraft, nasjonal matforsyning ved at Norge tar i bruk de produksjonsmuligheter som finnes, og reduserer import.

Aktørene i partnerskapet gjort fem prioriteringer Høsten 2021.

1. 90% matkorn i 2030. Det skal arbeides langs hele verdikjeden mot en norsk matkornandel på 90% i 2030. I dag er norskandelen om lag 50%.
2. Ta havredrikken hjem - Det er stor interesse for å etablere en satsing for plantebasert drikke basert på norske råvarer.
3. Norsk havre i norske gryn og musliprodukter – I dag utnyttes ikke norsk havre fullt ut.
4. Gjøre tacolefsa norsk
5. Forsterke utvikling og bruk av norsk planteprotein til mat»

Alle medlemmer i partnerskapet har forpliktet seg til et samarbeid ut 2023. Det er videre oppnevnt en styringsgruppe som leder partnerskapet, bestående av en representant fra følgende organisasjoner:

Felleskjøpet Agri, Lantmannen Cerealia, NorgesGruppen, Coop, Rema 1000, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og småbrukarlag, NHO Mat og Drikke, Bakernes og konditorenes landsforening, NIBIO, NOFIMA, Graminor, Orkla og Norgesmøllene.

Styringsgruppa er det forankrende og overordnede strategiske organ. Styringsgruppas leder er Egil Olsvik.

Nye medlemmer i partnerskapet gis tilgang til partnerskapets forsknings- og utviklingsressurser på lik linje med stifterne. Medlemmene stiller med utviklingsressurser i form av kompetanse og personer i de enkelte forskningsprosjektene partnerskapet generer.

Partnerskapet har opprettet et eget forskningsutvalg bestående av NMBU, NIBIO og NOFIMA, hvor også Graminor har en sentral rolle med deltakelse når det er behov.

Landbruksdirektoratets vurdering

I søknaden av 27.10.21 med tilhørende prosjektbeskrivelse blir det framhevet at prosjektet blir vurdert til å være egnet til å øke bruken av norsk matkorn og planteprotein til mat.

I prosjektbeskrivelsen framgår det at det er gjennomført prosesser for å identifisere konkrete tema der forskningsinstitusjonene vil delta sammen med kommersielle partnere for å drive utviklingsarbeid.

Det jobbes bl.a. allerede med følgende tema:

- Korn til middag
- Havre - utvikling av sorter og produkter
- Hvete - rette matkvaliteter
- Andre kornsorter

Samtlige av disse punktene er eksempler på problemstillinger og utfordringer bransjen og FKA som markedsregulator, står overfor når det gjelder omsetning og markedsregulering av norsk korn.

Partnerskapet har på nåværende stadium vist forståelse for, og prøver å ta tak i utfordringer knyttet til omsetning og bruk av norsk korn. Den brede oppslutningen med involvering av sentrale aktører i hele verdikjeden for korn er positivt.

Prosjektet det søkes midler til er i 2021 preget av oppstartaktiviteter. Vurdert opp mot Omsetningsrådets retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, spenner aktivitetene over både opplysningsvirksomhet (2-1. Salgs- og etterspørselsfremmende tiltak), Faglige tiltak (2-2) og forskningsarbeid (2-3. Forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid). I prosjektbeskrivelsen er det orientert om at det arbeides med å inngå en samarbeidsavtale med Opplysningskontoret for brød og korn (OBK) for å koble seg til OBKs formidlingsarbeid og samtidig styrke OBK og Partnerskapet. I den forbindelse vil Landbruksdirektoratet påpeke at OBK er lagt ned, at opplysningsvirksomhet for brød og korn styres gjennom et markedsråd, og at aktiviteter driftes av Opplysningskontoret for egg og kjøtt.

Etter Landbruksdirektoratets vurdering er målsetninger og aktiviteter i prosjektet slik det fremstår av en slik karakter at det kan anvendes omsetningsavgiftsmidler til dette. Direktoratet vil nevne følgende premisser knyttet til opplysningsvirksomhet: «Med salgs- og etterspørselsfremmende tiltak menes tiltak som tar sikte på å øke omsetningen gjennom bruk av de kommunikasjonskanaler som til enhver tid regnes som hensiktsmessige. Informasjonen skal være saklig og faktabasert. Tiltakene skal være generiske, ikke reflektere varemerke eller omsetningsledd og ikke ha noen form for diskriminerende effekt.»

Landbruksdirektoratet anbefaler at søknaden om at det tildeles inntil 400 000 kroner for 2022 fra fondet for korn innvilges.

Saksnr.: 096/21	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Korn - Budsjett opplysningsvirksomhet brød og korn 2022	Saksnr.: 21/67495-3

Beskrivelse

Opplysningskontoret for brød og korn (OBK) ble oppløst 31. desember 2020, ref sak 115/20. Opplysningsarbeidet har fra og med 1. januar 2021 blitt utført av Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK). Det er opprettet et markedsråd bestående av aktørene som finansierer opplysningsvirksomhet for brød og korn, og en rammeavtale om kjøp av merkenøytral opplysningsvirksomhet om brød og korn med OEK.

Felleskjøpet Agri (FKA) har lagt fram forslag til budsjett på 4 375 000 kroner for Opplysningsvirksomhet for brød og korn i 2022, og søker om at 2 187 500 kroner belastes fondet for omsetningsavgift korn.

Øvrig finansiering fordeles som følger:

Norgesmøllene AS 530 500 kroner og Lantmännen Cerealia AS 530 500 kroner. For øvrig bidrar Bakehuset AS med 264 500 kroner, Mesterbakeren med 220 500 kroner, Gomanbakeren AS med 247 000 kroner, United Bakeries med 104 000 kroner og Idun Industri AS med 207 500 kroner, Pals AS med 83 000 kroner.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med forslaget.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra FKA av 27. oktober med forslag om budsjett og strategiplan for opplysningsvirksomhet brød og korn 2022.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjettet for opplysningsvirksomhet for brød og korn i 2022 på 4 375 000 kroner godkjennes, og inntil 2 187 500 kroner kan anvendes av fondet for omsetningsavgift korn.

Korn - Budsjett opplysningsvirksomhet brød og korn 2022

I brev av 27. oktober 2021 oversender FKA budsjettforslag og strategiplan for opplysningsvirksomhet brød og korn for 2022. Budsjettet er godkjent av styret i FKA 27. oktober 2021. Samlet forslag til budsjetttramme er 4 375 000 kroner. I budsjettforslaget er det forutsatt at 2 187 500 kroner bevilges fra fondet for omsetningsavgift korn.

Fordelingen mellom de øvrige bidragsyterne følger av tabell under:

Bidragsytere	Bidrag
Fondet for omsetning-savgift for korn	2 187 500
Norgesmøllene AS	530 500
Lantmännen Cereal AS	530 500
Bakehuset AS	264 500
Mesterbakeren AS	220 500
Gomanbakeren AS	247 000
United Bakeries AS	104 000
Idun AS	207 500
Pals AS	83 000
Totalt (kroner)	4 375 000

Samlet budsjett øker med 175 000 kroner, tilsvarende 4,2 prosent.

Regnskaps- og budsjettoversikt for opplysningsvirksomhet for brød og korn med framlagte forslag til budsjett i 2022, kr:

Kostnader	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjettforslag		Endring, prosent
			2022	Endring	
Personal og drift	1 738 057	2 018 655	2 100 000	81 345	4,0
Markedsaktiviteter	2 467 160	2 181 345	2 275 000	93 655	4,3
Netto finans	-771				
Avviklingskostnader	60 000				
Totale kostnader	4 264 446	4 200 000	4 375 000	175 000	4,2

Sammenligning budsjett for 2021 mot budsjett for 2022, prosent

	2021	2022
Personal og drift	48,1	48,0
Markedsaktiviteter	51,9	52,0
Totale kostnader	100	100

For 2022 utgjør bidragene fra Norgesmøllene AS, Lantmännen Cereal AS, bake- og konditorene, til sammen kroner 2 187 000 kroner, 50 prosent av totalt budsjett. Midlene som er forslått belastet fondet for omsetningsavgift for korn utgjør de resterende 50 prosent av budsjettet. Totalbudsjettet blir da på 4 375 000 kroner.

Strategiplanen for opplysningsvirksomheten for brød og korn har følgende hovedstrategier:

1. Ta en tydelig og aktiv rolle i digitale/sosiale medier med satsing på tilpasset innholdsproduksjon, søkemotoroptimalisering og målrettet annonsering.
2. Aktivt formidle kunnskap om korn og kornbasert mat sine fordeler/styrker når det gjelder god bærekraft og sunn ernæring til, og i prioritert rekkefølge: media, relevante, organisasjoner og opinionsdannere samt myndigheter.
3. Ha et tett samarbeid med andre opplysningskontor og andre relevante aktører for å hente ut synergi og merverdi, både faglig, produksjonsmessig og formidlingsmessig.

Det er videre konkretisert to hovedområder i strategiplanen, som gjengis i korte trekk under:

1. Strategi for mediekontakt og kommunikasjon

- Være en proaktiv og tydelig aktør som belyser og kommuniserer forbrukerrettet om relevante temaer innen korn, kornproduksjon og kornbasert mat
- Være en proaktiv og attraktiv samarbeidspartner for skoleverket, og levere oppdatert materiell og kompetanse til skolene innen bærekraft, korn som råvare, matlaging og ernæring.
- Delta aktivt i det offentlige brøddordskiftet, ta initiativ til møter og arrangementer innen våre sentrale satsingsområder samt være talsorganisasjon for korn og brød og andre bakervarer.

2. Strategi for innholdsproduksjon

- Forbruker: Framskaffe, utvikle og formidle faglig fundert innhold for å bygge et godt omdømme og positive holdninger til norsk korn og norske brød og kornprodukter
- Myndigheter/skole: Framskaffe, produsere og formidle fagkunnskap om ernæring, helse og bærekraft relatert til norsk korn og norske brød og kornprodukter
- Media/opinionsdannere/storsamfunn: Framskaffe, produsere og tilrettelegge for faglig kunnskap om ernæring, helse og miljø relatert til norsk korn og norske brød og kornprodukter.

Strategiplan for opplysningsvirksomheten er senest revidert i oktober 2021 og budsjett for 2022 bygger på denne.

Av midlene over omsetningsavgiften er følgende aktivitetsfordeling planlagt:

- Kunnskapsinnhenting – 300 000 kroner
- Innholdsproduksjon – 650 000 kroner
- Egne digitale kanaler – 850 000 kroner
- Media/opinionsdannere – 475 000 kroner

Landbruksdirektoratets vurderinger

Det er også for 2022 lagt opp til en 50 prosent finansiering fra omsetningsgiften for korn til opplysningsarbeid for brød og korn, som medfører at 2 187 500 kroner belastes fondet for

omsetningsavgift korn.

Opplysningskontoret for brød og korn ble avviklet 31.12.2020, og opplysningsarbeidet har fra og med 1. januar 2021 blitt utført av Opplysningskontoret for egg og kjøtt, dette er nærmere redegjort for i sak 115/20 og 116/20. Det er markedsregulator, her ved FKA, som skal fremme budsjettøknad og følge opp anvendelsen av tildelte omsetningsavgiftsmidler til opplysningsvirksomheten i kornsektoren.

I korte trekk er det oppnevnt et markedsråd, som representerer bidragsyterne nevnt over, med en tilhørende rammeavtale som regulerer aktiviteten og ansvarsforholdene mellom bidragsyterne, og en samarbeidsavtale som regulerer forholdet mellom markedsrådet og Matprat/OEK. Avtalen gjelder foreløpig til 31.12.2022.

Videre er «Rammeavtale for bidragsytere til merkenøytral opplysningsvirksomhet om brød og korn via MatPrat/OEK» og Samarbeidsavtale mellom Opplysningskontoret for brød og korn v/ Norske Felleskjøp SA og MatPrat/OEK mottatt i signert utgave ref sak 116/20. Her er det også presisert at markedsregulator må sørge for at kravet til konkurransenøytralitet blir oppfylt.

Landbruksdirektoratet vurderer med dette at søknaden tilfredsstillende i gjeldende retningslinjer for opplysningsvirksomhet, og innstiller på at Omsetningsrådet vedtar søknaden.

Saksnr.: 097/21	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Melk - Budsjett Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS 2022	Saksnr.: 21/67527-2

Beskrivelse

Tine SA (Tine) har lagt fram forslag til budsjett for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS for 2022, og søker om en bevilgning på 25 000 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk. Dette inkluderer 2 250 000 kroner til videreføring av en søtmelksskampanje, som ble startet opp i 2020. I tillegg bidrar eierne i 2022 med 2 250 000 kroner til kampanjen. Totalbudsjettet for Melk.no i 2022 vil dermed bli på 27 250 000 kroner, hvorav 25 000 000 kroner dekkes av omsetningsavgiften.

Totalt sett er det en økning i budsjettet som er dekket av omsetningsmidlene på 600 000 kroner, eller 2,5 prosent sammenlignet med 2021. Økningen er hovedsakelig knyttet til personal- og driftskostnader.

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-1 og 3 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Tine SA datert 15. oktober 2021

Søknad fra Melk.no

Oppsummering av strategisk plattform 2022–2024 og handlingsplan 2022 for Melk.no

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Budsjett for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS for 2022 godkjennes.
2. Av fondet for omsetningsavgift på melk kan det i 2022 anvendes inntil 25 000 000 kroner, inkludert søtmelksskampanje.

Melk - Budsjett Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS 2022

Tine søker i brev av 15. oktober 2021 om midler til Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS i 2022. Tine søker om 25 000 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk. I tillegg bidrar eierne i Melk.no med 2 250 000 kroner i 2022 til videre arbeid med søtmelkskampanjen som ble startet opp i 2020. Totalbudsjettet for Melk.no i 2022 vil dermed bli 27 250 000 kroner, hvorav 25 000 000 kroner dekkes av omsetningsmidlene.

Budsjettforslaget er godkjent i konsernstyret i Tine og i styret til Melk.no.

Budsjettforslag Melk.no 2022

For 2022 er det satt opp et budsjettforslag for Melk.no på totalt 27 250 000 kroner, hvorav det søkes om at 25 000 000 kroner dekkes av fondet for omsetningsavgift på melk, og 2 250 000 kroner finansieres av eierne i Melk.no. Totalt er det budsjettert med 600 000 kroner mer enn i 2021. Det er satt av samme beløp til søtmelkskampanjen i 2022 som i 2021. Eierne ønsker å videreføre kampanjen også i 2022. Som i 2020 og 2021 forutsettes det at det søkes om et tilsvarende beløp fra omsetningsmidlene som eierfinansieringen til søtmelkskampanjen i 2022. Det innebærer at av de 25 000 000 kroner som det søkes om fra omsetningsfondet, må 2 250 000 kroner ses i sammenheng med søtmelkskampanjen.

Totalt sett foreslås det å øke bruken av omsetningsmidler med 600 000 kroner, eller 2,5 prosent. Dersom en ser bort fra ekstra midler til søtmelkskampanjen, er resten av budsjettet på 22 750 000 kroner. Ettersom det budsjetteres med samme beløp til søtmelkskampanjen i 2022 som året før, er det i andre budsjettposter at det er lagt inn en økning i 2022.

Budsjettforslaget er oppsummert i tabellene nedenfor. Tabellene omfatter kun omsetningsmidler, eierfinansiering er ikke tatt med.

Oppsummering av budsjettforslag 2022, budsjett 2021 og regnskap 2020, i kroner

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Avvik ¹ , kr	Avvik ¹
	2020, kr	2021, kr	2022, kr	2022-2021	%
Personal og drift	10 569 517	11 000 000	11 535 000	535 000	4,9
Markedsaktiviteter	13 917 310	13 400 000	13 465 000	65 000	0,5
Totalt	24 486 827	24 400 000	25 000 000	600 000	2,5

¹ Budsjettforslag 2022 sammenlignet med bevilgning 2021

Nøkkeltall budsjettforslag (fordeling i prosent) i 2022 sammenlignet med 2021

	Budsjett	Budsjett
	2021	2022
Personal og drift	45,1	46,1
Markedsaktiviteter	54,9	53,9
Totalt	100,0	100,0

Hovedposter i budsjettforslag, i kroner

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Avvik	Avvik
	2020	2021	2022	2022-2021	%
Personalkostnader	8 254 205	8 800 000	9 260 000	460 000	5,2
Driftkostnader	2 315 312	2 200 000	2 275 000	75 000	3,4
Sum personal/drift	10 569 517	11 000 000	11 535 000	535 000	4,9
Forbruker	11 501 061	11 130 000	10 740 500	-389 500	-3,5
Samfunnsmiljø	1 548 475	1 165 000	1 578 000	413 000	35,5
Kompetanse, innsikt, strategi	867 774	1 105 000	1 146 500	41 500	3,8
Sum markedsaktiviteter	13 917 310	13 400 000	13 465 000	65 000	0,5
Totalt	24 486 827	24 400 000	25 000 000	600 000	2,5

Personal- og driftskostnader

Nøkkeltallet personal og drift består av personalkostnader på 9 260 000 kroner og driftskostnader på 2 275 000 kroner. Personalkostnadene er foreslått økt med 460 000 kroner, eller 5,2 prosent, sammenlignet med budsjettet for 2021. Melk.no budsjetterer med 8 årsverk (8 ansatte), en reduksjon på 0,5 årsverk sammenlignet med vedtatt budsjett for 2021. Det er lagt inn en generell lønnsøkning på 3 prosent i 2022. Melk.no opplyser at selve lønnskostnaden er kronemessig omtrent på samme nivå som i 2021 på grunn av reduksjon i antall ansatte i 2022. Det meste av økningen innenfor personalkostnader kommer av høyere budsjetterte pensjonskostnader og tilhørende arbeidsgiveravgift. Melk.no opplyser at YTP-ordningen har vært vanskelig å budsjettere, og at pensjonskostnadene for 2021 dermed vil ende godt over budsjett. Det er derfor lagt inn et høyere beløp i budsjettforslaget for 2022.

Driftskostnader økes med 75 000 kroner (3,4 prosent). Kostnader til leie og bedriftsforsikring øker mest. Melk.no opplyser om at etter at de i lengre tid har hatt korte leiekontrakter på grunn av diskusjon rundt lokalisering av opplysningskontorene, der de har klart å holde økningen begrenset, har de nå inngått en lengre avtale, der leien øker med litt over 10 prosent. Videre opplyses det om at de fleste driftskostnader øker med KPI. Kostnader til IT drift og utstyr reduseres imidlertid med rundt 12 prosent, som følge av at det er en mindre ansatt, mindre innkjøp av utstyr og noe mindre behov for support.

Totalt utgjør personal- og driftskostnadene 46,1 prosent av det totale budsjettet for omsetningsmidler. Dette er en økning i forhold til 2021, da personal- og driftskostnadene utgjorde 45,1 prosent.

Markedsaktiviteter

Nøkkeltallet markedsaktiviteter består av en rekke delaktiviteter. Markedsbudsjettet som søkes dekt over omsetningsmidlene, er på totalt 13 465 000 kroner, noe som innebærer en økning på 65 000 kroner, eller 0,5 prosent, sammenlignet med budsjettet for 2021.

I tillegg går eierne i Melk.no inn med 2 250 000 kroner til søtmelkskampanjen (se nærmere omtale av søtmelkskampanjen nedenfor).

Markedsbudsjettet for 2022 er inndelt i tre hovedområder, i tråd med strategisk plan for 2022–2024: **forbruker, samfunnsmiljø og kompetanse/analyse/innsikt.**

På posten **forbruker** er det satt av 10 740 500 kroner. Dette tilsvarer 80 prosent av de totale kostnadene til markedsaktiviteter finansiert over omsetningsmidlene. Budsjettposten er redusert med 389 500 kroner, eller 3,5 prosent, sammenlignet med budsjettet for 2021. Melk.no opplyser om at hoveddelen av markedsbudsjettet går til mediekjøp. Hoveddelen går

til hovedkampanjen (søtmelkskampanjen), mens noe allokteres til forsterkede, segmenterte kampanjer og «3 om dagen»-kampanje. Mediekjøp består av både kjøp av tv, onlinevideo, sosiale medier og noen andre kanaler gjennom hele året. Utviklingskostnader til kampanjemateriell økes med 120 000 kroner, fordi det er behov for å videreutvikle kampanjemateriellet i 2022. Det settes også av mer midler til betalt søk i Google.

Reduksjonen under posten **forbruker** skyldes først og fremst at budsjettet til strategi/rådgivning mot fortjente medier reduseres med 300 000 kroner (86 prosent). Melk.no opplyser at årsaken er at dette primært skal løses internt. Kostnader til utvikling av nettsiden melk.no og andre tilsvarende plattformer reduseres også, men det opplyses om at det på sikt kan bli nødvendig med større investeringer i nettsiden melk.no da dagens publiseringsløsning ikke er oppgradert. I 2022 vil det derfor bli begrenset utvikling av nettsiden. Samtidig settes det av penger til et forprosjekt for å se nærmere på nye løsninger og behov. Årsaken til at budsjettposten *mediekjøp støttekampanjer* reduseres, er at mesteparten av disse kostnadene er lagt inn i posten for mediekjøp til hovedkampanjen, fordi de planlegger støttekampanjer som er nærmere hovedkampanjen i 2022.

Posten **samfunnsmiljø** omfatter aktiviteter knyttet til kontakt og dialog med sentrale samfunnsmiljøer. Posten er på totalt 1 578 000 kroner, noe som tilsvarer 11,7 prosent av markedsbudsjettet. Dette er noe høyere andel enn i 2021 (8,7 prosent av markedsbudsjettet). Totalt økes posten med 413 000 kroner, eller 35,5 prosent. Melk.no opplyser at kostnadene til rådgivning/diverse aktiviteter økes fordi de er inne i en viktig periode når det gjelder forankring av kostrådet (3 om dagen). Melk.no har planlagt mange aktiviteter som skal gjennomføres i tilknytning til dette, og det er blant annet behov for kjøp av eksterne tjenester. Videre økes også kostnadene til arrangementer og internasjonalt arbeid, ettersom det i 2022 planlegges for flere fysiske arrangementer. Midler til undervisning og fellesprosjekter økes også i 2022, blant annet som følge av at det settes av mer penger til fellesprosjekt med de andre opplysningskontorene. I 2022 settes det av 100 000 kroner til matpakke-prosjekt, som er en videreføring fra de siste to år, og 250 000 kroner til et nytt matsvinnprosjekt (se ytterligere omtale nedenfor). Til sammen budsjetterer Melk.no med 400 000 kroner til fellesprosjekter med de andre opplysningskontorene, inkludert 50 000 kroner i buffer.

Til **kompetanse, analyse og innsikt** er det budsjettet med 1 146 500 kroner, tilsvarende 8,5 prosent av markedsbudsjettet. Kostnadene er økt med 41 500 kroner, eller 3,8 prosent sammenlignet med 2021-budsjettet. Økningen kommer på områdene kompetanseutvikling og effekt/resultatmåling. Kompetanseutviklingsbudsjettet økes noe for å ha rom for både fysiske og digitale kurs, seminarer og budsjettsamling. Kostnadene til halvårlige resultatmålinger, noen adhoc-undersøkelser og PR-målinger ligger omtrent på samme nivå i 2022 som i 2021, mens økningen er først og fremst knyttet til et nytt analyseverktøy som brukes i medieovervåkningen.

Søtmelkskampanjen

Søtmelkskampanjen startet opp i 2020, og 2022 er derfor det tredje året Melk.no vil bruke midler til denne kampanjen. Kampanjen er delvis finansiert av eierne, under forutsetning av at det også settes av midler fra omsetningsmidlene til kampanjen. Bakgrunnen for kampanjen var utfordringene i melkemarkedet, med et ønske om å øke synligheten ut mot forbruker på søtmelk. Eierne bidro med 3 mill. kroner i 2020 og 2,25 mill. kroner i 2021, og det ble også brukt tilsvarende beløp fra omsetningsmidlene. I budsjettforslaget for 2022 ligger det inne tilsvarende beløp som i 2021, med 2,25 mill. kroner fra eierne og 2,25 mill. kroner fra omsetningsmidlene. Omsetningsmidlene inngår i budsjettposten **forbruker**, som er omtalt ovenfor.

Det ble utviklet tre filmer våren 2020 som har utgjort det viktigste elementet i kampanjen så langt. Kampanjen har vært evaluert løpende, og funn fra forbrukerundersøkelser foretatt i mai 2021, august 2021 og november 2020 og annen statistikk, viser at Melk.nos kampanje

med dagens fokus og mediestrategi fungerer godt:

- Kampanjefilmene fortsetter å levere bra i første halvår 2021, og er spesielt god på formidling av et viktig melkebudskap. Kampanjen fører til at folk sier de vil øke sitt inntak av meieriprodukter.
- Kampanjen bidrar til vesentlig økning i kjennskapen til «3 om dagen»-merket. Økningen i merkekjennskap fører til økt kjennskap til mengdeanbefalingen i kostrådet og økt inntak av meieriprodukter, spesielt melk.
- De som har sett kampanjen har mer positive holdninger til melk enn de som ikke har sett kampanjen.
- Holdninger knyttet til melk har generelt gått opp i løpet av kampanjeperioden.
- Forbruket av melk, yoghurt og ost har gått opp i kampanjeperioden, men en har ikke fått uttelling for økt melkedrikking blant voksne.

Kampanjen pågår fortsatt, og det er derfor ikke foretatt noen evaluering for høst 2021. Melk.no opplyser at i 2022 skal de videreutvikle kampanjen, da det er behov for fornying etter to år.

Formål og strategi Melk.no

Formålet til Melk.no er å bidra til størst mulig verdiskapning for den norske melkebonden ved å fremme forbruket av melk, ost, yoghurt og andre meieriprodukter.

Melk.no har utarbeidet ny strategisk plattform for perioden 2022–2024. De opplyser om at i ny strategisk plan har de enda mer fokus på «3 om dagen»-budskapet enn tidligere. Melk.no har to hovedmålgrupper; forbrukere og samfunnsmiljøer. **Forbrukerne** er den viktigste målgruppen. I strategiperioden 2022–2024 vil kommunikasjonen være rettet mot kvinner og menn 20–55 år, og spesielt de i denne aldersgruppen som drikker en begrenset mengde melk, men samtidig har relativt positive holdninger til melk. Melk.no mener denne gruppen har potensiale for økt vekst. Hovedformålet mot forbrukerne vil i strategiperioden være å øke primært melkens, men også ostens og yoghurtens relevans blant forbrukerne. Videre er strategisk retning mot forbruker utformet som to delstrategier som delvis er selvstendige og delvis overlappende. Delstrategi 1 går ut på å fremme relevante kosthold- og helsebudskap knyttet til meieriprodukter, der melken og melkeglasset har hovedrollen i kommunikasjonen. Delstrategi 2 mot forbrukerne er mer forankret i selve mengdeanbefalingen i kostrådet om 3 porsjoner magre meieriprodukter daglig.

I tillegg til å kommunisere direkte til forbrukerne, vil Melk.no også jobbe mot **samfunnsmiljøer**, som politikere, helsemyndigheter, sentrale fagpersoner, grupper av helsepersonell, studenter, etc. Dette vil de gjøre for både å sikre og styrke melkens og de andre meieriproduktene posisjon, samt legge til rette for at helsebudskap knyttet til meieriprodukter blir spredd av relevante fagpersoner og helsearbeidere. Hovedmålet mot samfunnsmiljøer vil i strategiperioden være at mengdeanbefalingen om 3 porsjoner magre meieriprodukter (3 om dagen) opprettholdes som utdypning av de offisielle kostrådene. Strategisk retning overfor samfunnsmiljøer er også delt inn i to delstrategier. Den ene delstrategien har et tydelig fokus på tiltak som kan sørge for at mengdeanbefalingen «3 om dagen» opprettholdes som utdypning av kostrådet om magre meieriprodukter. Den andre har en bredere tilnærming rettet mot fagpersoner som utøver kostholdsråd mot grupper av forbrukere.

Melk.no understreker at all kommunikasjon mot både forbruker og samfunnsmiljø vil henge sammen, og vil samlet være viktig for å nå formålet om å bidra til størst mulig verdiskapning for den norske melkebonden.

Melk.no har utarbeidet en handlingsplan for 2022. De tre viktigste satsingene for Melk.no i 2022 vil være:

- Kampanjer i betalte kanaler der kostholds- og helsebudskap primært knyttet til melk, men også andre meieriprodukter kommuniseres. «3 om dagen» vil være en sentral del av kommunikasjonen.
- Melk.no som talsperson for norske meieriprodukter med tydelige aktiviteter i fortjente medier.
- Systematisk jobbing mot samfunnsmiljøer gjennom en rekke ulike informasjonstiltak, oppnå dialog og få samfunnsmiljøer involvert i å spre kostrådet og støtte opp om at melk er en viktig del av et sunt, bærekraftig kosthold.

Hovedaktivitetene i 2022 er knyttet opp mot strategisk plattform 2022–2024, med de to hovedgruppene av målgrupper, forbrukere og samfunnsmiljøer, med underliggende delstrategier.

Samarbeid mellom opplysningskontorene

Omsetningsrådet har i møte 22. juni 2020 (jf. OR-sak 63/20) gitt sin støtte til kontorenes forslag om samarbeid, og forutsatte at dette synliggjøres i fremtidige budsjetter. Melk.no opplyser om at alle opplysningskontorene i landbruket går sammen om noen felles kommunikasjonsprosjekter gjennom året. I 2020 og i 2021 var det felles satsning om matpakken ved skolestart, og høsten 2021 starter det opp et samarbeid om matsvinn. Begge disse prosjektene videreføres inn i 2022. Matsvinn-prosjektet er definert til å være et mer omfattende prosjekt enn matpakke-prosjektet. Ifølge Melk.no er matsvinn-prosjektet foreløpig i en oppstartsfasen, men de ser for seg at det blant annet skal omfatte kunnskapsinnhenting og analyse av hvor og hvorfor matsvinn oppstår, analyse av hvilke tiltak som gjør det lettere for forbrukerne å redusere matsvinn i faser som innkjøp, lagring, tilberedning og bruk av rester, utforming av tiltak og virkemidler, samt evaluering og måling av effekt på virkemidler som utvikles og tas i bruk.

I 2021 ble det også gjennomført revisjon av det digitale undervisningsmateriellet Matopedia, der Melk.no har samarbeidet med OEK og OBK. Melk.no peker på at revisjonen av Matopedia vil være viktig å løfte frem også til neste år for å oppnå best mulig oppslutning blant barne- og ungdomsskoler.

Landbruksdirektoratets vurdering

Vurdering av budsjett for Melk.no

Budsjettforslaget for omsetningsmidler i 2022 er totalt sett på 600 000 kroner mer enn vedtatt budsjett for 2021, noe som tilsvarer en økning på 2,5 prosent.

Personal- og driftskostnader økes med 535 000 kroner, eller 4,9 prosent. Både personal- og driftskostnader øker. Personalkostnadene øker med 5,2 prosent. Melk.no har lagt inn en lønnsvekst på 3 prosent. Dette er noe lavere enn lønnsøkningen som ligger inne i budsjettet for 2021. Til sammenligning forventer Statistisk sentralbyrå (SSB) en lønnsutvikling på 3,1 prosent for 2022. Landbruksdirektoratet registrerer at noe av grunnen til at personalkostnadene øker er økning i pensjonskostnader og arbeidsgiveravgift, samt at driftskostnader øker som følge av blant annet økte husleiekostnader.

Kostnader til markedsaktiviteter økes totalt sett med 65 000 kroner, eller 0,5 prosent. Dette er inkludert omsetningsmidler til søtmelkskampanjen på 2 250 000 kroner, men uten midlene fra eierfinansiering. Landbruksdirektoratet registrerer at kostnadene til markedsaktiviteter er på omtrent samme nivå som i 2021. Midler til søtmelkskampanjen er uendret sammenlignet med 2021.

Budsjettforslaget for 2022 uten ekstra midler til søtmelkskampanje, ville vært på 22 750 000 kroner. Sammenlignet med budsjettet for 2021 hvis en trekker fra midlene til søtmelkskampanje, ville økningen fra 2021 til 2022 vært på 600 000 kroner, eller 2,7 prosent. I 2022 kommer hovedsakelig økningen i budsjetterte kostnader til personal- og driftskostnader, som omtalt ovenfor.

Landbruksdirektoratet har de siste årene sammenlignet Opplysningskontorets kostnadsutvikling med den prosentvise utviklingen som staten bruker som uttrykk for utgiftsveksten. I 2022 er denne budsjettert til 2,1 prosent, inkludert effektiviseringskutt på 0,5 prosent. Vi registrerer at for 2022 ligger foreslått budsjett for Melk.no noe over denne utgiftsveksten, både med og uten midler til søtmelkskampanjen. Omsetningsrådet har imidlertid slått fast at det er rom for skjønn ved forslag til budsjett for Opplysningskontoret. Landbruksdirektoratet viser til behandlingen av Melk.no sitt budsjett for 2017 (jf. OR-sak 86/16 i Omsetningsrådets møte 9. desember 2016), der det ble reist spørsmål om prisindeks skal ligge til grunn for forslag til budsjett, og at det var enighet i rådet om at det er rom for skjønn. Etter Landbruksdirektoratets vurdering er det relativt liten forskjell mellom foreslått budsjettøkning 2022 for Melk.no og budsjettert utgiftsvekst i staten.

Landbruksdirektoratet registrerer at arbeid med søtmelkskampanjen blir en viktig del av Opplysningskontorets aktivitet også i 2022. Direktoratet vurderte søtmelkskampanjen i behandlingen av budsjett for Melk.no for 2020 (jf. OR-sak 121/19 i møte 13. desember 2019), og kom blant annet til at det er flere grunner til å tildele midler til en kampanje rettet mot økt forbruk av søtmelk, og at tiltak som kan bidra til å styrke norsk melkeproduksjon er i kjernen av Melk.no sine oppgaver. Landbruksdirektoratet understreket at det er viktig med effektmåling av kampanjen. Målinger så langt har vist at kampanjen har hatt effekt, for eksempel ved å treffe relevante målgrupper og ved å oppnå høy oppmerksomhet over tid. Målinger viser at kampanjefilmene fortsetter å levere bra i første halvår 2021. Hovedfunnene fra de siste målingene som er gjengitt ovenfor, viser blant annet at kampanjen bidrar til økning i positive holdninger til melk og økt kjennskap til 3-om-dagen-merket. Kampanjen har imidlertid foreløpig ikke gitt uttelling for økt melkedriking blant voksne.

Landbruksdirektoratet registrerer at i 2022 er det satt av like mye midler til søtmelkskampanjen som i 2021. Dette innebærer at Melk.no vil kunne opprettholde aktivitet i 2022 på nivå med 2021. Direktoratet ser det som positivt at arbeidet som er lagt til grunn de siste to årene kan utnyttes videre i 2022. Landbruksdirektoratet har også merket seg at Melk.no vil videreutvikle kampanjen i 2022. Vi forutsetter at det rapporteres resultater i forbindelse med regnskapet for 2022.

Omsetningsrådet vedtok i møte 20. mai 2019 (sak 67/19, punkt 8 i vedtaket) at opplysningskontorene skal samarbeide på bestemte områder. Dette ble også fulgt opp videre i Omsetningsrådets møte 22. juni 2020 (sak 63/20, punkt 2 i vedtaket) ved at Omsetningsrådet forutsatte at kontorenes samarbeid synliggjøres i fremtidige budsjetter. Direktoratet ser at det er satt av midler i Melk.nos budsjett til samarbeid med de andre opplysningskontorene om flere prosjekter i 2022, til sammen 400 000 kroner, eller 1,6 prosent av samlet budsjett. Dette er 150 000 kroner mer enn i 2021, men direktoratet vil bemerke at vi anser fremdeles dette som en beskjeden post. Landbruksdirektoratet forutsetter at midler til samarbeidsprosjekter mellom opplysningskontorene synliggjøres i regnskapet. Direktoratet registrerer at opplysningskontorene planlegger samarbeid om matsvinn i 2022. Dette er i tråd med St. Meld. nr. 13 (2021-2021) *Klimaplan for 2021-2030*, der det vises til at opplysningskontorene i landbruket har en viktig rolle for å spre informasjon om hvordan redusere matsvinn.

Oppsummert mener Landbruksdirektoratet at aktivitetene som er lagt inn i budsjettøkningen for 2022 er i tråd med retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-1. Siden tildelingen

blir gitt som en ramme, vil det være opp til Melk.no å prioritere aktiviteter innenfor rammen. Landbruksdirektoratet har ingen kommentarer til fordelingen mellom de ulike budsjettpostene utover det som er omtalt over.

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag.

Vurdering av mål og resultatmålinger

Melk.no har gjennomført årlige resultatmålinger fra og med 2006. Landbruksdirektoratet forutsetter at Melk.no rapporterer resultatene fra de årlige målingene i forbindelse med regnskapsrapporteringen. Effekten av søtmelekskampanjen bør måles særskilt.

Foreløpig

Saksnr.: 098/21	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt 2022	Saksnr.: 21/68145-2

Beskrivelse

Nortura SA og Bransjestyret søker om godkjenning av budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK) for 2022. Budsjettet har en totalramme på 79,7 mill. kroner. Dette er en økning på 4,36 mill. kroner, og 5,8 %, fra budsjettet for 2021.

Hjemmel

Retningslinjer for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-1 og 3, med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1. Lov av 10. juni 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 11 første ledd.

Forutsetninger

Vedlegg

Søknad m/vedlegg fra Opplysningskontoret for egg og kjøtt mottatt 2. november 2021

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt for 2022 godkjennes med en totalramme på inntil 79,7 mill. kroner.
2. Av fondet for omsetningsavgift på kjøtt kan det i 2022 anvendes inntil 51 500 000 kroner til opplysningsvirksomhet for kjøtt, herav 4 000 000 kroner i kortsiktige markedstiltak på svin.
3. Av fondet for omsetningsavgift på egg kan det i 2022 anvendes inntil 12 700 000 kroner til opplysningsvirksomhet på egg, herav 2 400 000 kroner i kortsiktige markedstiltak på egg.
4. Av fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt kan det i 2022 anvendes inntil 15 500 000 kroner til opplysningsvirksomhet for fjørfekjøtt.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt 2022

Generelt om søknaden

Landbruksdirektoratet mottok 2. november 2021 budsjettforslag fra Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK).

OEK mottar finansiering fra fondene for omsetningsavgift for kjøtt, egg og fjørfekjøtt. Norturas konsernstyre fremmer søknaden til Omsetningsrådet for egg, storfe, svin og småfe (sau/lam), mens Bransjestyret søker midler til opplysningsvirksomhet for kylling og kalkun. Opplysningskontoret sammenstiller søknadene og oversender Landbruksdirektoratet.

Budsjettforslaget som legges fram for 2022 har en totalramme på 79,7 mill. kroner som er en økning fra 2021 på 4,36 mill. kroner, en økning på 5,8 prosent fra 2021.

Grunnlaget for budsjettet er en forventet vekst på 3,1 prosent på lønnsmassen og forventet prisvekst på 1,9 prosent, samt en ny strategi som krever midler. Det søkes om 2 prosent oppjustering av samlet budsjett utover kompensering av forventet lønnsøkning og prisvekst for iverksetting av ny strategi.

OEK søker om en bevilgning hvor 6,4 mill. kroner av totalbudsjettet er satt av til kortsiktige tiltak. Det utgjør 10 prosent av totalbudsjettet når fjørfe (kylling og kalkun) er holdt utenom. Det vises til behandlingen av budsjettet for 2021 hvor prinsippet om 0-15 prosent av midlene til kortsiktige tiltak ble slått fast.

	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett - forslag 2022	Endring kroner fra 2021 til 2022	Endring prosent
Kjøtt	51 197 585	49 450 000	51 500 000	2 050 000	4,1
Egg, ordinært budsjett	12 784 892	11 890 000	12 700 000	810 000	6,8
Fjørfekjøtt	14 437 406	14 000 000	15 500 000	1 500 000	10,7
Sum OEK	78 419 883	75 340 000	79 700 000	4 360 000	5,8

Behandling av søknaden i Norturas konsernstyre og Bransjestyret

Vedtak i Bransjestyret, 8. oktober 2021

«Bransjestyret slutter seg til oppdatert strategi for MatPrat, Opplysningskontoret for egg og kjøtt. Bransjestyret godkjenner videre forslaget til rammebudsjett 2022 for Opplysningskontoret for egg og kjøtt på kr 79 700 000.

Fordelt på fondene utgjør dette følgende:

- Storfe, svin, lam: kr 51 500 000
- Kylling, kalkun: kr 15 500 000
- Egg: kr 12 700 000

Søknad om bruk av budsjettmidler fra fondene for egg og rødt kjøtt fondene samt totalbudsjettet går til Norturas konsernstyre for videre behandling før oversendelse til Omsetningsrådet. Søknad om bruk av midler til hvitt kjøtt og budsjett sendes direkte til Omsetningsrådet fra OEK».

Vedtak i konsernstyret i Nortura 18. oktober 2021

«Konsernstyret godkjenner følgende budsjetter for Opplysningskontoret for egg og kjøtt

finansiert av omsetningsavgift:

- for storfe, svin og sau/lam 51 500 000 kr
- for egg 12 700 000 kr

Saken oversendes til Omsetningsrådet for endelig behandling.»

Markedssituasjonen

OEK presenterer tall for forventet over-/underdekning i 2022 basert på Totalmarkeds prognoser. OEK har da forutsatt at man er tilbake til normalen når det gjelder innenlands konsum, med hensyn til grensehandel og storhusholdning:

- Storfe 1 200 tonn underdekning
- Lam 800 tonn overdekning
- Sau 100 tonn overdekning
- Gris 2200 tonn overdekning
- Egg 1400 tonn overdekning

Tallene inkluderer importkvoter, men før eventuelle markedsregulerende aktiviteter. Totalmarkeds prognoser er et verktøy for å styre mot balanse. Det tar imidlertid ikke høyde for endringer i politiske rammer, negative hendelser knyttet til produksjon av kjøtt og egg, kampanjer osv. som kan medføre redusert konsum på kort sikt, dessuten er Covid-19 fortsatt en stor usikkerhetsfaktor.

For 2022 viser oversikten at det på gris og egg ligger an til vesentlig produksjonsoverskudd, hhv. 2 200 og 1 400 tonn. OEK skriver at det her vil være behov for kortsiktige tiltak.

Lam ligger an til et mindre produksjonsoverskudd og sau er omtrent i balanse. På storfe er det importkvoter på 9 000 tonn, og underskuddet ligger an til 1 200 tonn.

Nortura totalmarked ber om kortsiktige tiltak for 2022 for svin og egg

OEK slutter seg til markedsvurderingen for 2022. Videre skriver OEK at etterspørselen etter gris er en råvare som er preget av flere hendelser og oppslag om dårlig dyrevelferd, inkludert resultater fra tilsynskampanjene fra Mattilsynet. OEK ber om at 4 000 000 kroner av omsøkte midler fra fondet for kjøtt øremerkes kortsiktige tiltak for gris/svin.

For egg sin del øker produksjonen, men etterspørselen følger ikke etter. OEK viser her til bortfallet av de ekstra 5 mill. til egg som ble bevilget fram til 2021. OEK ber om at 2 400 000 kroner av omsøkte midler fra fondet for egg forbeholdes kortsiktige tiltak.

For lam ser man stor forskjell i forbruk og holdninger mellom yngre og eldre forbrukergrupper. De eldre bruker mer og er mer positive til denne råvaren. Storfe er utsatt i diskusjoner om bærekraft og sunnhet. OEK vurderer det dertil at man fort kan komme til å se reduksjon i forbruket av storfe.

Fjørfe er ikke markedsregulert, men etterspørselen påvirkes av diskusjon om hybrider, oppmerksomhet om dyrevelferd, kobling mellom hvitt kjøtt, helse og klima osv. Også dette kjøttslaget kan derfor møte markedsmessige utfordringer, skriver OEK.

2020 var et år preget av pandemi og grensehandelen var nesten 90 prosent lavere enn de foregående årene. Anslag for grensehandel viser at vi tidligere handlet omtrent 3,5 kg kjøtt per person over grensen per år. I 2020 var dette redusert til 0,5 kg per person. Selv om konsum av innenlandsprodusert egg og kjøtt økte kraftig i 2020, var det ikke nok til å kompensere for bortfall av grensehandel når det gjelder samlet kjøttforbruk.

I slutten av oktober ble det lagt fram nye tall for beregnet reelt forbruk av kjøtt i Norge. I «Kjøttets tilstand 2021» framkommer det at reelt forbruk av kjøtt i 2020 var 51,7 kg per person, hvorav 39,9 kg var rødt kjøtt og 10,8 kg var hvitt kjøtt. Samlet sett er det en nedgang på 1,4 kg fra 2019. OEK skriver det er god grunn til å se på en samlet nedgang i kjøttkonsumet som et signal om at vi kan forvente nedgang i forbruket også i årene som kommer.

Drift og resultater OEK 2021

Hovedsatsningen for OEK digitalt er matprat.no og tilhørende/integrerte MatPrat-tjenester. Basert på brukerundersøkelsene foretatt i 2020 er det fortløpende utviklet og lansert nye tjenester i matprat.no, som handleliste og ukeplanlegger, i tillegg til forbedrede og videreutviklede eksisterende tjenester som oppskriftssiden, filter, toppmenyen, søk og sortering. Dette er gjort for å øke brukervennligheten av matprat.no og tydeliggjøre samfunnstemaene. Funksjonen «Populært akkurat nå» ble utviklet og lansert for å drive trafikk videre gjennom løsningen og vise brukerne flere sider. Chatbotten Mats er synliggjort gjennom integrasjon på nettsiden.

Strukturert data er viktig for å rigge OEK for fremtidig teknologiløsninger, og i 2021 har OEK jobbet med løsninger for å strukturere oppskrifter og ingredienser. Kontinuerlig teknisk utvikling for å treffe best mulig i søk har vært prioritert, deriblant tilrettelegging for videoer og porsjonsskalering på AMP.

For barnas nettside, matstart.no, er det gjennomført en rekke forbedringer og design endringer, basert på brukerundersøkelsene fra 2020.

Deler av den digitale utviklingen gjennomført i 2021 er felles for alle OEKs nettsteder. Det er f. eks. satt opp løsning for brukeradministrasjon av cookies, for å øke brukervennligheten og hensynta personvern. Det er byttet søkemotor som brukes på alle nettsteder og tjenester, for å forenkle koden og tilby bedre tjenester, som for eksempel ekskluderende søk. Det er videre omstrukturert ingrediensgrupper og enheter, også med tanke på handlelisten. Et utvidet testmiljø er på plass for å være mer effektiv i parallelle prosjekter. Til slutt er serverparken oppgradert og det er satt opp to-faktorautentisering for å øke sikkerheten på driftssystemene.

Til sammen gir dette bedre nytteverdi og funksjonalitet på matprat.no, i tråd med hovedmålsetningene for 2021.

Markedsføring og mediemiks

MatPrats kommunikasjonsaktiviteter skal være i samsvar med strategi og bygge opp under merkevaren og kategoriens omdømme. Alt innhold i egne, fortjente og kjøpte medier, uavhengig av kanal og plattform, samkjøres og koordineres for å skape best mulig mediemiks og kostnadseffektiv kommunikasjon.

Økt konkurranse i markedet betyr strengere prioriteringer av budskap, aktivitet og kanal. For å oppnå bedre effekt av medieinvesteringene har OEK fokusert på å bli enda bedre på bruk av riktige formater og kanaler til de ulike aktiviteter og budskap. Målet er å opprettholde interessen for MatPrat, samt være relevante og til stede på en måte som treffer målgruppen. I betalte kanaler er trafikk og oppmerksomhet hovedmålsetting.

Aktivitets- og medieplanen for 2021 inkluderer omdømmebyggende aktiviteter, som omhandler samfunnstemaene helse/ernæring, dyrevelferd, matsvinn og bærekraftig matproduksjon. Gjennom tett samarbeid med Nortura Totalmarked er det utarbeidet kortsiktige tiltak for egg og lam i 2021, for å avhjelpe markedssituasjonen dette året. Kombinasjonen av omdømmebyggende og kortsiktige tiltak er avgjørende for å skape lyst, inspirere til og gi kunnskap til å lage mat med egg og kjøtt.

Prioriterte kanaler i 2021 har vært digitale kanaler, online video, sosiale medier og søk. Dette er kostnadseffektive medier sammenliknet med mer tradisjonelle medier som TV.

Søk

MatPrat sin største trafikkdriver er søk. Forbrukere anvender først og fremst søkemotorer for å finne frem til informasjon og over 80% av trafikken til matprat.no kommer gjennom søk i søkemotorer som Google og Bing. En sterk søkestrategi er derfor et sentralt virkemiddel for å nå frem til forbruker, ikke minst med tanke på synlighet på råvarenivå. Som et resultat av en søkestrategi over mange år, oppnår MatPrat en naturlig topp 3-plassering hos Google på sitt område. Det er en ressurskrevende posisjon å holde på grunn av økt konkurranse i markedet og ny lov for tredjeparts cookie, men gjennom kontinuerlig arbeid med optimalisering av innhold, tekniske forbedringer og nok ressurser på betalt søk vil matprat.no kunne fortsette å være Norges største matformidler.

Resultater (Trafikk fra 1. januar til 30. september):

- MatPrat: 42 291 426 økter (+8,2 % fra 2020)
- MatStart: 1 144 169 økter (-7,5 % fra 2020)
- Matopedia: 201 856 økter (-14,8 % fra 2020)

Sosiale medier

MatPrats tilstedeværelse og aktivitet på sosiale medier er en viktig del av innsatsen OEK gjør for å nå strategiske mål og målgrupper, og skal bidra til den overordnede omdømmebyggingen for MatPrat som virksomhet. MatPrat har opparbeidet et stort antall følgere i de ulike kanalene. Sosiale medier vurderes alltid som en del av kanalmixen i MatPrats eksterne kommunikasjon for å skape best mulig synergier og mediemiks for budskap sett opp mot målgruppe.

Facebook og Instagram er fortsatt kanalene OEK når bredest ut med og de bidrar til mest trafikk. Til tross for at den yngre befolkningen (18-29 år) i mindre grad bruker Facebook daglig, så er andelen fortsatt stor og 76% oppgir at de besøker Facebook daglig. OEK har også benyttet Snapchat i markedsføring. Snapchat leverer kostnadseffektiv dekning. YouTube er en god bidragsyter til å sikre lengre økter på matprat.no og en relevant kanal for forbrukere som ønsker å fordype seg i for eksempel sesongrelatert matkunnskap eller omdømmebyggende tema som bærekraft.

Økt konkurranse

Gitt konkurransebildet innen informasjon om mat og matproduksjon, og økt konkurranse på søk og større oppmerksomhet i sosiale medier, har prosjektet «Mat fra MatPrat» vært et viktig satsningsområde for 2021 for å styrke posisjonen til MatPrat. Produksjonen av matrelaterte filmer er styrket for å dekke en enda større andel av det videorelaterte søksmarkedet og ikke minst imøtekomme det økende behovet for film i sosiale medier.

Satsning på kosthold

I 2021 lanserte MatPrat en ny kostholdsatsning. Det er utviklet en serie filmer, samt nytt digitalt univers med svar på en rekke spørsmål som forbrukerne stiller seg. Innholdet i satsningen tar utgangspunkt i forbrukerinnsett på kostholdsområdet og gir kunnskapsbaserte svar på hva et sunt og bærekraftig norsk kosthold er, samt hvilken plass egg og kjøtt har i kostholdet vårt. Satsningen har hatt to kampanjeperioder i år. Begge kampanjeperiodene har levert gode resultater, og evalueringen viser at budskapet kommer tydelig frem og seer aktiveres.

Det er i tillegg utarbeidet annet innhold knyttet til MatPrats definerte samfunnstemaer: ernæring og helse, bærekraft, klima og miljø, samt dyrevelferd og husdyrproduksjon. Det er også gjort mindre uttak i ulike kanaler og medier knyttet til disse temaene. På

troverdighetsmålene for bærekraft og klima, samt dyrevelferd ligger MatPrat fortsatt et stykke unna de høye målsetningene, men utviklingen er positiv. For ernæring og helse er utviklingen positiv, år for år, og MatPrat ligger p.t. over målsetningen for 2021.

Læreverk i mat og helse

OEK har siden høsten 2017 tilbudt læreverket Matopedia til bruk i mat- og helsefaget i grunnskolen. Ny læreplan med gradvis innføring fra og med høsten 2020 medførte at tidligere utgave av læreverket trengte oppdatering. Arbeidet med å revidere og videreutvikle innholdet, samt oppgradering av teknisk løsning har krevd stor innsats av organisasjonen gjennom de første sju månedene av 2021. Matopedia er nå et heldigitalt læreverk som består av til sammen 56 nyutviklede leksjoner med tilhørende lærerveiledning fordelt på 5. – 7. trinn og 8. – 10. trinn. Læreverket er tilpasset fagfornyelsen, omfatter alle kompetansemål i læreplanen, er i tråd med de nasjonale kostrådene og tilbys på både bokmål og nynorsk. Under revideringen er det også utviklet en rekke filmer, trinn-for-bilder, quiz og egne temasider. Nettsiden er redesignet og oppgradert for brukervennlighet og funksjonalitet inkludert to-språklig løsning for alt innhold. Fra og med høsten 2021 er Matopedia en samutgivelse med Opplysningskontoret for meieriprodukter og Opplysningskontoret for brød og korn. Læreverket er lisensbasert per skole/klasse, og det er så langt i år tegnet 600 lisenser. For 2022 har OEK budsjettert med 300 000 til dette arbeidet.

Fagarrangementer

OEK har i samarbeid med Animalia arrangert et webinar for fagpersoner innen ernæring om bruk av epidemiologiske data og statistisk modellering.

Som medlem av International Meat Secretariat har OEK denne våren påtatt seg vervet med å lede ernærings- og helsekomiteen, som består av fagpersoner innen ernæring som arbeider i bransjeorganisasjoner i andre land. Gjennom dette vervet har OEK siden april blant annet arrangert fem webinarer og komitemøter med ulike tematikk og foredragsholdere.

Forskning og utredninger

Norsk Institutt for bærekraftsforskning har på oppdrag fra OEK utredet to ulike metoder for gjennomføring av livssyklusanalyser på mat. Rapporten har tittel "Attributional og consequential LCA – en sammenlikning av to livsløpsanalysemetoder".

Agri Analyse har utarbeidet rapporten «Jordbruksstøtte – en kobling mellom matproduksjon, verdiskapning og fellesgoder» for OEK. Rapporten beskriver ulike støtteordninger i jordbruket og bakgrunn for og hensikt med disse.

Oslo Economics har på oppdrag fra Animalia og OEK utarbeidet rapporten «Redusert konsum av rødt kjøtt i Norge: Virkemidler og konsekvenser», samt notatet «Helsegevinster ved redusert konsum av rødt kjøtt i Norge».

EpiX Analytics gjennomfører på oppdrag fra OEK en utredning om metode for sykdomsbyrdeanalyser av kosthold. Prosjektet vil resultere i to vitenskapelige, fagfelleverderte publikasjoner. Første manuskript vil være klart for innsending inneværende år.

OEK har initiert et prosjekt hos MetaMethod hvor epidemiologiske studier om rødt kjøtt og enkelte helseutfall vil gjennomgå og oppsummeres. Prosjektet vil også se på kvalitet i foreliggende studier. Prosjektet skal lede frem til to vitenskapelige, fagfelleverderte publikasjoner. Begge manuskriptene vil være ferdige i 2021.

OEK er også med som partner i flere norske forskningsprosjekter med finansiering fra Forskningsrådet og industri/bransje. Disse er Klimasmart sau, VegMeat CRC og Sustainable Eaters.

Kommunikasjon

For å sikre transparens for og tillit til norsk kjøtt og egg, jobber OEK med flere omdømmebyggende aktiviteter. Dette er et langsiktig arbeid som knytter seg til opplysningskontorets rolle som samfunnsaktør, og ansvaret for å bidra til åpenhet om hvordan norsk egg og kjøtt blir produsert.

Som en del av arbeidet med å bli en helhetlig kilde til informasjon om matproduksjon, er det i 2021 utarbeidet mer innhold om helse/ernæring, bærekraft og dyrevelferd i OEKs kanaler, og det besvares løpende en rekke forbrukerspørsmål om disse temaene i sosiale medier.

OEKs nye podkast har som formål å spre matglede og matkunnskap gjennom å gi lytterne tips til spennende oppskrifter, økt kunnskap om kjøtt og egg, mattrender og generelle tips og triks. I podkasten er det MatPrats egne fageksperter, som deler sin kunnskap om matlagning, kosthold, ernæring og bærekraft. Hittil i år er det laget 20 nye episoder.

Det stilles stadig kritiske spørsmål norsk husdyrproduksjon fra omverdenen. I tillegg til forbrukerkommunikasjon følger OEK disse temaene i en løpende omverdensanalyse.

I 2021 har OEK også bidratt med faktagrunnlag til høringsinnspill på tema som knytter seg til helse/ernæring, klima/bærekraft og dyrevelferd.

En del av rollen som opplysningskontor innebærer å være både tett på forskningen om egg og kjøtt, samt ha dyptgående innsikt om norske forbrukere. OEK skal være et bindeledd mellom bransjen og forbruker, og å dele denne innsikten med næringen. Som en del av dette arbeidet har OEK så langt i 2021 arrangert et digitalt seminar for bransjen om hvilke samfunnstrender som er i emning, og hvordan påvirker dette kjøtt og egg. På seminaret fikk deltagerne presentert trender og utfordringer som utpeker seg, og hva bransjen kan gjøre for å møte dette. Denne høsten har også OEK gjennomført et bransjeseminar om dyrevelferd i norsk griseproduksjon i samarbeid med Animalia. Seminaret var en oppfølging av det kritiske søkelyset som har vært rettet mot norsk griseproduksjon de siste årene, og hadde til hensikt å diskutere tilstanden i norsk svineproduksjon, hva de kritiske mediesakene betyr for tilliten og hvordan bransjen i fellesskap kan legge til rette for det videre arbeidet med å sikre god dyrevelferd for alle norske griser.

Merkevare

OEK bygger sin kommunikasjon på merkevaren MatPrat, og merkevarestyrke forteller hvordan forbrukerne oppfatter en aktør i forhold til de øvrige aktørene i markedet. Basert på målingene er MatPrat en sterk merkevare med stor påvirkningskraft. Til tross for sterkere og stadig økende konkurranse fra andre aktører de seneste årene har MatPrat fortsatt posisjon som den ledende aktøren innen matformidling i Norge.

MatPrat opprettholder i 2021 sin høye uhjulpne kjennskap på 70 % (målt som snittverdi hittil i 2021), og hele 52 % nevner MatPrat først (Top-of-mind). Nærmeste konkurrent har til sammenligning uhjulpnet kjennskap på 28 %. Ønsket posisjon for MatPrat er «Det du trenger å vite om mat, når du trenger det». 38 % av befolkningen oppgir at de oppfatter MatPrat som dette. Dette er litt lavere enn målsetning på 40% og signifikant lavere enn nivået ved utgangen av 2020 (45%). Årsaken til denne nedgangen er utvidelse av konkurrentlisten med fire nye aktører.

Innføring av flere svaralternativer/konkurrenter i slike målinger vil alltid påvirke verdiene til de aktørene som allerede måles. MatPrat er også den klart mest foretrukne aktøren som tilbyr tips og matoppskrifter for matlagning: per utgangen av september 2021 er det 38% som oppgir at de foretrekker MatPrat. Dette er akkurat samme nivå som i 2020. Nærmeste konkurrent ligger på 11 % (Trines matblogg).

MatPrat har et godt omdømme, og alle omdømmeparameterne som måles har hatt en årlig

positiv utvikling siden målingene startet i 2016. Per utgangen av september 2021 er nivåene på disse parameterne ganske uendret fra 2020 og merkevaren opprettholder det høye nivået. Det vil si at mange forbrukere stadig opplever at MatPrat har høy nytteverdi, er brukervennlige, er tilgjengelige og har troverdighet. Resultatene per utgangen av september viser følgende snittverdier for omdømme: høy nytteverdi 58 %, brukervennlighet 75 %, tilgjengelighet 68 % og troverdig kilde til informasjon om mat 70 %. Resultatene svinger noe fra måned til måned og det er derfor gjennomsnitt på årsbasis vi måler opp imot satte måltall i strategien. Gode resultater på disse parameterne er en forutsetning for å oppnå god effekt av OEKs innsats og å oppnå vårt formål om å bidra til størst mulig verdiskapning for den norske egg- og kjøttproduserende bonden samt øke omsetningen av norske egg og norsk kjøtt.

Dokumentert effekt

Som en del av samfunnskontrakten mellom norsk landbruk og det norske storsamfunnet forutsettes det at bonden skaper inntekter i markedet gjennom å selge sine produkter til en best mulig pris. Skal dette lykkes må det bygges og opprettholdes et godt omdømme, skapes engasjement og aktiviteter som er relevante og interessante for norske forbrukere når det gjelder norske landbruksråvarer.

Opplysningskontoret for egg og kjøtt bidrar dokumentert til dette.

Strategidokument for 2022

OEK har vedtatt følgende som overordnet strategi for 2022:

A. Prioritering

Antall innsatsområder og satsinger må reduseres og MatPrats virksomhet spisses. For å oppnå nødvendig grad av kvalitet og gjennomslag for våre aktiviteter må ressursene brukes på færre oppgaver. Det er viktig å sikre nok ressurser til kjerneoppgavene.

B. Kunnskap og integritet

MatPrat skal ha høyt faglig nivå, sterk integritet og alltid være faktabaserte i all sin kommunikasjon. Det skal legges betydelig vekt på kunnskapsinnhenting og FoU som grunnlag for all MatPrat sin virksomhet og aktiviteter. MatPrat skal ha en aktiv rolle i å initiere og sørge for kunnskapsproduksjon om nødvendig kunnskap ikke er tilgjengelig.

C. Samfunnsaktør

MatPrat skal være en samfunnsaktør som fremmer bonden, bransjen og norsk landbruk. Dette skal gjøres gjennom god og tilpasset dialog med storsamfunnet og forbrukerne.

D. Konsept og teknologi

MatPrat skal være i front når det gjelder å utvikle og tilby konsepter som bygger opp under vårt formål og som gir brukeren det de trenger av innsikt og hjelp når det gjelder mat og matlaging. MatPrat skal videre utvikle/anskaffe gode teknologiske løsninger som gir merverdi for våre brukere når det gjelder tilgjengelighet og brukervennlighet.

E. Gjennomslag

MatPrat skal ha stort gjennomslag i sine aktiviteter, uavhengig av tema, kanal og flate. Det fordrer oppdatert forbrukerinnsett og evne til å forvandle innsikt til relevante tiltak samt nok midler til å drive godt nok søk.

F. Organisasjonskultur

MatPrat skal ha en sterk positiv organisasjonskultur som setter oss i stand til å skape rom for den enkeltes utvikling, rom for nødvendig kompetanseheving, rom for kreativitet og at medarbeidere vil og tør bidra – samtidig som alle jobber målrettet for å oppfylle formål og

skape god effektivitet.

G. Merkevare

Det skal jobbes aktivt med å utvikle og styrke MatPrat som merkevare, slik at MatPrat som aktør og formidler styrker sin troverdighet og gjennomslag.

Hovedmål 2022

Overordnet mål for OEK er gjennom sin virksomhet å bidra til å sikre avsetningen av, og øke verdiskapingen for norskprodusert egg og kjøtt, gjennom å bygg, vedlikeholde og styrke omdømmet for disse produksjonene. Måloppnåelsen måles gjennom graden av realisering av de følgende målene, samt markedsbalansen:

Mål 1: 75 % av forbrukerne vurderer MatPrat sitt generelle omdømme som godt eller bedre.

Mål 2: MatPrat oppfattes som troverdig, tilgjengelig, nyttig, brukervennlig og inspirerende med følgende skår på hver av oppfatningene:

- Tilgjengelighet: 70 %
- Høy nytteverdi: 65 %
- Brukervennlig: 70 %
- Inspirerende: 70 %
- Troverdighet - informasjon om mat og matlaging: 70 %
- Troverdighet – informasjon om ernæring og helse: 60 %
- Troverdighet – informasjon om dyrevelferd: 35 %
- Troverdighet – informasjon om klima og miljø: 35 %
- Troverdighet – informasjon om matsvinn: 50%

Mål 3: 65% av norske forbrukere oppgir matprat.no som foretrukket kilde til informasjon og kunnskap om mat og hvordan norsk matproduksjon foregår.

Mål. 4: Minimum 63 millioner økter samlet på matprat.no, YouTube og Mats. Delmål settes for de respektive kanaler/flater.

Mål 5: Oppnå bedre skår på alle satsinger/kampanjer ved å oppnå:

- samlet oppmerksomhet over 50 %
- samlet etterlatt inntrykk positive over 55%
- kosteffektivitet per oppmerksomhetspoeng bedre enn benchmark forutgående år

Mål 6: 70% av norske egg- og kjøttproduserende bønder mener MatPrat gjør en god jobb med å markedsføre norsk egg og kjøtt til norske forbrukere.

Prioriterte områder for 2022

Budsjettsøknaden for 2022 er basert på følgende prioritering av områder og tiltak:

- Generisk markedsføring av egg og kjøtt for å holde markedsetterspørselen
- Strategisk kommunikasjon/PR som omdømmebyggende tiltak
- Konseptutvikling, innholdsutvikling og flate-/kanalvalg framtiden
- Kunnskapsutvikling for og engasjement i samfunnstemaene dyrevelferd, bærekraft og humanhelse
- Styrking av kunnskapsinnhenting/-utvikling som grunnlag for strategisk kommunikasjon/PR og markeditiltak

- Kritisk gjennomgang av porteføljen for å kunne prioritere tydeligere

Budsjett 2022

Det er utarbeidet en rekke grunnlagsdokumenter og analyser for denne strategiprosessen.

- Egne vurderinger og analyser
- Innspill og bestilling fra Nortura Totalmarked
- Innspill fra bransjeaktører
- Markedsbehov for de enkelte råvarene
- Behov på samfunns- og forbrukernivå knyttet til kortsiktig og langsiktig omdømmebygging
- Faglige tiltak/prosjekter knyttet til dyrevelferd, bærekraft, humanhelse/ernæring
- Forbrukerbehov knyttet til hjelp, veiledning og oppskrifter

OEK sier de vektlegger i sitt arbeid å ha et solid faktagrunnlag og analyser, og kjører en kontinuerlig omverdensanalyse, som har blitt supplert med ytterlige analyser som f. eks:

- Konkurrentanalyse
- Analyse av fremtidens forbruker
- Analyse av fremtidens kjøttforbruk
- Analyse av teknologiske mulighet

Prioriterte områder for 2022

Budsjettsøknaden for 2022 er basert på følgende prioritering av områder og tiltak:

- Generisk markedsføring av egg og kjøtt for å holde markedsetterspørselen
- Strategisk kommunikasjon/PR som omdømmebyggende tiltak
- Konseptutvikling, innholdsutvikling og flate-/kanalvalg framtidig
- Kunnskapsutvikling for og engasjement i samfunnstemaene dyrevelferd, bærekraft og humanhelse
- Styrking av kunnskapsinnhenting/-utvikling som grunnlag for strategisk kommunikasjon/PR og markeditiltak
- Kritisk gjennomgang av porteføljen for å kunne prioritere tydeligere

Den foreslåtte to prosents budsjettøkningen, utover den generelle justering grunnet kostnadsutvikling, begrunnes ut fra følgende behov:

1. Skape merverdi til brukerne:
Den nye strategien vektlegger å utvikle/anskaffe gode teknologiske løsninger som gir merverdi for MatPrats brukere når det gjelder tilgjengelighet og brukervennlighet. Ekstramidlene (2 % økningen) skal m.a. nyttes i et dedikert utviklingsprosjekt (MAPS - «matpratsosialemedier») som har to hovedformål:
 - a. Gjennomgang av eksisterende kanal- og flatevalg, innhold samt konsepter rettet mot gruppen 15 – 25 år, og utredning av behov for nye løsninger for disse elementene, også vurdert opp mot kost-nytte forhold relatert til formål og hovedmål.
 - b. Planlegging og oppstart utvikling av en appløsning som treffer målgruppen 15 – 25 år knyttet til mat-informasjon, matkunnskap (herunder samfunnstemaene) og matinspirasjon lenket opp mot norske råvarer og et balansert kosthold.
2. Nå en mer avgrenset målgruppe:
MatPrat gjør i sin nye strategi en stor endring i målgruppe. Gruppen 15 – 25 år har vesentlig forskjellig flate-, innhold- og kanalvalg enn aldersgruppen 25 – 40 år. For

å kunne frigjøre nok midler til omlegging av målgruppe og utvikling av nytt innhold i samsvar med ny strategi, og samtidig holde på og styrke trafikken til matprat.no, vil ekstra midler for 2022 være avgjørende.

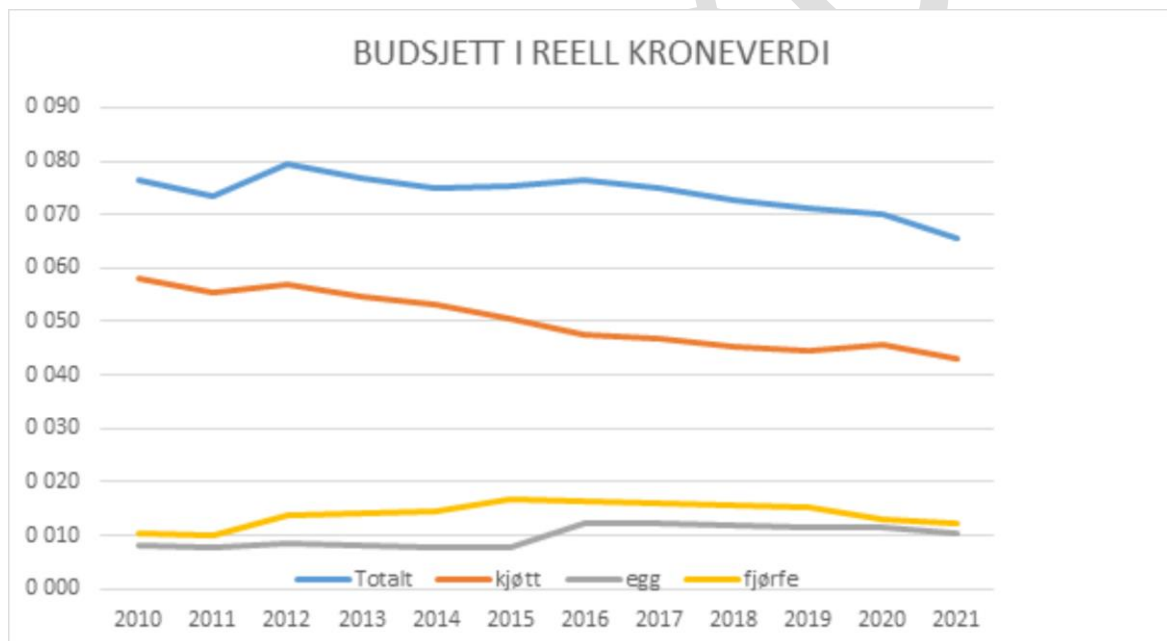
3. Opprettholde trafikk og gjennomslag:

MatPrats utfordring i en overgangsperiode, er å kunne opprettholde satsingen på matprat.no, dvs. drift, utvikling og innholdsproduksjon samt søkemotoroptimalisering (SEO) og bruk av betalt søk. MatPrat er helt avhengig av å bruke store nok ressurser på dette for å opprettholde trafikk tall og slik få gjennomslag. Inneværende år har vi måttet redusere bruken av midler til dette, og vi vil for å nå målsettingene for 2022, måtte øke bruken av midler.

På bakgrunn av dette, foreslår OEK et totalbudsjett på 79 700 000 kroner for 2022, dvs. en økning på 4,36 mill kroner eller 5,8 prosent. Grunnlaget for budsjettet er ny strategi med tilhørende prioriteringer, en forventet vekst på 3,1 % på lønsmassen og en forventet prisvekst på 1,9 % for resterende budsjettmasse. Utover forventet lønnsvekst er det lagt inn styrking av bemanningen med en ekstra stiling som arbeider med samfunnstemaene.

Hovedtrekk i budsjettet

Budsjett for 2021 var på kr 75 340 000. OEK påpeker at den reelle kroneverdien av bevilgningen fra omsetningsavgift er i redusert over de ti siste årene.

Figuren viser at OEK reelt sett har vært igjennom en budsjettreduksjon over flere år. Med tanke på de store utfordringene som animalske produkter som kjøtt og egg står overfor markeds- og omdømmemessig, er det ønskelig med en oppjustering av OEKs budsjett for å kunne levere på formål, ny strategi og målene, jf. forrige avsnitt.

OEK leverer et forslag til budsjett:

Radetiketter	Budsjett 2022	Budsjett 2021
Administrasjon/Drift	35 050 000	32 950 000
Lønn og personalkostnader	29 000 000	27 000 000
Husleie/felleskostnader	4 300 000	4 100 000
Utviklingskostnader	1 600 000	1 600 000
Kompetanseutv/reiser	150 000	250 000
Konseptutvikling, produksjon og marketing	29 200 000	27 990 000
Digital Drift	1 600 000	1 500 000
Innovasjon mat/konsept		
Kjøp av tjenester	400 000	400 000
Mediekjøp	18 000 000	16 890 000
Produksjonskostnader	8 000 000	8 000 000
Utviklingskostnader	800 000	800 000
Driftsmidler/vareforbruk	150 000	150 000
Kompetanseutv/reiser	250 000	250 000
Kommunikasjon og samfunnskontakt	7 650 000	7 400 000
Effekt/resultatmåling	1 300 000	1 300 000
Ekstern kommunikasjon	4 200 000	4 200 000
Innsikt/analyser	2 000 000	1 700 000
Kompetanseutv/reiser	150 000	200 000
Samfunnsaktør	7 800 000	7 000 000
Totalsum	79 700 000	75 340 000

Dette er all aktivitet som er finansiert over omsetningsavgiften for kjøtt, egg og fjørfe.

I tillegg har OEK en avtale med Felleskjøpet Agri og Markedsrådet for brød og korn om 4,375 mill. kr for opplysningsvirksomhet for korn og ca. 3,4 mill. kr for generisk markedsføring av reinkjøtt fra Markedsutvalget for reinkjøtt. Disse midlene går til å levere på de oppdragene som er gitt fra hhv. Markedsrådet og Markedsutvalget. Disse midlene er det egne prosjekter for og er ikke med i det omsøkte budsjettet.

	svin	egg
Administrasjon/Drift	1 204 800	722 880
Lønn og personalkostnader	976 800	586 080
Husleie/felleskostnader	228 000	136 800
Utviklingskostnader		
Kompetanseutv/reiser		
Konseptutvikling, produksjon og marketing	2 395 200	1 477 120
Digital Drift	80 200	47 120
Innovasjon mat/konsept		
Kjøp av tjenester	50 000	30 000
Mediekjøp	1 600 000	900 000
Produksjonskostnader	600 000	450 000
Utviklingskostnader	65 000	50 000
Driftsmidler/vareforbruk		
Kompetanseutv/reiser		
Kommunikasjon og samfunnskontakt	400 000	200 000
Effekt/resultatmåling	0	0
Ekstern kommunikasjon	400 000	200 000
Innsikt/analyser	0	0
Kompetanseutv/reiser	0	0
Sammfunnsaktør	0	0
Totalsum	4 000 000	2 400 000

Landbruksdirektoratets vurdering

OEKs budsjettforslag innebærer en økning i totalbevilgningen på 4,36 mill. kroner, tilsvarende en økning på 5,8 prosent.

Dette begrunnes med en økning i lønn på generelt 3,1 prosent. Det var i fjor lagt inn i budsjettet til OEK en økning i lønnskostnadene på 2,0 prosent. Tall fra nasjonalregnskapet viser at veksten i gjennomsnittlig årslønn i 2020 var på 3,1 prosent, og det ligger an til en tilsvarende økning i 2021 og 2022. På øvrige kostnader er det lagt inn en justering på 1,9 prosent. Dette er i flg. OEK også i tråd med ordinær kostnadsutvikling. Landbruksdirektoratet har ikke innvendinger til de omsøkte justeringene i henhold til den generelle kostnadsutviklingen.

Det er lagt inn et ekstra årsverk for å arbeide med samfunnstemaene helse/ernæring, dyrevelferd, matsvinn, klima/miljø og bærekraftig matproduksjon. Landbruksdirektoratet mener denne satsingen er riktig, særlig med tanke på det som framgår av Kilmakur 2020-2030 Meld. St. 13 (2020-2021), avsnitt 3.6.6.2.6:

Opplysningskontora arbeider for å auke forbruket av norske matvarer. Det er i dag fire opplysningskontor i landbruket som har ansvaret for kvar sin sektor. Opplysningsverksemda i landbruket blir finansiert av ei lovfesta omsetningsavgift (jf. omsetningslova) som produsentane betaler, og som blir forvalta av det uavhengige Omsetningsrådet. Lova er til for å kunne drive marknadsbalansering som eit landbrukspolitisk verkemiddel. Sjømatrådet er opplysningskontoret til fiskerinæringa. Opplysningskontora gjer eit viktig arbeid i å kommunisere matglede og gi informasjon om praktisk matlaging. Det kan vere krevjande for folk å få den informasjonen dei treng for å endre forbruket sitt meir i tråd med kostråda frå Helsedirektoratet. Regjeringa vil gå i dialog med opplysningskontora i landbruket og Sjømatrådet for å gå gjennom strukturen,

finansieringa og oppgåvene knytte til opplysningsarbeidet. Dette skal styrkje ein einsarta kommunikasjon om kostråda frå Helsedirektoratet.

Heilskapleg informasjon og opplæring kan føre til betre kunnskap om til dømes haldbarheit, oppbevaring og bruk av restemat, som vil hjelpe til å redusere matsvinn. Matportalen, Mattilsynet, Matvett, opplysningskontora og Sjømatrådet spelar ei viktig rolle for å spreie informasjon om korleis vi alle kan redusere matsvinnet vårt. Regjeringa vil gå i dialog med mellom andre Matvett, opplysningskontora og Sjømatrådet om å styrkje arbeidet deira for å få ned matsvinnet.

Med klimameldingen som bakgrunn, mener Landbruksdirektoratet at det er fornuftig av OEK å styrke staben med kompetanse på bl.a. helse/ernæring og matsvinn.

Utover kompensering av forventet lønnsøkning og prisvekst, er det i søknaden lagt til en generell økning på 2 % på samlet budsjett, til sammen en økning i budsjettet på 5,8 %.

Det leveres en tre-delt begrunnelse for 2 % påslaget: Skape merverdi til brukerne, nå en mer avgrenset målgruppe og opprettholde trafikk og gjennomslag. I praksis betyr det kartlegging av medievaner, utvikling av app-løsning og samtidig bruke av midler på eksisterende plattformer for å opprettholde trafikk tall.

På forespørsel gir OEK utdypende informasjon på dette punktet. De sier de i 2022 vil ha omtrent samme virkemiddelbruk som i 2021, men at det igangsettes en helt nødvendig omlegging av teknologi og innhold til en yngre målgruppe (15 – 25 år), til nå har hovedmålgruppen vært 20 – 40 år. OEK mener at den yngre gruppa er viktig, fordi holdninger til mat og matvaner dannes tidlig. I dagens samfunn vil de være en motvekt til det ufaglige/ideologiske. Denne gruppa treffer man ikke med matprat.no. OEK må utvikle nytt innhold og nye kanaler. Landbruksdirektoratet finner denne omdefinering av målgruppe fornuftig, men vil påpeke i denne sammenheng at kjøpsutløsende atferd på kort sikt er et mål med opplysningsvirksomhet. Størst kjøpekraft og villighet til å bruke penger på mat og den «bevisste forbrukeren» er i en noe høyere aldersgruppe. Det er derfor viktig at Matprat.no fortsatt er et attraktivt nettsted for dagens brukere.

Samarbeid med andre kontorer

Landbruksdirektoratet har etterspurt ekstra informasjon fra OEK angående samarbeid med de andre opplysningskontorene. Dette er en føring som ligger fra vedtak 67/19, punkt 8 i vedtatt i OR-møtet den 20. mai 2019. Her framgår det at opplysningskontorene skal samarbeide på en del områder. For OEK sin del, har de i praksis overtatt driften av opplysningsvirksomhetene for brød og korn. OEK har ellers ikke belyst temaet i særlig grad i søknaden, men opplyser på forespørsel at da de har samarbeidet med de andre opplysningskontorene på fire områder i 2021, samarbeid som vil videreføres i 2022:

1. Matopedia – der Opplysningskontoret for brød og korn, Opplysningskontoret for meieriprodukter og OEK har hatt et stort og omfattende samarbeid for å lage et nytt læreverktøy til faget Mat og helse. Opplysningskontoret for frukt og grønt var invitert med i samarbeidet, men ville ikke være med. OEK har budsjettet med 300 000 kroner til dette arbeidet i 2022.
2. Matpakkekampanje – der har alle kontorene vært med. Formålet har vært å skaffe kunnskap om bruk av matpakke, og inspirasjon og veiledning til å lage matpakke. OEK har budsjettet med 250 000 kroner til dette arbeidet i 2022.
3. Matsvinn – der har alle kontorene vært med. Formålet er å skaffe kunnskap om matsvinnproblematikken, og å gi forbrukerne konkrete verktøy til å forebygge matsvinn. OEK har budsjettet med 500 000 kroner til dette arbeidet i 2022.

4. Felles samlinger og kunnskapsutveksling, hvor OEK har budsjettert med 200 000

Til sammen har OEK satt av 1 250 000 kroner av samlet budsjett til dette arbeidet i 2022.

Kortsiktige tiltak

I behandlingen av budsjettet for 2021 ble det gjort en vurdering av vedtaket fra 2019 om 85 prosent basisbevilgning. Landbruksdirektoratet vurderte det den gang til at dette forholdstallet var en føring som bare var gyldig for 2020. Det er likevel en føring at en del av bevilgningen bør øremerkes kortsiktige tiltak. Markedsregulator har bedt om, og OEK foreslår, at det i 2022 avsettes midler for kortsiktige tiltak til svin og egg. Det er sektorene hvor prognosert overskudd i 2022 er størst. Landbruksdirektoratet betviler ikke Norturas prognose og støtter denne prioriteringen. Om lag åtte prosent av samlet budsjettforslag er avsatt til kortsiktige tiltak for svin og egg i 2022, noe høyere når man regner prosent av det enkelte fond.

Til regnskapsrapportering våren 2023

Landbruksdirektoratet ber OEK om å rapportere på de målevariabler som er spesifisert under overskriften «Hovedmål 2022».

For budsjettposten «Samfunnsaktør» ønsker Landbruksdirektoratet en oppsplitting i de enkelt samfunnstemaene og en beskrivelse av hvordan midlene er anvendt.

Landbruksdirektoratet ber om at midler til samarbeidsprosjekter mellom opplysningskontorene synliggjøres i regnskapet.

Innstilling

Landbruksdirektoratet innstiller på at Omsetningsrådet bevilger en totalramme for OEKs budsjett for 2022 på inntil 79,7 mill. kroner.

Saksnr.: 099/21	Sektor: Grønt	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Grønt - Budsjett for 2022 for faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjonsgodtgjørelse	Saksnr.: 21/65894-4

Beskrivelse

Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG), GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) - produsentretta rådgiving, Fruktlagerinspektøren, Fagforum Potet og GPS - administrasjon av avsetningstiltak søker i sum om 26 349 000 kroner til opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og godtgjørelse for administrasjon av avsetningstiltak for 2022. Det ble bevilget 26 278 000 kroner til de samme organisasjonene for 2021.

For 2022 er det bevilget 31,4 mill. kroner over statsbudsjettet som skal dekke opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og administrasjon av avsetningstiltak for epler og matpoteter. I tillegg skal bevilgningen være med å finansiere fondet for omsetningsavgift hagebruks sin andel av merkeordningen Nyt Norge (1 425 000 kroner) og Stiftelsen Norsk Mats arbeid med forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat (500 000 kroner). Ubrukte midler fra avsetningstiltak hagebruk tilføres fondet for omsetningsavgift hagebruk, og skal dekke kostnadene ved markedsregulering av epler og matpoteter.

Landbruksdirektoratet innstiller på å tildele i alt 26 278 000 kroner, hvilket er en avkortning i søknaden fra GPS - produsentretta rådgiving (40 000 kroner), Fruktlagerinspektøren (11 000 kroner) og Fagforum Potet (20 000 kroner).

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3, med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1. Lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 11.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev av 15. oktober 2021 fra Opplysningskontoret for frukt og grønt vedlagt overordnet aktivitetsplan og budsjett for 2022.

Brev datert 14. oktober 2021 fra GPS vedlagt søknad om tilskudd til produsentrettet rådgiving for hagebruk 2022 med budsjett og virksomhetsplan for 2022.

Brev av 14. oktober 2021 fra GPS med søknad om tilskudd til GPS – administrasjon av avsetningstiltak og Fruktlagerinspektøren vedlagt arbeidsplan og budsjett for 2022 for begge ordninger.

Brev av 15. oktober 2021 fra Fagforum Potet med søknad om bevilgning for 2022 vedlagt oversikt over arbeidsoppgaver og budsjett for 2022.

Møtebehandling

For å øke totalforbruket av frukt, bær, potet og grønnsaker i Norge er det viktig med et bredere fokus framover enn kun friskkonsum. Omsetningsrådet anmoder OFG om å utvide arbeidsområdet til også å omfatte opplysningsvirksomheten for fryste og konserverte

produkter innenfor grøntområdet.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjettene for faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjon av avsetningstiltak godkjennes. Av fondet for omsetningsavgift hagebruk kan det til faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjon av avsetningstiltak i 2022 anvendes inntil 26 278 000 kroner fordelt slik:

1. Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) kan anvende inntil 23 920 000 kroner.
2. GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) kan anvende inntil 910 000 kroner til produsentrettet rådgivning.
3. Fruktlagerinspektøren kan anvende inntil 624 000 kroner til faglige tiltak.
4. Fagforum Potet kan anvende inntil 180 000 kroner til faglige tiltak.
5. GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) kan anvende inntil 644 000 kroner til administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter.
6. Omsetningsrådet gir Landbruksdirektoratet fullmakt til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet for administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter med inntil 50 000 kroner dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger i 2022.

Grønt - Budsjett for 2022 for faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjonsgodtgjørelse

Bakgrunn

I jordbruksoppkjøret 2021 ble det bevilget 31,4 mill. kroner til opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og avsetningstiltak for poteter, frukt og grønt for 2022 (kapittel 1150, underpost 70.11 Tilskott til marknadstiltak i grøntsektoren). Dette er en videreføring av rammen fra 2021. Omsetningsrådet har myndighet til å forvalte bevilgningen.

Bevilgningen på 31,4 mill. kroner skal også være med å finansiere fondet for omsetningsavgift hagebruks sin andel av merkeordningen Nyt Norge og Stiftelsen Norsk Mats arbeid med forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat. Dersom Stiftelsen Norsk Mats søknader for 2022 blir vedtatt, jf. egen innstilling (saksnr. 21/40003), vil det utgjøre en belastning av fondet for omsetningsavgift hagebruk på henholdsvis 1 425 000 kroner og 500 000 kroner.

Ubrukte midler fra bevilgningen tilføres fondet for omsetningsavgift hagebruk, og skal dekke kostnadene ved regulering av epler og matpoteter. Det er behov for å ha en forsvarlig likviditet i fondet for å kunne gjennomføre regulering av matpotet i år med betydelig overskudd. Det ble regulert matpotet sist i 2014/2015 og 2008/2009. Da fikk fondet en reduksjon på henholdsvis 10,2 mill. kroner og 15 mill. kroner. Fondet er nå under oppbygging, og ved inngangen til 2021 var verdien av fondet på i overkant av 11,4 mill. kroner.

Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG), GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS), Fruktlagerinspektøren, Fagforum Potet og GPS – administrasjon av avsetningstiltak søker i sum om 26 349 000 kroner til opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og godtgjørelse for administrasjon av avsetningstiltak for 2022. Det ble bevilget 26 278 000 kroner til de samme organisasjonene for budsjettåret 2021.

1. Budsjett 2022 – Opplysningskontoret for frukt og grønt

OFG sitt budsjett og overordnet aktivitetsplan for 2022 ble behandlet og godkjent av styret i stiftelsen OFG den 30. september 2021.

I aktivitetsplanen for 2022 skriver OFG blant annet: «Overordnet aktivitetsplan for 2022 prioriterer markedsaktiviteter og prosjekter der aktører fra hele verdikjeden er inkludert og som samlet sett bidrar til at OFG oppnår sine overordnede målsetninger. (...) I dag er det kun 21,7 % av befolkningen som spiser anbefalt mengde frukt og grønnsaker daglig. For 2022 blir det viktig for OFG og fortsette arbeidet med aktiviteter og prosjekter mot ulike prioriterte målgrupper.»

Hovedpostene i OFGs regnskap for 2020, budsjett for 2021 og budsjettforslag for 2022.

Kostnader	2020	2021	2022	Endring	Endring
	Regnskap	Budsjett	Budsjett	kr ¹	% ¹
Personal og drift	9 037 103	10 405 000	10 770 000	365 000	3,5
Markedsaktiviteter	14 882 129	13 515 000	13 150 000	- 365 000	-2,7
Sum	23 919 232	23 920 000	23 920 000	-	0,0

¹ Differanse mellom budsjettforslag for 2022 og budsjett for 2021

Nøkkeltall fra budsjettene angitt i prosent av totale kostnader

	2021 Budsjett	2022 Budsjett	Endring %
Personal og drift	43,5	45,0	1,5
Markedsaktiviteter	56,5	55,0	-1,5
Sum	100,0	100,0	

OFGs budsjettforslag for 2022 er uendret fra 2021, men det er lagt opp til en økning i personal- og driftskostnader på 3,5 prosent. Det innebærer at budsjettets andel til markedsaktiviteter blir redusert med 2,7 prosent.

Hovedposter i OFGs budsjett

	2020 Budsjett	2021 Budsjett	2022 Budsjett	Endring i kr ¹
Personalkostnader	7 140 000	8 279 000	8 665 000	386 000
Driftskostnader	2 262 000	2 126 000	2 105 000	- 21 000
Sum administrasjonskostnader	9 402 000	10 405 000	10 770 000	365 000
Påvirke gode vaner til barn	1 450 000	1 050 000	850 000	- 200 000
Forbrukerkommunikasjon	8 350 000	8 300 000	8 350 000	50 000
Innsikt og analyse	1 070 000	1 060 000	1 030 000	- 30 000
Påvirke mat og helsekapital	1 853 000	1 740 000	1 690 000	- 50 000
Samarbeidsprosjekter	395 000	465 000	450 000	- 15 000
Web	500 000	400 000	400 000	-
Påvirkning av verdikjeden	900 000	500 000	380 000	- 120 000
Sum totale aktivitetskostnader	14 518 000	13 515 000	13 150 000	- 365 000
Sum adm. + aktivitetskostnader	23 920 000	23 920 000	23 920 000	-

¹ Differanse mellom budsjettforslag for 2022 og budsjett for 2021

Aktivitetskostnader

Det totale aktivitetsbudsjettet for 2022 er redusert med 365 000 kroner sammenlignet med budsjettet for 2021. Dette tilsvarer en reduksjon på 2,7 prosent sammenlignet med budsjettet for 2021.

OFG har i strategiperioden 2020 –2024 satt barnefamilier som en prioritert målgruppe. OFG skriver i sin overordnede aktivitetsplan for 2022 at «Sekundærmålgruppen barn og unge skal i strategiperioden 2020 –2024 styrkes ytterligere. OFG har en unik mulighet, og kan ta en unik rolle, som upartisk og ikke-kommersiell aktør med høy troverdighet. OFG ser på sin rolle som viktig i arbeidet med å påvirke barns holdninger og spisevaner tidlig i livet.»

I sitt budsjettforslag har OFG satt av 850 000 kroner på budsjettposten «**Påvirke gode vaner til barn**». Budsjettet er redusert med 200 000 kroner, sammenlignet med budsjettet for 2021, en nedgang på 19 prosent. Dette skyldes i hovedsak at underpostene «Kommunikasjon via helsesøstre – utvikling av materiell og oppfølging» er redusert med 50 000 kroner og «5 om dagen – barnehage» er redusert med 100 000 kroner. I tillegg posten «Samarbeid (Unge kokker o.a.)» flyttet til budsjettposten «Samarbeidsprosjekter».

Posten «**Forbrukerkommunikasjon**» representerer den største posten i OFGs aktivitetsbudsjett med en totalsum på 8 350 000 kroner. Dette er en økning på 50 000 kroner sammenlignet med 2021 og er knyttet til en økning i arbeidet med å fronte norske varer i norsk sesong. OFG etablerte i 2021 kommunikasjonskonseptet Halve tallerkenen. Det er satt av 3 600 000 kroner til styrking og videreutvikling av Halve tallerkenen i budsjettet for 2022, samme sum som i 2021. Under budsjettposten «Forbrukerkommunikasjon» inngår

også «Skolestart og matpakke» og engasjerende innhold i sosiale medier. I sistnevnte post inngår #MerAv-kampanjen som skal være med på å øke folks bevissthet om hvilke produkter de bør spise mer av.

OFG beskriver at de skal være en ledende kunnskapsaktør på volum- og forbrukerinnsett relatert til grøntsektoren. Budsjettposten «**Innsikt og analyse**» har en totalsum på 1 030 000 kroner, 30 000 kroner mindre enn i budsjettet for 2021. Denne posten inkluderer blant annet forbrukerundersøkelser og oppdatering av Frukt og grønt-statistikken (tidl. Totaloversikten). Forbrukerundersøkelsen «5 a day Europe» er den viktigste målingen OFG gjennomfører for å kartlegge det totale forbruket av frukt, bær og grønnsaker opp mot målet «5 om dagen». Denne målingen legger også til rette for å kunne sammenlikne forbruket i Norge med andre europeiske land.

I sitt budsjettforslag har OFG redusert posten «**Påvirke mat og helsekapital**» med 50 000 kroner. I denne posten inngår bl.a. presseovervåking, redaksjonelle aktiviteter og sesongkalender (norsk i norsk sesong). Reduksjonen i budsjettet skyldes et kutt i posten «PR samfunnskontakt». OFG skriver i sin aktivitetsplan for 2022: «Innsatsen ovenfor redaksjoner og OFGs pressearbeid skal styrkes i 2022. (...) Resultatet av denne innsatsen skal synliggjøres ved at OFG i større grad benyttes som kilde og underlag for flere saker i mediebildet, i redaksjoner og av andre relevante bærere av våre budskap.» OFG skal fortsette å opprettholde etablerte redaksjonelle samarbeid, samt fortsette å skrive faste spalter for Gartneryrket, Dagbladet og Nationen.

Det er satt av 450 000 kroner til «**Samarbeidsprosjekter**», 15 000 kroner mindre enn i 2021. Av dette er det satt av 200 000 kroner til samarbeid med de andre opplysningskontorene i landbruket, tilsvarende 0,8 prosent av det totale budsjettet. Dette er en nedgang på 100 000 kroner sammenlignet med budsjettet for 2021. OFG skriver at de skal samarbeide om prosjektene «Matpakke» rettet mot barn i skolealder og «Matsvinn». I aktivitetsplanen for 2022 står det: «OFG skal i strategiperioden 2020-2024 opprette en tydelig posisjon innenfor bærekraft, miljø og matsvinn. OFG vil med dette tiltaket bidra til å øke kompetansen til forbruker om hvordan redusere matsvinn på enkle måter, og gi forbrukerne midler/verktøy for å hindre/forebygge matsvinn. (...) Tiltaket skal bidra til å endre forbrukernes kunnskap om matsvinn og håndtering av matsvinn, og øke kjennskapen til alle opplysningskontorene i landbruket som relevante aktører og hjelpere for å løse problemer knyttet til matsvinn.»

OFG har satt av 200 000 kroner til et samarbeidsprosjekt med Ungt Entreprenørskap, Baker- og Konditorbransjens Landsforening og Sjømat Norge/Norges sjømatråd. Formålet med fellesprosjektet er å øke bevissthet, kunnskap og holdning til sunn og variert mat blant ungdom som skal jobbe med idéutvikling og drift av Elevbedrift i regi av Ungt Entreprenørskap.

OFG har også satt av 50 000 kroner til Årets grønne kokk 2023. OFG arrangerer konkurransen, i samarbeid med Norske kokkers landsforening og grøntgrossister i storhusholdningsbransjen. Konkurransen foregår i februar 2023, men planleggingen av arrangementet vil foregå i 2022.

OFG budsjetterer med 400 000 kroner til videreutvikling av nettsiden frukt.no som ligger under posten «**WEB**» i budsjettet. Summen er uendret sammenlignet med budsjettet for 2021. Om nettsiden skriver OFG blant annet dette i sin aktivitetsplan: «Frukt.no skal ha et innhold som kontinuerlig oppleves som relevant for forbrukerne, som er i tråd med kampanjer og aktiviteter og tar høyde for trender og utviklingstrekk i samfunnet som er relevant for vårt fokus.» I 2022 skal alt innhold på frukt.no når det gjelder råvarer, artikler og oppskrifter gjennomgås og kvalitetssikres. OFG legger opp til at alt av innholdsproduksjon, både tekst, bilder og film, skal gjøres med interne ressurser i 2022.

Budsjettposten «**Påvirkning av verdikjeden**» er redusert med 120 000 kroner sammenlignet med budsjettet for 2021. OFG skal også i 2022 arrangere «NM i frukt og grønt for dagligvare», samt konkurransen «NM i sunn fastfood».

Administrasjonskostnader

Administrasjonskostnadene består av kostnader til personal og drift. I budsjettet for 2022 er administrasjonskostnadene økt med 365 000 kroner fra 2021 til 2022, en økning på 3,5 prosent fra 2021. **Driftskostnadene** er redusert med 21 000 kroner sammenlignet med budsjettet for 2021.

Personalkostnadene er økt med 386 000 kroner, en økning på 4,7 prosent. OFG skriver i en kommentar til budsjettet at de «i budsjettet for 2022 [har] lagt inn en ny ansatt med ansvar for storytelling og innholdsproduksjon av foto og video. Det er en ambisjon for OFG å holde administrasjonskostnadene nede, men ut ifra en kost-/nytte-vurdering har man konkludert med at det er kostnadmessig og leveransemessig klokt å ha en egen ansatt på dette området. OFG lykkes svært godt i digitale kanaler generelt og i sosiale kanaler spesielt; bilder og video er et viktig suksesskriterie for dette. Til nå har OFG i stor grad basert seg på innkjøpt kompetanse; for 2022 vil dette falle bort og man vil oppnå en innsparing på kr 500 000,- i forhold til 2021. Innsparingen vil bli overført til å styrke den betalte kommunikasjonen mot norske produkter i sesong.»

Økning i personalkostnader skyldes også at det for 2022 er lagt inn en ramme for lønnsøkning på 3,1 prosent. OFG opplyser at lønnsnivået er regulert ved at de følger lønnsutviklingen i staten. Ifølge «Konjunkturtendensene» publisert 3. september 2021 av Statistisk sentralbyrå (SSB) forventer SSB en lønnsutvikling på 3,1 prosent i 2022.

OFG opplyser i en epost sendt 21. november: «Pr. november er vi 6 seks ansatte + 2 tilknyttet Skolefrukt. Kommunikasjonssjefen vår sluttet 30. april 2021 – vi rekrutterer for denne stillingen nå, men stillingsprofilen blir noe endret. Ut over det har vi en person i svangerskapspermisjon. Til denne stillingen har vi en vikar gjennom Manpower (Agri-avtalen).» Personal- og driftskostnader knyttet til skolefruktordningen dekkes av Helsedirektoratet og er ikke tatt med i budsjettet her.

OFGs strategiplan for 2020 – 2024

Med bakgrunn i målsetningene om økt konkurransekraft, økt etterspørsel og mer norsk, som er formulert i utvalgsrapporten «Grøntsektoren mot 2035», vedtok styret i OFG den 6. oktober 2020 en justert strategiplan for OFGs arbeid. Den nye strategien dekker perioden 2020 – 2024, og erstatter dokumentet «OFG strategi 2018 – 2021». OFGs forslag til budsjett og aktivitetsplan for 2022 er utarbeidet i henhold til den nye strategien.

I den nye **strategien** fremkommer det at OFGs **visjon** er at frukt og grønt skal være naturlig til alle dagens måltider. OFGs **formål** er formulert slik: «Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) har som formål å stimulere til økt totalforbruk av frukt, bær og grønnsaker i Norge. Hovedhensikten med bruk av midlene som kommer fra Jordbruksavtalen er å styrke omsetningen og forbruket av norske varer. I tillegg skal OFG arbeide for å sikre potetens posisjon som en del av et balansert norsk kosthold.»

I strategiperioden vil OFGs prioriteringer og satsingsområder innebære:

1. Fokus på å øke norskandel og norsk preferanse i tråd med rapporten «Grøntsektoren mot 2035»
2. Tre strategiske satsingsområder:
 - I. Merkevarerbygging - «halve tallerken»
 - II. Styrke omdømme og samfunnsansvar

III. Styrke OFGs rolle, som et av verdikjedens og den norske redaksjonelle pressens, ledende innsikts- og kunnskapsaktør på norske forbrukere innenfor grøntsektoren

OFG skal være en aktiv part i at nasjonale målsettinger for grøntsektoren og for helsesektoren nås. Målsettinger på begge områder danner grunnlag for OFGs fokus og prioriteringer.

OFG skal bidra til høyere forbruk og økt verdiskaping. Med utgangspunkt i konseptet «halve tallerken» skal OFG jobbe strukturert mot forbrukerbehov og endring av forbrukeradferd. Mot verdikjeden skal OFG utfordre til gode kommunikasjons-, produkt- og måltidsløsninger som bidrar til å øke inntaket av frukt og grønt til minimum 50 prosent av enhver måltidsituasjon. Norsk preferanse skal være førende for arbeidet for å fremme norske sesong- og lagringsprodukter.

OFG skriver at de «på en troverdig måte [kan] være med å bidra til økt etterspørsel og økt konsum gjennom prioriterte og samhandlende aktiviteter. Økt verdiskaping er sammenfallende med forbrukers ønske og behov om å spise sunnere og leve sunnere, og forbrukers vilje til å betale for løsninger og erfart kvalitet.»

OFG skal være kunnskapsrik, inspirerende og troverdig.

Landbruksdirektoratets vurdering

Totalbudsjettforslaget for 2022 er uendret i forhold til budsjett for 2021, men OFG ønsker å flytte midler fra markedsaktiviteter til administrasjon. Administrasjonsbudsjett er foreslått økt med 365 000 kroner. Tilsvarende foreslås budsjettet for markedsaktiviteter redusert med 365 000 kroner. Det er på underpostene «Påvirke gode vaner til barn» og «Påvirkning av verdikjeden» kuttene er størst. Den nyansatte er imidlertid tiltenkt å arbeide med «storytelling og innholdsproduksjon av foto og video» og midlene som før gikk til markedsaktiviteter er dermed flyttet inn under administrasjon. Rammen for lønnsøkning er på 3,1 prosent noe som tilsvarer SSB sin forventede lønnsøkning i 2022.

Det er tidligere gitt føringer fra rådet om at det skal være økt samarbeid mellom opplysningskontorene (møte 20. mai 2019, sak 67/19, punkt 8 i vedtaket. Dette ble også fulgt opp videre i Omsetningsrådets møte 22. juni 2020 (sak 63/20, punkt 2 i vedtaket). Direktoratet ser positivt på at det er satt av midler i OFG sitt budsjett til samarbeid med de andre opplysningskontorene i 2022. Direktoratet mener likevel det er uheldig at budsjetttrammen er nedjustert fra 300 000 kroner i 2021 til 200 000 kroner i 2022, en nedgang på 33 prosent.

Opplysningskontorenes rolle knyttet til reduksjon av matsvinn er omtalt i Klimaplan for 2021 – 2030 (Meld. St. 13 2020 - 2021). I meldingen står det blant annet: «Heilskapleg informasjon og opplæring kan føre til betre kunnskap om til dømes haldbarheit, oppbevaring og bruk av restemat, som vil hjelpe til å redusere matsvinn. Matportalen, Mattilsynet, Matvett, opplysningskontora og Sjømatrådet spelar ei viktig rolle for å spreie informasjon om korleis vi alle kan redusere matsvinnet vårt. Regjeringa vil gå i dialog med mellom andre Matvett, opplysningskontora og Sjømatrådet om å styrkje arbeidet deira for å få ned matsvinnet.» Direktoratet ser positivt på at et av samarbeidsprosjektene mellom opplysningskontorene omhandler nettopp temaet matsvinn.

Landbruksdirektoratet har i november 2020 innvilget en søknad fra Stiftelsen Norsk Mat og OFG om midler til et forprosjekt for å øke etterspørselen etter norsk frukt og grønt. Formålet med forprosjektet er å utvikle et hovedprosjekt som fastsetter mål og konkrete tiltak for å oppnå økt etterspørsel etter frukt og grønt både hos forbrukere og i markedskanalene. Første delrapport i forprosjektet ble levert til direktoratet 1. september 2021.

Oppsummert, finner Landbruksdirektoratet at OFGs budsjettforslag for 2022 tilfredsstiller forutsetningene i retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet og de sentrale føringer som er lagt for opplysningskontorenes virksomhet, jf. brev til opplysningskontorene av 29. juni 2007. Landbruksdirektoratet foreslår at det avsettes 23 920 000 kroner til Opplysningskontoret for frukt og grønt for 2022.

2. Budsjett 2022 – GPS, produsentretta rådgivning

GPS søker i brev av 14. oktober 2021 om 950 000 kroner i tilskudd til produsentrettet rådgivning hagebruk for 2022. Støtte til driften av Markedsmøtet på Langhus, ca. 300 000 kroner, er inkludert i søknadsbeløpet. Totalsummen er 40 000 kroner mer enn det som ble innvilget for 2021.

GPS' virksomhets- og tiltaksplan for 2022

GPS sin visjon er: «Vekst gjennom samhold!» Organisasjonens overordnede mål er: «Verdi-, volumvekst og økte norskandeler for poteter, grønnsaker, frukt og bær med like konkurransevilkår for produsenter og omsetningsledd – gjennom samhold og ved prisanbefalinger som gir god markedsbalanse - ut fra muligheter og særtrekk i de ulike kulturene.»

Det praktiske arbeidet er organisert gjennom styringsgrupper for de enkelte kulturer (22 kulturer og 26 styringsgrupper totalt). Det daglige arbeidet går ut på rådgivning og informasjon rettet mot produsentene og omsetningsleddene om produksjons- og markedsforhold. En styringsgruppe er sammensatt av de kulturansvarlige produsentene fra de produsentorganisasjonene som til enhver tid er aktuelle. I tillegg kan det velges enkeltprodusenter ut fra at de er av stor betydning for den aktuelle kulturen; strategisk, volummessig eller distriktmessig. De fleste styringsgrupper har ukentlige møter når det er sesong for den enkelte kultur. Produsentene som deltar i en styringsgruppe forutsettes å ha god oversikt over produksjonen og markedet for sin kultur og spesielt i eget omsetningssystem. Styringsgruppene gir ukentlig forslag til prisanbefalinger ut fra inngående kjennskap og en helhetlig vurdering av produksjons- og markedsituasjonen, her under importpriser.

GPS arbeider med produksjonstilpasning, markedstilpasning, prisanbefalinger, utarbeiding av avlingsprognoser og kvalitetsarbeid i grøntsektoren. Informasjonsarbeid inngår som en sentral del av GPS sine aktiviteter. GPS omfatter alle produsenter som leverer til friskkonsummarkedet, uavhengig av grossist- og kjedetilknytning. Strategiske fokusområder for GPS er markedstilpasning, sesongoverganger, informasjon, kvalitetsarbeid og profilering av norske produkter samt kartlegging av produksjonsomfang og lagerbeholdninger. GPS ønsker i 2022 å styrke jobben med å synliggjøre GPS sine kjerneoppgaver, og å dele egen kompetanse om markeder og utviklingstrekk i grøntsektoren, blant annet gjennom å ta i bruk sosiale medier. Et annet fokusområde i 2022 er å kartlegge krav til varekvalitet, priser og tilgjengelighet av norske varer i storhusholdningsmarkedet.

GPS vil i 2022 starte på arbeidet med å videreutvikle samarbeidet med Opplysningskontoret for frukt og grønt, Stiftelsen Norsk Mat, Forum for Norsk Grønt, Norsk Gartnerforbund, kontraktdyrkerlagene, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag, samt Landbruksdirektoratet, med sikte på å understøtte GPS' visjon og overordnet mål.

De ansatte konsulentene i GPS vil i 2022 utgjøre 4,8 årsverk. De ansattes oppgaver består i hovedsak av deltakelse og tilrettelegging av styringsgruppemøter, reiseaktivitet for å holde kontakt med dyrkingsmiljøene i hele landet, oppfølging av produktkvalitet og informasjonsaktiviteter.

GPS har det formelle ansvaret for Markedsmøtet på Langhus. Markedsmøtet er et samarbeids- og informasjonsmøte for grøntprodusentene i Norge. På basis av innsamlede

forventede mengder og noteringspris i uka som gikk, målpriser, tollsatser, importpriser, lagerstatus og årstid, diskuterer Markedsmøtet markedssituasjonen og anbefaler priser for kommende uke.

Budsjett for 2022

GPS sin virksomhet- og tiltaksplan og budsjett for 2022 ble vedtatt av styret i GPS den 13. oktober 2021.

GPS sitt budsjett for 2022 er på totalt 8,675 mill. kroner, en reduksjon på 2,4 prosent sammenlignet med revidert budsjett for 2021. Budsjetterte lønnskostnader er lik som i 2021. Driftskostnadene er derimot redusert med 220 000 kroner. Det er kostnader knyttet til nyanskaffelser/data/vedlikehold, telefonmøter og fellesutgifter kontor som i hovedsak bidrar til reduksjonen. Budsjettet for markedsmøtet på Langhus er uendret sammenlignet med budsjettet for 2021.

Landbruksdirektoratets vurdering

Rådgivningsarbeidet som GPS utfører kommer alle produsenter som leverer frukt, bær, grønnsaker og poteter til friskkonsummarkedet til del. GPS' 26 styringsgrupper bidrar til bedre produksjons- og markedstilpasning, og at den norske grøntproduksjonen lettere kan finne avsetning i markedet. Landbruksdirektoratet mener også at markedsmøtet bidrar positivt til å stabilisere priser og omsetning av grøntvarer i Norge.

Ved jordbruksoppjøret i 2021 ble bevilgningen til opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og avsetningstiltak for poteter, frukt og grønt for 2022 holdt uendret i forhold til bevilgningen for 2021. På bakgrunn av begrensede fondsmidler og uendret bevilgning for 2022, foreslår Landbruksdirektoratet at det avsettes 910 000 kroner av fondet for omsetningsavgift hagebruk til produsentretta rådgiving i 2022. Det er en avkortning på 40 000 kroner sammenlignet med søknaden, og er lik bevilgningen for 2021.

3. Budsjett 2022 – Fruktlagerinspektøren

GPS har i brev datert 14. oktober 2021 oversendt arbeidsplan og budsjett for 2022 for Fruktlagerinspektøren sitt arbeid i 2022.

Arbeid i 2022

Oppgaver som skal utføres i 2022 er blant annet sammenstilling av avlingsoppgaver, føre oversikt over utvikling i areal og kvantum, møter med fruktlagrene, sekretær oppgaver for foreningen Norske Fruktpakkerier, og arbeid med å fremme kvalitet, lagring og pakking av frukt. I 2022 vil fruktlagerinspektøren ha et spesielt fokus på å påvirke til bedre produksjonsplanlegging, riktig lagring av frukt gjennom Fruktlagerskolen, og påvirke til bedre rutiner og verktøy for å lage riktige avlingsprognoser.

Budsjett 2022

Kostnadsbudsjettet utgjør totalt 635 000 kroner, 11 000 kroner mer enn det som ble innvilget for 2021. Fruktlagerinspektøren er ansatt i GPS, og arbeidet knyttet til funksjonen som fruktlagerinspektør utgjør 0,5 årsverk.

I forslag til budsjett er lønnskostnader foreslått økt med 13 000 kroner i 2022 sammenlignet med budsjett for 2021. GPS har opplyst at det inngår både lønn til Fruktlagerinspektøren og lønnskostnader for administrasjon og oppfølging fra daglig leder i denne budsjettposten. Lønnsøkningen har en budsjettert ramme på 2,9 prosent. Økningen er noe lavere enn Statistisk sentralbyrås prognose for lønnsvekst i 2022 som er på 3,1 prosent.

Landbruksdirektoratets vurdering

Med bakgrunn i begrensede fondsreserver og uendret bevilgning til avsetningstiltak hagebruk for 2022, anbefaler Landbruksdirektoratet at det kan avsettes inntil 624 000 kroner til Fruktlagerinspektøren for 2022, samme beløp som for 2021.

4. Budsjett 2022 - Fagforum Potet

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Norsk Landbruksrådgivning (NLR) og store deler av norsk potetbransje etablerte i 2006 Fagforum Potet. Forumet skal være et effektivt og samlende kontaktledd for all potetfaglig aktivitet i Norge, og skal bidra til å sikre en markedstilpasset, norsk kvalitetsproduksjon av poteter.

Målet med Fagforum Potet er å bidra til økt verdiskaping for norske poteter. Fagforumet skal bidra med formidling av oppdatert informasjon om potet på tvers av verdikjeden, samt koordinering innen forskning og utvikling. Aktivitetene organiseres av to koordinatører med støtte fra en styringsgruppe bestående av representanter fra mat- og industripotetbransjen, potetprodusentene, NLR og NIBIO. Fagforum Potet driver nettstedet www.potet.no hvor det formidles fagstoff, fagartikler og sortsinformasjon. Fagforum Potet produserer nyhetsbrev og arrangerer bransjemøter, og har nå 33 samarbeidspartnere.

I 2022 ønsker Fagforum Potet å fortsette sitt arbeid med å samle og samordne bransjen, utvikle og drifte www.potet.no, være pådriver for prioriterte prosesser til bransjens beste, og å formidle kunnskap internt og eksternt. I sin arbeidsplan for 2022 skisserer Fagforum Potet at de vil avholde fysisk bransjemøte, utarbeide nyhetsbrev, delta i prosjekter, utarbeide årlig statistikk for skader og sykdommer på norske poteter, arbeide med rekruttering til potetbransjen, arbeide med bærekraft i potetproduksjonen og bistå bransjen med utfordringer knyttet til plantehelse. I 2022 vil Fagforum Potet også delta i planleggingen av et arrangement med utstilling, foredrag mm. på den årlige Potetdagen.

Budsjett for 2022

Fagforum Potet søker om 200 000 kroner for 2022, 20 000 kroner mer enn det som ble bevilget i 2021. Midlene skal dekke både personalkostnader og kostnader knyttet til reiser, kurs, konsulentbistand m.m. Fagforum Potet skriver i sin søknad: «Med utgangspunkt i en begrenset betalingsevne i potetbransjen, og at Fagforum Potet gjennomfører viktige samfunnsrelaterte aktiviteter, har Fagforum Potet fortsatt ønske og behov for finansiering fra Landbruksdirektoratet.»

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet vurderer at Fagforum Potets søknad ligger innenfor det som det kan avsettes midler til etter formålet med bruken av midlene. Men med bakgrunn i begrensede fondsreserver og uendret bevilgning til avsetningstiltak hagebruk for 2022, anbefaler Landbruksdirektoratet at Fagforum Potet kan anvende inntil 180 000 kroner til sitt arbeid i 2022. Beløpet er likt som i 2021.

5. Budsjett 2022 –GPS administrasjon avsetningstiltak hagebruk

GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) har i brev av 14. oktober 2021 oversendt arbeidsplan og budsjett for GPS – Avsetningstiltak for 2022. Arbeidsplanen og budsjettet for 2022 omfatter de samme typer aktiviteter som ble gjennomført av GPS – Avsetningstiltak i 2021.

Regnskap for 2020, budsjett for 2021 og forslag til budsjett for 2022 for GPS – Avsetningstiltak

Kostnader	2020 Regnskap	2021 Budsjett	2022 Budsjett	Endring kr¹	Endring %¹
Personal	242 783	250 000	257 000	7 000	2,88
Drift (kontorhold, møter, kurs)	49 495	75 000	68 000	- 7 000	-14,14
Reiseutgifter	1 290	30 000	30 000	-	0,00
Prognose tjenester (graveprøver)	239 130	264 000	264 000	-	0,00
Innleid hjelp (kontroller)	-	25 000	25 000	-	0,00
Sum	532 698	644 000	644 000	-	0,00

Nøkkeltall

Antall årsverk	0,25	0,25	0,25	-	0,00
Personalkostnader pr. årsverk	971 132	1 000 000	1 028 000	28 000	2,88
Driftskostnader pr. årsverk	197 980	300 000	272 000	- 28 000	-14,14
Totale kostnader pr. årsverk	1 169 112	1 300 000	1 300 000	-	0,00

¹ Differanse budsjettforslag 2022 og budsjett 2021

Arbeidet knyttet til funksjonen som fruktlagerinspektør og som administrator av avsetningstiltak på grøntområdet utgjør til sammen 0,75 årsverk. Fruktlagerinspektørens stilling utgjør 0,5 årsverk, mens administrasjon av avsetningstiltakene utgjør 0,25 årsverk. Fordelingen av årsverk mellom de to funksjonene har vært den samme i flere år.

Det søkes om samme totalbeløp for 2022 som innvilget for 2021, 644 000 kroner, men med noen mindre endringer mellom postene. Lønnskostnadene er foreslått økt med 7 000 kroner fra 2021 til 2022, noe som tilsvarer en økning på 2,8 prosent. Budsjetterte driftskostnader er redusert med tilsvarende sum.

Avsetningstiltakene i hagebrukssektoren omfatter i dag kun tiltak innenfor epler og poteter. For epler er det årvisse tiltak i form av reguleringslagring og fabrikklevering. For poteter vil markedssituasjonen det enkelte år avgjøre om det gjennomføres tiltak. Posten «Innleid hjelp – kontroller» vil variere med omfanget av reguleringsvirksomheten. Budsjettet for 2022 vil være tilstrekkelig til å dekke kontrolltiltak i år med normale avlinger og uten at det settes i verk reguleringstiltak på matpotet. Ved en større potetregulering vil det påløpe utgifter til kontroll for å sikre at det skjer rettmessige utbetalinger.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet anbefaler at det godkjennes et budsjett på inntil 644 000 kroner for GPS – Avsetningstiltak i 2022. Dette er samme bevilgning som for 2020 og 2021.

Under posten «Innleid hjelp - kontroller» er det i foreslått budsjett for 2022 tatt utgangspunkt i et normalår for frukt mht. avsetningstiltak, hvilket er et prinsipp som er fulgt tidligere. Dersom det skulle bli behov for markedsregulering i potetsektoren, eller en regulering innenfor epler ut over det normale, vil det kunne bli behov for å søke om bruk av ytterligere midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk. Av Omsetningsrådets vedtak knyttet til administrasjonsbudsjett for markedsordningen for epler og poteter for 2021 går det fram:

«Omsetningsrådet gir Landbruksdirektoratet fullmakt til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet for administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter med inntil 50 000 kroner dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger i 2021.» Landbruksdirektoratet foreslår at Landbruksdirektoratet gis fullmakt, også for 2022, til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet med inntil 50 000

kroner dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger.

Landbruksdirektoratets samlede vurdering av budsjettene for 2022

Fondet for omsetningsavgift hagebruk vil ved inngangen til 2022 utgjøre om lag 9,2 mill. kroner, en nedgang på i nesten 2,3 mill. kroner i 2021. Reduksjonen skyldes i stor grad at det i 2021 har vært en meget bra eplelesong, og at det dermed vil reguleres et stort kvantum epler sammenlignet med tidligere år.

I 2022 blir fondet totalt tilført bevilgede midler til avsetningstiltak hagebruk som utgjør 31,4 mill. kroner. Med de tiltakene som er foreslått, inkludert fondet for omsetningsavgift hagebruk sin andel av Stiftelsen Norsk Mats søknader om midler til markedsføring av Nyt Norge (1 425 000 kroner) og forbrukerrettet informasjonsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk (500 000 kroner), jf. egen innstilling (saksnr. 21/40003), foreslår Landbruksdirektoratet å anvende inntil 28 203 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift hagebruk til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i 2022 (26 278 000 kroner + 1 425 000 kroner + 500 000 kroner = 28 203 000 kroner). Tildelingen på inntil 644 000 kroner til administrasjon av markedsordningen for epler og poteter inngår i dette beløpet.

Årlige kostnader til reguleringslagring og fabrikklevering av epler har som gjennomsnitt for de tre siste årene (2018 – 2020) utgjort i underkant av 1 mill. kroner. I 2019 ble det vedtatt å øke satsen på reguleringslagrede epler til 0,70 kroner per kilo, og godtgjørelsen skal kun gis for epler som ligger på reguleringslager i november (vedtak i sak 112/19 i møte i Omsetningsrådet 13. desember 2019). Når den nye satsen legges til grunn blir gjennomsnittet for årlige kostnader til reguleringslagring og fabrikklevering for de siste tre årene cirka 0,65 mill. kroner.

I 2021 har det imidlertid vært en meget høy epleavling. Grunnet avlingsmengde og lavere salgstall i oktober sammenlignet med tidligere år, tilsier informasjon som Landbruksdirektoratet har mottatt fra GPS at vi kan komme opp i kostnader for inneværende år på 4,7 mill. kroner til markedsregulering av epler (3,1 mill. kroner til reguleringslagring og 1,6 mill. kroner til fabrikklevering). Tar vi med årets estimerte kostnad for markedsregulering av epler, 4,7 mill. kroner, blir gjennomsnittlig årlig kostnad for 2019 – 2021 på ca. 2 mill. kroner.

Årets epleavling utgjør over 10 000 tonn, og er dermed noe høyere enn prognosen som GPS tidligere har utarbeidet for 2023. GPS informerer om at det ligger an til å bli en betydelig økning i epleavlingene de kommende årene, og dette tilsier at det kan være riktig å budsjettere med 2 mill. kroner til avsetningstiltak for 2022 (gjennomsnittet for 2019 - 2021) i motsetning til gjennomsnittet for 2018 - 2020 (0,65 mill. kroner).

Til dekning av Omsetningsrådets kostnader, samt sekretariatet, er det foreslått et budsjett på ca. 1 mill. kroner for 2022, for belastning av fondet for omsetningsavgift hagebruk. Etter dette vil fondet i 2022 kunne øke med ca. 0,2 mill. kroner i form av ubrukte midler (31 400 000 kroner – (28 203 000 + 2 000 000 + 1 000 000) kroner = 197 000 kroner).

Etter Landbruksdirektoratets vurdering bør netto tilførsel av fondsmidler årlig være på mellom 1 og 2 mill. Kostnadene knyttet til reguleringen av matpotet i 2008/2009 og 2014/2015 var på henholdsvis 15 mill. kroner og 10,2 mill. kroner. Ifølge SSBs prisendringskalkulator tilsvarer dette 19,6 mill. og 11,9 mill. kroner etter dagens kroneverdi med utgangspunkt i konsumprisindeksen. I 2008/2009 ble det regulert i underkant av 7 000 tonn matpotet. I 2014/2015 ble det kun regulert cirka 4 700 tonn til tross for at GPS foreslo å regulere 7 500 tonn. Fra sak 88/14 i Omsetningsrådet 14. desember 2014 står det «Etter dette er det Landbruksdirektoratets vurdering at det er mangel på penger til å gjennomføre GPS' forslag om å regulere ytterligere 2 500 tonn matpoteter i februar 2015.» Det var med andre ord ikke tilstrekkelig med midler på fondet til å regulere ønsket mengde

poteter. Et kvantum på 7 500 tonn hadde ifølge sak 88/14 gitt en kostnad på 16,7 mill. kroner i 2015 noe som tilsvarer 19,6 mill. kroner omregnet til dagens kroneverdi. For å kunne finansiere markedsregulering av matpotet på 7 000 - 7 500 tonn er det derfor behov for å fortsette å bygge opp fondet for hagebruk.

Landbruksdirektoratet foreslår etter en samlet vurdering, at det kan benyttes inntil 28 203 000 kroner til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet fra fondet for omsetningsavgift hagebruk i 2022, hvorav 26 278 000 til OFG, GPS og Fagforum Potet, og 1 925 000 kroner til Stiftelsen Norsk Mat. I dette beløpet inngår kostnader med administrasjon av avsetningstiltak i eple og matpotet.

Foreløpig

Saksnr.: 100/21	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Alle - Budsjett for markedsføring av Nyt Norge og for forbrukerrettet informasjonsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2022	Saksnr.: 21/40003-2

Beskrivelse

Stiftelsen Norsk Mat (tidl. Stiftelsen Matmerk) søker om 7,125 mill. kroner til markedsføring av merkeordningen Nyt Norge i 2022. Søknaden er en oppfølging av tidligere års søknader (kampanjeperiode: 2009 – 2014), og av Norsk Mats finansieringsmodeller knyttet til Nyt Norge for perioden 2014 – 2017 og perioden 2018 – 2021.

Stiftelsen Norsk Mats styre har behandlet en ny finansieringsmodell for markedsføringskostnader for Nyt Norge for en ny fireårsperiode: 2022 – 2025. Finansieringsmodellen legger opp til kostnader på 19 mill. kroner i 2022, 20 mill. kroner i 2023 og 21 mill. kroner i 2024 og i 2025.

Stiftelsen Norsk Mat søker også om 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til å drive forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2022. Det er i tillegg avsatt 2,0 mill. kroner over jordbruksavtalen til samme formål.

Styrene i Nortura, Tine og Felleskjøpet Agri har behandlet og anbefalt Norsk Mats søknader knyttet til de respektive fond. Vedrørende fjørfekjøtt, tar styret i Nortura søknaden til orientering. For grøntsektoren behandles søknaden direkte av Omsetningsrådet.

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Stiftelsen Norsk Mats søknader om midler for 2022. Fordelingsnøkkel mellom fondene vedtatt av Omsetningsrådet 22. juni 2018 er lagt til grunn.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, med hjemmel i forskrift av 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1. Lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Vedlegg

Søknad fra Stiftelsen Norsk Mat av 13.09.2021 om midler fra Omsetningsrådet til å markedsføre Nyt Norge i 2022, samt epost sendt 09.11.2021 med markedsføringsbudsjett for 2022.

Søknad fra Stiftelsen Norsk Mat av 13.09.2021 om midler fra omsetningsavgiften til forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2022.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Stiftelsen Norsk Mats finansieringsmodell knyttet til Nyt Norge fra 2022 til 2025 tas til orientering. Det vil være en forutsetning for bevilgning fra Omsetningsrådet at de øvrige aktørene bidrar som foreslått. Endelige vedtak om budsjett og budsjettbetingelser for midler fra fondene for omsetningsavgift vil komme i de årlige budsjettbehandlingene.
2. Til finansieringen av nasjonal merkeordning, Nyt Norge, i regi av Stiftelsen Norsk Mat, kan det i 2022 benyttes inntil 7 125 000 kroner fra omsetningsavgiftens midler. Bevilgningen fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt:	2 280 000	kroner
Melk:	2 422 500	kroner
Egg:	285 000	kroner
Fjølfekjøtt:	498 750	kroner
Frukt og grønt:	1 425 000	kroner
Korn:	213 750	kroner

3. Til forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i regi av Stiftelsen Norsk Mat kan det i 2022 benyttes inntil 2 500 000 kroner fra omsetningsavgiftens midler. Bevilgningen fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt:	800 000	kroner
Melk:	850 000	kroner
Egg:	100 000	kroner
Fjølfekjøtt:	175 000	kroner
Frukt og grønt:	500 000	kroner
Korn:	75 000	kroner

4. Tilskuddene for 2022 utbetales av Landbruksdirektoratet direkte til stiftelsen Norsk Mat.

Alle - Budsjett for markedsføring av Nyt Norge og for forbrukerrettet informasjonsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2022

I brev av 13.09.2021 søker Stiftelsen Norsk Mat Omsetningsrådet om 7,125 mill. kroner til markedsføring av merkeordningen Nyt Norge, og 2,5 mill. kroner for forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk. Begge søknader gjelder for budsjettåret 2022.

Stiftelsen Norsk Mat presenterer også en ny finansieringsmodell for kostnader knyttet til markedsføringen av Nyt Norge for perioden 2022 – 2025.

Budsjett for markedsføringen av merkeordningen Nyt Norge for 2022

Norsk Mat søker om 7,125 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til markedsføring av Nyt Norge for 2022. Totalkostnaden knyttet til markedsføringen av Nyt Norge i 2022 er budsjettert til 19 mill. kroner, fire millioner mer enn årlig beløp i perioden 2018 - 2021.

Søknaden er en oppfølging av tidligere års søknader (kampanjeperiode: 2009-2014), og av Norsk Mat sin finansieringsmodell knyttet til Nyt Norge for periodene 2014 – 2017 og 2018 – 2021. I søknaden presenteres en ny finansieringsmodell for perioden 2022 – 2025.

Drift og utvikling av Nyt Norge finansieres med midler over jordbruksavtalen. Disse midlene er ikke tatt med i den foreslåtte finansieringsmodellen for 2022 - 2025. Fram til og med 2021 utgjorde denne bevilgningen 3 mill. kroner. I 2022 er bevilgningen til Stiftelsen Norsk Mat redusert fra 63 mill. kr til 57 mill. kr, og det er dermed knyttet noe usikkerhet til hvor stor bevilgningen som er øremerket drift og utvikling av Nyt Norge vil bli.

Bakgrunn

Stiftelsen Norsk Mat har fått i oppdrag av Landbruks- og matdepartementet å utvikle, etablere og administrere et gjennomgående kvalitetssystem med en felles merkeprofil ut mot forbruker. Navnet på merkeprofilen er Nyt Norge. Merket har som formål å styrke konkurransevnen til norsk matproduksjon, og til å skape preferanse for norskprodusert mat og for norskproduserte blomster og planter.

Status for Nyt Norge

Oversikt over oppslutning i bransjen og blant norske forbrukere:

- Hjulpen kjennskap til Nyt Norge er på 94 prosent.
- U hjulpen kjennskap ligger på 39 prosent.
- 69 prosent sier de har høy eller meget høy tillit til Nyt Norge.
- 65 prosent sier at merket gir lyst til å kjøpe norsk mat.
- 87 prosent sier at Nyt Norge gjør det enkelt for dem å velge norskprodusert mat.
- Per september 2021 er 4500 produkter godkjent for bruk av Nyt Norge fra til sammen 117 virksomheter.

Finansiering av Nyt Norge fra 2009 - 2021

I 2009 kom det på plass en plan for finansiering av arbeidet med å markedsføre merkeordningen. Planen gikk over en 5 års periode fra 2009 til 2014 og bygget på finansiering over jordbruksavtalen, Omsetningsrådet og dagligvarehandelen i tillegg til Norsk Mats eget budsjett. Finansieringen av Nyt Norge ble fordelt mellom aktørene på følgende måte:

Finansiering av Nyt Norge i perioden 2009 - 2014 (beløp i mill. kroner)

År	Søknad fra Norsk Mat i mill. kr	Dagligvare-handelen 10 %	Stiftelsen Norsk Mat 10 %	Jordbruks-avtalemidler 40 %	Omsetnings-avgiftene 40 %
2009	9			2	7
2010	20	2	2	8	8
2011	20	2	2	8	8
2012	20	2	2	8	8
2013	20	2	2	8	8
2014	10	1	1	4	4
Sum	99	9	9	38	43

I møte 19.02.2013 behandlet Omsetningsrådet en ny modell fra Norsk Mat knyttet til finansiering av Nyt Norge for perioden 2014 – 2017. Rådet tok finansieringsmodellen til orientering.

Finansieringsmodell for Nyt Norge i perioden 2014 – 2017 (beløp i mill. kroner):

Bidragstyper	2013	2014	2015	2016	2017
Omsetningsavgift	8	6	5	5	4
Jordbruks-avtalemidler	8	5	5	4	4
Virke/COOP	2	2	2	2	2
Stiftelsen Norsk Mat	2	2	2	2	2
Sum	20	15	14	13	12
Merkebrukeravgift	2	3,1	3,3	3,4	3,5
Total sum	22	18,1	17,3	16,4	15,5

Kostnader for 2013 ligger utenfor modellen, men er tatt med til sammenligning.

For den neste fireårsperioden, 2018 – 2021, foreslo styret i Stiftelsen Norsk Mat totale årlige kostnader på 18 mill. kroner, hvorav 15 mill. kroner skulle øremerkes markedsføring. Midler fra Omsetningsrådet, dagligvarehandelen og merkevarebrukerne skulle finansiere markedsføringen av merket, mens midlene som ble bevilget over jordbruksavtalen, 3 mill. kroner, skulle finansiere drift og utvikling av ordningen.

Finansieringsmodellen ble behandlet i møte i Omsetningsrådet 14.12.2017. Av vedtaket går det fram: «Matmerks finansieringsmodell knyttet til Nyt Norge fra 2018 til 2021 tas til orientering. Det vil være en forutsetning for bevilgning fra Omsetningsrådet at de øvrige aktørene bidrar som foreslått. Endelige vedtak om budsjett og budsjettbetingelser for midler fra fondene for omsetningsavgift vil komme i de årlige budsjettbehandlingene.»

Finansieringsmodell for Nyt Norge i perioden 2018 – 2021 inkl. drift av merket (årlig beløp i mill. kroner)

	Markedsføring	Drift KSL og Nyt Norge
Omsetningsrådet	6	
Dagligvarehandelen	3	
Merkebrukeravgift	6	
Jordbruksoppjøret		3
Sum	15	3

Ved jordbruksforhandlingene i 2018, ble avtalepartene enige om å øke avsetningen til kollektiv dekning av omsetningsavgift med 3 mill. kroner, jf. pkt. 7.6.1 *Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker* i Prop. 94 S Jordbruksoppjøret 2018 der det er tatt inn: «For å dekke økte kostnader på grøntområdet bl.a. knyttet til Omsetningsrådets finansiering av Nyt Norge, er partene enige om å øke avsetningen til kollektiv dekning av omsetningsavgift med

3 mill. kroner.»

Finansiering av Nyt Norge i perioden 2022 - 2025

I sin søknad om midler for 2022 presenterer Stiftelsen Norsk Mat en ny finansieringsmodell for neste fireårsperiode. Modellen viser kostnader knyttet til markedsføringen av Nyt Norge. Midler til drift av merket bevilges over jordbruksavtalen og er ikke tatt med i modellen. Norsk Mat har tidligere informert Landbruksdirektoratet om at: «Fra 2018 skal altså drift, utvikling og administrasjon av Nyt Norge slås sammen med drift, utvikling og administrasjon av KSL i en ny avdeling» (sak 75/17 i møte 14.12.2017).

Om den nye finansieringsmodellen skriver Norsk Mat følgende: «At hele verdikjeden står samlet bak merkeordningen for norsk mat synliggjort gjennom Nyt Norge, er merkets styrke. Alle aktører har en felles interesse i å befeste og øke preferansen for norsk mat og drikke. Gjennom finansieringsmodellen der hele verdikjeden bidrar økonomisk gjennom «spleiselagsmodellen» har bidratt til å markedsføre Nyt Norge fra lanseringen av Nyt Norge i 2009 og frem til i dag. Prinsippet videreføres for styrets valg av finansieringsmodell for perioden 2022 – 2025.»

Foreslått finansieringsmodell for markedsføringen av Nyt Norge i perioden 2022 – 2025 (beløp i kroner)

Bidragstyper	2022	2023	2024	2025
Omsetningsavgift	7 125 000	7 125 000	7 125 000	7 125 000
Dagligvarehandelen	3 562 500	3 562 500	3 562 500	3 562 500
Merkebrukeravgift	8 312 500	8 312 500	8 312 500	8 312 500
Merkebrukeravgift (nye brukere, vekststrategi)	-	1 000 000	2 000 000	2 000 000
Sum	19 000 000	20 000 000	21 000 000	21 000 000

Markedsføringsbudsjettet er økt fra 15 mill. kroner årlig i perioden 2018 - 2021 til 19 mill. kroner i 2022. Norsk Mat begrunner kostnadsøkningen slik: «Førrige finansieringsplan for Nyt Norge ble vedtatt i 2017. Siden da har kostnadene til mediekjøp økt med ca. 20%. Medielandskapet er blitt mer fragmentert, å planlegge og følge opp både annonsering og innholdsproduksjon i digitale og sosiale medier, krevere større ressurser. Budskap må tilpasses ulike kanalers format og stadig spisses mot segmenter av forbrukere for å gi ønsket effekt. For å opprettholde og styrke Nyt Norges posisjon i forbrukernes bevissthet er det nødvendig å øke markedsføringen av opprinnelsesmerket med totalt 4 mill kr til 19 mill kr.»

Det følger av den nye finansieringsmodellen at markedsføringen skal finansieres med 7,125 mill. kroner fra Omsetningsrådet (mot 6 mill. kroner i 2021), ca. 3,56 mill. kroner fra dagligvarehandelen (mot 3 mill. kroner i 2021) og ca. 8,31 mill. kroner fra merkebrukerne. Den prosentvise økningen fra 2021 til 2022, ca. 19 prosent, er lik for Omsetningsrådet, Dagligvarehandelen og merkebrukerne. Norsk Mat opplyser i en epost sendt 15.11.2021 at økningen i merkebrukeravgiften som fremkommer i den nye finansieringsmodellen er beregnet ut ifra merkebrukeravgiften som er betalt inn i 2021 (ca. 7 mill. kroner).

Norsk Mat skriver i søknaden: «I finansieringsmodell for perioden 2018 - 2021, har det ikke vært økning i partenes bidrag i løpet av perioden. Samme prinsipp videreføres der partenes bidrag er stabile i neste fireårsperiode.» Angående «Merkebrukeravgift (nye brukere, vekststrategi)» skriver Norsk Mat i en epost 09.11.2021: «I den nye finansieringsmodellen legger vi inn et ambisjonsnivå om at Nyt Norge i neste 4-årsperiode vil utvides til å omfatte flere kategorier, og at dette vil gi inntekter til markedsføring av merket. Dette er lagt inn i en egen linje i modellen fra 2023 siden det er knyttet noe usikkerhet til hvor store eventuelt nye merkebrukerbidrag vil bli.»

Norsk Mat forklarer i en epost av 15.11.2021 at økningen i inntekter fra merkebrukeravgiften i modellen også skyldes en økning i maksimumssatsen fra kr 550 000 til kr 600 000 og at den omsetningsbaserte delen av merkebrukeravgiften økes fra 0,8 promille til 0,9 promille

(beregnes av total omsetning av Nyt Norge-merkede produkter). Endringene vil tre i kraft fra og med 01.01.2022.

Budsjett for markedsføring av Nyt Norge i 2022

Stiftelsen Norsk Mats budsjett for markedsføring av Nyt Norge for 2022 er sendt på epost 09.11.2021. Norsk Mat skriver følgende om budsjettet: «Vi tar forbehold om at dette kan endre seg, når vi ser endelig totalbeløp vi vil ha til disposisjon. Vi har heller ikke lagt detaljerte kanalplaner for 2022. Økende vektning av digitale medier i den totale mediemiksen og et stadig mer fragmentert og mangfoldig mediebilde har endret måten kampanjer planlegges på. Alle tiltak blir løpende vurdert og mediemiksen justeres fortløpende.»

Planlagt forbruk av midler til markedsføring av Nyt Norge i 2022 (beløp i kroner)

TV	7 000 000
Radio	2 000 000
Utendørsreklame	1 200 000
Sosiale medier	2 000 000
Døvrige digitale kanaler (Online video, display, natives, søk)	5 000 000
Innholdsproduksjon sosiale og digitale medier	950 000
Diverse markedstiltak (butikkmateriell, sponsorater etc.)	400 000
Markedsundersøkelser, kampanjemåling og medieovervåking	450 000
Totalt	19 000 000

Stiftelsen Norsk Mat opplyser i sin søknad at den omsøkte summen på 7,125 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler i sin helhet skal benyttes til markedsføring av Nyt Norge i 2022.

Markedsaktiviteter og kommunikasjon 2022

I 2022 har Norsk Mat planer om å videreføre kampanjen «Dine valg betyr noe» med søkelys på at forbrukernes valg i butikken gir samfunnsgoder som:

- Et aktivt landbruk og arbeidsplasser over hele landet
- God dyrehelse og friske planter
- Bonden følger strenge norske regler dokumentert gjennom Kvalitetssystemet i landbruket (KSL)
- Norske arbeidsplasser både i primærleddet og i industrien

Nyt Norge vil i løpet av 2022 følge opp Grøntutvalgets rapport for å øke etterspørselen etter norsk grønt, frukt, bær, blomster og planter. Norsk Mat opplyser om at materiell fra 2021 videreføres noe som vil være kostnadseffektivt. De vil prioritere godt synlig tilstedeværelse i relevante digitale kanaler, målgruppetilpasset egenproduksjon og innholdsmarkedsføring i sosiale medier, aktiv oppfølging og moderering av kommentarer i egne kanaler og annonsering på YouTube, online video og lineær tv. Samtidig vil arbeidet for nytt kampanjemateriell for 2023 påbegynnes tidlig i 2022.

Arbeidet med å rekruttere nye brukere av Nyt Norge og få flere eksisterende og nye merkebrukere til å bruke merket aktivt på produkter og i reklamekampanjer fortsetter i 2022.

Merking av Nyt Norge på blomster, prydvekster, busker og trær har vært et pilotprosjekt de siste to årene, men skal innlemmes som en fast kategori fra og med 01.01.2022. Når det gjelder finansieringen av markedsføringen av blomster og planter opplyser Norsk Mat i en epost av 12.11.2021: «Vi markedsfører i begrenset grad planter og blomster. Det meste av hva vi gjør for blomster og planter er egenprodusert innhold til sosiale medier. Planter og blomster inngår ikke i vår hovedkampanje men vi har vist, og kommer til å vise, sponsorplakater på TV med blomster. Blomstergartnerier og planteskoler som bruker Nyt

Norge merket betaler merkebrukeravgift og dette går til markedsføringen av kategorien.»

Markedsregulatorenes anbefalinger

Nortura

Animalias styre behandlet i møte 11.10.2021 Norsk Mat sin søknad om støtte fra omsetningsavgiften til Nyt Norge 2022 og fattet følgende vedtak: «Styret foreslår at Stiftelsen Norsk Mat sin søknad om støtte fra omsetningsavgiften til markedsføring av norsk mat gjennom Nyt Norge innvilges med 2,28 mill. kr fra storfe, svin og sau/lam, 498 750 kr fra fjørfekjøtt og 285 000 kr fra egg i 2022.

Styret mener Nyt Norge prinsipielt bør finansieres fullt ut av merkebrukerne og at det heller ikke bør brukes omsetningsavgiftsmidler, som i all hovedsak er betalt av konvensjonelle produsenter, til å finansiere opplysningsvirksomheten for økologisk mat og jordbruk.

Styret ber om at saken oversendes for behandling i Norturas styre og til Landbruksdirektoratet.»

Konsernstyret i Nortura behandlet søknaden i møte 18.10.2021 og fattet følgende vedtak: «Konsernstyret foreslår at Stiftelsen Norsk Mat sin søknad om støtte fra omsetningsavgiften til markedsføring av norsk mat gjennom Nyt Norge innvilges med 2,28 mill. kr fra storfe, svin og sau/lam og 0,285 mill. kr fra egg i 2022.

Konsernstyret gir administrasjonen fullmakt til å oversende budsjettforslaget til Omsetningsrådet.

Konsernstyret tar forslaget om støtte fra omsetningsavgiften for kylling og kalkun på kr 175 000 til generisk opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk og kr 498 750 til markedsføring av Nyt Norge til orientering.»

Felleskjøpet Agri

Styret i Felleskjøpet Agri skriver i brev datert 27.10.2021: «Felleskjøpet Agri tilrår at Stiftelsen Norsk Mat sin søknad blir godkjend og at 213 750 kroner vert dekt over omsetningsavgifta på korn i 2022.»

Tine

I epost av 03.11.2021 skriver Tine: «På grunnlag av søknad fra Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) og fra Matmerk anbefaler styret i TINE SA overfor Omsetningsrådet at det i 2022 kan anvendes følgende beløp fra omsetningsavgiften på melk:

- 25,0 mill. kroner til driften av Melk.no
- 2,42 mill. kroner til Matmerk for markedsføring av merkeordningen "Nyt Norge"
- 0,85 mill. kroner til Matmerk for markedsføring av økologisk mat»

Sammenligning av budsjett for Nyt Norge og opplysningskontorene i landbruket

Landbruksdirektoratet har satt opp en oversikt over totalbudsjettene for Nyt Norge og Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG), Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK) og Opplysningskontoret for meieriprodukter (OFM) for å vise økningen i budsjettene fra 2018 til 2022.

	2018	2022	Endring i kr	Endring i %
Nyt Norge*	18 000 000	22 000 000	4 000 000	22 %
OFG	18 920 000	23 920 000	5 000 000	26 %
OEK**	74 000 000	79 700 000	5 700 000	8 %
OFM	21 000 000	25 000 000	4 000 000	19 %

*Budsjettene for 2018 og 2022 består av midler til både markedsføring og drift. For 2022 er det knyttet noe usikkerhet til bevilgningen over jordbruksavtalen øremerket drift, men Norsk Mat uttaler at de forventer at summen vil bli 3 mill. slik som i foregående fireårsperiode.

** Fra 2016 til 2020 har Omsetningsrådet godkjent en ekstrasatsing på egg med 5 mill. kroner årlig. Denne ekstrasatsingen er trukket ut av budsjettet for 2018 for å kunne gi en reell sammenligning mellom 2018 og 2022.

Oppstillingen viser at Nyt Norge vil ha en økning på 22 prosent fra 2018 til 2022 ved bruk av den nye finansieringsmodellen. Til sammenligning vil budsjettet til OFG få en vekst på 26 prosent, OEK 8 prosent og OFM 19 prosent dersom de foreslåtte budsjettene for 2022 blir vedtatt. Endringen i konsumprisindeksen (KPI) i samme periode tilsvarer 8 prosent.

Landbruksdirektoratets vurdering og anbefaling

I forbindelse med tidligere års søknader om midler til Nyt Norge, har Landbruksdirektoratet i sin vurdering lagt vekt på at det er gitt klare politiske føringer når det gjelder Stiftelsen Norsk Mats oppgaver knyttet til den nasjonale merkeordningen. Videre har en lagt vekt på at det er utarbeidet en omforent finansieringsplan for markedsføringen av merkeordningen, og at markedsregulatorene har vært positive til søknadene.

Det er økende oppmerksomhet rundt norskprodusert mat. I den nye regjeringsplattformen, Hurdalsplattformen, kommer det fram at «Økt norsk matproduksjon er en kritisk del av vår beredskap» og at regjeringen ønsker å øke selvforsyningsgraden. Målet om å øke norskandelen sees også i arbeidet som fulgte etter jordbruksoppgjøret 2019 der det ble enighet om å etablere en særskilt satsing på grøntsektoren med et konkret mål om å øke norskandelen med 50 prosent. Nyt Norge-merket er med på å styrke norsk matproduksjon, og bidrar til å gjøre det enklere for forbrukerne å velge norsk mat. Landbruksdirektoratet mener at det fortsatt er viktig å opprettholde og styrke merket for å sikre salget av norske matvarer.

Omsetningsrådet behandlet i møte 14.12.2017 (sak 75/17) søknad fra Norsk Mat om finansiering av Nyt Norge for perioden 2018 - 2021. Det ble forutsatt i Norsk Mat sin søknad at finansieringen av Nyt Norge skulle videreføres som et spleiselag med en balansert kostnadsfordeling mellom de aktørene som deltok med finansiering i kampanjeperioden. I denne modellen har bidragsyterne bestått av omsetningsavgiftsmidler (6 mill. kroner), dagligvarehandelen (3 mill. kroner) og merkebrukerne (6 mill. kroner). Bidrag fra omsetningsavgiften og dagligvarehandelen har vært uendret i løpet av perioden. Regnskapene viser at bidraget fra merkebrukerne har steget fra 6 mill. i 2018 og 2019 til 6,7 mill. kroner i 2020. I 2021 opplyser Norsk Mat at bidraget fra merkebrukerne er på ca. 7 mil. kroner.

Omsetningsrådet tok Norsk Mats søknad om finansiering av Nyt Norge i perioden 2018 – 2021 til orientering. Det går fram av Omsetningsrådets vedtak at det er en forutsetning for bevilgning fra Omsetningsrådet at de øvrige aktørene bidrar som foreslått, og at endelige vedtak om budsjett og budsjettbetingelser for midler fra fondene for omsetningsavgift vil komme i de årlige budsjettbehandlingene.

I Norsk Mats foreslåtte finansieringsmodell for perioden 2022 – 2025 utgjør Nyt Norges totale markedsføringskostnader 81 mill. kroner. I 2022 er det budsjettet med 19 mill. kroner, 4 mill. kroner mer enn i finansieringsmodellen for 2018 – 2021. Dette er en økning på 22 prosent. Til sammenligning har budsjettene for OFG, OEK og OFM økt med

henholdsvis 26, 8 og 19 prosent fra 2018 til 2022 dersom de foreslåtte budsjettene for 2022 blir vedtatt. For Nyt Norge, OFG og OFM er denne veksten langt høyere enn KPI i samme periode. I 2021 har imidlertid inntektene fra merkebrukerne vært på 7 mill. kroner noe som gjør at endringen i budsjettet for markedsføringskostnader fra 2021 til 2022 blir på 19 prosent.

Stiftelsen Norsk Mat begrunner behovet for økt finansiering med at kostnadene til mediekjøp har økt med om lag 20 prosent, og at innholdsproduksjon i digitale og sosiale medier krever stadig større ressurser. Økningen finansieres ved at midlene fra omsetningsavgiften, dagligvarehandelen og merkebrukeravgiften økes med 19 prosent i 2022. I 2023 – 2025 økes markedsføringsbudsjettet til 20 mill. kroner i 2023 og 21 mill. kroner i både 2024 og 2025. Økningen skal dekkes av økt merkebrukeravgift. Landbruksdirektoratet anser det som positivt at merkebrukerne skal være med å dekke en økende andel av finansieringen av markedsføringskostnadene i den kommende fireårsperioden.

Ut ifra en helhetsvurdering anbefaler Landbruksdirektoratet at Omsetningsrådet legger Stiftelsen Norsk Mats finansieringsmodell knyttet til Nyt Norge fra 2022 til 2025 til grunn for gjeldende periode. Det bør settes som betingelse at de øvrige aktørene bidrar som foreslått, og at endelige vedtak om budsjett og budsjettbetingelser for midler fra fondene for omsetningsavgift vil komme i de årlige budsjettbehandlingene.

Markedsregulatorene er innstilte på å tildele midler etter planen som er lagt for finansiering av Nyt Norge i 2022, og Landbruksdirektoratet foreslår dermed at det bevilges inntil 7,125 mill. kroner til markedsføring av merkeordningen.

Fordelingen av kostnader mellom de ulike fondene er fordelt etter fordelingsnøkkelen som ble vedtatt i møte i Omsetningsrådet 22.06.2018 (sak 58/18). Fordelingsnøkkelen tar utgangspunkt i førstehandsverdien av omsetningen i de ulike produktkategoriene (utenom frukt og grønt der kostnadsandel er gjort etter skjønn), og gir følgende fordeling av de omsøkte midlene:

Sektor	Prosent	Kroner
Kjøtt (storfe, svin, sau og lam)	32	2 280 000
Melk (ku og geit)	34	2 422 500
Egg	4	285 000
Fjørfekjøtt	7	498 750
Frukt, grønt og potet	20	1 425 000
Matkorn	3	213 750
Totalt	100	7 125 000

Budsjett for forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk for 2022

I tillegg til 2,0 mill. kroner avsatt over jordbruksavtalen, søker Stiftelsen Norsk Mat om bruk av 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk for 2022, samme beløp som i 2021.

Bakgrunn

Stiftelsen Norsk Mat ble ved jordbruksoppjøret i 2007 tildelt nasjonalt ansvar for generisk markedsføring av økologisk mat. Norsk Mat arbeidet i tiden fram til 2011 etter en informasjons- og markedsføringsstrategiplan som de hadde utarbeidet i samarbeid med Statens landbruksforvaltning (i dag Landbruksdirektoratet) og organisasjonene Debio, Oikos og opplysningskontorene i landbruket.

Partene ble ved jordbruksoppkjøret i 2016 enige om at generisk markedsføring av økologisk mat skulle evalueres til jordbruksoppkjøret 2017. Zynk Communication & Leadership la frem sin rapport til Norsk Mat den 20.02.2017. Zynk konkluderte blant annet med at Stiftelsen Norsk Mats oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet var noe uklart. Stiftelsen var blitt gitt ansvar for «forbrukerrettet informasjonsarbeid» og «generisk markedsføring», men begrepene var ikke klart definert, og Zynk mente at dette resulterte i uklarhet om hvilken type innhold Norsk Mat skulle produsere i sine informasjonskanaler. Zynk skrev i rapporten at «Flere sentrale aktører innen økologisk matproduksjon opplever Matmerks oppdrag og rolle som uklar.»

Regjeringen la 25.05.2018 fram sin nye nasjonale strategi for økologisk landbruk for perioden 2018 - 2030. Den tallfester ikke lenger hvor stor den økologiske produksjonen skal eller bør være, men tar utgangspunkt i at produksjonen skal styres etter forbrukernes etterspørsel. Av sammendraget går blant annet følgende fram:

«Regjeringen legger til grunn at utviklingen av økologisk produksjon og forbruk må skje med utgangspunkt i markedet og etterspørselen etter økologiske produkter, på lik linje med øvrig jordbruksproduksjon. Dette innebærer at jordbruket og markedsaktørene må forventes å fylle en slik etterspørsel med de varene som det er forutsetninger for å produsere i Norge. Regjeringens mål er å stimulere til økologisk produksjon som er etterspurt i markedet. Dette er lagt til grunn for utformingen av strategien. Strategien gjelder for perioden 2018 – 2030. Strategien skal vurderes midtveis i perioden i lys av markedsutviklingen.»

Den nasjonale strategien legger opp til to strategiske hovedgrep:

- Etablere et «Økologiprogram» som overbygning for hovedområdene i strategien, som tar utgangspunkt i prioriterte utfordringer i ulike deler av verdikjeden og bidrar til en målrettet og effektiv bruk av virkemidler over Jordbruksavtalen.
- Opprette et dialogforum med deltagelse fra sentrale aktører innenfor økologisk produksjon, foredling, omsetning og forbruk. Utgangspunktet er behovet for mer samordnet innsats mellom ulike aktører og organisasjoner som jobber med økologisk mat i ulike deler av verdikjeden.

I tillegg til disse to hovedgrepene, vektlegger den nasjonale strategien innsats rettet inn mot tre hovedområder:

- Kunnskap og kompetanse
- Legge til rette for økologisk produksjon
- Utvikling av en effektiv verdikjede

I den nasjonale strategiens kapittel 6.2 *Informasjon til omsetningsleddet*, er Norsk Mats rolle beskrevet under omtalen av innsats rettet inn mot forbrukerleddet. Her sies det blant annet at: «Informasjon til forbrukere kan gis gjennom forbrukerrettet informasjon og generisk markedsføring. Mens forbrukerrettet informasjon her forstås som informasjon som inneholder nøytrale og faktabaserte opplysninger som sørger for at mottakerne kan ta informerte valg, er generisk markedsføring informasjon som skal virke kjøpsutløsende for produktkategorien som markedsføres.» I strategien vises det til at denne forståelsen er i tråd med evalueringen som ble utført av Zynk Communication & Leadership. Norsk Mat ble i den nasjonale strategien gitt et koordinerende ansvar for forbrukerrettet informasjonsarbeid. Fakta og dokumentasjon om økologisk mat skulle systematiseres og tilgjengeliggjøres. Den faktabaserte informasjonen skulle samles på en nettside styrt av et eget redaksjonsråd, og det ble foreslått å benytte den allerede eksisterende nettsiden Økologisk.no.

Status, utvikling og forbruk av økologisk mat i Norge

Tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) viser at økologisk jordbruksareal i Norge utgjorde 4,2 prosent av det totale jordbruksarealet, likt som i 2018 og 2019. Det var en økning i de økologiske arealene på 1,8 prosent fra 2019 til 2020. Karensarealet utgjorde 33 000 dekar i 2020, noe som tilsvarer en nedgang på 20,7 prosent fra 2019.

Landbruksdirektoratets rapport *Produksjon av økologiske jordbruksvarer* viser at økologisk andel av totalleveranse av **korn, erter og oljefrø** i Norge ble økt fra 1,0 prosent i 2019 til 1,2 prosent i 2020. Produksjonen av økologisk **melk** økte med 1,2 prosent fra 2019 til 2020. Andelen økologisk melk har holdt seg uendret på 3,3 prosent av total produksjon for 2020 sammenlignet med 2019. Den samlede produksjonen av økologisk **kjøtt** av storfe, gris og sau og lam, økte med 9 prosent fra året før i 2020, etter en kraftig nedgang året før. For **fjørfe** (kylling og kalkun) utgjorde den økologiske produksjonen 0,4 prosent i 2019 og 0,5 prosent i 2020. Andelen økologiske **egg** av alle innveide egg økte fra 7,5 prosent i 2019 til 8,2 prosent i 2020. Omsetningen av økologiske **frukt, grønnsaker og poteter** økte med 10 prosent sammenlignet med 2019. Andelen økologisk for frukt, grønnsaker og poteter sett under ett var uforandret fra kalenderåret 2019 til 2020, og lå på 2,6 prosent av totalomsetning.

Omsetningen av økologisk mat og drikke gjennom andre salgskanaler enn dagligvare har i 2020 vært sterkt preget av covid-19-pandemien. Dette har slått både positivt og negativt ut avhengig av salgskanaler og bransjer. Av de salgskanaler og aktører som Landbruksdirektoratet registrerer, har fallet vært sterkest for **serveringsmarkedet** og **Bondens marked**, som har hatt fall på henholdsvis 36 prosent og 27 prosent fra 2019 til 2020. Salget gjennom **spesialbutikker** med et relativt stort utvalg av økologiske matvarer har, etter flere år med svak eller ingen vekst, økt med 20 prosent fra 2019 til 2020. Salget av økologiske drikkevarer gjennom **Vinmonopolet** økte med 54 prosent fra 2019 til 2020. I Landbruksdirektoratets rapport om økologiske jordbruksvarer står det: «Fra 2019 til 2020 økte sortimentet av økologiske drikkevarer med nesten 500 svakvinsprodukter og 11 nye brennevinprodukter, samtidig som antall ølsorter gikk ned fra 82 til 79. Vinmonopolets produktutvalg er dynamisk og endres stadig, noe som kan bidra til svingninger i antall produkter, men også i omsetningen fra ett år til et annet.»

Landbruksdirektoratet har ikke tall for omsetning av økologiske varer i dagligvarehandelen i 2020, men tall fra perioden 2010 - 2018 viser en vekst. I 2018 var 2 prosent av omsetningen i dagligvarehandelen økologisk. Det er fremdeles grønnsaker som dominerer det norske dagligvaremarkedet for økologiske matvarer, men salget utgjør kun 4,2 prosent av det totale grønsakssalget (tall fra 2018). Andelen økologisk omsetning av total omsetning er generelt svært lav for de fleste matvaregrupper, men med noen unntak. Økologisk barnemat er den kategorien med høyest andel økologisk av totalsalget, og i 2018 var andelen drøyt 37 prosent. Også for egg er det en høy andel økologiske varer, med 9,5 prosent andel økologisk i 2018.

Stiftelsen Norsk Mats arbeid på økologiområdet i 2022

I Nasjonal strategi for økologisk jordbruk 2018-2030, som ble lansert 25.05.2018, står det: «Flere aktører arbeider aktivt med å formidle informasjon om økologisk mat i ulike kanaler. Det er potensiale for å forenkle tilgangen til informasjon, utvikle innholdet bedre og etablere sterkere fagmiljø. [Stiftelsen Norsk Mat] får et koordinerende ansvar for å systematisere og tilgjengeliggjøre fakta og dokumentasjon om økologisk mat. Informasjonen rettes mot forbrukere og skal gi sikker og nøytral kunnskap om økologiske produkter.»

Videre heter det: «En større omlegging av Økologisk.no til en ressurside med fakta og dokumentasjon om økologisk mat, vil stille høye krav til faglig innhold. Det skal derfor opprettes et eget redaksjonsråd for ressursiden. Redaksjonsrådet ledes av [Stiftelsen Norsk Mat] og bør ha representanter fra relevante aktører innen forvaltning, kunnskapsutvikling og organisasjoner. Relevante aktører oppfordres til å delta aktivt inn i redaksjonsrådet.» I tråd med dette har det nå blitt utformet en kommunikasjonsstrategi for Økologisk.no og et eget redaksjonsråd, ledet av Stiftelsen Norsk Mat.

Formålet til nye Økologisk.no er: «Økologisk.no skal [gi] deg innsikt og kunnskap om økologisk mat og landbruk i Norge gjennom faktabasert og pålitelig informasjon, slik at du kan ta informerte valg og interessen og engasjementet for økologisk mat øker.»

Det er innarbeidet faste rutiner for redaksjonsrådet. Produksjon av innhold koordineres av redaksjonsrådet med mål om at kommunikasjonen blir mer kostnadseffektiv i et stadig skiftende medielandskap. I 2022 skal Redaksjonsrådet i tillegg til faste oppgaver med Økologisk.no og tilhørende kanaler, arbeide med videreutvikling og implementering av felles overordnet kommunikasjonsplan for alle relevante organisasjoner innen forvaltning og kunnskapsutvikling.

Jordbruksoppgjøret 2021

I Prop. 1 S (2021-2022) Jordbruksoppgjøret 2021 er følgende tatt inn om Stiftelsen Norsk Mat sin rolle på det økologiske området: «Stiftinga Norsk Mat har ei sentral rolle i utviklinga av Noreg som matnasjon. Stiftinga administrerer og utviklar Kvalitetssystem i landbruket (KSL), merkeordningane Nyt Noreg, Beskytta nemningar og Spesialitet og har ansvar for faktabasert informasjon om økologisk mat.»

I Prop. 200 S (2020-2021) jordbruksoppgjøret 2021 m.m. heter det: «Stiftelsen Norsk Mat har ansvaret for å arbeide med faktabasert informasjon om økologisk mat rettet mot forbruker, og de er gitt et koordinerende ansvar for å systematisere og tilgjengeliggjøre fakta og dokumentasjon om økologisk mat. Det foreslås å videreføre avsetningen til dette arbeidet med 2 mill. kroner i 2022. Omsetningsrådet oppfordres til fortsatt å delta i spleiselaget med staten om den forbrukerrettede informasjonsvirksomheten og bidra med støtte til dette arbeidet.»

Ny politisk plattform

Hurdalsplattformen for perioden 2021 – 2025 ble presentert 13.10.2021, og er regjeringsplattformen for en ny regjering bestående av Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Økologisk produksjon av mat blir under kapittelet «Landbruk: Trygg mat og levande distrikt» omtalt slik: «Regjeringa vil: Stimulere til auka produksjon og omsetnad av lokalmat og -drikke og økologisk mat.»

Budsjett for 2022

Stiftelsen Norsk Mat har satt opp følgende budsjett for forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk for 2022:

Drift og administrasjon	1 050 000 kroner
Opplysningsvirksomhet	2 700 000 kroner
Samarbeid og utvikling	500 000 kroner
Web og interaktive tjenester	250 000 kroner
Sum	4 500 000 kroner

Det er ingen endringer i budsjettet for 2022 sammenlignet med vedtatt budsjett for 2021.

Markedsregulatorenes anbefalinger

Norsk Mat sin søknad har vært til behandling hos markedsregulator i de forskjellige sektorene. Oppsummert er tilbakemeldingene som følger:

Tine

I epost fra 03.11.2021 skriver Tine: «På grunnlag av søknad fra Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) og fra Matmerk anbefaler styret i TINE SA overfor Omsetningsrådet at det i 2022 kan anvendes følgende beløp fra omsetningsavgiften på melk:

- 25,0 mill. kroner til driften av Melk.no
- 2,42 mill. kroner til Matmerk for markedsføring av merkeordningen "Nyt Norge"
- 0,85 mill. kroner til Matmerk for markedsføring av økologisk mat»

Nortura

Animalias styre behandlet søknaden i sitt møte den 11.10.2021 og fattet følgende vedtak: «Styret foreslår at Stiftelsen Norsk Mat sin søknad om støtte fra omsetningsavgiften til generisk opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk innvilges med 0,8 mill. kr fra storfe, svin og sau/lam, 0,175 mill. kr fra fjørfekjøtt og 0,1 mill. kr fra egg i 2022. (...)

Styret mener Nyt Norge prinsipielt bør finansieres fullt ut av merkebrukerne og at det heller ikke bør brukes omsetningsavgiftsmidler, som i all hovedsak er betalt av konvensjonelle produsenter, til å finansiere opplysningsvirksomheten for økologisk mat og jordbruk.

Styret ber om at saken oversendes for behandling i Norturas styre og til Landbruksdirektoratet.»

Konsernstyret i Nortura behandlet søknaden i sitt styremøte den 18.10.2021 og fattet følgende vedtak: «Konsernstyret foreslår at Stiftelsen Norsk Mat sin søknad om støtte fra omsetningsavgiften til generisk opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk innvilges med 0,8 mill. kr fra storfe, svin og sau/lam og 0,1 mill. kr fra egg i 2022.

Konsernstyret tar forslaget om støtte fra omsetningsavgiften for kylling og kalkun på kr 175 000 til generisk opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk og kr 498 750 til markedsføring av Nyt Norge til orientering.»

Felleskjøpet Agri

Styret i Felleskjøp Agri gjorde følgende vedtak i sitt styremøte 27.10.2021: «Felleskjøpet Agri tilrår at Stiftelsen Norsk Mat sin søknad om 2,5 mill. kroner til markedsføring av økologisk mat i 2022 blir godkjent og at 75 000 kroner vert dekt over omsetningsavgifta på korn.»

Landbruksdirektoratets vurdering

Økologisk areal av totalt jordbruksareal var på 4,2 prosent i 2020 likt som i 2018 og 2019. Karensarealet ble redusert med 20,7 prosent. Produksjonen av økologisk kjøtt av storfe, sau, lam og svin økte fra 2019 til 2020. Andelen økologisk fjørfekjøtt (kylling og kalkun) av total produksjon økte i samme periode. Andelen økologisk produksjon av melk har holdt seg uendret, mens den økologiske produksjonen av egg har økt fra 7,5 til 8,2 prosent. Andelen økologisk frukt, grønnsaker og poteter i sesongen 2020–2021 holdt seg stabil sammenlignet med året før, på 2,6 prosent av total omsetning. Omsetningen av økologiske jordbruksprodukter i dagligvarehandelen har økt fra 2010 til 2018, men andelen er lav. Omsetningen av økologisk mat og drikke gjennom andre salgskanaler enn dagligvare har i 2020 vært sterkt preget av covid-19-pandemien, og dette har slått både positivt og negativt ut avhengig av salgskanaler og bransjer.

I tråd med rapporten «Evaluering av generisk markedsføring av økologisk mat» av 28.02.2017, utarbeidet av Zynk Communication and Leadership, og ny nasjonal strategi for økologisk jordbruk fra landbruks- og matdepartementet, lansert 25.05.2018, har Norsk Mat sitt oppdrag blitt endret og tydeliggjort. I 2019 ble det utarbeidet en kommunikasjonsstrategi for Økologisk.no. Et redaksjonsråd ble opprettet i 2020, og nytt innhold publiseres nå jevnlig. Redaksjonsrådet skal sikre faglig kvalitet, bidra med innholdsproduksjon og sikre gjennomføring og fremdrift.

Søknadene på områdene melk, kjøtt, egg og korn er behandlet av markedsregulatorerne i tråd med retningslinjene. De gir støtte til søknaden på sine respektive områder. Animalia anbefaler og styret i Nortura tar til orientering forslag til anvendelse av midler fra fondet for

fjørfekjøtt.

Landbruksdirektoratet foreslår at Stiftelsen Norsk Mat for 2022 blir tildelt 2 500 000 kroner fra omsetningsavgiftens midler til forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk. Samme fordelingsnøkkel som for 2021 legges til grunn, jf. Omsetningsrådets vedtak i møtet 22.06.2018 sak 058/18.

Foreløpig

Saksnr.: 101/21	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Melk - Budsjett Tines administrasjonsgodtgjørelse 2022	Saksnr.: 21/68137-2

Beskrivelse

Tine SA søker om en budsjetttramme for kostnadene ved å administrere markedsreguleringen for melk i 2022 på 9 060 580 kroner, noe som er en reduksjon på 0,8 prosent sammenlignet med budsjettet for 2021. Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-3.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine SA datert 22. oktober 2021.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjett for Tine SAs administrasjon av markedsreguleringen i melkesektoren i 2022 godkjennes, og inntil 9 060 580 kroner kan belastes fondet for omsetningsavgift på melk.

Melk - Budsjett Tines administrasjonsgodtgjørelse 2022

I brev av 22. oktober 2021 søker Tine SA (Tine) om budsjettramme for administrasjon av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter i 2022. Budsjettforslaget er på 9 060 580 kroner i 2022.

Tines budsjettforslag for administrasjonsgodtgjørelse på melk i 2022 vises i tabellen under. Her vises også vedtatt budsjett for 2021 og regnskapet for 2020.

Budsjettforslag Tines administrasjonsgodtgjørelse for 2022, samt budsjett for 2021 og regnskap 2020, i kroner

Kostnader	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Endring*	Endring* prosent
<i>Totale kostnader</i>					
Personal	5 422 980	5 435 920	5 397 840	-38 080	-0,7
Drift	2 403 918	2 473 520	2 392 740	-80 780	-3,3
Styret	619 410	645 560	650 000	4 440	0,7
Reiser	20 000	25 000	50 000	25 000	100,0
Revisjon	259 130	250 000	270 000	20 000	8,0
Prognosearbeid, drift	300 000	300 000	300 000	-	0,0
Prognosearbeid, utvikling					
Sum	9 025 438	9 130 000	9 060 580	-69 420	-0,8
<i>Nøkkeltall</i>					
Antall årsverk	5,7	5,6	5,4	-0,2	-3,6
Personalkostnader per årsverk	951 400	970 700	999 600	28 900	3,0
Driftskostnader per årsverk	421 740	441 700	443 100	1 400	0,3
Totale kostnader per årsverk	1 583 410	1 630 357	1 677 885	47 528	2,9
* Endring i forhold til budsjett 2021					

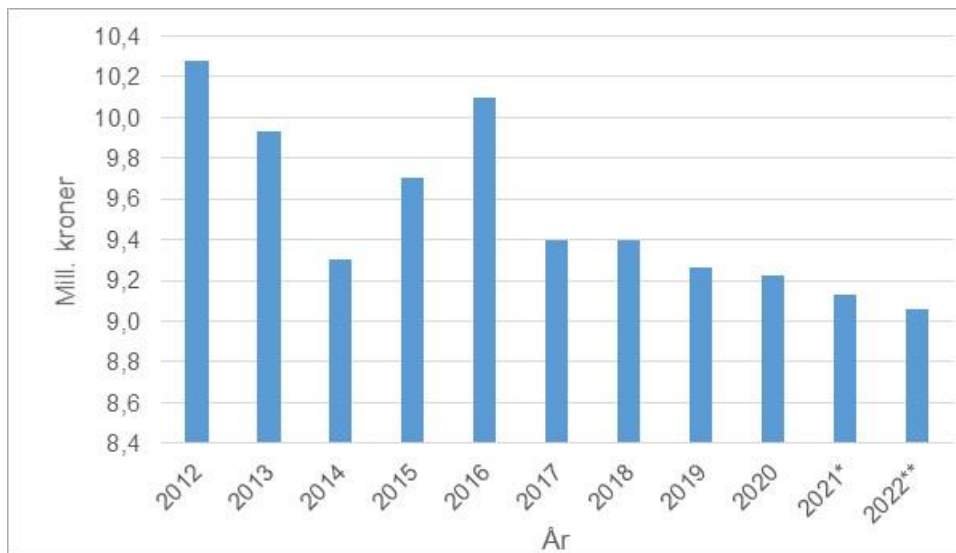
Generelt om budsjettforslaget

Forslaget til budsjett for administrasjonsgodtgjørelse for melk i 2022 baserer seg på:

- Antall årsverk ved hovedkontoret og ved Tine-anlegg som er knyttet opp til arbeidet med markedsregulering
- Gjennomsnittlige årsverkskostnader til lønn basert på regnskapstall for 2020, justert for kostnadsutvikling i 2021 og 2022
- Gjennomsnittlige driftskostnader per årsverk er justert for kostnadsutvikling i 2021 og 2022

I tillegg kommer forventede kostnader ved konsernstyrets arbeid med markedsregulering, reiser knyttet til markedsreguleringsoppgavene, revisjon og prognosearbeid som gjelder melkeleveransene.

Figuren under viser utviklingen i administrasjonsgodtgjørelsen for melk fra 2012–2022.

* Budsjetttall for 2021

**Tines forslag 2022

Personalkostnader

Tine forventer at arbeidet med gjennomføringen av markedsreguleringen i stor grad vil foregå som tidligere. De anslår likevel en reduksjon på 0,2 årsverk i håndteringen av storhusholdnings- og industrimarkedet.

Tine har lagt til grunn en personalkostnad på 999 600 kroner per årsverk, noe som er en økning på 3,0 prosent, eller 28 900 kroner sammenlignet med budsjettet for 2021. Ifølge *Konjunkturtendensene* publisert 3. september 2021 av Statistisk sentralbyrå (SSB) forventer SSB en lønnsutvikling på 3,1 prosent i 2021 og 3,1 prosent i 2022.

Samlede personalkostnader er i budsjettet forventet å bli 5 397 840 kroner i 2022, noe som er en reduksjon på 38 080 kroner, eller 0,7 prosent sammenlignet med budsjettet for 2021.

Driftskostnader

Tine forventer en reduksjon i de totale driftskostnadene på 80 780 kroner, eller 3,3 prosent sammenlignet med budsjettet for inneværende år. Per årsverk er det budsjettet med 443 100 kroner, som er en økning på 1 400 kroner, eller 0,3 prosent sammenlignet med budsjettet for 2021. Sammenlignet med regnskapstall for 2020, er det en økning på 5,1 prosent i driftskostnader per årsverk.

Styret

Tine legger til grunn at 10 prosent av styret sitt arbeid er knyttet til saker som angår markedsreguleringen. Dette er samme prosentandel som i inneværende år. Tine legger til grunn en kostnadsutvikling på nivå med 2021, og budsjetterer med at styrets arbeid vil koste 650 000 kroner i 2022, noe som gir en økning på 0,7 prosent.

Reiser

Tine foreslår et budsjett på 50 000 kroner til reiseaktivitet i 2022. Budsjettposten dobles sammenlignet med budsjett for 2021. Reisekostnadene har vært redusert i både 2020 og 2021 på grunn av flere nettbaserte møter og redusert reisevirksomhet som følge av covid-19-pandemien. Til sammenligning var reisekostnadene i 2019 på 100 000 kroner.

Prognosetjenester

Tine utfører selv arbeidet med melkeprognoser for kumelk og geitemelk. Det er fagmiljøet som arbeider med Husdyrkontrollen og Storfedatabasen som utfører dette arbeidet. For 2022 er det lagt til grunn 300 000 kroner, som er tilsvarende budsjett for inneværende år.

Revisjon

Tine forventer at oppgavene i 2022 vil være omtrent i samme omfang som i 2020 og 2021 og forventer at kostnadene vil kunne øke med den generelle kostnadsutviklingen. Ut fra dette budsjetterer Tine med 270 000 kroner til revisjon i 2022. Til sammenligning var kostnadene på 259 130 kroner i 2020 og budsjettert til 250 000 kroner i 2021. Det er en økning på 8,0 prosent sammenlignet med inneværende år.

Landbruksdirektoratets vurdering

Forslaget til administrasjonsbudsjett for 2022 er på totalt 9 060 580 kroner. Dette er 0,8 prosent lavere enn budsjettet for 2021. For 2022 foreslår Tine økning i budsjettpostene reiser, revisjon og styret, mens postene personal og drift reduseres sammenlignet med budsjettet for 2021. Budsjettposten prognosearbeid er uendret.

Landbruksdirektoratet registrerer at det i budsjettet er en reduksjon i antall årsverk på 0,2. Tine har lagt til grunn en lønnsvekst på 2,0 prosent i 2021 og 3,0 prosent i 2022. Statistisk sentralbyrå forventer en lønnsvekst på 3,1 prosent i 2021 og 3,1 prosent i 2022. Landbruksdirektoratet har ingen kommentarer til dette.

Landbruksdirektoratet registrerer også at driftskostnader per årsverk øker med 0,3 prosent sammenlignet med budsjettet for 2021, og er derfor på nivå med 2021. De totale driftskostnadene reduseres med 3,3 prosent i forhold til budsjett for 2021.

Landbruksdirektoratet har gjennomgått forslag til budsjett og vurdert det til å være i tråd med forutsetningene for administrasjonsgodtgjørelse i melkesektoren. Budsjettforslaget er i samsvar med den gjennomgangen Landbruksdirektoratet hadde med markedsregulatoren høsten 2011 om kostnadselementene i administrasjonsgodtgjørelsen, se sak 62/11 behandlet av OR i møte 13. desember 2011.

Landbruksdirektoratet anbefaler at budsjettet godkjennes.

Saksnr.: 102/21	Sektor: Kjøtt og egg	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Kjøtt og egg - Budsjett Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2022	Saksnr.: 21/68514-2

Beskrivelse

Nortura søker om administrasjonsgodtgjørelse for 2022 på 22 660 837 kroner, fordelt med 17 619 518 kroner for kjøtt og 5 041 319 kroner for egg.

Landbruksdirektoratets anbefaling til godtgjørelse er i tråd med innstillingen for egg. For kjøtt er den delvis i tråd med søknaden, da Landbruksdirektoratet mener at enkelte av kostnadselementer ikke dekkes av bestemmelsene for administrasjonsgodtgjørelse, men er faglige tiltak og derfor bør omsøkes som det.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-2 og § 3-3.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura datert 4. november 2022

Møtebehandling

Hans Thorn Wittussen mente at midlene til prosjektet «disruptive gener» burde inngå i budsjettrammen. Leder Bjørg Tørresdal viste til at sekretariatet i innstillingen anbefaler at det framlegges en søknad om midler for faglige tiltak for dette prosjektet, og foreslo at behandlingen av dette tiltaket utsettes i påvente av en egen søknad.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Norturas forslag til budsjett for administrasjon av markedsreguleringen i kjøttsektoren for 2022 godkjennes med fratrekk for midler til prosjekt om disruptive gener, og inntil 16 819 518 kroner kan anvendes av fondet for omsetningsavgift for kjøtt.
2. Norturas forslag til budsjett for administrasjon av markedsreguleringen i eggsektoren for 2022 godkjennes og inntil 5 041 319 kroner for egg.

Kjøtt og egg - Budsjett Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2022

Nortura har i brev datert 4. november 2021 oversendt forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelsen for 2022. Budsjettforslaget har en ramme på 22 660 837 kroner, hvorav 17 619 518 kroner for markedsregulering av kjøtt og 5 041 319 kroner for markedsregulering av egg.

Forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelsen for kjøtt i 2022, sammenstilt med regnskap for 2020 og budsjett for 2021

KJØTT	2020	2021	2022	Endring ¹⁾	Endring i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Lønn	9 005 655	9 919 215	9 628 988	-290 227	-2,9
Drift	5 157 022	4 902 766	6 062 047	1 159 281	23,6
Styret	1 125 171	1 203 984	1 237 553	33 569	2,8
Reiser	67 330	131 217	204 429	73 212	55,8
Revisjon	143 500	141 000	136 500	-4 500	-3,2
Andre kostnader	350 000	350 000	350 000	-	-
Sum	15 848 678	16 648 182	17 619 517	971 335	5,8
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2021					
NØKKELTALL					
KJØTT	2020	2021	2022	Endring ¹⁾	Endring i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Antall årsverk	8,7	9,2	9,2	-	-
Lønnskostn. per årsverk	1 039 794	1 003 298	1 051 085	47 787	4,8
Driftskostn. per årsverk	680 323	734 523	872 233	137 710	18,7
Totalt kostn. per årsverk	90 096	1 737 821	1 923 318	185 497	10,7
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2021					

Forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelsen for egg i 2022, sammenstilt med regnskap for 2020 og budsjett for 2021

EGG	2020	2021	2021	Endring ¹⁾	Endring i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Lønn	3 147 932	3 084 977	3 183 422	98 445	3,2
Drift	1 248 652	1 183 802	1 329 754	145 952	12,3
Styret	281 293	300 996	309 388	8 392	2,8
Reiser	46 211	109 382	119 254	9 872	9,0
Revisjon	102 000	96 000	99 500	3 500	3,6
Sum	4 826 088	4 775 157	5 041 318	266 161	5,6
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2021					
NØKKELTALL					
EGG	2020	2021	2022	Endring ¹⁾	Endring i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Antall årsverk	3,3	3,3	3,3	-	-
Lønnskostn. per årsverk	960 028	940 829	970 852	30 023	3,2
Driftskostn. per årsverk	511 789	515 456	566 605	51 149	9,9
Totalt kostn. per årsverk	1 471 817	1 456 285	1 537 456	81 171	5,6
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2021					

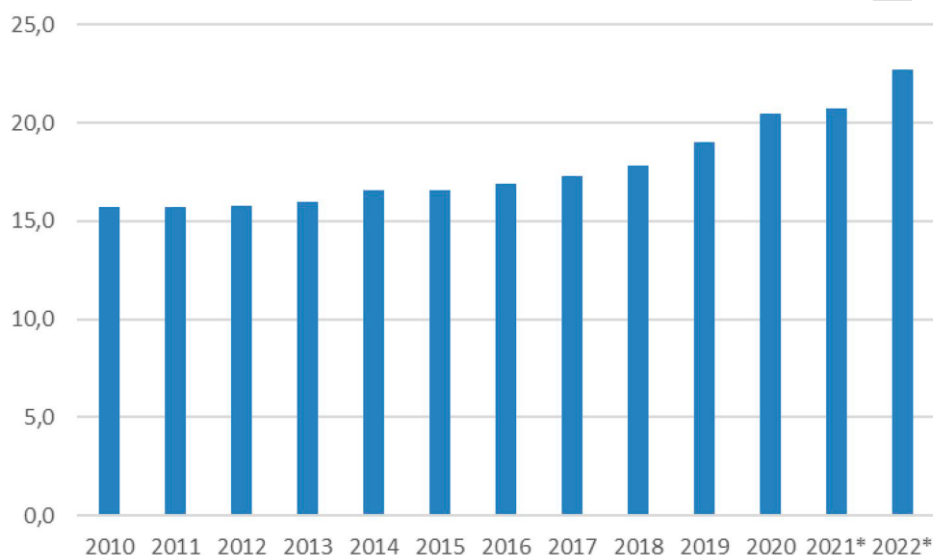
For kjøtt er budsjettforslaget en økning på 10,7 prosent. For egg er budsjettforslaget en økning på 5,6 prosent. I begge tilfeller er kommer hoveddelen av økningen på posten «drift».

Generelt om søknaden

Nortura SA baserer forslag for administrasjonsgodtgjøring for 2021 for kjøtt og egg på samme opplegg som for de siste årene med et samlet oppsett for kjøtt og egg. Beregningene bygger i stor grad på felles forutsetninger. Fellesavdelinger som totalmarked, regnskap, lønning, sentralbord, personal og konserndirektør har oppgaver både for kjøtt og egg. Kostnader fra disse avdelingene fordeles på de fondene for kjøtt og egg. Oppgaver ved andre avdelinger er spesifikke for enten kjøtt eller egg.

Det har vært effektivisering av arbeidet med markedsreguleringen. Det har bakgrunn i endrede arbeidsmetoder, fusjon og personalendringer. Fra 2006 til 2022 er antall årsverk for å gjennomføre markedsregulering redusert fra 17,0 til 12,4.

Nortura gir følgende framstilling av utvikling i administrasjonskostnader, mill. kroner:

Avdelinger med oppgaver for både kjøtt og egg

Totalmarked for kjøtt og egg

Avdelingen har 9,1 årsverk. 8,2 årsverk (90 prosent) av årsverkene er til markedsregulering, hvorav 0,8 årsverk (10 prosent) er knyttet til egg og 7,4 årsverk (90 prosent) er knyttet til kjøtt.

Totalmarked vil i 2022 styrke arbeidet med oppfølging og utvikling av kvalitet på fryst vare på reguleringslager og styrke prognosearbeidet. Antallet årsverk i Totalmarked vil derfor videreføres på samme nivå som nå.

I likhet med tidligere år er det lagt inn i budsjettet kjøp av 2 årsverk fra Animalia til råvarekontroll og fysisk oppfølging av reguleringslagrene, samt forsøks- og kalkyleskjæring knyttet forhold til de pris- og råvarespesifikasjonsoppgaver som tilfaller markedsregulatorrollen.

Driftskostnader på Totalmarked øker fra 2021, og den store kostnadsveksten er knyttet opp i gjennomføringen av flere prosjekter. Blant nye prosjekter er et pilotprosjekt om disruptive gener i storfepopulasjonen som søkes fullfinansiert med 800 000 kroner over omsetningsavgiften. Dette prosjektet har som mål å få på plass en gentest som tas ved slaktning som avslører bruk av uønsket genetik for økt tilvekst (dobbel muskulatur). Det skal

også gjennomføres et prosjekt for å se på forskjellige praksiser for innfrysning av storfe med mål om økt kvalitet med et budsjett på 150 000 kroner. Arbeidet med forbedring av langtidsprognoser skal styrkes, og det er budsjettet med 150 000 kroner til utviklingsarbeidet. Videre er det igangsatt et prosjekt for å se på mulighetene for å beregne utbytte av nedskjært storfe, lam og gris med mål å unngå å øke behovet for nedskjæringsforsøk. Budsjetttrammen er 200 000 kroner. Det er også lagt inn i budsjettet en ramme på inntil 300 000 kroner dersom det oppstår et behov for utredning.

Arbeidet med markedsreguleringen på avdelingen er beregnet til 8,2 årsverk og tilsvarende kostnader beregnet til 15 023 629 kroner i 2022, mot kr 13 248 518 i 2021.

Regnskapsavdelingen

For regnskapsavdelingen er kostnadene fordelt på grunnlag av bilagsmengde for de ulike avdelinger. Andelen knyttet til markedsregulering er i budsjettet for 2022 beregnet til 1,4 årsverk, og kostnadene er 1 512 935 kroner (+4,8 prosent fra 2021). Antall årsverk ble i 2020 økt med 0,2 ved overføring av oppgaver med markedsregulering av kjøtt fra Totalmarked, og med det øker andelen for kjøtt til 55 prosent av kostnadene på regnskapsavdelingen.

For egg er mye av rapportering for markedsreguleringen knyttet til regnskapsavdelingen, mens det for kjøtt er organisert i Totalmarked. 45 prosent av kostnadene på regnskapsavdelingen er ført på egg.

Internservice

I budsjettet har vi samlet funksjoner fra lønningskontor, personalavdeling, sentralbord, intern post, rekvisita og kantine. På hver av disse avdelingene utgjør arbeidet med markedsreguleringen en svært liten andel, og det er rasjonelt å se disse administrative enhetene i sammenheng. Det er beregnet at andelen knyttet til markedsregulering utgjør 0,3 årsverk. Samlede kostnader for regulering i enheten er 486 041 kroner (+4,1 prosent fra 2021).

Konserndirektør / direktør for bransje og marked

Ansvar for markedsreguleringen ligger hos konserndirektør med ansvar for forretningsområdet Råvare og medlem / Visekonsernsjef. Samtidig ble det i 2016 gjennomført en omorganisering ved ansettelse av en direktør felles for Totalmarked, Animalia og Opplysningskontoret for egg og kjøtt. Fra 2017 er det for administrasjonsgodtgjørelsen dekket 1/4 årsverk for direktør og 0,1 årsverk for konserndirektør. Samlet representerte denne endringen en innsparing.

Med budsjettet for 2022 vil vi søke om 805 962 kroner (+3 prosent fra 2021) for konserndirektør og direktør bransje og marked.

Styret

I budsjett har andelen markedsregulering siden 2008 vært beregnet til å utgjøre 30 prosent av arbeidet i styret i Nortura SA. I 2011 ble andelen bekreftet ved vurdering av Landbruksdirektoratet. Nortura foreslår at styrets arbeid med markedsregulering videreføres på 30 prosent for 2020.

Kostnadene med styret uten årsmøte og reiser er 5 156 473 kroner inkludert fraværsgodtgjørelse. 30 prosent av dette utgjør 1 546 942 kroner (+2,7 prosent) og er en del av markedsreguleringen.

Kostnadene for internservice, konserndirektør og styret er fordelt 20 / 80 mellom egg og kjøtt.

Avdelinger med oppgaver for bare kjøtt

Ingris

Tilbakemelding fra produsentene gjennom Ingris Web er et viktig punkt for å kvalitetssikre prognosen. For å sikre rask tilbakemelding fra produsent er det nødvendig å premiere oppslutning. Kostnaden har vært 350 000 kroner siden 2017. Nortura søker om 350 000 kroner, også for 2022.

Plan Nortura

Planavdelingen i Nortura har i mange år hatt ansvar for den praktiske gjennomføringen av forsyningsplikten for kjøtt. Arbeidet skjer i nært samarbeid med Totalmarked, og forsyningen baseres på ukentlig beregnet dekningsgrad. Arbeidet utgjør 0,5 årsverk med kostnad 508 481 kroner (0 prosent endring fra 2021).

Avdelinger med oppgaver bare for egg

For egg er arbeidet med konkrete tiltak innen markedsreguleringen delt på noe flere avdelinger enn for kjøtt.

Divisjon drift – avdeling egg

Avdelingen har ansvar for egghåndteringen i Nortura. Arbeidet knytter seg til mottak av egg til og forsyning av egg fra Nortura. Fra 2016 og videre i 2020 er stillinger med markedsregulering for egg flyttet og samordnet både fra avdelingene vareforsyning og eggproduktfabrikk, og det gir en effektivisering av logistikkvirksomheten for egg og eggproduktvirksomhet. Det er beregnet at 0,8 årsverk på avdelingen er knyttet til markedsreguleringen. Kostnadene beregnes til 1 003 414 kroner (+1,45 prosent fra 2021).

Nortura Eggprodukter

Eggproduktfabrikken er sterkt involvert i markedsreguleringen av egg, og har oppgaver knyttet til markedsreguleringen på 0,2 årsverk. Det inkluderer skillevirksomheten, mottak av overskuddsegg fra uavhengige eggpakkerier samt oppfølging av lagring. På grunn av samordning av logistikkfunksjonen for egg total ble antall årsverk for markedsregulering på eggproduktfabrikken nedjustert. Kostnadene beregnes til 305 101 kroner (+2,6 prosent fra 2021).

Lokalt arbeid

Desentralisering av markedsregulering egg gir oppgaver på eggpakkeriene. Administrasjonsgodtgjøringen inkluderer lokalt arbeid med håndtering av egg samt rapportering satt til 0,7 årsverk. Levering av egg på forsyningsplikten er en del av arbeidet Nortura sine eggpakkerier, og er inkludert i markedsreguleringen av egg. Kostnadene beregnes til 882 331 kroner (+1,7 prosent fra 2021).

Tabellene nedenfor oppsummerer budsjettforslaget fordelt på kjøtt og egg.

	Årsverk	Tot. egg og kjøtt	Andel kjøtt, %	Kostnader kjøtt	Andel egg, %	Kostnader egg
Totalmarked	8,2	15 023 629	90	13 521 266	10	1 502 363
Regnskapsavdelingen	1,4	1 512 935	55	832 114	45	680 821
Internservice	0,3	486 041	80	388 833	20	97 208
Konserndirektør og direktør bransje og marked	0,35	805 962	80	644 770	20	161 192
Styret		1 546 942	80	1 237 554	20	309 388
Ingris Web		350 000	100	350 000	-	-
Vareforsyning	0,5	508 481	100	508 481	0	-
Div. drift avd. egg	0,8	1 003 414	-	-	100	1 003 414
Nortura Eggprodukter	0,2	305 101	-	-	100	305 101
Lokalt arbeid	0,7	882 331	-	-	100	882 331
Revisjon		236 000		136 500		99 500
Totalt	12,45	22 660 836		17 619 517		5 041 319

Landbruksdirektoratets vurdering

Norturas budsjettforslag for 2022 er på nesten 22,7 mill. kroner. Dette er en økning sammenlignet med 2021 på rett under 2 mill. kroner. Av økningen på 2 mill. kroner, er 1,7 mill. kroner på markedsreguleringen for kjøtt, og ca. 0,3 mill. kroner på markedsreguleringen for egg.

Det er mindre justeringer i kostnadene knyttet til markedsreguleringen i alle avdelingene i Nortura, med unntak av Totalmarked kjøtt og egg. For Totalmarked er det budsjettet med 15 023 629 kroner i 2022, mot 13 248 518 kroner inneværende år.

Denne økningen skriver Nortura er knyttet opp mot gjennomføringen av flere prosjekter:

- Disruptive gener i storfeproduksjon (genetikk for dobbel musklatur) – 800 000 kroner
- forskjellig praksis for innfrysing av storfe med mål om økt kvalitet – 150 000 kroner
- forbedring av langtidsprognoser – utviklingsarbeid – 150 000 kroner
- mulighetene for å beregne utbytte av nedskjært storfe, lam og gris med mål å unngå å øke behovet for nedskjæringsforsøk – 200 000 kroner.

I tillegg er det lagt inn 300 000 kroner dersom det skal oppstå behov for utredning.

Prosjekt disruptive gener

Landbruksdirektoratet har noen kommentarer til prosjektene som er budsjettet dekt av omsetningsavgiftsmidler. Det vises i denne forbindelse til aktuelle bestemmelser i markedsreguleringsforskriften (utklipp):

§ 3-2. Administrative oppgaver hos markedsregulator

Markedsregulator skal løpende utarbeide pris- og markedsprognoser, vurdere markedsbalansen og foreta prisnoteringer som ved forespørsel skal legges fram for Omsetningsrådet.

Markedsregulator skal foran hvert år foreslå omsetningsavgift på grunnlag av prognoser over kostnader knyttet til behov for avsetningstiltak, til administrative oppgaver hos markedsregulator og Landbruksdirektoratet, til eventuelle andre tiltak godkjent av Omsetningsrådet og under hensyntagen til størrelsen på eksisterende fond

....

§ 3-3. Administrasjonskostnader

Til dekning av kostnader som administrasjon av markedsreguleringen medfører, ytes godtgjørelse som fastsettes årlig av Omsetningsrådet på grunnlag av budsjett fremmet av markedsregulator. Godtgjørelsen godkjennes deretter av Omsetningsrådet på basis av fremlagt regnskap pr. kalenderår

I markedsreguleringsforskriftens § 3-3 framgår det at «kostnader til administrasjon av markedsregulering» som skal dekkes. I første ledd i § 3-2 spesifisert hvilke oppgaver som er administrative: «utarbeide pris- og markedsprognoser, vurdere markedsbalansen og foreta prisnoteringer».

Begrepet «vurdere markedsbalansen» mener Landbruksdirektoratet må inkludere selve

administreringen av avsetningstiltak, forslag til tiltak for å oppnå balanse mellom tilbud og etterspørsel, altså aktiviteter som følger naturlig for å utføre oppdraget som markedsregulator.

Landbruksdirektoratet mener at prosjekter om frysekvalitet, prognosearbeid og skjæreprøsjekt er tiltak som direkte påvirker Norturas arbeid som markedsregulator og som på litt sikt kan medføre redusert behov for markedsregulering.

Prosjektet om disruptive gener ser ikke Landbruksdirektoratet faller inn under administrasjonsgodtgjørelsen. Prosjektet bærer karakter av å være et faglig tiltak. Nortura argumenter at prosjektet først og fremst er rettet mot å etablere systemer som avdekker slakt med disruptive gener fordi man av markedsmessige årsaker ikke ønsker slikt kjøtt i Norge, ref. Belgisk blå. De skriver, på forespørsel, at etablering av systemer som avdekker dette kan bidra til å forhindre at slakt med slik genetikk omsettes i det norske markedet. Dersom det avdekkes slikt kjøtt i markedet mener Nortura det kan føre til fall i salget av norsk storfekjøtt.

Det framgår ikke av budsjettet hvem som skal gjennomføre prosjektet, men det står nevnt i Animalias handlingsplan at de skal lede prosjektet: «Pilotprosjekt: Disruptive gener. Oppdragsprosjekt 2020-2022. Prosjekteier: Totalmarked.

Avl på disruptive genvarianter som gir dobbelmuskulatur er en uønsket metode for å oppnå høyt kjøttinnhold. Disse genvariantene finnes i flere raser og kan importeres. En arbeidsgruppe bestående av TYR, Geno, Animalia, KLF, Nortura, Norges Bonde- og Småbrukarlag og Norges Bondelag har anbefalt at det gjennomføres et pilotprosjekt. Dette ledes Animalia, som skal etablere systemer for å avdekke og kartlegge omfanget av disruptive genvarianter. Det tas sikte på at det utvikles systemer slik at slakteriene kan innføre en lik håndtering av slakt med uønsket genetikk fra 2025. Prosjektkostnadene dekkes av Nortura Totalmarked.»

Landbruksdirektoratet er enig i at prosjektet har en karakter som kan dekkes av omsetningsavgiften. Imidlertid finner Landbruksdirektoratet at koblingene til virkningen på markedet er for indirekte til at det kan kalles en administrativ oppgave.

Landbruksdirektoratet vurderer at det er et prosjekt som kan omfattes av punkt 2-3 i Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet:

2-3. Forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid:

Adgangen til å yte tilskudd til forsøksvirksomhet og forskning er begrenset til prosjekter som tar sikte på å fremme kvalitetsproduksjon, bedre varebehandling eller økt salg og etterspørsel av produktene. Det kan også gis støtte til avlsarbeid.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det framlegges en søknad om midler for faglige tiltak for dette prosjektet.

Avsetning til eventuelle utredninger

Landbruksdirektoratet forstår at det kan oppstå utredningsbehov som ikke kan forutsettes i forveien. Det er en ganske stor sum det bes om, og Landbruksdirektoratet vil derfor påpeke at det er en «inntil» bevilgning. Det bør i regnskapet for 2022 redegjøres særskilt om hvordan denne posten er blitt brukt, dersom den benyttes. I regnskapet som legges fram, må det beskrives hvordan midlene er disponert i henhold til administrering av markedsreguleringen.

Andre poster

Det er på de andre postene justeringer i tråd med generell kostnadsutvikling og lønnsutvikling. Landbruksdirektoratet har ingen kommentarer til dette.

Anbefaling

For markedsregulering på kjøtt anbefaler Landbruksdirektoratet at Norturas forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelse i 2022, med unntak fra prosjektet disruptive gener, dvs. 800 000 kroner, godkjennes.

Landbruksdirektoratet har gjennomgått forslaget til budsjett for egg og vurderer det til å være i tråd med forutsetningene for administrasjonsgodtgjørelse.

Foreløpig

Saksnr.: 103/21	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Korn - Administrasjonsbudsjett markedsregulering korn 2022	Saksnr.: 21/67492-2

Beskrivelse

Felleskjøpet Agri SA (FKA) har lagt fram et budsjett på 6 116 000 kroner for administrasjon av markedsregulering i kornsektoren i 2022. Dette er en reduksjon på 11,3 prosent i forhold til budsjett for 2021. Forslaget er vedtatt av styret i Felleskjøpet Agri 27. oktober 2021.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 3-3.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Felleskjøpet Agri av 27. oktober 2021.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjettet for Felleskjøpet Agris administrasjon av markedsregulering i kornsektoren i 2022 godkjennes, og inntil 6 116 000 kroner kan anvendes av fondet for omsetningsavgift korn.

Korn - Administrasjonsbudsjett markedsregulering korn 2022

I brev av 27. oktober 2021 legger FKA fram budsjettforslag for administrasjon av markedsreguleringen i 2022. Budsjettet er godkjent av styret i FKA 27. oktober 2021.

Budsjettforslaget er på 6 116 000 kroner. Forslaget til budsjett er basert på tidligere års regnskap, inngåtte avtaler om kjøp av tjenester og bokførte kostnader per 30. september 2021. De enkelte kostnadspostene blir kort omtalt under.

Personalkostnader

I beregningen av personalkostnader er det lagt til grunn en lønnsvekst på 3,0 prosent. Oppfølging av informasjon og nettside er fra og med 2022 belastet budsjettet som ordinær lønn og utgjør 20 prosent stilling. Det er videre reduserte kostnader til pensjonsordninger. Totale personalkostnadene er beregnet til 3 446 000 kroner som er en reduksjon på 695 000 kroner tilsvarende 16,8 prosent sammenlignet med 2021-budsjettet.

Det er avsatt 2,8 årsverk til markedsregulering, dette er i praksis uendret fra 2021.

Driftskostnader

I budsjettet for 2022 er det avsatt 1 551 000 kroner til driftskostnader. Dette er en reduksjon på 218 000 kroner, tilsvarende 12,3 prosent i forhold til 2021-budsjettet. Reduksjonen skyldes reduserte kostnader som en synergieffekt av overføringen av markedsreguleringsoppgavene til FKA.

Styret

I budsjettet for 2022 er det avsatt 220 000 kroner til styrearbeid. Dette er en reduksjon på 42 000 kroner, tilsvarende 16,0 prosent, fra 2021-budsjettet. Styrekostnadene påvirkes av styrets geografiske sammensetning, samt at som en konsekvens av koronapandemien vil det bli avholdt flere digitale møter, og dermed en lavere total kostnad for styrearbeidet.

Revisjon

I budsjettet for 2022 er det avsatt 30 000 kroner til revisjon. Dette er en reduksjon på 35 000 kroner, tilsvarende 45,5 prosent i forhold til 2021-budsjettet. Etter en økning i 2020 som hadde sammenheng med skifte av revisor, er dette i tråd med signaler gitt om forventet nivå på revisjonskostnadene.

Reisekostnader

I budsjettet for 2022 er det avsatt 71 000 kroner til dekning av reiseutgifter. Dette er en reduksjon på 67 000 kroner tilsvarende 48,6 prosent i forhold til 2021-budsjettet. Som et resultat av koronapandemien vil digitale møter bli avholdt hyppigere, og dermed lavere reisekostnader.

Kjøp av prognosetjenester

For å kunne utføre oppgaver vedrørende markedsreguleringen er FKA avhengig av å benytte faglig bistand fra NIBIO. Kostnadene til prognosetjenester i 2022-budsjettet er satt til 798 000 kroner, en økning på 271 000 kroner tilsvarende 51,4 prosent i forhold til 2021-budsjettet. Økningen i bruk av prognosetjenester er forårsaket av at det er budsjettert med en kostnad på 260 000 kroner for å analysere vårhvetesorten Mirakel for bruk i matmelindustrien.

	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjettforslag 2022	Endring	Endring prosent
Kostnader					
Personal	3 139 070	4 141 000	3 446 000	-695 000	-16,8
Drift	1 425 756	1 769 000	1 551 000	-218 000	-12,3
Styret	122 973	262 000	220 000	-42 000	-16,0
Reiser	13 512	138 000	71 000	-67 000	-48,6
Prognose tjenester	647 140	527 000	798 000	271 000	51,4
Revisjon	28 221	55 000	30 000	-25 000	-45,5
Andre	-	-	-	-	-
Sum	5 376 672	6 892 000	6 116 000	-776 000	-11,3
Nøkkeltall					
Antall årsverk	2,8	2,8	2,8		
Utgifter personal per årsverk	1 121 096	1 478 929	1 230 714	-248 214	-22,1
Utgifter drift per årsverk	509 199	631 786	553 929	-77 857	-15,3
Totalt per årsverk	1 920 240	2 461 429	2 184 286	-277 143	-14,4

Landbruksdirektoratets vurderinger

Landbruksdirektoratet har gjennomgått forslaget til budsjett og vurdert dette til å være i tråd med forutsetningene for markedsregulators administrasjonsgodtgjørelse. FKAs forslag til budsjett for 2022 viser en reduksjon på 776 000 kroner tilsvarende 11,3 %, sammenlignet med budsjett for 2021. Postene som utgjør størstedelen av kostnadsreduksjonen er personal og drift. Reduksjonen i driftskostnadene er et resultat av at markedsreguleringsoppgavene er flyttet til FKA.

Økningen i prognosetjenester framstår som et viktig grep for å sørge for en bedre fordeling av mathvetekvalitetene.

For 2022 er det i budsjettet lagt til grunn 3,0 prosent lønnsvekst på bakgrunn av prognosene for regnskap for 2021. Statistisk sentralbyrå sine tall viser tilsvarende en gjennomsnittlig forventet årslønnsvekst i 2022 på 3,1 prosent.

Kostnadene til revisjon er som signalisert ved bytte av revisor, tilbake til opprinnelig nivå. Øvrige kostnader har kun mindre justeringer. Antall årsverk er i praksis uendret fra 2021 til 2022, da innleide oppgaver er omgjort til 20 % stilling.

Saksnr.: 104/21	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Melk - Budsjett for kostnadene ved markedsreguleringen i 2022 og forslag til omsetningsavgift for ku- og geitemelk	Saksnr.: 21/69188-2

Beskrivelse

Tine foreslår at omsetningsavgiften på ku- og geitemelk reduseres til 8 øre per liter for 2022. Forslaget er godkjent av konsernstyret i Tine.

Markedsreguleringsbudsjettet for melk viser forventede inntekter, kostnader og størrelsen på fondet som grunnlag for fastsetting av omsetningsavgiften. De totale kostnadene som skal dekkes av omsetningsavgiften er estimert til 187 mill. kroner for regnskapsåret 2022. Tine har prognosert inntektene i 2022 til 161 mill. kroner. Forutsetningene for Tines prognoserte inntekter er forslag til omsetningsavgift for 2022 på 8 øre per liter, forutsatt melkemengde på 1 487 mill. liter kumelk og 18,9 mill. liter geitemelk, samt inntekter fra overproduksjonsavgiften på 40 mill. kroner Dette gir et estimert regnskapsført fond på 62 mill. kroner ved utgangen av 2022.

Kostnadene til avsetningstiltak er estimert til å øke med 5 mill. kroner i 2022, sammenlignet med 2021, samtidig som Tine prognoserer med redusert melkemengde i 2022 på om lag 60 mill. liter melk. Tine forklarer økte reguleringskostnader i 2022 med at reguleringskostnadene ikke bare er en funksjon av årets melkeleveranser, men også foregående års leveranser, eksempelvis lagersituasjonen ved årsskiftet. Tine forklarer videre at ved kommende årsskifte vil store lager påvirke lagerkostnadene spesielt i første halvår 2022. Videre er reguleringskostnadene også en funksjon av melkekurven som Tine ikke forventer endrer seg mye fra 2021 til 2022. Tine forventer også økt salg av skummetmelkpulver til fôr som øker kostnadene i 2022. I tillegg forventer Tine økte renter i 2022.

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Tine SA datert 3. november 2021.

Møtebehandling

Protokollen for denne saken frigis ved møteslutt.
Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på ku- og geitemelk fastsettes til 8 øre per liter fra 1. januar 2022.

Melk - Budsjett for kostnadene ved markedsreguleringen i 2022 og forslag til omsetningsavgift for ku- og geitemelk

Markedsregulator foreslår nivået på omsetningsavgiften og avgiften fastsettes forskuddsvis.

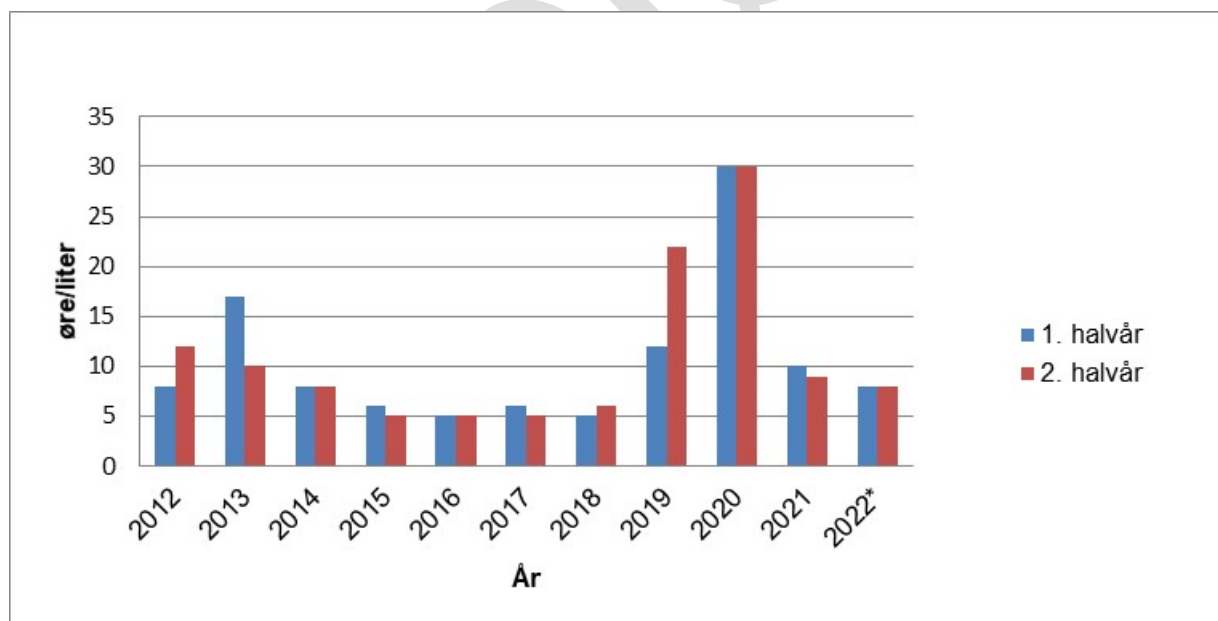
Grunnlaget for å fastsette satsen for omsetningsavgift på melk tar utgangspunkt i forventede inntekter, kostnader og endringer i fondets størrelse. Det er en nær sammenheng mellom forventede melkeleveranser året gjennom og inntektene til fondet for omsetningsavgift på melk. Inntekter er innkrevd omsetningsavgift, overproduksjonsavgift og eventuelt kvotesalg samt renteinntekter fra fondet. Kostnader er markedsreguleringstiltak, Tine SAs (Tines) administrasjonsgodtgjørelse, faglige tiltak, opplysningsvirksomhet, administrering av kvoteordningen og Omsetningsrådet i Landbruksdirektoratet, samt eventuelle kostnader til statlig oppkjøp av melkekvoter.

Tine har i brev av 3. november 2021 foreslått budsjett for markedsreguleringen av melk i 2022 og sats for omsetningsavgift på ku- og geitemelk. Tines forslag til omsetningsavgift fra 1. januar 2022 er 8 øre per liter. Dette er en reduksjon på 1 øre per liter fra 2. halvår 2021. Saken er behandlet av Tines konsernstyre.

Utviklingen i omsetningsavgiften på melk

Figuren viser utviklingen i omsetningsavgiften på melk fra 2012–2021, med forslag til omsetningsavgift for 2022.

Omsetningsavgift 2012–2022

* Tines forslag til omsetningsavgift for 2022

Postene – endringer fra revidert budsjett 2021

Tine skriver i brev av 3. november 2021 at de forventer at melkeleveransen i 2022 blir på 1 487 mill. liter kumelk og 18,9 mill. liter geitemelk.

Foreslått budsjett for 2022 er sammenlignet med revidert budsjett 2021, som kommer frem i Tines brev av 3. november 2021.

Det er differanser mellom Tines reviderte budsjett for 2021 av 3. november 2021 og revidert budsjett som ble behandlet i Omsetningsrådet 21. juni 2021, jf. OR-sak 52/21. Totale kostnader til markedsregulering øker med vel 5 mill. kroner sammenlignet med i juni. De største endringer i avsetningstiltakene gjelder for reguleringstransport, hvor kostnadene øker med 10 mill. kroner og reguleringslagring, hvor kostnadene øker med 4 mill. kroner. I tillegg øker spesialmarkeder med 1 mill. kroner. Samtidig reduseres kostnadene til skummetmelkpulver til fôr med 6 mill. kroner og kostnadene til geitemelk til fôr reduseres med 4 mill. kroner. Det er benyttet avrundinger i tallene.

På inntektssiden er det ingen endringer i Tines reviderte budsjett 2021 av 3. november sammenlignet med ORs reviderte budsjett av 21. juni.

Den videre omtale av Tines budsjetterte kostnader og inntekter er, som tidligere, med utgangspunkt i at budsjettet følger regnskapsåret, og gjenspeiler dermed ikke likviditeten i fondet per 31.12.2021.

Kostnader

Markedsregulering

I brev fra Tine 3. november informerer de om at reguleringslagrene av ost, pulver og smør per september er på et normalt nivå ut fra vanlig sesongvariasjon. I starten av året er det brukt melk for å bygge opp lagrene av ost, mens det siste halvåret har vært produksjon av skummetmelkpulver og smør for å sikre etterspørsel av smør.

Overføringstransport av reguleringsmelk: Tine forventer i prognosen av 3. november at kostnadene til reguleringstransport av melk i 2021 blir på 30 mill. kroner. Kostnadene varierer med mengde melk som overføres til regulering og kjørte kilometer. Tine forventer at driftskostnadene med transport vil øke kommende år. For 2022 har Tine lagt til grunn et budsjett på 26 mill. kroner.

Reguleringslagring: Kostnadene til reguleringslagring vil variere avhengig av endringer i satser og størrelsen på lageret. Tine legger til grunn økt rentenivå og økning i lager ved inngangen til 2022, samt normale sesongvariasjoner. Tine budsjetterer ut fra dette med 27 mill. kroner til reguleringslagring i 2022, som er 3 mill. kroner høyere enn Tines prognose for 2021 av 3. november.

Overføringstransport av reguleringsprodukter: Tine forventer at det i 2022 blir behov for overføring av reguleringsprodukter mellom lager, tilsvarende en kostnad på 4 mill. kroner. Dette er på nivå med budsjett 2021 for dette tiltaket.

Salg av pulver til fôr: Tine forventer et overskudd av skummetmelkpulver i 2022. Med bakgrunn i prognoser fra fôrindustrien har Tine budsjettert med et salg av 900 tonn skummetmelkpulver til fôr. Dette gir et budsjett på 15 mill. kroner i 2022, som er en økning på 5 mill. kroner fra prognose per 3. november for 2021.

Spesialmarkeder: Satsene for prisnedskrivning av ost og naturell yoghurt er vedtatt og er på samme nivå som i 2021. Tine prognoserer ut fra innmeldte prognoser til Landbruksdirektoratet, jf. sak 74/21 behandlet av OR 14. september i år, og budsjetterer med 8 mill. kroner.

Geitemelk til fôr: Tine legger til grunn et salg av geitemelk til fôr på 1 200 000 liter i 2022, noe som innebærer en kostnad på 7 mill. kroner. I prognose av 3. november forventer Tine at det brukes 7 mill. kroner til prisnedskrivning av geitemelk til fôr i 2021, slik at prognosen for

2022 er på om lag samme nivå som for 2021.

Skolemelk: Satsene for prisnedskrivning av melk solgt til skoler og barnehager er uendret fra forrige skoleår. Tine informerer om at hittil i år viser salget en økning på 13,5 prosent. Den store økningen skyldes i all vesentlig grad Covid 19-pandemien, som førte til en stor reduksjon i 2020. Tine forventer en normalisering i 2022 og budsjetterer med ca. 11 mill. liter og en gjennomsnittlig tilskuddssats på 0,60 kroner per liter. Tine forventer ut fra dette at kostnaden til skolemelk i 2022 blir på 7 mill. kroner, som er på samme nivå som prognosen for 2021.

Pristap/prisgevinst: Tine legger til grunn en normal prisøkning for produkter på lager og budsjetterer med 14 mill. kroner i prisgevinst i 2022. Dette er på samme nivå som prognosen for 2021.

Kapasitetsgodtgjørelse: Tine budsjetterer med 40 mill. kroner i kompensasjon for reguleringskapasitet for 2022. Dette er på samme nivå som prognosen for 2021.

Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet

Faglige tiltak: Tine budsjetterer med 11,965 mill. kroner til faglige tiltak i 2022. Støtten fordeles til avlsarbeid i Geno og Norsk Sau og Geit (NSG) med henholdsvis 6,5 mill. kroner og 1,5 mill. kroner. I tillegg foreslås det at 450 000 kroner går til å dekke kostnader til KOORIMP og 3,515 mill. kroner til Helsetjenesten for storfe. Se egen innstilling i dagens møte om fordelingen innenfor faglige tiltak.

Matmerk: I Tines budsjettforslag ligger det også inne støtte til Matmerks generiske markedsføring av økologisk mat samt prosjektet «Nyt Norge». Kostnadene for disse tiltakene er henholdsvis budsjettet med 0,85 mill. kroner og 2,4 mill. kroner i 2022. Se egne innstillinger om disse sakene i dagens møte.

Opplysningsvirksomhet: Tine søker om et budsjett for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS (OFM) på 25 mill. kroner i 2022. Dette er på om lag samme nivå som i budsjettet for 2021. For mer om budsjettet til OFM, se egen sak i dagens møte.

Administrasjon

Administrasjonskostnader hos Tine som markedsregulator: Det er budsjettet med 9,1 mill. kroner i 2022, som er noe lavere enn budsjett for 2021. Se egen sak i dagens møte om budsjett for administrasjonsgodtgjørelse.

Administrasjon av kvoteordningen i Landbruksdirektoratet: Kostnadene øker på grunn av generell pris- og lønnsvekst. Kostnadene til selve administreringen av kvoteordningen er budsjettet til 11,5 mill. kroner, 0,1 mill. kroner mer enn i 2021. Se sak 56/21 behandlet av OR i møte 21. juni.

Administrasjon av Omsetningsrådet i Landbruksdirektoratet: Budsjettet for administreringen av Omsetningsrådet i 2021 er på 4,2 mill. kroner. Se sak 55/21 behandlet av OR i møte 21. juni.

Kvoteordningen

Statlig oppkjøp av kvoter: Tine budsjetterer med om lag 1,8 mill. kroner til statlig oppkjøp av kvoter i 2022.

De totale kostnadene som skal dekkes over omsetningsavgiften i 2021 blir ut fra Tines forslag

187 mill. kroner. Tine opplyser pr. 3. november at estimatet for 2021 er på 192 mill. kroner.

Inntekter

Inngående balanse: Tine har budsjettert med at regnskapsført melkefond skal være på 88 mill. kroner per. 01.01.2022. I dette ligger en prognosert overproduksjonsavgift på 20 mill. kroner for 2021.

Overproduksjonsavgift: Tine forventer en overproduksjonsavgift i 2022 på 40 mill. kroner, som er 20 mill. kroner høyere enn budsjett for 2021.

Renter: Tine forutsetter at renteinntektene i fondet blir 1 mill. kroner i 2022.

Omsetningsavgift: Tine foreslår en omsetningsavgift på 8 øre per liter. Med forutsetninger om leveranser av 1 487 mill. liter kumelk og 18,9 mill. liter geitemelk, budsjetterer Tine med en inntekt fra omsetningsavgiften på 120 mill. kroner i 2022. I e-post av 3. november 2021 som fulgte brevet fra Tine med budsjett for markedsreguleringen og forslag til omsetningsavgift for ku- og geitemelk for 2022, skriver Tine at industrien i etterkant av innstillingen til Tines styre har meldt om et samlet behov på ca. 1 470 mill. liter. Tine informerer videre om en reduksjon på 17 mill. liter, gitt en sats for omsetningsavgift på 8 øre per liter, vil redusere inntektene til fondet med 1,4 mill. kroner. Videre skriver de at denne reduksjonen i inntekter ikke vil ha innvirkning på forslaget fra styret.

Utgående balanse: Tines budsjett vil gi et regnskapsført fond på 62 mill. kroner utgangen av 2022, noe som er en reduksjon på 26 mill. kroner fra 2021.

Landbruksdirektoratets vurdering

Tine forventer at melkeleveransen i 2022 blir på 1 487 mill. liter kumelk og 18,9 mill. liter geitemelk. Til sammenlikning er november-prognosen for 2021 1 528 mill. liter kumelk og 18,9 mill. liter geitemelk. Denne prognosen forutsetter videre at melkeleveransen i 2022 blir på 1 467 mill. liter kumelk og 19,1 mill. liter geitemelk. I prinsippet kan en i en situasjon med redusert melkebehov, forvente reduserte kostnader til markedsregulering. Men i budsjettet for 2022 øker reguleringskostnadene med 5 mill. kroner. Tine forklarer dette i e-post av 22. november 2021 med at reguleringskostnadene ikke bare er en funksjon av årets melkeleveranser, men også foregående år, eksempelvis lagersituasjonen ved årsskiftet. Tine forklarer videre at ved kommende årsskifte vil store lager påvirke lagerkostnadene spesielt i første halvår. I tillegg er reguleringskostnadene også en funksjon av melkekurven, som Tine ikke forventer endrer seg mye fra 2021 til 2022. Tine forventer også økt salg av skummetmelkpulver til fôr som øker kostnadene i 2022. I tillegg forventer Tine økte renter i 2022.

Tine har lagt til grunn en overproduksjonsavgift på 40 mill. kroner i 2022. Dette er et høyt nivå sammenlignet med inntektene fra overproduksjonsavgiften i budsjett 2021 og regnskap 2020. I 2020 var inntektene fra overproduksjonsavgiften på 26,5 mill. kroner, mens budsjett for 2021 er på 20 mill. kroner. I 2019 var imidlertid overproduksjonsavgiften på 57 mill. kroner, mens den i 2018 var på 28 mill. kroner. Variasjonen i inntektene fra overproduksjonsavgiften er dermed stor. I år med høyt forholdstall er inntektene fra overproduksjonsavgiften gjerne lavere enn i år hvor forholdstallet er lavt. Forholdstallet for 2022 er i skrivende stund ikke fastsatt men Tines forslag per november 2021 er et forholdstall på 0,98. Inneværende år er forholdstallet 1,07. Det er dermed sannsynlig at inntektene fra overproduksjonsavgiften blir høyere i 2022 enn i 2021. Landbruksdirektoratet vurderer likevel at det er en risiko for at inntektene fra overproduksjonsavgiften i 2022 kan bli lavere enn 40 mill. kroner, og eventuell reduksjon i inntekter vil påvirke likviditeten i

negativ retning.

Kostnader til oppkjøp av melkekvote er for 2022 budsjettert med 1,8 mill. kroner. Landbruksdirektoratet har ingen kommentarer til dette.

Tine har budsjettert kostnader til avsetningstiltak inkludert prisnedskrivning til skolemelk til 121 mill. kroner i 2022, noe som er 5 mill. kroner høyere siste prognose for 2021. Landbruksdirektoratet har registrert Tines forklaring på økte reguleringskostnader i 2022 og har ingen kommentarer til dette.

Landbruksdirektoratet registrerer at Tines forslag til omsetningsavgift for 2022 og prognosert melketilførsel på 1487 mill. liter kumelk og 18,9 mill. liter geitemelk medfører inntekter fra omsetningsavgiften på 120 mill. kroner i 2022. Til sammen budsjetterer Tine med inntekter til fondet for melk på 161 mill. kroner, mens kostnadene er budsjettert til 187 mill. kroner. Dette vil gi et regnskapsført fond ved utgangen av 2022 på 62 mill. kroner. Med informasjon fra e-posten av 3. november hvor redusert melkebehov i 2022 antydes å bli 17 mill. liter lavere enn det Tine har lagt til grunn i forslaget blir fondet i underkant av 61 mill. kroner ved utgangen av 2022.

I møte i Omsetningsrådet 20. oktober 2015 (sak 69/15) gjorde rådet en vurdering av prinsipper for fastsetting av omsetningsavgift, herunder størrelse på de ulike fondene. Konklusjonen når det gjelder fondet for melk var at dette fondet bør være på ca. 50 mill. kroner eller 3–4 måneders forbruk. Et regnskapsført fond på i størrelsesorden 60 mill. kroner ved utgangen av 2022 ansees dermed som tilstrekkelig. Likevel er det grunn til å påpeke at likviditeten i fondet ved utgangen av 2022 vil være dårligere enn regnskapsført fond skulle tilsi, siden inntektene fra overproduksjonsavgiften først innbetales i januar 2023.

Landbruksdirektoratet viser til at det vil kunne være usikkerhet knyttet til bl.a. om behovet for melk i 2022 blir som forutsatt i prognosen. Landbruksdirektoratet forutsetter at Tine følger nøye med på utviklingen i inntekter og kostnader gjennom året og kommer tilbake til Omsetningsrådet med forslag til endringer av omsetningsavgiften dersom de mener det er grunnlag for dette, f.eks. i forbindelse med behandlingen av revidert budsjett 2022 i juni.

Tabellen under oppsummerer Tines budsjettforslag for 2022, sammenlignet med revidert budsjett for 2021 av 3. november 2021 og regnskapene for 2019 og 2020. Mindre avvik kan forekomme da det er benyttet desimalavrundinger i utregningen.

Forslag til budsjett 2022, i 1000 kroner

Melk	Beh. OR	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Tines reviderte budsjett 2021	Forslag budsjett 2022
Fond 1.1		24 731	116 847	111 238	88 000
Omsetningsavgift		248 563	456 223	148 000	120 000
Overprod. avgift		57 046	26 451	20 000	40 000
Renter		299	731	1 000	1 000
Ekstraord. Inntekter (Statlige midler til oppkjøp av kvoter)			174 928		
Sum inntekter		305 908	658 333	169 000	161 000
Markedsregulering		124 519	100 006	116 000	121 000
Faglige tiltak	06.12.2021	12 150	12 150	12 126	11 965
Opplysning	06.12.2021	21 196	24 487	24 400	25 000
Fagsystem melk	06.12.2021	2 916	21 953	12 100	
Administrasjon	06.12.2021	9 247	9 025	9 130	9 000
Renter	06.12.2021				
Adm. Kvoteordning	06.12.2021	10 847	11 140	11 440	11 000
Adm. Omsetningsrådet	06.12.2021	3 852	3 779	3 310	4 000
KSL Matmerk - Nyt Norge	06.12.2021	2 040	2 016	2 040	2 000
KSL Matmerk - Økologisk	06.12.2021	839	850	850	1 000
Fin. av oppkjøp av kvote, klageordning med mer		26 225	478 537	100	1 800
Tap på krav		1			
Sum utgifter		213 792	663 943	191 496	186 765
Fond melkekvote per 1.1.2021					
Fondsending		92 117	5 610	-22 496	-25 765
Fond 31.12		116 847	111 238	88 742	62 235
Omsetningsavgift 1. halvår, øre/liter		12	30	10	8
Omsetningsavgift 2. halvår, øre/liter		22	30	9	8

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag på en omsetningsavgift på ku- og geitemelk på 8 øre per liter fra 1. januar 2022.

Saksnr.: 105/21	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift 2022	Saksnr.: 21/67333-2

Beskrivelse

Nortura har fremmet forslag til satser for omsetningsavgift på kjøtt og egg, samt maksimalsatser for omsetningsavgift på kjøtt for 2022. Forslaget er godkjent av konsernstyret i Nortura. Styret i Animalia har fremmet forslag til satser for omsetningsavgift på kylling og kalkun.

Nortura forutsetter at purke og råne vil inngå i markedsreguleringen etter omlegging til volummodell for svin, se egen sak. De har derfor foreslått én felles sats for kjøtt av svin.

Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslagene.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura datert 25. oktober 2021

Brev fra Animalia datert 12. november 2021

Møtebehandling

Protokollen for denne saken frigis ved møteslutt.

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på egg og fjørfekjøtt fra og med 01.01.2022 fastsettes til:

Egg kr 0,80 per kg

Kjøtt av kylling kr 0,28 per kg

Kjøtt av kalkun kr 0,28 per kg

2. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på kjøtt av storfe fastsettes til kr 2,50 per kg fra og med 1. januar 2022.
3. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen

for omsetningsavgiften på kjøtt av sau og lam fastsettes til kr 2,50 per kg fra og med 1. januar 2022.

4. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på kjøtt av svin fastsettes til kr 1,50 per kg fra og med 1. januar 2022.
5. Under forutsetning av at Landbruks- og matdepartementet fastsetter maksimalsatser som anbefalt i punkt 2–4, fastsettes satsene for omsetningsavgift for kjøtt for 2022 som følger:

For kjøtt av storfe:

Fra 01.01.2022	kr 0,50 per kg
Fra 28.02.2022	kr 1,30 per kg
Fra 28.03.2022	kr 0,30 per kg
Fra 03.10.2022	kr 1,80 per kg
Fra 14.11.2022	kr 0,60 per kg

For kjøtt av svin:

Fra 01.01.2022	kr 0,70 per kg
----------------	----------------

For kjøtt av lam:

Fra 01.01.2022	kr 1,60 per kg
Fra 01.08.2022	kr 0,60 per kg
Fra 12.09.2022	kr 1,60 per kg

For kjøtt av sau:

Fra 01.01.2022	kr 1,60 per kg
----------------	----------------

For kjøtt av svin gjelder satsen også for purke og råne.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift 2022

Nortura har i brev av 25. oktober 2021 foreslått satser for omsetningsavgift for kjøtt og egg, samt maksimalsatser for omsetningsavgift på kjøtt for 2022. Konsernstyret i Nortura behandlet saken i møte 18. oktober 2021 og fattet vedtak som fremlagt. Animalia har i brev av 12. november 2021 fremmet forslag til satser for omsetningsavgift på kylling og kalkun. Animalias styre behandlet saken i møte 11. oktober 2021.

Nortura forutsetter at purke og råne vil inngå i markedsreguleringen etter omlegging til volummodell for svin i årets jordbruksavtale, se egen sak. De har derfor foreslått én felles sats for kjøtt av svin.

Markedsbildet 2021, basert på septemberprognosen

Nortura skriver at prognosen for resten av 2021 viser et marked som fortsatt er preget av koronapandemien med redusert grensehandel og redusert reiseaktivitet utenlands.

Egg

Prognosen viser et overskudd på 100 tonn, etter uttak av egg gjennom førtidsslakting. Korrigert for førtidsslaktingen er tilførslene prognosert å bli om lag uendret i 2021. Samlet salg til dagligvare og industri forventes å øke med en prosent fra 2020.

Sau/lam

Prognosen for lam viser en underdekning på 900 tonn for 2021 sett under ett. Lagre ved inngangen til året har sammen med kvoteimport dekket opp underdekningen hittil i år. Prognosen forutsetter brukbart salg også i årets sesong, men det prognoseres som vanlig et overskudd i høst som fryses inn og vil være tilgjengelig for bransjen i 2022. Tilførslene i høst prognoseres å bli om lag uendret fra 2020.

Ved inngangen til 2021 var det 1 880 tonn lam på reguleringslager. Midt i februar var alt solgt ut.

Gris

Prognosen tilsier et underskudd på 10 000 tonn i 2021, etter at importkvotene på fersk og noe frossen gris er tatt inn. Underskuddet ut over importkvotene dekkes opp av import til nedsatt toll.

Slaktegrisvektene hittil i år er 3 kg høyere enn i samme periode i 2020, og det forventes at de holder seg på samme nivå i resten av 2021. Økte slaktevekter gjør at tilførslene i tonn forventes å øke med om lag 2 prosent fra 2020, selv om antall griser til slakt prognoseres å gå litt ned. Salget av gris ventes å øke med fem prosent i 2021 sammenlignet med 2020, mens produksjonen forventes å øke med to prosent.

Det har ikke vært gris på reguleringslager siden oktober 2020.

Storfe

Med redusert grensehandel og lite utenlandsreiser også i 2021, ventes det innenlandske salget av storfe å øke fra et svært godt salg i 2020. Økningen i salget av helt slakt sammenlignet med 2019 prognoseres til syv prosent. Sammenlignet med 2020 prognoseres økningen i salg til to prosent. Det ventes i 2021 en underdekning på om lag 11 000 tonn, etter at importkvotene er forutsatt tatt inn.

Lager – kjøtt:

Ved inngangen til uke 43 var det 441 tonn lam på reguleringslager. Det budsjetteres med noe mer innfrysing av lam utover høsten.

Det legges opp til å ta ut PGE i 2. halvår 2021 på lam, storfe, gris og egg.

Markedsbildet 2022, basert på septemberprognosen

Prognosen fra september bygger på videreføring av gjennomsnittlige engrospriser for 2. halvår 2021.

Egg

Prognosen for 2022 viser et overskudd på 1 400 tonn egg. Tilførslene er prognosert å øke med ca. 2,5 prosent, og salget er forutsatt å øke med ytterligere 0,5 prosent i 2022.

Storfe

Det prognoseres en underdekning på 1 200 tonn storfe. Produksjonen ventes å øke med tre prosent. Salget av helsslakt, forutsatt normalisering i samfunnet, prognoseres til å gå tilbake med om lag syv prosent sammenlignet med 2021.

Sau/lam

Det er prognosert et overskudd på om lag 900 tonn totalt for lam og sau i 2022, inkludert import fra Island. I tillegg vil det være lam på reguleringslager ved inngangen til året.

Gris

Prognosen viser et overskudd på 2 200 tonn gris i 2022. Tilførslene prognoseres å være uendret, mens salget prognoseres ned ni prosent sammenlignet med 2021.

Lager – kjøtt:

Det budsjetteres med reguleringslager av lam gjennom hele året, med unntak av sommermånedene. Uttak fra lageret gjennom første halvår gir synkende volum frem mot sommeren, før det igjen blir innfrysing i sesong. Det budsjetteres med innfrysing av storfe i slaktesesongen. For gris budsjetteres det med noe innfrysing i 1. og 2. tertial.

Behov for midler og forslag til omsetningsavgift

Egg

For 2021 er det budsjettert med ca. 32,0 mill. kroner til markedsregulering. I løpet av 2021 har reguleringskostnadene blitt lavere enn budsjettert på grunn av bedre markedsbalanse og dermed mindre behov for førtidsslakting. Fondet for omsetningsavgift økes med ca. 2,0 mill. kroner i løpet av 2021.

Ved inngangen til 2022 estimeres fondet for omsetningsavgiften til ca. 37,3 mill. kroner. Nortura har søkt Omsetningsrådet om førtidsslakting, som ble vedtatt i Omsetningsrådets møte 4. november 2021, jf. sak 82/21. Dette kan innebære en kostnad på opp mot 15 mill. kroner. Store kostnader til markedsregulering medfører behov for å øke omsetningsavgiften på egg. Med en omsetningsavgift på kr 0,80 per kg egg reduseres fondet til 33,2 mill. kroner i løpet av 2022. Budsjettet vurderes å ha tilstrekkelig sikkerhet, og fondet kommer på nivå vedtatt av styret.

Budsjettforslag reguleringskostnader egg 2022 sammenlignet med prognose for 2021 og regnskap fra tidligere år

Reguleringskostnader, egg	2018	2019	2020	2021	2022
	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Prognose (kr)	Budsjettforslag (kr)
Pristap/gevinst	52 000	68 000	- 237 000		
Supplering, lagring	787 000	1 150 000	1 863 000	2 000 000	2 000 000
Spesialmarkeder	1 709 000	1 652 000	1 003 000	2 000 000	2 000 000
Førtidsslaktning	6 587 000	6 190 000	6 467 000	5 000 000	15 000 000
Priskompensasjon	19 047 000	16 574 000	17 261 000	18 000 000	18 000 000
Adm.	4 413 000	4 628 000	4 780 000	4 800 000	4 800 000
Korrigerings, rente	82 000		80 000		
Overskuddsegg til før			11 553 000		
Billiglevering av egg (vildedighet)			257 000		
Sum avsetnings tiltak	32 677 000	30 262 000	43 027 000	31 800 000	41 800 000

Samlet budsjettforslag markedsregulering egg 2022 sammenlignet med prognose for 2021 og regnskap for tidligere år

Markedsregulering egg, samlet	2018	2019	2020	2021	2022
	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Prognose (kr)	Budsjettforslag (kr)
Avsetnings tiltak	32 677 000	30 262 000	43 027 000	31 800 000	41 800 000
Faglige tiltak	4 185 000	4 319 000	4 264 000	4 276 000	4 276 000
-Ekstrabevilgning				700 000	700 000
-Forsøkshus		1 477 000	1 477 000	1 477 000	1 477 000
OEK	12 800 000	12 800 000	12 785 000	11 890 000	12 700 000
Adm. Omsetn.Råd	3 548 000	3 409 000	3 352 000	3 300 000	3 300 000
Økologisk	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Nyt Norge	240 000	240 000	237 000	240 000	240 000
Totalt behov egg	53 551 000	52 607 000	65 242 000	53 783 000	64 593 000

Oversikt over fondet for egg sammenlignet med budsjettforslaget for 2022, prognose for 2021 og regnskap for tidligere år

Fondet for egg	2018	2019	2020	2021	2022
	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Prognose (kr)	Budsjettforslag (kr)
Fond 01.01	43 730 000	37 544 000	40 740 000	35 114 000	37 276 000
Inngang	46 970 000	54 740 000	59 083 000	55 545 000	60 080 000
Renter	395 000	1 060 000	533 000	400 000	400 000
Sum	91 095 000	93 344 000	100 356 000	91 059 000	97 756 000
Forbruk	53 551 000	52 607 000	65 242 000	53 783 000	64 593 000
Fond 31.12	37 544 000	40 737 000	35 114 000	37 276 000	33 163 000
Endring	-6 186 000	3 193 000	- 5 623 000	2 162 000	-4 113 000

Tallene i tabellene er avrundet til hele tusen. Det er mindre avvik mellom postene i Norturas søknad og regnskapstallene i ORs årsregnskap (<1 prosent), men utgående fond er likt.

Kjøtt (storfe, svin, sau og lam)

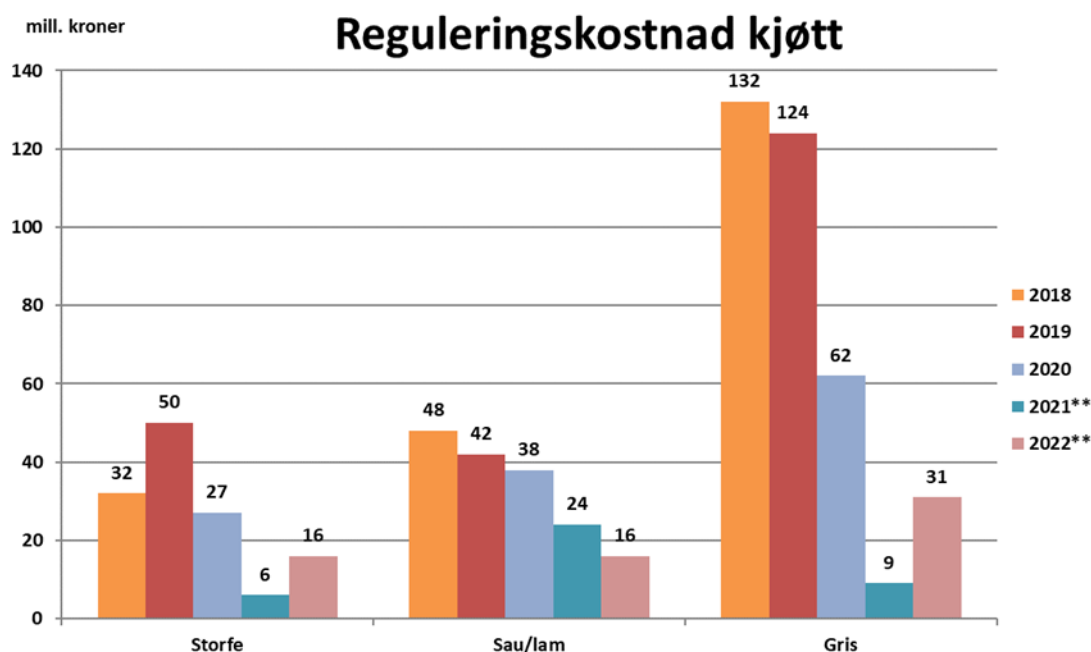
Fondets størrelse ved inngangen til 2022 er beregnet å være på om lag 284,0 mill. kroner. Fondstørrelsen er da godt over ønsket nivå, som er 250 mill. kroner (Omsetningsrådets møte 20. oktober 2015, sak 69/15). Med bakgrunn i prognose er reguleringskostnadene i 2022 beregnet til 63,0 mill. kroner. Det er om lag 25,0 mill. kroner mer enn i 2021. Det forventes høyere kostnader for gris og storfe sammenlignet med 2021. Det skyldes at det budsjetteres med innfrysing av begge dyreslag i 2022, mens det ikke budsjetteres med innfrysing i 2021.

For sau/lam forventes det reduserte reguleringskostnader i 2022 sammenlignet med 2021. Det skyldes i hovedsak mindre bruk av frysefradrag.

Reguleringskostnader kjøtt – prognose for 2021 og budsjett for 2022

	Prognose 2021 (kr)	Budsjett 2022 (kr)
Innfrysing/svinn	3 000 000	18 000 000
Lagerkostnader	2 000 000	8 000 000
Frakter	3 000 000	8 000 000
Frysefradrag	17 000 000	12 000 000
Adm./pallehold	16 000 000	17 000 000
Prisgevinst	- 3 000 000	
Totalt	38 000 000	63 000 000

Kostnadene på 63,0 mill. kroner i 2022 fordeler seg med anslagsvis 16,0 mill. kroner på storfe, 16,0 mill. kroner på sau/lam og 31,0 mill. kroner på gris. Figuren under viser utviklingen i reguleringskostnader fra 2018 med estimert kostnad for 2021 og prognose for 2022.

** 2021 er estimat og 2022 er prognose

Kostnader til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for kjøtt fra firbeinte, på til sammen 145 mill. kroner, inkluderer midler til Nyt Norge og økologisk landbruk i regi av Stiftelsen Norsk Mat, og er hentet fra budsjettene til OEK og Animalia.

Utvikling av fondet for kjøtt fra 2018. Tallene for 2021 er prognose, mens tallene for 2022 er Norturas budsjettforslag.

		Regnskap			Prognose	Budsjett
		2018	2019	2020	2021	2022
Fond 01.01.		251 760 000	274 568 000	311 404 000	293 797 000	284 000 000
Omsetningsavgift		359 054 000	382 474 000	241 008 000	166 630 000	177 000 000
Renteinntang fondet		4 558 000	5 798 000	3 818 000	1 500 000	2 000 000
Annet		7 660 000		5 507 000		
Sum inntekter		371 272 000	388 272 000	250 333 000	168 130 000	179 000 000
Administrasjon org.	Eget vedtak	12 580 000	13 497 000	15 367 000	16 000 000	17 000 000
Markedsregulering		198 849 000	201 241 000	112 264 000	22 000 000	46 000 000
Faglig tiltak/opplysning	Eget vedtak	133 325 000	133 430 000	136 980 000	137 000 000	145 000 000
Sekretariatet (adm)	Eget vedtak	3 710 000	3 268 000	3 329 000	3 300 000	3 300 000
Annet						
Sum utgifter		348 464 000	351 436 000	267 940 000	178 300 000	211 300 000
Fondsendring		22 808 000	36 836 000	-17 607 000	-10 170 000	-32 300 000
Fond 31.12.		274 568 000	311 404 000	293 797 000	283 627 000	251 700 000
Tallene i tabellen er avrundet til hele tusen						

Forslaget gir en utgående reserve på om lag 251,7 mill. kroner i 2022. Det betyr at fondet blir redusert med om lag 32,3 mill. kroner i løpet av 2022. Fondsreserven ved utgangen av 2022 vil med disse forutsetningene være på det anbefalte nivå på fondet vedtatt i Omsetningsrådets møte 20. oktober 2015, sak 69/15.

Fjørfekjøtt (kylling og kalkun)

I henhold til avtale mellom Nortura og KLF skal styret i Animalia fremme forslag til omsetningsavgift på fjørfekjøtt direkte til Omsetningsrådet. For disse sektorene er det fra 2007 ikke lenger markedsregulering, og omsetningsavgiften skal kun dekke kostnadene ved faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, samt administrasjon.

Budsjetttrammer 2022 foreslått av Animalias styre og Bransjestyret

	Beløp (kr)
OEK	15 500 000
Animalia	9 420 000
Sum	24 920 000
Matmerk, økologisk	175 000
Matmerk, Nyt Norge	498 750
OR administrasjon *	1 032 000
Forsøkshus fjørfe	2 216 000
Sum kostnader	28 841 750
*Anslag basert på budsjett 2021	

I tabellen over er det ikke tatt hensyn til en budsjettpost på 0,7 mill. kroner som tidligere er satt av i tilfelle fugleinfluenza eller annen akutt sykdom. I tillegg er det kalkulert en renteinngang til fondet på 100 000 kroner.

I inneværende års budsjett ble produksjonen av fjørfekjøtt anslått til 109 000 tonn kylling og kalkun, men nå ser det ut til at produksjonen vil ende på ca. 116 000 tonn. Animalia skriver at det er betydelig usikkerhet knyttet til utviklingen fremover, men de anslår at produksjonen i 2022 vil reduseres med 4-5 prosent for kylling og øke marginalt for kalkun. Dersom produksjonen blir på 111 500 tonn, en reduksjon på 4,1 prosent fra 2021, blir kostnadene ved faglige tiltak og opplysningsvirksomhet inkludert aktivitet utført av Stiftelsen Norsk Mat, Fjørforsk og kostnader til Omsetningsrådet med sekretariat 25,9 øre per kg i 2022. For 2021 ble tilsvarende beregning anslått til 25,0 øre per kg.

Omsetningsavgiften i 2021 er 28 øre per kg. Med denne satsen var forventningen at størrelsen på fondet skulle øke med ca. 2,4 mill. kroner, fra 15,6 mill. kroner ved inngangen av 2021 til 18,0 mill. kroner ved utgangen av året. Det er da forutsatt at et beløp på 700 000 kroner til faglig tiltak beredskap, til bruk ved f.eks. utbrudd av fugleinfluenza, blir benyttet. Disse kostnadene ser ikke ut til å påløpe i 2021. Dersom produksjonskvantumet for året blir som anslått nå på 116 000 tonn, vil fondet størrelse ved utgangen av 2021 bli på vel 20 mill. kroner, som er ca. 4,5 mill. kroner høyere enn ved inngangen av året.

Ut ifra prognosen vil 1 øre per kg i omsetningsavgift utgjøre 1,1 mill. kroner.

I 2010 hadde daværende Bransjestyret en grundig diskusjon der en konkluderte med at viktige føringer for omsetningsavgiftsnivået er å stabilisere nivået på fondet og holde avgiften rimelig stabil.

Med de foreliggende forslag til budsjetter for fag- og opplysningstiltak inkludert investeringen i Fjørforsk, midler til faglige tiltak beredskap samt Omsetningsrådet med sekretariat blir budsjetterte kostnader totalt 29,5 mill. kroner. Med det anslåtte produksjonskvantumet for kylling og kalkun vil kostnadene i 2022 tilsvare 26,5 øre per kg. Med uendret sats for omsetningsavgiften på 28 øre per kg vil innbetalingen til fondet bli ca. 31,2 mill. kroner og fondet økes med 1,8 mill. kroner i 2022. Fondet vil da komme opp i ca. 22,0 mill. kroner inkludert renteinntektene.

Endringer i budsjettet og usikkerhet knyttet til produksjonskvantumet i 2022 vil ha direkte virkning på utviklingen av fondet. En reduksjon med f.eks. tre prosent i produksjon vil gi 0,94 mill. kroner i redusert innbetaling fra omsetningsavgiften.

Omsetningsrådet vedtok i 2015, jf. sak 69/15, at anbefalt nivå for fjørefondet er 20 mill. kroner. De siste årene har fondet vært betydelig lavere, og helt nede i 12 mill. kroner. Dette er gjort ved å holde avgiften uendret på et så lavt nivå at fondet er redusert, av hensyn til den anstrengte økonomien som har vært i fjørefproduksjonen.

Animalia har erfart at forbruk og produksjonskvantum svinger fort, og at det er betydelig ressursbehov til de felles fag- og opplysningstjenestene. De mener det er gode argumenter for å synliggjøre dette overfor næringen. En fondsstørrelse på dagens nivå er ikke veldig stor for å kunne gi en viss buffer mot uforutsette hendelser, samt legge til rette for at avgiften kan holdes på et stabilt nivå fremover. Styret i Animalias vurdering er at fondet minst bør være på dagens nivå. Det knyttes usikkerhet til markedsutviklingen. Forbrukernes fokus på blant annet dyrevelferd og mattrygghet kan medføre betydelige endringer.

Ut fra en samlet vurdering foreslår styret i Animalia å holde omsetningsavgiften uendret på 28 øre per kg. Med de gitte forutsetningene vil fondet da øke med 1,8 mill. kroner i 2022, til ca. 22 mill. kroner ved utgangen av året.

Markedsregulators forslag til satser for omsetningsavgiften

Prognosen for 2021 gir et fond ved inngangen til 2022 på om lag 37,3 mill. kroner for egg og 284,0 mill. kroner for kjøtt.

Nortura foreslår å beholde maksimalsatsene for kjøtt av storfe og kjøtt av svin, på henholdsvis kr 2,50 per kg og kr 1,50 per kg. For sau og lam foreslås en reduksjon på 0,50 kroner fra kr 3,00 per kg i 2021 til kr 2,50 per kg i 2022.

Norturas forslag til omsetningsavgifter i 2022, inkludert maksimalsatser i kr per kg. Forslag til satser for kylling og kalkun er fremmet av Animalia.

	Maks sats	01.01.2022	28.02.2022	28.03.2022	01.08.2022	12.09.2022	03.10.2022	14.11.2022
Egg		0,80						
Kylling		0,28						
Kalkun		0,28						
Storfe	2,50	0,50	1,30	0,30			1,80	0,60
Lam	2,50	1,60			0,60	1,60		
Sau	2,50	1,60						
Svin*	1,50	0,70						

* Etter overgang til volummodell for svin har Nortura foreslått én sats for svin, da de forutsetter at purke og råne er inkludert i markedsreguleringen.

Forslaget fra Nortura gir et utgående fond i 2022 på om lag 33,2 mill. kroner for egg og om lag 251,7 mill. kroner for kjøtt.

Omsetningsavgiften på kjøtt har et felles fond, men satsene for omsetningsavgiften settes individuelt ut fra behovet for midler for å dekke kostnader knyttet til det enkelte dyreslaget. Målet er at hvert dyreslag skal bære sine kostnader. Reguleringskostnadene baserer seg på prognosen, og dersom markedssituasjonen endrer seg gjennom året kan kostnadene bli høyere eller lavere enn budsjettert og det kan oppstå et avvik mellom avgiften som er betalt inn for et dyreslag og det faktiske forbruket. Dette tas det hensyn til ved fastsetting av satsene. Forslaget til satser for 2022 innebærer en økning i sats for gris på kr 0,20 per kg, en økning på kr 0,10 per kg i gjennomsnitt for storfe og reduksjon i sats for sau og lam på kr 0,20 per kg. Nortura mener at forslaget til satser for kjøtt gir god balanse for alle dyreslag i forhold til andel av kostnadene, når en ser det over flere år.

De foreslåtte satsene for storfe og lam, med variasjon gjennom året, er begrunnet i ønsket om å styre mest mulig av slaktingen til underskuddsperioder. I satsene for storfe er det i tillegg lagt inn avgiftsøkning i forbindelse med telledatoer 1. mars og 1. oktober, for å motvirke ubalanse i markedet ved at mange venter med å slakte til etter disse datoene. For sau foreslås det å la satsen være uendret gjennom året.

Trekkrettighet

I juni 2017 godkjente Omsetningsrådet at Nortura kan inngå avtale med en bank om etablering av trekkrettighet innenfor en ramme på 150 mill. kroner.

Nortura reforhandlet sine låneavtaler våren 2021, og trekkrettigheten ble da vurdert. På grunn av pandemien ble det ansett som lite sannsynlig at det skulle være behov for trekkrettigheten på kort sikt, og den ble derfor opphevet i andre kvartal. Fra og med andre halvår ble det etablert en trekkrettighet på 50 mill. kroner gjeldende for ett år. Det legges opp til ny vurdering av trekkrettighetens størrelse i konsernstyremøte i mai 2022, i forbindelse med vurdering av satser for andre halvår.

Landbruksdirektoratets vurdering

Egg

Den foreslåtte satsen på kr 0,80 per kg egg medfører at fondet i 2022 reduseres med ca. 4,1 mill. kroner til 33,2 mill. kroner. I 2021 antas det at fondet økes med 2,2 mill. kroner. I sak 69/15 i Omsetningsrådets møte 20. oktober 2015 ble det vedtatt at anbefalt nivå for eggfondet er 30,0 mill. kroner.

Reguleringskostnadene har blitt lavere enn budsjettert i 2021, og dette medfører at fondet øker noe. Det er da lagt til grunn et uttak av ca. 500 tonn egg ved frivillig førtidsslakting. Det antas at fondet vil ende på ca. 37,3 mill. kroner ved utgangen av året. Selv om omsetningsavgiften økes med kr 0,10 per kg fra andre halvår 2021 til 2022, er det forventet at fondet reduseres med ca. 4,1 mill. kroner i løpet av 2022. Bakgrunnen er at det er budsjettert med ca. 10,0 mill. kroner mer i avsetningstiltak i 2022 enn i 2021.

Ekstrabevilgning på 700 000 kroner til mulig sykdomsbekjempelse har ikke blitt brukt de siste årene. Det siste året har det imidlertid vært påvist høypatogen fugleinfluenza på villfugl i Norge, og i november 2021 er det påvist i fjørfebesetninger i Rogaland. Landbruksdirektoratet mener at beløpet kan stå i budsjettet uten at det er med i vurderingen av størrelsen på omsetningsavgiften. Det må likevel være penger på fondet for at det skal kunne utbetales penger til aktiviteter.

Landbruksdirektoratet innstiller på markedsregulators forslag til sats for egg på kr 0,80 per kg egg og viser for øvrig til at det hvert år gjøres en halvårsvurdering av behovet for endring av avgiften i Omsetningsrådets møte i juni. I særlige situasjoner er det også mulighet for å endre avgiften på andre tidspunkt enn fra 1. januar og 1. juli.

Kjøtt

Norturas forslag for omsetningsavgift på kjøtt gjennom 2022 og budsjettforslag innebærer at fondet ved utgangen av året vil ligge på ca. 251,7 mill. kroner. Dette gir en reduksjon av fondet på ca. 32,3 mill. kroner fra 2021. I 2021 antas det at fondet reduseres med ca. 10,2 mill. kroner. I sak 69/15 i Omsetningsrådets møte 20. oktober 2015 ble det vedtatt at anbefalt nivå for kjøttfondet er 250,0 mill. kroner.

For 2021 er det budsjettert med 137 mill. kroner til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. I Omsetningsrådets møte 16. april 2021, sak 32/21, vedtok rådet overføring av midler til faglige tiltak fra 2020 til 2021, på ca. 1,0 mill. kroner. Disse kostnadene er ikke lagt inn i budsjettoversikten. Kostnadene til Omsetningsrådets administrasjonskostnader er også noe høyere enn budsjettert, da fordelingsnøkkelen er endret fra 2021 til 2022 på grunn av bortfall av omsetningsavgift på pelsskinn, jf. sak 55/21 i Omsetningsrådets møte 21. juni 2021. Dette vil medføre ca. 3,7 mill. kroner i administrasjonskostnader som tillegges kjøttfondet, som er 0,4 mill. kroner høyere enn i budsjettforslaget. Korrigert for disse kostnadene vil imidlertid fondet fortsatt være på anbefalt nivå.

For purke og råne er det i 2021 en egen sats som kun dekker kostnader knyttet til opplysning og faglige tiltak, samt administrasjon. For 2022 har Nortura foreslått en felles sats for kjøtt av svin, da de forutsetter at purke og råne inngår i markedsreguleringen etter omleggingen til volummodell for svin i årets jordbruksavtale. Purke og råne i markedsreguleringen behandles i egen sak.

Forslaget til satser innebærer at satsen for storfe og lam varierer gjennom året, fordi Nortura ønsker å styre mest mulig slakting til underskuddsperioder. Nortura opplyser at de forventer høyere reguleringskostnader for gris og storfe sammenlignet med 2021. Bakgrunnen for dette er innfrysing på reguleringslager for begge dyreslag i 2022, mens det ikke er budsjettert for dette i 2021. For sau og lam forventes det reduserte kostnader i 2022, i hovedsak på grunn av mindre bruk av frysefradrag.

Landbruksdirektoratet innstiller på markedsregulatorers forslag til satser i 2022 på gris, storfe, sau og lam. Som nevnt over er det også løpende muligheter for revisjon av satsene ved behov.

Maksimalsatser på kjøtt

Maksimalsatsene er foreslått med bakgrunn i forslag om satser for omsetningsavgift. Forslaget innebærer ingen endring for storfe og gris, mens det foreslås en reduksjon på kr 0,50 per kg for sau og lam. Landbruksdirektoratet mener at de foreslåtte maksimalsatsene gir tilstrekkelig rom for eventuelle høyere reguleringskostnader gitt de forutsetningene som ligger.

Trekkrettighet

Nortura reforhandlet trekkrettigheten våren 2021, og på grunn av koronapandemien og lite behov for trekkrettigheten på kort sikt, ble den midlertidig opphevet i andre kvartal. Fra og med andre halvår 2021 ble det etablert en trekkrettighet på 50 mill. kroner gjeldende for ett år. Nortura legger opp til en ny vurdering av trekkrettighetens størrelse i mai 2022.

Kostnadene ved trekkrettigheten er avhengig av hvor stor rammen for trekkrettigheten er. Det er også høyere rentekostnad ved bruk av trekkrettigheten enn midlene fra fondet, og det er derfor et mål å dekke hele lagerverdien av reguleringslageret med midler fra fondet. I spesielle situasjoner kan det likevel være behov for trekkrettigheten. Nortura har vurdert situasjonen til at trekkrettigheten bør beholdes, men at størrelsen reduseres. Reduksjon i størrelsen av trekkrettigheten reduserer kostnadene knyttet til fasiliteten. Samtidig er det usikkerhet knyttet til størrelsen på reguleringslageret fremover, og Landbruksdirektoratet har derfor ingen merknader til Norturas vurdering.

Fjørfekjøtt (kylling og kalkun)

Den foreslåtte uendrede satsen på kr 0,28 per kg medfører at fondet i 2022 etter budsjett vil øke med 1,8 mill. kroner til nærmere 22 mill. kroner. I 2021 er det nå prognosert en økning i fondet på 4,5 mill. kroner til vel 20 mill. kroner. I sak 69/15 i Omsetningsrådets møte 20. oktober 2015 ble det vedtatt at ønsket nivå for fjørfefondet er 20,0 mill. kroner.

I forslaget er det lagt til grunn administrasjonskostnader for Omsetningsrådet på ca. 1,0 mill. kroner. I Omsetningsrådets møte 21. juni 2021, sak 55/21, ble det vedtatt ny fordelingsnøkkel blant sektorene. I saken ble kostnadene fordelt med 4 prosent til fjørfe. I 2021 og tidligere år har fjørfe dekket 7 prosent av disse kostnadene. Dette medfører at kostnadene vil bli noe lavere enn budsjettet. Det kan samtidig påfalle noe høyere kostnader til faglige tiltak i 2021 enn det som var budsjettet ved fastsettelsen av omsetningsavgiften for 2021, på grunn av overføring av midler fra 2020 til 2021, vedtatt i Omsetningsrådets møte 16. april 2021, sak 32/21. Landbruksdirektoratet ser imidlertid ikke at dette bør påvirke satsen.

Ekstrabevilgning på 700 000 kroner til sykdomsbekjempelse har ikke blitt brukt de siste årene. Det siste året har det imidlertid vært påvist høypatogen fugleinfluensa på villfugl i Norge, og i november 2021 er det påvist også i fjørfebesetninger i Rogaland. Landbruksdirektoratet mener at beløpet kan stå i budsjettet uten at det er med i vurderingen av størrelsen på omsetningsavgiften. Det må likevel være penger på fondet for at det skal kunne utbetales penger til aktiviteter.

Siden fjørfesektoren ikke har avsetningstiltak, er utgiftene mer forutsigbare enn for andre sektorer. Foreslått budsjett gir en utgående balanse for 2022 som gjør at fondet er litt over anbefalt nivå på 20,0 mill. kroner. Animalias vurdering er at fondet minst bør være på dagens nivå. Landbruksdirektoratet innstiller på styret i Animalias forslag om å videreføre satsen for fjørfekjøtt på kr 0,28 per kg i 2022.

Konklusjon

Omsetningsavgiftene, med unntak av korn, revideres fast på halvårlig basis.

Landbruksdirektoratet innstiller på forelagt forslag og vurderer det som tilstrekkelig at eventuelle avvik fra budsjett kan tas hensyn til i den halvårlige revisjonen.

Landbruksdirektoratet støtter markedsregulators og styret i Animalias forslag til omsetningsavgift for kjøtt, egg og fjørfekjøtt.

Foreløpig

Saksnr.: 106/21	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Nye og sterkere virkemidler i markedsreguleringen	Saksnr.: 21/71770-1

Beskrivelse

I regjeringsplattformen (Hurdalsplattformen for regjeringen utgått fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet 2021-2022) heter det på side 18:

«Regjeringen vil: Greie ut nye og sterkere verkemiddel for markedsregulering.»

Omsetningsrådets leder ønsker at Omsetningsrådet skal holde et seminar om hvordan rådet kan følge opp dette temaet 18. februar 2022. Det ble bestemt på siste rådsmøte at Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet skulle forberede en sak til møte 6. desember 2021 som bl.a. gjaldt forslag til program. Saken skulle legge til rette for en diskusjon om innholdet i seminaret i februar. Landbruksdirektoratet legger herved frem saken.

Hjemmel

Forutsetninger

Vedlegg

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet ber Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet arrangere et seminar 18. februar 2022 med utgangspunkt i forslag til program. Direktoratet bes i denne forbindelse ta hensyn til innspill i møtet.

Nye og sterkere virkemidler i markedsreguleringen

Innledning

I regjeringsplattformen (Hurdalsplattformen for regjeringen utgått fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet 2021-2025) heter det på side 18:

«Regjeringen vil: Greie ut nye og sterkere verkemiddel for markedsregulering.»

Omsetningsrådets leder ønsker at Omsetningsrådet skal holde et seminar om dette temaet 18. februar 2022. Omsetningsrådet har ikke mottatt noe oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet. Likevel ser rådets leder det som en fordel å starte en diskusjon om temaet, siden Hurdalsplattformens formulering ligger i kjernen for rådets oppgaver.

Det ble bestemt på siste rådsmøte at Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet skulle forberede en sak til møte 6. desember 2021. Det skulle i saken gjøres en kartlegging av status når det gjelder Omsetningsrådets arbeid med temaet. Det skulle videre utarbeides et forslag til program for seminaret. Saken skulle legge til rette for en diskusjon om programmet for seminaret i februar.

Status for rådets arbeid med nye virkemidler i markedsreguleringen

Omsetningsrådet har nylig foretatt en grundig gjennomgang av rådets regelverk og ordninger. I denne forbindelse var også nye virkemidler et tema. Dette har lagt et grunnlag for rådets videre arbeid med nye virkemidler.

Gjennomgangen slo fast at Omsetningsrådet må anses som et forvaltningsorgan med frittstående stilling. Dette gir Omsetningsrådet et stort handlingsrom når det gjelder hvordan de velger å gjennomføre oppgavene knytte til markedsreguleringen, herunder utvikling av nye virkemidler. Gjennomgangen klargjorde også rammene for rådets forvaltning. Forvaltningsloven gjelder for rådets virksomhet, dog slik at det alt vesentlige av rådets virksomhet ikke kan anses som offentlig myndighetsutøvelse, men utøvelse av privat autonomi; dette gjelder særlig relasjonen mellom rådet og markedsregulatorene, og dessuten markedsregulatorenes daglige utøvelse av sine oppgaver. Det ble også fastslått at konkurranseloven ikke gjelder for rådets virksomhet etter omsetningsloven, men at rådet likevel har plikt til å iakttå målet om konkurransenøytralitet.

Omsetningsrådet satte i forbindelse med ovennevnte arbeid ned flere arbeidsgrupper, bl.a. en for melk, og en for kjøtt og egg, som i tillegg til andre oppgaver, hadde som oppgave å vurdere nye markedsreguleringstiltak. Landbruksdirektoratet foreslår at arbeidsgruppene arbeid med nye tiltak, og videre behandling i Omsetningsrådet, kan sammenstilles og presenteres under seminaret, (se det foreslåtte programmet).

Målet med seminaret

Det å finne fram til nye og sterkere virkemidler i markedsreguleringen er utfordrende og påvirket av en rekke rammebetingelser og ordninger i landbrukssektoren. Som sekretariat for Omsetningsrådet foreslår Landbruksdirektoratet at Omsetningsrådet inviteres til et seminar hvor det orienteres om disse, noe som kan gi et felles grunnlag for rådet til videre arbeid.

Forslag til program for seminaret

Ut fra ovenstående foreslås følgende program for seminaret:

Velkommen v/Björg Tørresdal
Bakgrunn, målsetning, m.m.

Om nye og sterkere virkemidler i markedsreguleringen v/LMD (*Ikke avklart*)

Om markedsreguleringen i en ny tid. (*Ikke avklart*)
Reguleringseksporten er faset ut.
Det er en politisk målsetning om å tette inntektsgapet mellom jordbruket og andre grupper i samfunnet og selvforsyningsgraden skal styrkes.
Hvordan kan markedet balanseres fremover?

Historikk og overordnede sammenhenger mellom ordninger og virkemidler som påvirker markedsbalansen v/Landbruksdirektoratet
Danne grunnlag for nærmere omtale av etterfølgende punkter.

Om tollvernet på landbruksvarer v/Landbruksdirektoratet
Formål og begrensninger, WTO, EØS, kvoter, hvordan praktiseres dette i sektorene korn, melk, kjøtt og egg, markedsregulators anmodningsansvar m.m.

Om Jordbruksavtalens innvirkning på markedsbalansen v/Landbruksdirektoratet

Om husdyrkonsesjonsregelverkets innvirkning på markedsbalansen v/
Landbruksdirektoratet

Om prisutjevningsordningens innvirkning på markedsbalansen v/Landbruksdirektoratet

Om kvoteordningen for melk som markedsregulerende virkemiddel v/
Landbruksdirektoratet

Om pris som markedsregulerende virkemiddel, om eksisterende reguleringstiltak (avsetningstiltak, produksjonsregulerende tiltak, faglige tiltak og opplysningsvirksomhet - styrker, svakheter og mangler), sektorvis utfordringer og særegenheter

v/Nortura Totalmarked

v/Tine Råvare

v/Felleskjøpet Agri, Avdeling Næringspolitikk og markedsregulering

Om eksisterende reguleringstiltak (avsetningstiltak, produksjonsregulerende tiltak, faglige tiltak og opplysningsvirksomhet - styrker, svakheter og mangler), sektorvise utfordringer og særegenheter

v/KLF

En presentasjon av hva prosjektet Omsetningsrådets arbeid - en gjennomgang av regelverk og ordninger kom fram til av markedsregulerende tiltak v/Ldir

Hva påvirker fremtidens kjøttforbruker? Om samfunnsøkonomiske og kulturelle trender v/Opplysningskontoret for egg og kjøtt

Oppsummering v/Björg Tørresdal

Forslaget er et utkast til diskusjon for rådet. Direktoratet forbeholder seg også muligheten til å justere og endre innhold dersom det er nødvendig eller formålstjenlig.

Foreløpig

Saksnr.: 107/21	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 06.12.2021	Tittel: Delegerte saker - Rapportering til Omsetningsrådet i møte 6. desember 2021	Saksnr.: 21/21505-3

Beskrivelse

Som et ledd i å effektivisere arbeidet delegerte Omsetningsrådet i sak 49/10 vedtaksmyndighet i noen saker av ikke-prinsipiell karakter til Statens landbruksforvaltning, slik det er gitt adgang til etter de endringer i omsetningsloven som trådte i kraft 1. januar 2010. Fullmakten ble videreført til Landbruksdirektoratet fra 01.07.2014, jf. vedtak i sak 51/14. Omsetningsrådet vedtok 22. juni 2020 Reglement for delegering av myndighet fra Omsetningsrådet til Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet.

Hjemmel

Reglement for delegering av myndighet fra Omsetningsrådet til Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet av 22. juni 2020, jf. lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 3 siste ledd.

Forutsetninger**Vedlegg****Møtebehandling**

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Oversikten over delegerte saker avgjort av Landbruksdirektoratet tas til orientering.

Delegerte saker - Rapportering til Omsetningsrådet i møte 6. desember 2021

Oversikt over delegerte saker til møtet 6. desember 2021.

Sak	Arkivnr.	Tittel						
20/21	20/75591-10	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon for januar og februar 2021, Nortura						
		<p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i januar og februar 2021, og utbetaler 2 928 326,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 2 342 667,00 (213 747 kg)</td> </tr> <tr> <td>Eggehvite til standardisering</td> <td>kr 585 659,00 (53 436 kg)</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>kr 2 928 326,00 (267 183 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 2 342 667,00 (213 747 kg)	Eggehvite til standardisering	kr 585 659,00 (53 436 kg)	Totalt	kr 2 928 326,00 (267 183 kg)
Salg av eggehvite	kr 2 342 667,00 (213 747 kg)							
Eggehvite til standardisering	kr 585 659,00 (53 436 kg)							
Totalt	kr 2 928 326,00 (267 183 kg)							
21/21	20/75591-17	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon for mars og april 2021, Nortura						
		<p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i mars og april 2021, og utbetaler 2 752 385,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 2 311 354,00 (210 890 kg)</td> </tr> <tr> <td>Eggehvite til standardisering</td> <td>kr 441 030,00 (40 240 kg)</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>kr 2 752 385,00 (251 130 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 2 311 354,00 (210 890 kg)	Eggehvite til standardisering	kr 441 030,00 (40 240 kg)	Totalt	kr 2 752 385,00 (251 130 kg)
Salg av eggehvite	kr 2 311 354,00 (210 890 kg)							
Eggehvite til standardisering	kr 441 030,00 (40 240 kg)							
Totalt	kr 2 752 385,00 (251 130 kg)							
22/21	20/75591-24	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for mai og juni 2021, Nortura						
		<p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i mai og juni 2021, og utbetaler 3 184 088,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 2 650 117,00 (241 799 kg)</td> </tr> <tr> <td>Eggehvite til standardisering</td> <td>kr 533 971,00 (48 720 kg)</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>kr 3 184 088,00 (290 519 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 2 650 117,00 (241 799 kg)	Eggehvite til standardisering	kr 533 971,00 (48 720 kg)	Totalt	kr 3 184 088,00 (290 519 kg)
Salg av eggehvite	kr 2 650 117,00 (241 799 kg)							
Eggehvite til standardisering	kr 533 971,00 (48 720 kg)							
Totalt	kr 3 184 088,00 (290 519 kg)							
23/21	20/75591-29	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for juli og august 2021, Nortura						
		<p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i juli og august 2021, og utbetaler</p>						

		<p>2 959 572,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 2 543 068,00 (210 868 kg)</td> </tr> <tr> <td>Eggehvite til standardisering</td> <td>kr 416 504,00 (34 536 kg)</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>kr 2 959 572,00 (245 404 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 2 543 068,00 (210 868 kg)	Eggehvite til standardisering	kr 416 504,00 (34 536 kg)	Totalt	kr 2 959 572,00 (245 404 kg)
Salg av eggehvite	kr 2 543 068,00 (210 868 kg)							
Eggehvite til standardisering	kr 416 504,00 (34 536 kg)							
Totalt	kr 2 959 572,00 (245 404 kg)							
24/21	20/75591-36	<p>Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for september og oktober 2021, Nortura</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i september og oktober 2021, og utbetaler 3 388 715,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 2 770 182,00 (229 700 kg)</td> </tr> <tr> <td>Eggehvite til standardisering</td> <td>kr 618 533,00 (51 288 kg)</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>kr 3 388 715,00 (280 988 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 2 770 182,00 (229 700 kg)	Eggehvite til standardisering	kr 618 533,00 (51 288 kg)	Totalt	kr 3 388 715,00 (280 988 kg)
Salg av eggehvite	kr 2 770 182,00 (229 700 kg)							
Eggehvite til standardisering	kr 618 533,00 (51 288 kg)							
Totalt	kr 3 388 715,00 (280 988 kg)							
25/21	20/75591-11	<p>Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon for januar og februar 2021, Dava foods</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i januar og februar 2021, og utbetaler 502 362,56 kroner til DAVA foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 502 362,56 (45 836 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 502 362,56 (45 836 kg)				
Salg av eggehvite	kr 502 362,56 (45 836 kg)							
26/21	20/75591-18	<p>Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon for mars og april 2021, Dava Foods</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i mars og april 2021, og utbetaler 590 546,72 kroner til DAVA foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 590 546,72 (53 882 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 590 546,72 (53 882 kg)				
Salg av eggehvite	kr 590 546,72 (53 882 kg)							
27/21	20/75591-25	<p>Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for mai og juni 2021, Dava foods</p> <p>Vedtak</p>						

		<p>Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i mai og juni 2021, og utbetaler 774 280,16 kroner til DAVA foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <p>Salg av eggehvite kr 774 280,16 (70 646 kg)</p>
28/21	20/75591-31	<p>Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for juli og august, Dava foods</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i juli og august 2021, og utbetaler 686 503,44 kroner til DAVA foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <p>Salg av eggehvite kr 686 503,44 (56 924 kg)</p>
29/21	20/75591-37	<p>Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for september og oktober 2021, Dava foods</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i september og oktober 2021, og utbetaler 864 062,82 kroner til DAVA foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg.</p> <p>Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <p>Salg av eggehvite kr 864 062,82 (71 647 kg)</p>
30/21	21/31036-5	<p>Reguleringslagring av epler 2021</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner GrøntProdusentenes Samarbeidsråds søknad om reguleringslagring av inntil 2 300 tonn epler kl. 1 av sortene rød Gravenstein, Lobo, Karin Schneider, Elstar, rød Aroma, vanlig Aroma og Rubinstep i 2021.</p>
31/21	21/31036-10	<p>Utvidet reguleringslagring av epler 2021</p> <p>Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner GrøntProdusentenes Samarbeidsråds søknad om en utvidet reguleringslagring av epler i 2021 fra 2 300 tonn til 2 769 tonn. Sortene som kan reguleringslagres går fram av direktoratets tidligere vedtak, jf. brev av 10.09.2021.</p>